

BI

**Bedriftsøkonomstudiet
Høyskolekandidatstudiet
Diplomøkonomstudiet
Diplomøkonomstudiet
i reiselivsledelse
Diplomøkonomstudiet
i bank og finans
Eiendomsmeidlerstudiet,
2. avdeling**

BI Høyskolenes
studiehandbok 1997/1998

Studiehåndbok 1997–98

Bedriftsøkonomstudiet
Høyskolekandidatstudiet
Diplomøkonomstudiet
Diplomøkonomstudiet
i reiselivsledelse
Diplomøkonomstudiet
i bank og finans
Eiendomsmeglerstudiet,
2. avdeling

BI

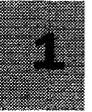
Utgitt av: Handelshøyskolen BI
Design/layout: Tone Schmidt, Grafisk avdeling BI
Redaktør: Anders Minker, BI Høyskolene
Redaksjonen avsluttet: Juni 1997
Trykket hos: PDC, Aurskog

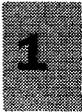
Innhold

Innholdsfortegnelse/Innledning	1
BI Stiftelsen og BIs vitenskapelige personale	2
Studieadministrativ informasjon	3
Normalstudieplaner for markedsføringsstudier 1997-98	4
Bedriftsøkonomstudiet	5
Høyskolekandidatstudiet	6
Diplomøkonomstudiet	7
Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse	8
Diplomøkonomstudiet i bank og finans	9
Eiendomsmeglerstudiet, 2. avdeling	10
Kursbeskrivelser 1997-98	11
BI Høyskolene	12
Studentforeningens sider	13
Reglementer	14

Innhold

Kapittel 1	Innholdsfortegnelse	5
	Undervisningskalender	11
	Velkommen til BI Høyskolene	12
Kapittel 2	BI Stiftelsen og BIs vitenskapelige personale	13
	Studietilbud studieåret 1997-98	14
	BI Stiftelsen	15
	- Visjon	15
	- Veien mot årtusensskifte	15
	BI Stiftelsen - en vitenskapelig handelshøyskole	15
	- De vitenskapelige instituttene	15
	- Handelshøyskolen BI.....	15
	- BI Senter for lederutdanning	16
	- BI Høyskolene	16
	- Norges Markedshøyskole (NMH)	16
	- BI Bankakademiet (BI BA).....	16
	- BI Fjernundervisningen	16
	BIs samarbeidspartnere	16
	- Internasjonale samarbeidspartnere	17
	Nøkkeltall pr. 1. januar 1997	17
	- Studenter	17
	- Ansatte	17
	- Økonomi	17
	BI Stiftelsens styringsorganer	18
	- Stiftelsens Styre	18
	- Kontrollkomiteen.....	18
	- Høyskolestyret.....	18
	- Ledelsen	18
	BIs vitenskapelige personale	19
	- BIs vitenskapelige personale pr. 30.04.1997	19
Kapittel 3	Studieadministrativ informasjon	29
	Studieadministrativ Informasjon	31
	- Oppslagstavler.....	31
	- Studieveiledning	31
	- Studiekort	31
	- Navneendring/Adresseendring	31
	Studieutgifter	32
	- Studieavgifter ved BI Høyskolene 1997-98	32
	- Kontinuasjonsavgift 1997-98.....	33
	- Semesteravgifter BI Fjernundervisning 1997-98	34
	- Eksamensavgift 1997-98.....	34
	Statens lånekasse for utdanning	34

Samarbeidende bokhandlere	34
Bibliotekttjenester	35
Undervisning på engelsk	36
Utvexling.....	36
Vitnemål	36
Masterstudier ved BI	36
- Master of Science	36
- Master of Business Administration.....	37
- Master of Management	37
- Opptak til Master-programmer	37
Videre studier i utlandet	37
Blis Karriere- og rekrutteringsservice	38
- Jobbsøkerseminarer m.m.	38
- Avgangskatalog	38
- Jobbpresentasjoner	38
- Oppfølging av uteksaminerte kandidater	39
Oversikt over viktige studieadministrative aktiviteter	39
Viktige opplysninger vedrørende eksamen	40
- Hjelpemidler til eksamen	40
- Forlenget tid til eksamen og søknadsfrister.....	40
- Innlevering av hjemmeksamener, prosjekt- og fagoppgaver	40
- Innlevering av diplomoppgaver	43
- Retningslinjer for endring av kurskoder	43
- Retningslinjer for kontinuasjonseksamener	43
Eksamenspåmelding	44
- Påmeldingsperioder	44
- Påmelding til eksamen	44
- Utsettelse av eksamen.....	44
- Endring av eksamenssted.....	44
- Sykdom i forbindelse med eksamen	45
- Eksamen i utlandet.....	45
Godkjenning av tidligere avlagte eksamener eksternt eller ved BI	45
- Innpassing av ekstern utdanning.....	45
- Fritak for eksamen og søknadsfrister.....	46
- Kursoverføring	46
- Gjenopptak.....	46
Offentliggjøring av sensur	46
- Televoice - Sensurtelefonen	46
- Klage på sensur.....	46
Eksamensplan for BI Høgskolene studieåret 1997-98	48
 Kapittel 4	
Normalstudieplaner for markedsføringsstudier ved BI Høgskolene	55
Normalstudieplan for de enkelte studiene	56
- Normalstudieplan – grunnfag i markedsøkonomi 1997-98	56

- Normalstudieplan – grunnfag i markedsføring og internasjonalisering 1997-98.....	57
- Normalstudieplan – grunnfag i markedskommunikasjon 1997-98 ...	57
- Normalstudieplan – markedsføring, internasjonalisering og ledelse 3. år 1997-98.....	58
- Normalstudieplan – markedskommunikasjon 3. år 1997-98.....	58
Eksamen	58
Forbehold	58

Kapittel 5

Bedriftsøkonomstudiet	59
Fagområder, kurs og vektall	60
Bedriftsøkonomstudiet	61
- Mål	61
- Gjennomføring	61
- Dataverktøy på bedriftsøkonomstudiet	61
Normalstudieplan bedriftsøkonomstudiet 1997-98	62
- Normalstudieplan – heltid over to semestre	62
- Bedriftsøkonomstudiet - deltid over fire semestre	62
- Normalstudieplan – fjernundervisning over fire semestre	63
Kursbeskrivelser - Bedriftsøkonomstudiet	64
Forkurs	64
Forbehold	64
Kursregister for gamle kurs på bedriftsøkonomstudiet	65
- Kurs undervist i perioden 1976 - 1996 på bedriftsøkonomstudiet...	65

Kapittel 6

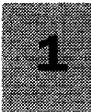
Høyskolekandidatstudiet	69
Fagområder, kurs og vektall	70
Høyskolekandidatstudiet - 2. studieår	71
- Mål.....	71
- Gjennomføring	71
- Obligatorisk bruk av dataverktøy	71
Markedsøkonomstudiet som første år	72
Normalstudieplan høyskolekandidatstudiet, 2. år 1997-98	72
- Normalstudieplan – heltid over to semestre	72
- Normalstudieplan – deltid/fjernundervisning over fire semestre	73
Kursbeskrivelser - Høyskolekandidatstudiet	74
Forkurs	74
Forbehold	74
Kursregister for gamle kurs på høyskolekandidatstudiet	75
- Kurs undervist i perioden 1976 - 1995 på høyskolekandidatstudiet...	75

Kapittel 7

Diplomøkonomstudiet	77
Fagområder, kurs og vektall	78
Diplomøkonomstudiet - 3. studieår	79
- Mål	79
- Gjennomføring	79

	Markedsøkonomstudiet som første år	79
	Normalstudieplan diplomøkonomstudiet 3. år 1997-98	80
	- Normalstudieplan – heltid over to semestre	80
	Kursbeskrivelser – diplomøkonomstudiet 3. år	81
	- Obligatorisk del	81
	- Spesialiseringer	81
	Utenlandssemester	81
	Forbehold	81
	Oversikt over spesialiseringer ved BI Høgskolene 1996-97	82
	- Forbehold	84
	Kursregister for gamle kurs på diplomøkonomstudiet, 3. år	85
	- Kurs undervist i perioden 1992-1996 på diplomøkonomstudiet	85
Kapittel 8	Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse	87
	Fagområder, kurs og vekttall	88
	Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse	89
	- Mål	89
	- Programråd	89
	- BI-TRA	89
	- Gjennomføring	89
	- Utenlandssemester	90
	Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse – 2. studieår	90
	- Gjennomføring	90
	- Normalstudieplan – Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse 2. år 1997-98	90
	- Kursbeskrivelser – Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse - 2. år	91
	Forbehold	91
	Kursregister for gamle kurs på Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse - 2. år	91
	Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse – 3. studieår	92
	- Gjennomføring	92
	- Normalstudieplan – Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse - 3. år 1997-98	92
	Kursbeskrivelser – Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse - 3. år	93
	Forbehold	93
	Kursregister for gamle kurs på Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse – 3. år	93
Kapittel 9	Diplomøkonomstudiet i bank og finans	95
	Fagområder, kurs og vekttall	96
	Diplomøkonomstudiet i bank og finans	97
	- Mål	97
	- Råd for bankstudier	97
	- Bank og finansgruppen (B & F)	97
	- Gjennomføring	98

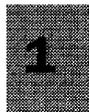
Markedsøkonomstudiet som første år	98
Diplomøkonomstudiet i bank og finans – 2. studieår/ Bankkandidatstudiet	98
- Gjennomføring	98
- Normalstudieplan – Diplomøkonomstudiet i bank og finans 2. år 1997-98.....	98
Kursbeskrivelser - Diplomøkonomstudiet i bank og finans - 2. år.....	99
Forbehold	99
Diplomøkonomstudiet i bank og finans – 3. studieår	99
- Gjennomføring	100
- Normalstudieplan – Diplomøkonomstudiet i bank og finans 3. år 1997-98	100
Kursbeskrivelser - Diplomøkonomstudiet i bank og finans - 3. år.....	101
Forbehold.....	101

Kapittel 10

Eiendomsmeglerstudiet 2. avdeling	103
Fagområder, kurs og vekttall	104
Eiendomsmeglerstudiet	105
- Mål	105
- Faglig råd	105
- Gjennomføring	105
- Eksamen	105
- Sensur	106
- Stipend	106
- Vitnemål	106
- Statsautorisert eiendomsmegler	106
- Innpassing av eiendomsmeglerstudiet til andre studier ved BI.....	106
Eiendomsmeglerstudiet - 2. avdeling	107
- Gjennomføring	107
- Undervisningstid og -sted	107
Normalstudieplan eiendomsmeglerstudiet 2. avd. 1997-98	108
- Normalstudieplan – heltid over to semestre	108
- Normalstudieplan – deltid over fire semestre	108
Kursbeskrivelser – Eiendomsmeglerstudiet 2. avdeling	109
Forkurs	109
Forbehold.....	109
Kursregister for gamle kurs på eiendomsmeglerstudiets 2. avdeling ..	109

Kapittel 11

Kursbeskrivelser 1997-98.....	111
Kursbeskrivelser.....	112
Undervisningstimer.....	112
Overikt over kursbeskrivelser sortert alfabetisk	112
Oversikt over kursbeskrivelser sortert etter studium	115
Ny studiemodell for lavere grads studier	236
Endringer i lavere grads studier.....	236
Forbehold.....	236

Kapittel 12	BI Høyskolene	237
	BI Høyskolene	238
	Praktiske opplysninger	238
	Studietilbud ved BI Høyskolene	241
	- Heltid	241
	- Deltid/BI Fjernundervisning	242
Kapittel 13	Studentforeningens sider	243
	Din lokale studentforening	244
	- Faglige aktiviteter	244
	- Sosiale aktiviteter	244
	- Bli med!	244
	Norges Bedriftsøkonomiske Studentersamfunn (NBS)	244
	- Hva gjør NBS?	244
	- Studentpolitikk	245
	- Medlemsservice	245
	- Studentvelferd	245
	- Organiseringen av NBS	245
	- Engasjer deg!	245
	Adresser	246
Kapittel 14	Reglementer	247
	Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen	248
	Studieforskrifter ved BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole	252
	Forskrifter om begrunnelse og klage ved universitets- og høgskoleeksamener	258
	Forskrift om eiendomsmegling	259
	BI har fått dispensasjon for bruk av avvikende karakterskala ved BIs eiendomsmeglerstudium	262

Undervisningskalender

Høstsemesteret 1997

Undervisningskalenderen er veiledende. **BI Høyskolene bestemmer selv første ordinære undervisningsuke i høst- og vårsemesteret.** Informasjon vil bli gitt ved studiestedet.

Måned	Uke	Dato	Aktivitet
Juli/August			Gjennomføring av forkurs.
August	32	11.	Sensur mai/juni-eksamen 1997.
	33	11-15.	Første ordinære undervisningsuke.
eller	34	18-22.	Første ordinære undervisningsuke.
	34	25.	Frist for anmodning om sensurbegrunnelse for mai/juni-eksamen 1997.
	35	29.-31.	Samling for fjernundervisningen.
September	36	01.	Frist for søknad om fritak for eksamen i høstsemesteret.
Oktober	40	29.09.-03.10	Påmeldingsperiode til eksamen i høstsemesteret.
November	45	01.-02.	Eksamenssamling for fjernundervisningen.
Nov./Des.	47-51	17.11-17.12	Eksamensperiode (ordinær).

Vårsemesteret 1998

Måned	Uke	Dato	Aktivitet
Januar	1 og 2	02.-10.	Gjennomføring av forkurs.
	2	05.-09.	Første ordinære undervisningsuke.
eller	3	12.-16.	Første ordinære undervisningsuke.
	4	23.01-25.01	Samling fjernundervisningen.
Februar	7	10.	Sensur nov./des.-eksamen 1997.
	9	24.	Frist for anmodning om sensurbegrunnelse for nov./des.-eksamen 1997.
Februar	6	02.	Frist for søknad om fritak for eksamen i vårsemesteret.
Mars	10	02.-06.	Påmeldingsperiode til eksamen i vårsemesteret.
April	15-16	06.-13.	Påskeferie.
	17	24.-26.	Eksamenssamling for fjernundervisningen.
Mai/juni	18-25	27.04-19.06	Eksamensperiode (ordinær).

Sensur mai/juni eksamen 1998

August	33	10.	Sensur mai/juni-eksamen 1998.
	35	24.	Frist for anmodning om sensurbegrunnelse for mai/juni-eksamen 1998.

For de av BI Høyskolene som planlegger undervisningsfri uke i vårsemesteret, fastsettes dette ved den enkelte skole.

Velkommen til BI

1

Vi håper du vil få en utviklende, spennende og lærerik tid som student ved BI.

Med Norges største fagmiljø innen økonomi, ledelse og markedsføring i ryggen har du nå alle muligheter til å få en førsteklasses, praktisk rettet utdanning. En utdanning fra BI er et trygt valg som både kvalifiserer deg til et bredt spekter av jobber og til videre studier.

Hvor stort utbytte du vil få av studiene avhenger imidlertid av deg selv. Vi skal gjøre vårt beste for å legge forholdene til rette for deg, men til syvende og sist er det din egen motivasjon og innsats som avgjør i hvilken grad du vil lykkes. Det å være student betyr også at du må søke mye av kunnskapen selv gjennom pensum, forelesninger og ved aktiv bruk av biblioteker.

Gjennom BI Stiftelsen har du tilgang på et bredt og variert studietilbud og et fleksibelt studieforløp. En del av studiet består av kunnskapsstoff du må lære. I andre deler av studiet kan du benytte kunnskapen på praktiske problemstillinger gjennom f.eks. case, fagoppgaver og prosjektarbeid. I løpet av studiet har du også anledning til å skaffe deg internasjonal erfaring blant annet gjennom et utvekslingsopphold. Foreleserne du møter har akademisk utdanning og de fleste har lang erfaring fra arbeidslivet. De deler gjerne sine kunnskaper og erfaringer med deg.

Engasjer deg gjerne i studentorganisasjoner og studentaktiviteter, samarbeid med dine medstudenter både faglig og sosialt, bygg nettverk, hold deg orientert om samfunnet rundt deg, still spørsmål, vær aktiv og ha det også «gøy» i studietiden på BI.

Mange ledere sier at de legger stor vekt på at du er aktiv utenfor studiene.

Tilbudene og mulighetene ved BI er mange. Jo flinkere du er til å benytte disse muligheter, samt bidra til å skape nye, desto større utbytte vil du ha av studietiden ved BI, og du vil være bedre kvalifisert til å ta fatt på nye utfordringer når studietiden er over.

Fra studieåret 1997-98 har BI/NMH lagt om sine studier på 1. året. Dette er gjort for å kunne gi studentene et enda bedre markedstilpasset studium, der også problembasert læring og nyere pedagogiske tiltak har blitt viet større plass i studiene. Satsing på opplæring i bruk av IT har også fått en mer sentral plass i studiene på heltid.

Her i studiehåndboken finner du størstedelen av de opplysningene du trenger med hensyn til studieadministrativ informasjon, studiet, kursene, reglementer og forskrifter. Gjør deg kjent med inn det i boken og benytt den aktivt som oppslagsbok i studietiden. De fleste spørsmål vi får står ofte besvart i studiehåndboken.

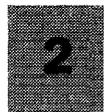
Vi ønsker deg lykke til med studiene dine ved BI Høyskolene studieåret 1997-98!

Med vennlig hilsen

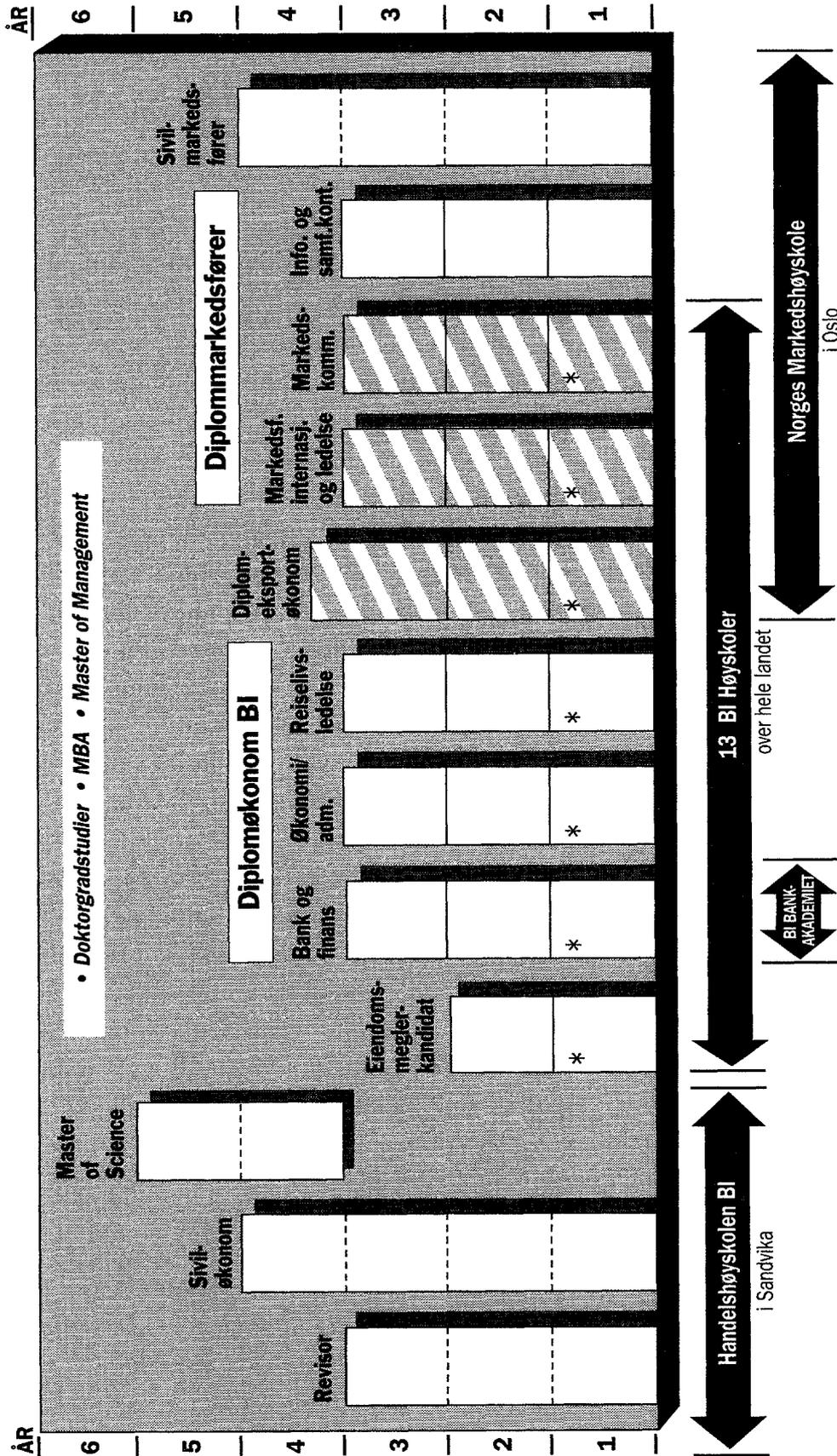
Karl-Erik Bastiansen
studiesjef lavere grads studier

2 BI Stiftelsen og BIs vitenskapelige personale

Studietilbud studieåret 1997-98	14
BI Stiftelsen	15
- Visjon	15
- Veien mot årtusensskifte.....	15
BI Stiftelsen - en vitenskapelig handelshøyskole	15
- De vitenskapelige instituttene	15
- Handelshøyskolen BI	15
- BI Senter for lederutdanning.....	16
- BI Høyskolene	16
- Norges Markedshøyskole (NMH)	16
- BI Bankakademiet (BI-BA).....	16
- BI Fjernundervisningen	16
BIs samarbeidspartnere	16
- Internasjonale samarbeidspartnere.....	17
Nøkkeltall pr. 1. januar 1997	17
- Studenter	17
- Ansatte	17
- Økonomi	17
BI Stiftelsens styringsorganer	18
- Stiftelsens Styre.....	18
- Kontrollkomiteen	18
- Høyskolestyret	18
- Ledelsen	18
BIs vitenskapelige personale	19
- BIs vitenskapelige personale pr. 30.04.1997	19

Studietilbud studieåret 1997-98

Alle studier er godkjent av offentlige myndigheter og kvalifiserer derfor for studielån i Statens lånekasse for utdanning. Enkelte studier tilbys også på deltid og som fjernundervisning.

* Valgfritt mellom grunnfag i bedriftsøkonomi eller grunnfag i markedsøkonomi.

BI Stiftelsen

VISJON

BI skal være en av de mest anerkjente vitenskapelige handelshøyskoler i Europa. Gjennom å utvikle og formidle kompetanse i partnerskap med næringsliv og forvaltning skal BI bygge bro mellom forskning, utdanning og arbeidsliv.

Veien mot årtusenskiftet

BI Stiftelsen har i de siste 10 årene blitt en betydelig aktør innenfor utdannings- og forskningssektoren i Norge og yter idag et viktig bidrag til samfunnet gjennom utvikling og formidling av kunnskap.

Over 90.000 nordmenn har tatt hele eller deler av sin utdanning ved BI Stiftelsen. BI har utdanningstilbud innenfor flere viktige samfunnssektorer i landet som eiendomsmedling, reiseliv og bank og finans. I utviklingen av strategien for BI Stiftelsen mot år 2000, har det vært lagt spesiell vekt på å opprettholde og styrke samfunnsbidraget i årene som kommer.

BI Stiftelsen – en vitenskapelig handelshøyskole

BI har siden etableringen i 1943 vokst til å bli en av Norges største vitenskapelige utdanningsinstitusjoner, og hadde ved årsskiftet 1996/97 ca. 15.100 studenter. BI Stiftelsen har landets største vitenskapelige miljø innen fagområdene økonomi, markedsføring og administrasjon med 252 faglige medarbeidere, hvor av 175 er i vitenskapelige stillinger. I tillegg blir omlag 600 forelesere hentet inn fra næringsliv og forvaltning for faste undervisningsoppdrag. BI Stiftelsen er en privat, selveiende stiftelse som drives på not-for-profit basis.

De vitenskapelige instituttene

Det vitenskapelige personale har ansvaret for både forskningsprogrammene og det faglige innholdet i studiene som gjennomføres i BI Stiftelsen. For å oppnå størst mulig nytte for både BI og samfunnet er de faglige ansatte samlet i et kompetansemiljø ved Handelshøyskolen BI i Sandvika og ved Norges Markedshøyskole i Oslo. Kompetansen blir formidlet gjennom BIs landsdekkende nett av høyskoler. Dette innebærer at alle studiene i BI Stiftelsen har sin basis i forskningsbasert kunnskap. Det er også BIs vitenskapelige personale som utvikler alle nye studieprogrammer innenfor BI Stiftelsen.

BIs vitenskapelige personale er organisert i fire institutter, samt ved Norges Markedshøyskole:

- Institutt for økonomi
- Institutt for organisasjon og ledelse
- Institutt for strategi, historie og språk
- Institutt for markedsføring og logistikk
- Norges Markedshøyskole

Handelshøyskolen BI

har ansvaret for Stiftelsens MBA, MSc og doktorgradsprogram, i tillegg til siviløkonom- og revisorstudiet. Handelshøyskolen BI er lokalisert til Sandvika utenfor Oslo, hvor også BIs vitenskapelige medarbeidere har sitt daglige virke. Her finner man også BI Hovedbiblioteket og det aktive Bedriftsøkonomisk Studentersamfund. BI Stiftelsens vitenskapelige personale, Forskningscenteret og fellesadministrasjonen benytter også Handelshøyskolen BI som enhetsnavn.

BI Senter for lederutdanning

tilbyr etter- og videreutdanning på høyt nivå gjennom bedriftsinterne kompetansehevingsprogrammer for næringsliv og offentlig forvaltning, Management programmer, samt høyeregradsstudiet Master of Management. Lærekreftene hentes fra Stiftelsens vitenskapelige personale, som gjennom forskning, undervisning og konsulentarbeid integrerer kunnskapsutvikling og kunnskapsoverføring. BI Senter for lederutdanning har også det operative ansvaret for driften av BI Partners, Stiftelsens partnernettsverk med næringslivet og offentlig sektor.

BI Høyskolene

er Stiftelsens landsdekkende undervisningsnett med 14 læresteder over hele landet i tillegg til fjernundervisningstilbud. Den fleksible strukturen gjør at studentene kan ta sin utdanning over lengre eller kortere tid, og de kan innenfor BI Stiftelsen også bygge på utdanningen helt frem til Master of Science-grad eller doktorgrad. Studietilbudet strekker seg fra grunnfag i bedriftsøkonomi til det treårige diplomøkonomstudiet. I tillegg tilbys bransjerettede, flerårige studier innen bank og finans, reiseliv og eiendomsmegling. Enkelte av BI Høyskolene tilbyr også ett- til treårige nisjestudier innen markedsføring og markedskommunikasjon. Videre tilbys en rekke kurs og opplæringsprogrammer innen etter- og videreutdanning. BI Høyskolenes tilbyr også kompetansehevingsprogram for regnskapsførere. BI har utviklet og gjennomfører et studietilbud som tilfredsstillende myndighetenes krav til regnskapsførergodkjenning.

Norges Markedshøyskole (NMH) tilbyr studieopplegg som henter impulser både fra de tradisjonelle økonomisk-administrative fag og fra de samfunnsvitenskapelige fagdisipliner. Sivilt markedsførerstudiet er en fireårig utdanning innen markedsføring, diplomeksportøkonomstudiet er internasjonalt rettet hvor de tre siste semestrene av den 3 1/2 årige utdanningen gjennomføres i utlandet. Videre tilbyr NMH studier av inntil tre års varighet innenfor markedsføring, internasjonalisering og ledelse; markedskommunikasjon og informasjon- og samfunnskontakt. Faglig ansatte ved Norges Markedshøyskole er organisert under egen faglig rektor.

BI Bankakademiet tilbyr bransjerettede studier i bank og finans på grunnfagsnivå og videre frem til titlene bankkandidat og diplomøkonom i bankfag. Utdanningen er tilrettelagt for deltidsstudier med fjernundervisning. For å sikre at Bankakademiets studietilbud stadig er like aktuelt for bankene, er det opprettet et råd for bankstudier ved BI Bankakademiet. Rådet er rådgivende i faglige spørsmål vedrørende bankstudier og har et flertall av representanter fra banknæringen.

BI Fjernundervisning tilbyr deler av BI Høyskolenes studietilbud; bedriftsøkonomstudiet og høyskolekandidatstudiet samt ledelsesprogrammer og bedriftsinterne programmer. Undervisningen er en moderne form for selvstudium, der studentene har kontakt med hverandre og med foreleser via datakonferanser. Fra studieåret 1997-98 vil hele konferansesystemet skal kunne nås gjennom Internett. Det blir arrangert samlinger der deltakerne får forelesninger og deltar i gruppearbeid. Både enkeltstudenter, næringsliv og offentlige etater benytter seg av denne studieformen.

BIs samarbeidspartnere

Gjennom ulike nettverk er mange av Norges viktigste industri-, handels- og tjenesteytende bedrifter knyttet opp til BI Stiftelsen i forpliktende samarbeid. Sammen med Universitetet i Oslo har BI Stiftelsen i tillegg etablert partnerskap med åtte offentlige etater.

Nettverkene er etablert for å oppnå et gjensidig berikende og langsiktig samarbeid innen livslang læring, forskning og utvikling. Samarbeidspartnerne nyter godt av den kompetanse BIs fagmiljø representerer, og BIs vitenskapelige personale får nær kontakt med de utfordringer som næringsliv og forvaltning står overfor. Dette bytte av kunnskap, erfaring og kompetanse bidrar til økt konkurransekraft for alle parter.

Det hele startet med at BI Stiftelsen i 1992 etablerte et unikt partnerskap med noen av Norges største konsern gjennom BI Partners. I dag har dette og flere andre nettverket vokst til 87 bedrifter og etater. I tillegg har flere av BI Høyskolene etablert faglige råd hvor sentrale personer i regionalt næringsliv og forvaltning deltar.

Internasjonale samarbeidspartnere

BI Stiftelsen samarbeider med 56 anerkjente universiteter i USA, Canada, Europa og Sør-Amerika og Asia. Avtalene omfatter bl.a. studentutveksling og forskningssamarbeid. Stiftelsen er dessuten med i fem ERASMUS-nettverk som omfatter 58 universiteter i Europa, herunder AMSEC, et nettverk av europeiske handelshøyskoler, samt Nordplus som omfatter 23 høyskoler og universiteter i Norden. MSc og MBA-studiene undervises på engelsk, med studenter fra mer enn 30 land.

2

Nøkkeltall pr. 1. januar 1997

Studenter

Antall studenter:	15.123
Antall studenter, heltid	8 396
Antall studenter, deltid	6 727

Antall studenter fordelt på enhet:

Handelshøyskolen BI.....	1 850
BI Senter for lederutdanning*	1 267
BI Høyskolene*	8 215
BI Bankakademiet.....	1 558
Norges Markedshøyskole	2 233

(* I tillegg kommer deltakere på bedriftsinterne programmer).

Ansatte

Antall ansatte totalt:	568
Antall faglige ansatte:	252
Antall vitenskapelige ansatte (prof., 1. am, am + stip.): ..	175
Antall professorer (inkl perm)	54

Økonomi

Total inntekt i 1996:.....	490 millioner kroner
Forskningsinntekter i 1996:	32 millioner kroner
Statsstøtte i 1996	69 millioner kroner

BI Stiftelsens styringsorganer

STIFTELSENS STYRE er BI Stiftelsens øverste besluttede organ.

Eksterne medlemmer

Tom Veierød, Kommunenes Sentralforbund (leder)
Leif Frode Onarheim, NHO (nestleder)
Anne-Lise Bakken, Vision International
Ragnhild Sohlberg, Norsk Hydro

Interne medlemmer

Bjarne Ytterhus, vitenskapelig representant
Bente Løwendahl, vitenskapelig representant
Bente Andreassen, administrativ representant
Trond Karlsen, student representant

KONTROLLKOMITEEN skal følge opp styrets arbeid og påse at dette er i tråd mer lover og regler, samt Stiftelsens egne vedtekter.

Åge Danielsen, Rikshospitalet (leder)
Erik Engebretsen, Adelsten
Hans Stenberg-Nilsen, advokat

HØYSKOLESTYRET har ansvaret for BI Stiftelsens faglige utvikling, herunder godkjenning av fagplaner og ansettelse av vitenskapelig personell.

Leif Frode Onarheim, rektor (leder) *
Rune Sørensen, prorektor *
Pål Korsvold, Institutt I
Jan Grund, Institutt II *
Torbjørn Sirevåg, Institutt III *
Carl Arthur Solberg, Institutt IV
Fred Selnes, NMH
Bjørn W. Amundsen, BI Høgskolene

Arne Jon Isachsen, vitenskapelig representant
John Chr. Langli, vitenskapelig representant
Hans Mathias Thjømøe, vitenskapelig representant
Øystein Fjeldstad, vitenskapelig representant
Rigmor Christiansen, administrativ representant
Kaare Dag Vestre, administrativ representant
Per Espen Watle, Studentrepresentant BS
Julie S. Oftedal, Studentrepresentant NBS
Øyvind Sundve, Studentrepresentant MØSS

LEDELSEN

Rektor Leif Frode Onarheim *
Prorektor Rune Sørensen *
Høgskoledirektør Michael Tetzschner
Direktør Olav Digernes, Handelshøgskolen BI
Direktør Jens Petter Tøndel,
BI Høgskolene/NMH/BI-BA
Direktør Bjørn E. Hviding,
BI Senter for lederutdanning
Info.direktør Arne Bjerke,
informasjon og markedsføring
Professor Rolf Høyer, akademisk rådgiver

Instituttssjefer

Professor Pål E. Korsvold, Institutt for økonomi
Professor Jan Grund, Institutt for organisasjon
og ledelse
Professor Torbjørn Sirevåg, Institutt for strategi,
historie og språk
Førsteam. Carl Arthur Solberg,
Institutt for markedsføring og logistikk
Professor Fred Selnes, Norges Markedshøgskole
Doktorgradsprogrammet:
Professor Fred Wenstøp (leder)

* Fra 1. august 1997 overtar professor Torger Reve som rektor, professor Jan Grund som prorektor for BI Stiftelsen, professor Erling S. Andersen som instituttssjef for institutt 2 og Rolv Petter Amdam som instituttssjef for institutt 3.

BI Stiftelsens vitenskapelige personale

pr. 30. april 1997

Rektor Leif Frode Onarheim
Prorektor Professor Rune Sørensen

Institutter

Institutt for økonomi

Instituttssjef professor Pål E. Korsvold

Institutt for organisasjon og ledelse

Instituttssjef professor Jan Grund

Institutt for strategi, historie og språk

Instituttssjef professor Torbjørn Sirevåg

Institutt for markedsføring og logistikk

Instituttssjef førsteamanuensis

Carl Arthur Solberg

Norges Markedshøyskole

Rektor, professor Fred Selnes

Deans - Programdirektører

Dean of Graduate Programs

Professor Charles B. Stabell

Dean of Executive School

Førsteamanuensis Bjørn W. Hennestad

Programdirektør M.B.A.

Studierektor Hermann Kopp

Dean of Doctoral Programs

Professor Fred Wenstøp

Dean for siviløkonomstudiet

Professor Olav R. Spilling

Dean for lavere grads studiet

(For tiden ubesatt)

Professorer

Andersen, Erling S. - Informasjonssystemer/ Prosjektledelse

Cand. oecon. 1966 - Universitetet i Oslo

Andersen, Svein S. - Organisasjonsteori/ Petroleumsøkonomi/Euromanagement

Ph. D. 1986 - Stanford University, USA

Mag. art. 1980 - Universitetet i Oslo

Asbjørnsen, Odd A. (II) - Petroleumsøkonomi

Dr. techn. 1962 - Norge teknisk-naturvitenskapelige universitet

Sivilingeniør 1955 - Norge teknisk-naturvitenskapelige universitet

Bailey, Andrew D. Jr. (II) - Regnskap/Revisjon

CPA, CMA, CIA, CFE

Ph. D. 1971 - The Ohio State University

M.S. 1966 - University of Minnesota

B.S.B. 1964 - University of Minnesota

Bjørnland, Dag (II) - Logistikk

Cand. oecon 1961 - Universitetet i Oslo

Bøhren, Øyvind - Finans

Licentiatgrad i bedriftsøkonomi 1978 - Norges

Handelshøyskole

Høyere avdelings siviløkonomeksamen 1976 -

Norges Handelshøyskole

Miljøvernstudium 1974 - Norge teknisk-

naturvitenskapelige universitet

Siviløkonom 1973 - Norges Handelshøyskole

Eliassen, Kjell A. - Offentlig lederskap/ Europeiske studier

Cand. polit. 1971 - Universitetet i Bergen

Gjems-Onstad, Ole - Skatterett

Dr. juris 1984 - Universitetet i Oslo

Lic. jur. 1980 - Universitetet i Oslo

Cand. jur. 1979 - Universitetet i Oslo

Gripsrud, Geir - Markedsføring, distribusjon, markedsanalyse, internasjonalisering.

Cand. oecon. 1971 - Universitetet i Oslo

Grund, Jan - Helseledelse

Cand. oecon. 1972 - Universitetet i Oslo

Heide, Jan B. (II) - Markedsføring

Ph. D. 1987 - University of Wisconsin

M.B.A. 1982 - University of Wisconsin

Siviløkonom 1981 - Handelshøyskolen BI

Helgesen, Thorolf (II) - Markedsføring

Ekonomie doktor 1977 - Universitetet i Lund

Cand. oecon. 1952 - Universitetet i Oslo

Hersoug, Tor (II) - Samfunnsøkonomi

Dr. philos. 1985 - Universitetet i Oslo

Lic. philos. 1980 - Universitetet i Oslo

Cand. oecon. 1971 - Universitetet i Oslo

Hervik, Arild (II) - Næringsutvikling

Cand. oecon 1975 - Universitetet i Oslo

Høyer, Rolf - Informasjonsledelse

Tekn. dr. 1974 - Kungliga Tekniska Högskolan, Stockholm (KTH)

Lic. techn. 1973 - Norge teknisk-naturvitenskapelige universitet

Sivilingeniør 1960 - Norge teknisk-naturvitenskapelige universitet

Isachsen, Arne Jon - Samfunnsøkonomi

Ph. D. 1975 - Stanford University, USA

M.A. 1973 - Stanford University, USA

Siviløkonom 1969 - Norges Handelshøyskole

Jessen, Svein Arne (permisjon) - Prosjektledelse

Ph. D. 1990 - Brunel University, England

Cand. real. 1970 - Universitetet i Oslo

Joynt, Patrick (II) - Ledelse

Ph. D. 1979 - Brunel University, England

M. Sc. 1963 - University of Wisconsin, USA

Kaufmann, Geir - Ledelse

Dr. philos 1975 - Universitetet i Bergen

Cand. psychol 1970 - Universitetet i Oslo

King Raymond - Regnskap

Ph. D. 1980 - University of Oregon

M.B.A. 1974 - University of Montana

Korsvold, Pål E. - Finans

D.B.A. 1970 - Indiana University, USA

M.B.A. 1966 - Indiana University, USA

B.B.A. 1964 - Clarkson College of Technology, USA

Kruger, Mark - Strategi

D.B.A. 1983 - Graduate School of Business

Administration, Harvard University

M.A. 1970 - University of California at Berkeley

M. Sc. 1975 - Massachusetts Institute of Technology

B.A. 1968 - University of Massachusetts at Amherst

Kristianslund, Ivar - Metode

Ph. D. 1972 - Michigan State University

Dr. scient. 1963 - Norges Landbrukshøgskole

Exam. oecon. 1962 - Universitetet i Oslo

Sivilagronom 1959 - Norges Landbrukshøgskole

Lane, Jan-Erik (II)

Fil. Lic 1973 - Umeå Universitet

M.A. 1972 - Umeå Universitet

B.A. 1967 - Umeå Universitet

Lange, Even - økonomisk historie

Dr. philos. 1987 - Universitetet i Oslo

Cand. philol. 1974 - Universitetet i Oslo

Lereim, Jon (II) - Ledelse/Prosjektledelse

M.E. 1978 - McMaster University

Sivilingeniør 1974 - Norge teknisk-naturvitenskapelige universitet

Mork, Knut Anton (II) - Samfunnsøkonomi

Ph. D. 1977 - Massachusetts Institute of Technology, USA

Høyere avdelings siviløkonomeksamen 1974 - Norges Handelshøyskole

Siviløkonom 1972 - Norges Handelshøyskole

Moxnes, Paul - Organisasjonspsykologi

Dr. philos. 1979 - Universitetet i Tromsø

Godkjent psykolog 1975

Cand. psychol. 1970 - Universitetet i Oslo

Ness, Reiar (II) - Strategi

Ph. D. 1984 - Stanford University, USA

M. Sc. 1977 - Stanford University, USA

Siviløkonom 1972 - Handelshøyskolen BI

Nore, Petter (II) - Petroleumsøkonomi

Ph. D. 1979 - Thames University

M. Sc. 1973 - London School of Economics and Political Science

Noreng, Øystein - FINA Professor i Energi og Økonomi

Docteur de recherches politiques 1972 -

L'Université de Paris

Mag. art. 1967 - Universitetet i Oslo

Nyström, Harry (II) - Markedsføring

Economie dr. 1970 - Handelshögskolan i Stockholm

M.A. 1965 - Handelshögskolan i Stockholm

Siviløkonom 1963 - Handelshögskolan i Stockholm

Olaisen, Johan L - Informasjonsledelse

Ph. D. 1984 - University of California, Berkeley, USA

Cand. scient. 1985 - Universitetet i Oslo

Cand. philol. 1979 - Norge teknisk-naturvitenskapelige universitet

Bibliotekar 1979 - Statens bibliotek-

og informasjonshøgskole

Olsen, Øystein (II) - Samfunnsøkonomi

Cand. oecon. 1977 - Universitetet i Oslo

Ottesen Otto - Markedsføring

Dr. merc. 1973 - Handelshøjskolen i København

Lic. merc. 1968 - Handelshøjskolen i København

Cand merc. 1959 - Handelshøjskolen i København

Persson, Kurt Göran - Logistikk

Tekn. lic. 1972 - Tekniska Högskolan i Lund

Civilingeniør 1967 - Tekniska Högskolan i Lund

Randers, Jørgen (permisjon) - Samfunnsøkonomi

Ph. D. 1973 - Massachusetts Institute of Technology, USA
Cand. real 1969 - Universitetet i Oslo

Ruud, T. Flemming (permisjon) - Regnskap/Revisjon

Ph. D. 1988 - University of Utah
Statsautorisert revisor 1982
Høyere Revisoreksamen 1981 - Norges Handelshøyskole

Selnes, Fred - Markedsføring

Dr. oecon 1996 - Norges Handelshøyskole
M. Sc. Marketing 1984 - Northwestern University, USA

Siviløkonom 1980 - Handelshøyskolen BI

Sirevåg, Torbjørn - Interkulturell kommunikasjon, engelsk

Dr. philos. 1977 - Universitetet i Oslo
Cand. philol. 1963 - Universitetet i Oslo

Skånland, Hermod (II) - Samfunnsøkonomi

Cand. oecon 1951 - Universitetet i Oslo

Skaar, Arvid Aage - Skatterett

Dr. juris 1991 - Universitetet i Oslo
Cand. jur. 1976 - Universitetet i Oslo

Sohlberg, Ragnhild (II) - Strategi

Ph. D. 1980 - Rand Graduate School, California
M.A. 1974 - University of Wisconsin
B.A. 1973 - University of Wisconsin

Spilling, Olav R - Næringsutvikling

Sivilingeniør 1970 - Norge teknisk-naturvitenskapelige universitet

Stabell, Charles B. - Strategi

Ph. D. 1974 - Massachusetts Institute of Technology, USA
M.B.A. 1967 - McGill University, Canada
Sivilingeniør 1965 - Ecole Nationale Supérieure d'Electronique et de Radioelectricite de Grenoble, France

Stordrange, Bjørn (II) - forretningsjus

Dr. juris 1988 - Universitetet i Oslo
Cand. jur. 1982 - Universitetet i Oslo

Sørensen, Rune - Offentlig ledelse og styring

Dr. philos. 1986 - Universitetet i Oslo
Cand. polit. 1982 - Universitetet i Oslo

Welch, Lawrence - Internasjonalisering

Ph. D. 1978 - University of Queensland
M. Com. 1972 - University of New South Wales
Dip. Ed. 1967 - University of Newcastle
B. Com. 1966 - University of New South Wales

Welford, Richard (II) - Bærekraftig ledelse

Ph. D. 1990 - Warwick University
M.A. 1985 - Nottingham Trent University
B.A. 1982 - Coventry Polytechnic

Wenstøp, Fred - Strategi /Beslutningsanalyse

Ph. D. 1975 - University of California, Berkeley, USA
Cand. real. 1969 - Universitetet i Oslo

Willums, Jan-Olaf (II) - Bærekraftig ledelse

Dr. scient 1975 -MIT
Diplomingeniør 1971 - ETH

Førsteamanuenser

Amdam, Rolv Petter - økonomisk historie

Cand. philol. 1985 - Universitetet i Oslo

Andersen, Espen - Informasjonsledelse

D.B.A. 1995 - Harvard University
Siviløkonom 1986 - Handelshøyskolen BI

Andersson, Leif Christer - Markedsføring

Fil. dr. 1982 - Universitetet i Lund

Austvik, Ole Gunnar (II) - Petroleumsøkonomi

Master of Public Administration 1989 - Harvard
Cand. oecon. 1980 - Universitetet i Oslo

Bakken, Tore - Ledelse

Mag. art. sosiologi 1980 - Universitetet i Oslo

Benito, Gabriel Robertstad Garcia - Internasjonalisering

Dr. oecon 1995 - Norges Handelshøyskole
Høyere avdelings eksamen 1992 - Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1985 - Handelshøyskolen BI

Berthling-Hansen, Pål - Finans

Ph. D. 1994 - University of Southampton
B.B. Economics 1989 - University of Southampton

Biong, Harald - Markedsføring på bedriftsmarkedet/Interorganisasjonisk samarbeid/Ledelse av markedsføringskanalen/ Relasjonsmarkedsføring

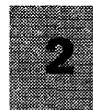
Siviløkonom 1966 - Norges Handelshøyskole

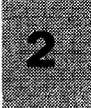
Bjerke, Rune - Markedsføring

Ph. D. 1996 - University of Otago/
Universita Commerciale Luigi Bocconi
M.B.A. 1988 - Erasmus University
B.A. 1985 - California State University

Brinkmann, Johannes - Ledelse/Etikk

Dr. phil. 1975 - Universitetet i Münster
Mag. art. 1972 - Universitetet i Münster

Brønn, Carl - Strategi

Ph. D. 1990 - Georgia State University
M.Sc. 1982 - Georgia State University
B.S.M.E. 1974 - Georgia Institute of Technology

Bråthen, Tore (II) - Jus/eiendomsmedling

Cand. jur. 1982 - Universitetet i Oslo

Bygnes, Kjell - Ledelse

Siviløkonom 1978 - Universitetet i Lund

Dzever, Samuel - Markedsføring

Ph. D. 1992 - University of Strathclyde
Econ. dr. 1987 - Universitetet i Linköping
M.A. 1984 - University of New South Wales
B.A. 1983 - University of Newcastle

Fjeldstad, Øystein - Strategi

Ph. D. 1987 - University of Arizona, USA
Siviløkonom 1981 - Norges Handelshøyskole

Friedman, Ken - Ledelse og strategisk design

Ph. D. 1976 - United States International University
M.A. 1971 - San Francisco State University
B.A. 1971 - San Francisco State University

From, Johan - Offentlig ledelse

Cand. polit. 1980 - Universitetet i Bergen

Groth, Brian I. - Språk, engelsk

Cand. philol. 1977 - Universitetet i Oslo

Grønn, Erik - Samfunnsøkonomi

Cand. oecon. 1979 - Universitetet i Oslo

Hagen, Kåre (II) - Offentlig ledelse

Cand. polit 1987 - Universitetet i Oslo

Hennestad, Bjørn W. - Organisasjonsteori

Dr. oecon 1992 - Norges Handelshøyskole
Cand. sociol. 1977 - Universitetet i Oslo
Siviløkonom 1972 - Handelshøyskolen BI

Høivik, Heidtraut von Weltzien - Interkulturell kommunikasjon, Næringslivsetikk

Ph. D. 1971 - University of Colorado, USA
M.A. 1968 - University of Colorado, USA

Jahre, Marianne - Logistikk

Ekonomie doktor 1995 - Chalmers Tekniska Högskola
Lic oecon 1992 - Chalmers Tekniska Högskola
Siviløkonom 1988 - Handelshøyskolen BI

Kitchen, Deborah - Interkulturell kommunikasjon

Ph. D. 1993 - University of Minnesota
M.A. 1983 - University of Wisconsin, Milwaukee
B.A. 1980 - University of Wisconsin, Milwaukee

Koppang, Haavard - Ledelse/Etikk

Høyere avdelings eksamen 1989 - Norges Handelshøyskole
Cand. theol. 1979 - Universitetet i Oslo

Krokan, Arne - Informasjonsledelse

Mag. art 1982 - Universitetet i Oslo

Lai, Linda M. H. - Organisasjonsteori/Ledelse

Dr. oecon 1991 - Norges Handelshøyskole
Høyere avdelings eksamen i administrasjon 1988 - Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1987 - Handelshøyskolen BI

Lane Vicki - Markedsføring

Ph. D. 1992 - University of Washington
M.B.A. 1983 - University of Arkansas at Little Rock
B.B.A. 1981 - University of Arkansas at Little Rock

Langli, John Christian - Finansregnskap, internasjonal regnskapsrapportering, analyse av selskapsinformasjon

Dr. oecon 1993 - Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1988 - Handelshøyskolen BI

Larsen, Tor J. - Informasjonsledelse

Ph. D. 1988 - University of Minnesota, USA
M.A. 1975 - University of Lancaster, England
Siviløkonom 1971 - Handelshøyskolen BI

Løwendahl, Bente R. - Strategi

Ph. D. 1992 - Wharton School, University of Pennsylvania, USA
Siviløkonom 1986 - Norges Handelshøyskole

Manning, Julian - Samfunnsøkonomi

Ph. D. 1993 - University of Rochester
M.A. 1992 - University of Rochester
M.A. 1987 - University of Canterbury, New Zealand
B.A. 1986 - University of Canterbury, New Zealand

Martinsen, Øyvind (II) - Organisasjonpsykologi

Dr. philos 1995 - Universitetet i Bergen
Cand. polit. 1989 - Universitetet i Oslo

Mehlum, Jan (II) - Markedsføring/Ledelse

Cand. sociol. 1977 - Universitetet i Oslo

Michalsen, Dag E. - Finans

M.B.A. 1977 - University of Wisconsin, USA
Siviløkonom 1973 - Handelshøyskolen BI
Ingeniøreksamen 1970 - GTI, Gøteborg

Midttun, Atle - Energiledelse, offentlig styring, økonomisk organisering, regulerings teori

Fil. dr. 1987 - Universitetet i Uppsala
Mag. art. 1979 - Universitetet i Oslo

Moen, Knut Johannes (II) - regnskap

Dr. scient 1995 - Norges Landbrukshøgskole
Høyere avdelings eksamen 1990 - Norges Handelshøyskole
Cand. agric. 1987 - Norges Landbrukshøgskole

Myrtveit, Ingunn - Samfunnsøkonomi

Dr. oecon 1995 - Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1987 - Handelshøyskolen BI

Nes, Erik - Internasjonalisering

Ph. D. 1981 - University of Wisconsin
M.B.A. 1972 - University of Wisconsin
Siviløkonom 1971 - Handelshøyskolen BI

Nygaard Arne - Markedsføring

Dr. oecon. 1992 - Norges Handelshøyskole
Høyere avdelings eksamen 1988 - Norges
Handelshøyskole
Siviløkonom 1982 - Handelshøyskolen BI

Olson, Erik - Markedsføring

Ph. D. 1992 - Case Western Reserve University, USA
M.B.A. 1986 - Indiana University, USA
BA 1983 - Augustana College, South Dakota, USA

Olsson, Ulf Henning - Metode

Dr. scient 1996 - Norges Landbrukshøgskole
Cand. mag. 1981 - Universitetet i Oslo
Cand. scient 1981 - Universitetet i Oslo

Ongena, Steven - Samfunnsøkonomi

Ph. D. 1995 - University of Oregon
M.A. 1988 - University of Alberta
M.B.A. 1986 - Katholieke Universiteit Leuven
Hir, 1985 - Katholieke Universiteit Leuven

Overskeid, Geir

Dr. psychol 1995 - Universitetet i Oslo
Cand. psychol 1989 - Universitetet i Oslo

Pettersen, Arve (II) - Markedsføring

Dr. ing. 1993 - Norge teknisk-naturvitenskapelige
universitet
Siviløkonom 1987 - Handelshøyskolen BI

Revang, Øivind - Ledelse

Ekonomie doktor 1985 - Universitetet i Linkøping
Siviløkonom 1976 - Handelshøyskolen BI

Roberts, Hanno. - Regnskap

Ph. D. 1993 - Universitetet i Maastricht
M.A. 1986 - Rotterdam Handelshøyskole

Rydgvist, Kristian

Ph. D. 1987 - Handelshögskolan i Stockholm
M.B.A. 1983 - Handelshögskolan i Stockholm

Sagmo, Knut - Finans

Ph. D. 1993 - University of Wisconsin
M.B.A. 1984 - University of Wisconsin
Siviløkonom 1982 - Handelshøyskolen BI

Selmer, Terje W. L. - Språk - fransk

Cand. philol. 1974 - Universitetet i Oslo

Skjerstad, Tronn Å. (II)

Dr. ing. 1994 - Norges teknisk-naturvitenskapelige
universitet
Siviløkonom 1991 - Norges Handelshøyskole

Smith, David C. - Finans

Ph. D. 1993 - Indiana University
B.S. 1988 - University of Delaware

Solberg, Carl Arthur - Internasjonalisering

Ph. D. 1994 - University of Strathclyde
Licencié ès sciences économiques 1969 -
L'Université de Neuchâtel, Sveits

Stranden, Eldrid Aashaug - Finans/Bankøkonomi

Høyere avdelings eksamen 1972 - Norges
Handelshøyskole
Siviløkonom 1971 - Norges Handelshøyskole

Sundquist, Åsebrit - Språk, engelsk

Dr. philos. 1984 - Universitetet i Oslo
Cand. philol. 1976 - Universitetet i Oslo

Tellefsen, Brynjulf - Markedsføring

Ph. D. 1977 - Columbia University
M. Phil. 1974 - Columbia University
B.A. 1969 - Manchester University

Thjømøe, Hans Mathias - Markedsføring

Ph. D. 1996 - Handelshøjskolen i København
Høyere avdelings siviløkonomeksamen 1995 -
Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1967 - Handelshøjskolen i Århus
Bedriftsøkonomisk kandidat 1964 -
Handelshøyskolen BI

Trapani, Teresa - Regnskap/Revisjon

Ph. D. 1990 - University of Kansas
M.S. 1981 - University of Kansas
B.S. 1978 - University of Colorado

Trondsen, Tor Jarl - Strategi

Ph. D. 1993 - University of Bradford
M. Phil. 1990 - University of Bradford
Siviløkonom 1961 - University of California

Vale, Bent (II) - Samfunnsøkonomi

Dr. polit. 1992 - Universitetet i Oslo
Cand. oecon 1982 - Universitetet i Oslo

Virum, Helge - Logistikk

Sivilingeniør 1963 - Heriot-Watt University,
Edinburgh

Welch, Denice - International Management

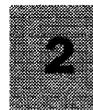
Ph. D. 1991 - Monash University
M. Ph. 1985 - Brunel University
B. Bus. 1979 - University of Southern Queensland

Wiig, Roberta - Språk, engelsk

Ph. D. 1985 - University of Washington
M.A. 1971 - University of Washington
B.A. 1965 - Grinnell College

Ødegaard, Bernt A. - Finans

Ph. D. 1992 - Carnegie Mellon University
M. Sc. 1989 - Carnegie Mellon University
Høyere avdelings eksamen 1987 - Norges
Handelshøyskole
Siviløkonom 1985 - Norges Handelshøyskole

Amanuenser

Berg, Morten Emil - Ledelse

Cand.mag. 1978 - Universitetet i Oslo
Diplomeksamen 1971 - FM, Oslo
Siviløkonom 1969 - Handelshøyskolen BI

Brookes, David Edward - Markedsføring, Strategi, Internasjonalisering

Høyere avdelings siviløkonomeksamen 1992 - Norges Handelshøyskole
M. Sc. - Clinical Pharmacology 1978 - University of Oslo
Senior Course Diploma in Pharmacology 1962 - Leicester School of Pharmacy
2nd MB, Ch.B. 1958 - University of Sheffield

Foss, Tron - Metode

Cand. real. 1970 - Universitetet i Oslo

Gaspard, Georges D. - Språk, fransk

Cand. philol. 1973 - Universitetet i Oslo

Haug, Magne - Informasjon og samfunnskontakt

Cand. philol. 1975 - Universitetet i Oslo

Haanæs, Knut - Strategi

Ph. D. kandidat 1996 - Handelshøyskolen i København
Siviløkonom 1989 - Norges Handelshøyskole

Kunøe, Gorm - Markedsføring

M. Sc. 1976 - Handelshøyskolen i København

Lippe, Berit von der - Massekommunikasjon

Cand. philol. 1974 - Universitetet i Oslo

Lothe, Solveig

Doctoral student - Norges Landbrukshøyskole
M.S. Agricultural Economy 1994 - University of Illinois
Siviløkonom 1992 - Handelshøyskolen BI

Lyngnes, Sølvi - Reiselliv

Cand. philol. 1980 - Norge teknisk-naturvitenskapelige universitet

Sannes, Ragnvald - Informasjonsledelse

Ekonomie licentiat 1992 - Handelshögskolan i Stockholm
Siviløkonom 1986 - Handelshøyskolen BI

Schanke, Egil - Språk, tysk

Cand. philol. 1967 - Universitetet i Oslo

Synnestvedt, Terje - Samfunnsøkonomi

Cand. oecon. 1991 - Universitetet i Oslo

Syring, Ingvil - Språk, engelsk

Cand. philol. 1972 - Universitetet i Oslo

Sørensen, Tom - Bedriftsøkonomisk analyse

Siviløkonom 1975 - Handelshøyskolen BI

Tangen, Dag - Offentlig ledelse

Cand. polit. 1974 - Universitetet i Oslo

Aakre, Pål - Metode

Bedriftsøkonomisk kandidat 1965 - Handelshøyskolen BI

Aarønæs, Lasse - Markedsføring

Siviløkonom 1977 - Universität Mannheim
Hovedfagseksamen 1987 - Høyskolen i Buskerud- Ringerike

Studierektorer

Andersen, Niels Jørgen (II) - Strategi

Sivilingeniør 1962 - Danmarks Tekniske Høyskole

Bjercke, Gay - Asia-ledelse

M.B.A. 1974 - Washington State University
B.A. in Business Administration 1972 - Washington State University

Bø, Eirill - Logistikk

Siviløkonom 1987 - Handelshøyskolen BI

Christensen, Bo Hjort - Informasjonsledelse

Bedriftsøkonom 1977 - Handelshøyskolen BI
Sivilingeniør 1974 - Norge teknisk-naturvitenskapelige universitet

Dahlberg, Bjørn Erik (II) - Etikk og ledelse

Cand. med 1974 - Universitetet i Wien

Eriksen, Bjørn - Forretningsjus

Cand. jur. 1977 - Universitetet i Oslo

Evensmo, Jan - Metode

Førsteamanuensis 1982 - Handelshøyskolen BI
Siviløkonom 1978 - Handelshøyskolen BI
Cand. real. 1965 - Universitetet i Oslo

Framnes, Runar - Internasjonalisering

Siviløkonom 1971 - Norges Handelshøyskole

Faafeng jr., Sverre - Forretningsjus

Cand. jur. 1974 - Universitetet i Oslo

Gravdahl, Anne Bøhmer - Regnskap/Revisjon

Statsautorisert revisor 1986
Registrert revisor 1983 - Høyskolen i Oslo
Høyskolekandidat 1980 - Telemark Distrikthøgskole

Gulden, Bror Petter - Regnskap/Revisjon

Statsautorisert revisor 1978
Høyere revisorstudium 1977 - Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1974 - Norges Handelshøyskole

Hetland, Per Willy (II) - Prosjektledelse

Ph. D. 1996 - Ålborg Universitetssenter

Hveem, Dag Jørgen

Cand. jur. 1995 - Universitetet i Oslo
Diplomøkonom Bankfag 1990 - Bankakademiet/
BI Høgskolene

Jepsen, Brian - Ledelse

M.B.A. 1991 - Henley the Management College,
England
Cand. scient. 1981 - Aarhus Universitet, Danmark

Johnsen, Arne Stokke - Markedsføring

Siviløkonom 1959 - Handelshøgskolen i København

Kamfjord, Georg - Reiseliv

Mag. art 1977 - Universitetet i Troms
Siviløkonom 1972 - Handelshøgskolen BI

Kildal, Tor S. - Revisjon

Statsautorisert revisor 1990
Registrert revisor 1986
Siviløkonom 1968 - Hochschule St. Gallen, Sveits

Kjærstad, Trond - Ledelse/Organisasjonspsykologi

Cand psychol. 1988 - Universitetet i Oslo

Kopp, Hermann - Internasjonalisering

Pedagogisk seminar 1968 - Universitetet i Oslo
M.B.A. 1961 - Harvard University, Graduate School of
Business Administration
A.B. i statsvitenskap 1957 - Harvard College

Løken, Svein A. - IT-revisjon

Siviløkonom 1970 - Norges Handelshøyskole

Naug, Trygve - Regnskap

Exam. oecon. 1965 - Universitetet i Oslo
Bedriftsøkonomisk kandidat 1961 -
Handelshøgskolen BI

Omtvedt, Petter C. - Logistikk

Mag. art. 1961 - Universitetet i Oslo

Roos, Nils Göran (II) - Strategi

M.B.A. 1989 - Fontainbleau
M. Sc. (Engineering Physics) 1982 - Chalmers
Tekniska Högskola

Schwencke, Hans Robert - Regnskap

Cand. jur. 1992 - Universitetet i Oslo
Statsautorisert revisor 1980
Høyere revisoreksamen 1979 -
Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1977 - Norges Handelshøyskole

Sending, Aage - Økonomistyring

Siviløkonom 1968 - Norges Handelshøyskole

Svindland, Eirik (II)

Økonomi, statsvitenskap, jus, 1968 - Saar Universitat,
Tyskland

Tellefsen, Jan Terje - Regnskap

Cand. jur. 1976 - Universitetet i Oslo
Siviløkonom 1972 - Norges Handelshøyskole

Thompson, Geir (II) - Ledelse

Cand. polit. 1986 - Universitetet i Oslo

Ytterhus, Bjarne E. - Samfunnsøkonomi

Cand. oecon. 1969 - Universitetet i Oslo

Forskere

Andresen, Kathrine

M. Sc. 1996 - Handelshøgskolen BI
B.A. in International Relations 1993 - Tufts University,
Boston

Flagestad, Arvid - Konkurransestrategi i reiselivet

Siviløkonom 1962 - Handelshøgskolen i København

Glimstedt, Henrik - Økonomisk historie

Fil. dr. 1993 - Gøteborgs Universitet, Historiska
institutionen
Fil. kand. 1983 - Humanistiska fakulteten, Gøteborgs
Universitet
Honorary Fellow, Industrial Relations Research Centre,
University of Wisconsin-Madison 1996-97

**Heiberg, Espen Oust - Forsvarsindustri/
sikkerhetspolitikk**

M. Sc. Euromanagement 1994 - Handelshøgskolen BI
BA Honours History 1992 - University of Durham

Kili, Terje - Økonomisk historie

Cand. philol. 1993 - Universitetet i Oslo

Knutsen, Sverre - Økonomisk historie

Førsteamanuensis II 1996 - Handelshøgskolen BI
Cand. philol. 1990 - Universitetet i Oslo
Bedriftsøkonom 1984 - BI Høgskolene

Rinde, Harald - Økonomisk historie

Cand. philol. 1992 - Universitetet i Oslo

Skeie, Jon - Økonomisk historie

Cand. philol. 1992 - Universitetet i Oslo

Sogner, Knut - Økonomisk historie

Dr. philos 1996 - Universitetet i Oslo
Cand. philol. 1989 - Universitetet i Oslo

Thue, Lars - Økonomisk historie

Førsteamanuensis II 1991 - Handelshøgskolen BI
Cand. philol. 1977 - Universitetet i Oslo

Stipendiater

Andreassen, Tor Wallin - Markedsføring/ Internasjonal økonomi

Master of Science, International Marketing and Strategy 1994 - Handelshøyskolen BI
Siviløkonom 1981- Norges Handelshøyskole

Bjønnes, Geir Høidal - Samfunnsøkonomi

Høyere avdelings eksamen 1994 -
Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1992 - Handelshøyskolen BI
Økonomisk-administrativ kandidat 1990 -
Østfold Distriktshøgskole

Blindheim, Trond - Markedskommunikasjon

Cand. sociol. 1984 - Universitetet i Oslo
Diplom markedskommunikasjon 1989 - IFM

Djupvik, Olav A. - Markedsføring

Siviløkonom 1993 - Handelshøyskolen BI

Flagstad, Anne W. - Offentlig ledelse

Cand. sociol. 1996 - Universitetet i Oslo

Hansen, Svein Olav - økonomisk historie

Cand. philol. 1990 - Universitetet i Oslo
Cand. mag. 1987 - Universitetet i Oslo

Hvidsten, Harald - Strategi (permisjon)

M. Sc. 1993 - Handelshøyskolen BI

Hærem, Thorvald - Informasjonsledelse

M. Sc. 1993 - Handelshøyskolen BI
Handeløkonom 1992 - Handelshøyskolen BI

Kristoffersen, Line - Markedsføring

Master of Science in International Marketing and Strategy 1995 - Handelshøyskolen BI
Sivilmarkedsfører 1993 - Norges Markedshøyskole
Diplomeksportøkonom 1992 - Norges
Markedshøyskole

Kuvaas, Bård - Ledelse/Kognitiv psykologi

Siviløkonom 1990 - Handelshøyskolen BI

McHenry Joyce E.H. -

Doctoraal Bedrijfskunde (Master) 1987 - Rotterdam
School of Management, Erasmus University
Kandidaat Andragogy og Kandidaat Pedagoggy 1983 -
Royal University Leiden

Norli, Øyvind - Finans

Høyere avdelings eksamen 1994 - Norges
Handelshøyskole
Siviløkonom 1992 - Handelshøyskolen BI

Olsen, Per I. - Energiledelse

M. Sc. 1994 - Handelshøyskolen BI
Siviløkonom 1992 - Handelshøyskolen BI

Rime, Dagfinn - Samfunnsøkonomi

Predocotrual Master of Science 1995 -
Handelshøyskolen BI
Siviløkonom 1995 - Handelshøyskolen BI
Bedriftsøkonom 1988 - Handelshøyskolen BI

Rønqvist, Morten - Markedsføring

Høyere avdelings eksamen 1994 - Norge
Handelshøyskole
Siviløkonom 1989 - Handelshøyskolen BI

Sheehan, Norman Thomas - strategi

M.B.A. 1994 - Handelshøyskolen BI
C.M.A. 1988 - The Society of Management
Accountants of Alberta, Canada
B.Comm.. 1985 - University of Alberta

Sjøvaag, Marit - Euromanagement

M. Sc. Euromanagement 1995 - Handelshøyskolen BI
Cand. mag. 1992 - Universitetet i Oslo

Strønen, Fred - Strategi

M. Sc. 1993 - Handelshøyskolen BI

Wathne, Kenneth - Markedsføring

Master of Science 1994 - Handelshøyskolen BI
Diplomøkonom 1992 - BI Høyskolene

Zang LiQun

Cand. oecon 1994 - Universitetet i Oslo
Exam. oecon 1994 - Universitetet i Oslo
Ingeniør 1988 - Shanghai Jiao Tong University

Høyskolelektorer

Ander-Trønsdal, Kerstin - Markedsføring/ økonomistyring

Siviløkonom 1969 - Handelshögskolan i Stockholm

Backer, Lars Georg (II) - Bedriftsøkonomi

Siviløkonom 1985 - Handelshøyskolen BI

Bjartveit, Steinar - Ledelse/Organisasjonspsykologi

Cand. psychol. 1988 - Universitetet i Oslo

Blattner, Emanuel - Bedriftsøkonomi

Siviløkonom 1981 - Universitetet i Fribourg

Borge-Andersen, Carl (II) - Markedsføring

Lektor 1981 - Høyskolen i Buskerud- Ringerike
Siviløkonom 1972 - Handelshøyskolen BI

Bugge, Bjørn - Markedsføring

Siviløkonom 1967 - Norges Handelshøyskole

Cleaverley, Peter (II) - Språk - engelsk

Cand. Philol, 1993 - Universitetet i Oslo

Cooper, Charles J. - Språk - engelsk

Cand. philol. 1979 - Universitetet i Oslo
B.A. 1969 - Occidental College

Falck, Elisabeth - Markedsanalyse/

Samfunnsvitenskapelig metode/Kvalitativ metode

M.B.A. 1980 - University of Denver

B.S.B.A. 1979 - University of Denver

Goksør, Gro - Markedsføring

Cand. polit. 1992 - Universitetet i Oslo

Diplom markedskommunikasjon 1981 - IFM

Diplomøkonom 1969 - Handelshøyskolen BI

Gran, Haakon Herman - Ledelse

Cand. merc. 1972 - Handelshøyskolen i København

Grastveit, Irene

Hovedfagseksamen 1994 - Høyskolen i Buskerud - Ringerike

Grenness Tor

Cand. polit 1971 - Universitetet i Oslo

Hansen, Robert G.

Cand. oecon 1995 - Universitetet i Oslo

Hansen, Rune J. - Bedriftsøkonomi

Faglærereksamen 1979 - Høyskolen i Buskerud - Ringerike

Siviløkonom 1976 - Handelshøyskolen BI

Hanssen, Per Gunnar (II) - Samfunnsøkonomi

Cand. oecon 1978 - Universitetet i Oslo

Høyvarde, Hans Kr. (II) - Regnskap

Statsautorisert revisor 1995

Registrert revisor 1983 - Handelshøyskolen BI

Jacobsen, Per - Bedriftsøkonomi

M.B.A. 1986 - University of Wisconsin

Siviløkonom 1985 - Handelshøyskolen BI

Jørgensen, Erik Tidemann (II) - Organisasjon og ledelse

Cand. sociol. 1989 - Universitetet i Oslo

Siviløkonom 1986 - Handelshøyskolen BI

Cand. mag. 1983 - Høyskolen i Buskerud - Ringerike

Knutsen, Geir - Markedsføring

Siviløkonom 1993 - Agder Distriktshøgskole

Kolderup, Erik (II) - Informasjonsledelse

Faglærereksamen 1981 - Høyskolen i Buskerud - Ringerike

Diplomøkonom 1973 - Handelshøyskolen BI

Larsen, Silje

Cand. philol. 1994 - Universitetet i Bergen

Lauritzen, Pål - Metode

Cand. scient. 1983 - Universitetet i Oslo

Lavik, Stein - Organisasjon og ledelse

Siviløkonom 1976 - Norges Handelshøyskole

Lie, Sverre - Språk, engelsk

Cand. philol. 1977 - Universitetet i Bergen

Lilleberg, Olav - Samfunnsøkonomi

Cand. oecon 1979 - Universitetet i Oslo

Lund, Svein - Metode/Logistikk

Sivilingeniør 1974 - Norge teknisk-naturvitenskapelige universitet

Lunnan, Erling (II) - Metode

Cand. real 1978 - Norge teknisk-naturvitenskapelige universitet

Løvholt, Thor - Markedsføring

Studier i International Marketing, Service Management and Public Relations

Messel, Bente - Språk, spansk

Cand. philol. 1984 - Universitetet i Oslo

Michelsen, Bjørn (II) - Bedriftsøkonomi

Siviløkonom 1976 - Handelshøyskolen BI

Nilsen, Svein - Språk, tysk

Cand. philol. 1973 - Universitetet i Oslo

Olesen, Johnny

Høyere avdelings eksamen 1993 -

Norges Handelshøyskole

Siviløkonom 1991 - Norge Handelshøyskole

Osmundsen, Dag - Bedriftsøkonomi

Cand. jur. 1984 - Universitetet i Bergen

Høyere revisoreksamen 1978 - Norges

Handelshøyskole

Siviløkonom 1977 - Universitetet i Lund

Ramberg, Bengt (II) - Markedsføring/Organisasjon

M.B.A. 1975 - University of Wisconsin

Siviløkonom 1974 - Handelshøyskolen BI

Rosendahl, Tom

Doktorgradsstudent - Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet

Lektor 1991 - Høyskolen i Buskerud - Ringerike

Skaldehaug, Espen Roy - Finans

Sivilingeniør 1983 - Universitetet i Linköping

DH-kandidat 1981 - Agder Distriktshøgskole

Stephansen, Beverly Arnold - Kommunikasjon

M. Sc. 1985 - Boston University

B.B.A. 1983 - Grove City College, Pennsylvania

Stiklestad, Trond - Markedsføring

Cand. Polit. 1997 - Norge teknisk-naturvitenskapelige universitet

Siviløkonom 1990 - Høgskolan i Växjö

Strand, Rolf Gunnar - Bedriftsøkonomi

Cand. polit. 1985 - Universitetet i Oslo
Høyere avdelings siviløkonomeksamen 1974 - Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1970 - Norges Handelshøyskole

Sætrang, Gunnar - Markedsføring

Diplomstudium i markedskommunikasjon 1986 - IFM
Cand. psychol. 1981 - Universitetet i Oslo

Tollefsen, Tor A - Bedriftsøkonomi

Siviløkonom. 1972 - Norges Handelshøyskole

Tomassen Sverre - Markedsføring og strategi

M. Sc in International Marketing and Strategy 1996 - Handelshøyskolen BI
Diplomøkonom 1991 - BI Høyskolene
Barnevernspedagog 1982 - Norges Kommunal- og Sosialhøgskole

Tveit, Anders - Samfunnsøkonomi

Cand. oecon. 1989 - Universitetet i Oslo

Undall, Pål - Finans

M.B.A. 1983 - University of North Carolina
B.A. 1980 - University of Wisconsin

Vardøen, Thor (II) - Språk, engelsk

Cand. philol. 1991 - Universitetet i Oslo

Andre faglige medarbeidere

Vitenskapelig assistent

Aslesen Sigmund - næringsutvikling

M.A. 1995 - Universitetet i Oslo

Internasjonal prosjektkonsulent NiM

Brønn, Peggy Simcic

M.B.A. 1982 - Georgia State University
B.A. 1977 - University of Georgia

Prosjektconsulent NiM

Houge Cynthia - Markedsføring (NiM)

Master in International Business 1995 - Norges Handelshøyskole
B. Sc. in Marketing 1993 - College of Business Administration, University of South Florida, Tampa

Nasjonalt kursansvarlig

Høiland, Hildur (II) - Eiendomsmegling

Statsautorisert eiendomsmegler 1980
Øk.adm.-kandidat 1976 - Økonomisk College Oslo

Vitenskapelig assistent

Jordfald, Bård - Næringsutvikling

Siviløkonom 1995 - Handelshøyskolen BI
Hovedfagsstudent i sosiologi - Universitetet i Oslo
Cand. mag. 1994 - Universitetet i Oslo

Prosjektleder NiM

Lindestad, Liv Bodil - Markedsføring

M.B.A. 1994 - University of South Carolina
Siviløkonom 1993 - Norges Handelshøyskole

Prosjektleder NiM

Lorentzen, Bengt G. - Markedsføring

Siviløkonom 1993 - Handelshøyskolen BI

Prosjektconsulent NiM

Lostad, Lene

Siviløkonom 1994 - Handelshøyskolen BI

Prosjektleder NiM

Løland, Tor Morten

Siviløkonom 1993 - Handelshøyskolen BI

Vitenskapelig assistent

Møll, Trude Holthe - næringsutvikling

Siviløkonom 1995 - Handelshøyskolen BI
Ex. phil 1989 - Universitetet i Oslo

Høyskoleforeleser

Nikolaisen, Per - Metode

Faglærerkompetanse i matematikk
Pedagogisk eksamen 1976 - Statens lærerkurs
Matematikkstudier - Universitetet i Oslo

Vitenskapelig assistent

Nilsen, Yngve Skjærseth - økonomisk historie

Cand. philol. 1995 - Universitetet i Oslo
Cand. mag. (realfag) 1991 - Universitetet i Oslo

Undervisningsassistent

Ramnefjell, Per Espen - skatterett

Siviløkonom 1995 - Handelshøyskolen BI

Røkaas, Felicia A. - interkulturell kommunikasjon, engelsk

Cand. philol. 1993 - Universitetet i Oslo

Prosjektmedarbeider

Skau, Irene

Cand. polit. 1989 - Universitetet i Oslo

Vitenskapelig assistent

Stillerud, Bård

Siviløkonom 1995 - Handelshøyskolen BI

Prosjektconsulent NiM

Strand, Birthe

M. Sc. 1996 - Handelshøyskolen BI
Diplomøkonom 1993 - Handelshøyskolen BI

Prosjektleder NiM

Tranås, Janneke - Markedsføring

Handelsøkonom 1992 - Oslo Handelshøyskole

Prosjektleder NiM

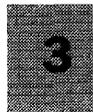
Vogt-Svendsen, Annicka - Markedsføring

Siviløkonom 1994 - Handelshøyskolen BI

Oversikten over BIs vitenskapelige personale er godkjent og utgitt av BIs personalavdeling pr. 30.04.1997.

3 Studieadministrativ informasjon

Studieadministrativ Informasjon	31
- Oppslagstavle	31
- Studieveiledning	31
- Studiekort	31
- Navneendring/Adresseendring	31
Studieutgifter	32
- Studieavgifter ved BI Høyskolene 1997-98	32
- Kontinuasjonsavgift 1997-98	33
- Semesteravgifter BI Fjernundervisning 1997-98.....	34
- Eksamensavgift 1997-98	34
Statens lånekasse for utdanning	34
Samarbeidende bokhandlere	34
Bibliotekjenester	35
Undervisning på engelsk	36
Utvexling	36
Vitnemål	36
Masterstudier ved BI	36
- Master of Science	36
- Master of Business Administration	37
- Master of Management.....	37
- Opptak til Master-programmer	37
Videre studier i utlandet	37
BIs Karriere- og rekrutteringsservice	38
- Jobbsøkerseminarer m.m.....	38
- Avgangskatalog	38
- Jobbpresentasjoner	38
- Oppfølging av uteksaminerte kandidater	39
Oversikt over viktige studieadministrative aktiviteter	39
Viktige opplysninger vedrørende eksamen	40
- Hjelpemidler til eksamen	40
- Forlenget tid til eksamen og søknadsfrister	40
- Innlevering av hjemmeeksamener, prosjekt- og fagoppgaver	40
- Innlevering av diplomoppgaver	43
- Retningslinjer for endring av kurskoder	43
- Retningslinjer for kontinuasjonseksamener	43

Eksamenspåmelding	44
- Påmeldingsperioder	44
- Påmelding til eksamen.....	44
- Utsettelse av eksamen	44
- Endring av eksamenssted	44
- Sykdom i forbindelse med eksamen	45
- Eksamen i utlandet	45
Godkjenning av tidligere avlagte eksamener eksternt eller ved BI	45
- Innpassing av eksternt utdanning	45
- Fritak for eksamen og søknadsfrister	46
- Kursoverføring.....	46
- Gjenopptak	46
Offentliggjøring av sensur	46
- Televoice - Sensurtelefonen	46
- Klage på sensur	46
Eksamensplan for BI Høyskolene studieåret 1997-98	48

Studieadministrativ informasjon

I tillegg til opplysningene i kapitlet om Studieadministrativ informasjon forutsettes det at studentene gjør seg kjent med gjeldende reglementer ved BI Stiftelsen slik disse står oppført i eget kapittel i studiehandboken.

Oppslagstavler

Meldinger til studentene slås opp på informasjonstavler. Meldingene inneholder som oftest informasjon om flytting av forelesninger, tidsfrister o. l. Det er studentenes eget ansvar å holde seg orientert om de oppslag som fortløpende slås opp.

Studieveiledning

Studiehandboken skal gi studentene generell informasjon i forbindelse med gjennomføring av studieopplegget. Imidlertid er studentene velkommen til å drøfte studieopplegg, etter- og videreutdanning m.m. med studieveilederne ved de enkelte BI Høyskoler.

Studiekort

Studiekort utstedes fortrinnsvis til heltidsstudenter (10 vekttall pr. semester). Studiekort fås ved henvendelse til sekretariatet på studiestedet. Studentene må medbringe legitimasjon og bilde. Studiekortet er kun gyldig med kvittering for betalt studieavgift.

Navneendring/Adresseendring

Ved navneendringer må navneendringsbevis vedlegges. Studentene plikter å melde fra om adresseendring, dersom studieinformasjon, melding om eksamenspåmelding o.l. skal komme frem til studenten i rett tid.

Studieutgifter

Studenter må betale studieavgifter for studiets ordinære antall semestre (se normalstudieplanen). Utgifter til bøker, annet undervisningsmaterieell og eventuelle studiereiser etc. må betales i tillegg.

Se forøvrig Studieforskrifter ved BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole.

Studieavgifter ved BI Høyskolene 1997-98

STUDIUM	VARIANT	HØST 1997	VÅR 1998
Diplomøkonomstudiet			
1. år	heltid	kr 14.890,-	kr 14.890,-
	deltid	kr 7.450,-	kr 7.450,-
2. år	heltid	kr 19.070,-	kr 19.070,-
	deltid	kr 9.540,-	kr 9.540,-
3. år	heltid	kr 19.070,-	kr 19.070,-
Høyskolekandidatstudiet (Se diplomøkonomstudiet, 1. og 2. år)			
Bedriftsøkonomstudiet (Se diplomøkonomstudiet, 1.år)			
Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse			
1. år (som diplomøkonomstudiet)			
2. år	heltid	kr 19.070,-	kr 19.070,-
3. år	heltid	kr 19.070,-	kr 19.070,-
Diplomøkonomstudiet i bank og finans			
1. år (som diplomøkonomstudiet)			
2. år	heltid	kr 19.070,-	kr 19.070,-
3. år	heltid	kr 19.070,-	kr 19.070,-
Bankkandidatstudiet (Se diplomøkonomstudiet i bank og finans, 1. og 2. år)			
Eiendomsmeidlerstudiet, 2. avd.			
med første år fra BI:	heltid	kr 27.300,-	kr 27.300,-
	deltid	kr 13.650,-	kr 13.650,-
med første år fra annen høyskole:	heltid	kr 33.800,-	kr 33.800,-
	deltid	kr 16.900,-	kr 16.900,-

Deltidsstudiene gjennomføres over fire semestre.

STUDIUM	VARIANT	HØST 1997	VÅR 1998
Diplommarkedsførerstudiet			
1. år	heltid	kr 14.890,-	kr 14.890,-
<ul style="list-style-type: none"> • Bedriftsøkonomstudiet • Grunnfag markedsøkonomi 			
2. år	heltid	kr 19.070,-	kr 19.070,-
<ul style="list-style-type: none"> • Grunnfag markedsføring og internasjonalisering • Grunnfag markedskommunikasjon 			
3. år	heltid	kr 19.070,-	kr 19.070,-
<ul style="list-style-type: none"> • Markedsføring, internasjonalisering og ledelse • Markedskommunikasjon 			

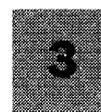
Markedskandidatstudiet

(Se diplommarkedsførerstudiet, 1. og 2. år)

Kontinuasjonsavgift 1997-98

Kontinuasjonsavgift pr. vekttall: kr 330,-.

Det tas forbehold om endringer i ovennevnte opplysninger.

Semesteravgifter BI Fjernundervisning 1997-98

Studenter i BI Fjernundervisning må betale semesteravgifter for studiets ordinære antall semestre (se normalstudieplanen). I tillegg betales eksamensavgift, utgifter til bøker, annet undervisningsmateriell etc.

Se forøvrig Studieforskrifter ved BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole.

STUDIUM	HØST 1997	VÅR 1998
Bedriftsøkonomstudiet	kr 6.980,-	kr 6.980,-
Høyskolekandidatstudiet	kr 8.550,-	kr 8.550,-

Studiene går over fire semestre.

Eksamensavgift 1997-98

Eksamensavgift pr. vekttall: kr 330,-.

Det tas forbehold om endringer i ovennevnte opplysninger.

Statens lånekasse for utdanning

Studenter ved BI Høyskolene har adgang til å søke studielån og stipend i Statens lånekasse for utdanning, Østre Aker vei 20, Postboks 195 Økern, 0510 Oslo. Telefon 22 72 67 00 (Telefontid 1200-1500, Åpent for publikum 0900-1430) Orientering fra Lånekassen og søknadsskjemaer finnes utlagt på sekretariatene ved BI Høyskolene. Søknad om lån i Statens Lånekasse for utdanning skal sendes til BI Høyskolene, som vil oversende denne til Lånekassen. Lånekassen sender utbetalingsdokumentet til BI Høyskolene når søknaden er ferdig behandlet. Får du avslag på søknaden fra Lånekassen, vil du få brev med begrunnelse for avslag.

Lånevilkår og tilbakebetalingsregler fremgår av heftet "Stipend og lån til utdanning" som fås ved henvendelse til BI-sekretariatene eller direkte til Lånekassen. Spørsmål kan også stilles til Lånekassens distriktskontorer: se heftet "Stipend og lån til utdanning". Adressen til Lånekassens nettsider er: <http://www.lanekassen.no>

Studielån hentes personlig i resepsjonen ved BI Høyskolene ved studiestart. Husk gyldig legitimasjon. Fullmakter fra andre godtas ikke.

Samarbeidende bokhandlere

Ved hver semesterstart utarbeider bokhandelen en bokliste for hvert studium og kurs. Disse listene bygger på Bls kursbeskrivelser.

Det tas forbehold om endringer i boklistene i forhold til kursbeskrivelsen. Det kan skyldes forhold som BI ikke var klar over idet studiehandboken gikk til trykking. Hensikten med boklisten er å lette litteraturoversikten for den enkelte student, samt å gjøre ekspedisjonen enklere for bokhandelen. Boklisten kan også brukes som bestillingsliste for den som måtte ønske dette (se forøvrig veiledning på boklisten). De samarbeidende bokhandlerne har ansvaret for å ha pensumlitteratur og alternativ litteratur til Bls ulike studier, kurs og forkurs.

Juul Møller A/S, Nedre Slottsgate 11, 0157 Oslo

- Bokhandel i Nedre Slottsgate, telefon 22 41 19 00
- Filial i Sandvika, telefon 67 57 08 94
- Filial ved BI Oslo/NMH, telefon 22 36 42 37
- Filial ved BI Skedsmo, telefon 63 84 44 30
- Filial på Ekeberg, telefon 22 67 09 93

Bergen

Melvær A/S, Torgalmenning 8, 5014 Bergen. Tlf.: 55 96 28 10

Førde

Huus Libris, Hafstavegen 46, 6800 Førde. Tlf.: 57 82 18 77

Drammen

Lauritzen Bokhandel, Avd. Høyskolesenteret, Wergelandsgt. 10, 3019 Drammen. Tlf.: 32 26 55 18

Gjøvik

Trygve Lihagen Bok- og Papirhandel, Avd. Sør v/ BI Gjøvik, Postboks 298, 2801 Gjøvik. Tlf.: 61 18 03 72

Kristiansund

Bokea Libris, Postboks 2185 Løkkemyra, 6501 Kristiansund. Tlf.: 71 58 44 80

Mo i Rana

Mo Libris, Jernbanegaten 7, 8600 Mo i Rana. Tlf.: 75 12 80 80

Porsgrunn

Dyring Libris, Avd. BI, Olavsgt. 26, 3916 Porsgrunn. Tlf.: 35 55 92 80

Sandefjord

Fortuna A/S, Sandefjord Bok- og Papirhandel, Postboks 2233 Aagaardsplass, 3203 Sandefjord. Tlf.: 33 46 12 20

Sarpsborg

Halvorsen Libris, Avd. BI Østfold, Rådmann Sirasvei 1, 1712 Grålum. Tlf.: 69 12 94 55

Stavanger

Berge Libris, Prestebakken 3, 4006 Stavanger. Tlf.: 51 89 52 50.

Trondheim

Walseth Bokhandel, Filial BI Trondheim, Øvre Rosten 4, 7075 Tiller. Tlf.: 72 88 77 05

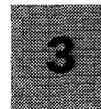
Ålesund

Aarflot Libris, Kirkegata 3, 6004 Ålesund. Tlf.: 70 12 48 48

Bibliotektenester

De fleste av BI Høyskolene har samarbeidsavtaler med lokale bibliotek for bibliotektenester til BI Høyskolenes studenter. Denne tjenesten inkluderer også bestillinger av lån og kopi av artikler fra andre bibliotek.

Nærmere informasjon om lokal bibliotekordning fås ved den enkelte BI Høyskole.

Undervisning på engelsk

Bl gjør oppmerksom på at enkelte kurs på 2.- og 3. års nivå kan bli forelest helt eller delvis på engelsk.

Utveksling

Bl har inngått avtale med en rekke universiteter og høyskoler - først og fremst i Europa, USA og Canada - om studentutveksling. Vi har også noen plasser i Asia og Australia. Utvekslingen finner sted i 6. semester (vårsemesteret 3. år) og omfatter alle retninger innenfor diplomøkonomstudiet. Antall studenter som får tilbud om utveksling er begrenset, og for å komme i betraktning kreves det at søkerne har et snitt som ikke er dårligere enn 2.8 (inklusive hengefag). Det kreves bestått eksamen i det landets språk der studenten skal studere. Kravet er eksamen fra kurs i språk på diplomstudiene ved Bl eller minimum 4 vekttall i aktuelt språk fra universitet/høyskoleutdanning som Bl godkjenner.

Antall utvekslingsstudenter er også avhengig av hvor mange plasser som stilles til disposisjon av de institusjonene vi samarbeider med.

Utvekslingsstudentene betaler studieavgift til Bl. I tillegg må en regne med enkelte mindre avgifter som betales direkte til den utenlandske skolen. Lånekassen gir lån og stipend etter gjeldende regler. For de fleste europeiske samarbeidsskolenes vedkommende, er det dessuten mulighet for en viss støtte under Sokrates-ordningen.

Utvekslingsstudentene avlegger de aktuelle eksamener ved den utenlandske institusjonen, og forutsatt at disse består, blir de godskrevet som 10 vekttall fra Bl.

Nærmere opplysninger om utvekslingsordningen fås ved henvendelse til Internasjonal avdeling ved Bl Oslo/NMH, Postboks 4636 Sofienberg, 0506 Oslo. Tlf. 22 98 50 00 / 22 98 50 50

Vitnemål

Det vises til Alminnelige studievilkår ved Bl Stiftelsen §§ 1 og 5.8 og Studieforskrifter ved Bl Høyskolene og Norges Markedshøyskole.

Kandidaten får utstedt vitnemål etter avsluttet studium iht. inngått kontrakt.

Det forutsettes at kandidatene tilfredsstiller kravene til ovennevnte reglementer.

Kandidater som har fullført og bestått eiendomsmeglerstudiet, får utstedt vitnemål etter gjeldende regler. Jfr. Forskrift om eiendomsmegling og ovennevnte reglementer.

Ta kontakt med ditt studiested dersom du har spørsmål vedrørende utstedelse av vitnemål.

Masterstudier ved Bl

Masterstudiene ved Bl er godkjent av Kirke-, Utdannings- og Forskningsdepartementet.

Master of Science (MSc)

Master of Science er et toårig spesialiststudium på høyere grads nivå. Opptakskravet er diplomøkonom eller tilsvarende og avlagt GMAT-test. Det tilbys fem spesialiseringer: Accounting, Financial Economics, Marketing, Strategy og International Business. Studiet er internasjonalt i den forstand at all undervisning foregår på engelsk og vi har studenter fra omlag 25 nasjoner. I tillegg kan man i løpet av studiet delta på utveksling ved våre samarbeidsuniversiteter, for tiden 27 stykker i totalt 14 land. Studiet er forskningsbasert og består av en kursdel og en thesis (hovedoppgave). Dette skal til sammen gi studentene omfattende innsikt i fagområdet gjennom aktiv deltakelse i klassene.

Bl tilbyr stipendier til diplomøkonomer og diplommarkedsførere fra Bl/NMH. Stipendiene er på kr. 10.000,- og varierer i antall fra år til år. I tillegg er man ved dokumentasjon av fullført MSc eller MBA fra Bl berettiget til å få avskrevet sitt lån i Statens Lånekasse med et høyere grads stipend, for tiden på kr. 19.900,-

Master of Business Administration (MBA)

MBA- studiet er et "general management" 11 måneders program på heltid med hovedvekt på ledelse og strategi. Studiet bygger på minimum tre års arbeidserfaring. Studiet tilbys også på deltid over to år.

Mer informasjon om MSc og MBA fås ved henvendelse til ditt studiested eller til Handelshøyskolen BI, Graduate School, Postboks 580, 1301 Sandvika. Tlf.67 57 05 00. E-mail: graduate@bi.no eller URL:<http://www.bi.no/>

Master of Management

Master of Managementstudiet er et fordypningsstudium i ledelse for voksne som ønsker å kombinere utdanning og arbeid. Studiet har et omfang på fire år på deltid, tilsvarende 40 vekttall. Minimumskravet til forkunnskaper er tre års høyere offentlig godkjent utdanning samt fire års yrkeserfaring.

Mer informasjon om Master of Managementstudiet fås ved henvendelse til ditt studiested eller til BI Senter for lederutdanning, Karlsborgveien 4, 0193 Oslo. Tlf.: 22 67 90 00.

Opptak til Master-programmene

For å bli tatt opp som student til et Master-program er kravet til samlet hovedkarakter vanligvis 2.6 eller bedre. Søkeren bør ha solid arbeidserfaring i tillegg for opptak til MBA- og Master of Management - studiet.

Videre krever BI å motta resultatet på følgende test:

GMAT – Graduate Management Admission Test

GMAT kan tas ved Universitetet i Oslo samt i Bergen (Norges Handelshøyskole).

Kontakt Universitetet eller BI for brosjyre og oppmeldingsskjema.

Test information, University of Oslo, Pb. 3 Blindern, 0313 Oslo.

Telefon: 22 85 63 85.

Vær ute i god tid. Det tar 10 - 12 uker å få resultatet fra GMAT-test, og den avholdes kun fire ganger i året. (Fra høsten-97 av kan GMAT tas hver måned via Internett.) Prøvene bør tas enten i januar eller mars for at resultatet skal kunne foreligge i tide. Ta selv kontakt for eksakte datoer.

Ved Handelshøyskolen BI i Sandvika er det opprettet et GMAT - kontor – The GMAT Consulting-Center. Kontaktperson er Banafsheh Sheiban. Direkte telefon: 67 57 07 19. Her arrangeres blant annet et forberedende kurs til selve GMAT-testen. Kurset gjennomføres over tre uker, to kvelder pr. uke i forkant av selve GMAT-testen.

Videre studier i utlandet

Følgende steder vil du kunne få informasjon og hjelp om studier og studiesteder:

Utenlandskontoret ved Statens lånekasse for utdanning. Egen opplysningsavdeling med veiledere. Faglig informasjon om utenlandske læresteder, fagretninger, studiefinansiering etc.
Adresse: Østre Aker vei 20, 0581 Oslo. Postadresse: Postboks 195 Økern, 0510 Oslo.
Telefon 22 72 69 10.

ANSA (Samband for norske studenter i utlandet). Dette er en interesse- og velferdsorganisasjon for norske studenter i utlandet som bl.a. tilbyr veiledning, forsikring, oversikt over studiesteder i USA og Europa og et nettverk av kontaktpersoner.

Adresse: Storgaten 3, 0155 Oslo.

Telefon: 22 47 76 00.

Telefon-/skrankehenvendelser kan skje mellom kl. 12.00-16.00. Kontoret er stengt lørdag.

Adressen til ANSAs internettsider er: <http://www.ansa.no/>, e-mail: sentralt@ansa.no

Norge-Amerika Foreningen har som overordnet mål å fremme det kulturelle og praktiske samvirket mellom Norge og Nord-Amerika. Deres arbeid legger hoved vekten på utveksling av studenter, forskere og praktikanter. Hvert år formidler vi omkring 100 stipendier til nordmenn som ønsker å studere eller forske i USA, og ca. 20 stipendier til amerikanere som vil forske i Norge. Tilsammen formidler de stipendier og praktikantopphold verdt ca. 5,7 millioner kroner hvert år.

Hovedtyngden av stipendiene deres går til forskere og til studenter som allerede er cand.mag. eller tilsvarende.

Foreningens stipendtilbud for undergraduate og graduate studier og forskning i USA utlyses hvert år i juni og gjelder da for å begynne studier året etter. Søknadsfrist for graduate stipend og forskning er ca. 14. september. Søknadsfrist for undergraduate stipend er ca. 24. november. Kontakt kontoret i juni for informasjon og søknadsskjema.

Adresse: Drammensveien 20c, 0255 Oslo.

Telefon: 22 44 77 16 (kl. 10.00 - 15.00).

e post: namerika@online.no

Fulbright-Kontoret (US Norway Fulbright Foundation for Educational exchange) Her har de college- og universitetskataloger med en komplett samling på microfiche. Flere brosjyrer, blant annet "A Handbook for Foreign Students", deles ut gratis. De har lister over læresteder etter fagområde og studieretning med beskrivelser av colleges og universiteter, både undergraduate- og graduatestudier.

Adresse: Arbins gate 2, 0253 Oslo.

Telefon: 22 83 26 00 (veiledning telefon/skranke: tirsdag, onsdag og torsdag kl. 1300-1600).

Adressen til Fulbrights hjemmesider: <http://www.usembassy.no/fulbrig.htm>,

e-mail: fulbright@extern.uio.no

BIs Karriere- og rekrutteringsservice

BIs Karriere- og rekrutteringsservice er organisert som en stiftelsesfunksjon med hovedkontor ved Handelshøyskolen BI i Sandvika og en egen avdeling ved BI Oslo/Norges Markedshøyskole på Schous. Ved de øvrige BI Høyskolene er det kontaktpersoner med ansvar for denne tjenesten både i BIs administrasjon og blant studentene i form av en studentassistent.

Jobbsøkerseminarer m.m.

I jobbsøkerseminarene gjennomgås jobbsøkerprosessen fra A til Å. Studentene får gode tips om forskjellige fremgangsmåter for å komme inn på arbeidsmarkedet: Kontakt med bedrifter, vurdering av ledige stillinger, søknadsoppsett og intervju. I tilknytning til jobbsøkerseminarene deler vi ut vårt eget jobbsøkerhefte, spesielt skrevet for BI-studentene. Dette heftet kan man også få om man ikke møter på seminarene, men det er forbeholdt studentene på BI.

BIs Karriere- og rekrutteringsservice har utviklet et intervjutreningsopplegg for studentene, som man kan melde seg på hos karriereserviceansvarlig på den enkelte høyskole.

Avgangskatalog

Hvert år lages det en oversikt over avgangsstudenter ved BI's nisjestudier (eiendomsmegler og reiseliv) som distribueres innenfor de respektive bransjer.

Jobbpresentasjoner

Bedrifter inviteres til å rekruttere direkte på skolen minst én gang i året. Gjennomføringen av dette varierer fra skole til skole i BI Stiftelsen.

Dersom bedrifter ønsker å henvende seg direkte til enkelte avgangskull med stillingsannonse, sørger BIs Karriere- og rekrutteringsservice for å distribuere dette til dem det gjelder.

Oppfølging av uteksaminerte kandidater

Samtlige avgangsstudenter innenfor BI Stiftelsen får tilbud om å registrere seg i en CV-base hos Karriere- og rekrutteringsservice. Denne basen brukes i kontakt med bedrifter som er ute for å rekruttere kandidater fra BI systemet.

Oversikt over viktige studieadministrative aktiviteter

AKTIVITET	UKER/DATOER
Utmelding fra et flerårig heltidsstudium / deltid over fire semestre (se studieforskriften)	uke 25 høst uke 02 vår
Trekke seg fra studiet før studiestart (se inngått kontrakt)	uke 34 høst
Søknad om fritak for eksamen	uke 36 høst uke 06 vår
Påmelding til eksamen	uke 40 høst uke 10 vår
Søknad om utsettelse av eksamen	uke 40 høst uke 10 vår
Søknad om endring av eksamenssted	uke 40 høst uke 10 vår
Eksamen i utlandet	uke 44 høst uke 14 vår
Søknad om forlenget tid til eksamen	uke 44 høst uke 15 vår
Sykdom i forbindelse med eksamen	20. januar høst 01. juli vår
Televoice - sensurtelefonen	Foreligger senest 08. august vår 10. februar høst
Anmodning om sensurbegrunnelse	2 uker etter offentliggjøring av sensur
Krav om omsensur	1 uke etter sensurbegrunnelse

Se utfyllende opplysninger under avsnittet "Viktige opplysninger vedrørende eksamen".

Viktige opplysninger vedrørende eksamen

Hjelpemidler til eksamen

Eventuelle tillatte hjelpemidler til eksamen fremgår av kursbeskrivelsen i det enkelte kurs.

- **Ingen hjelpemidler tillatt**

betyr at det kun er tillatt med skrivesaker, dersom annet ikke er spesifisert i kursbeskrivelsen.

- **Alle hjelpemidler tillatt**

betyr at det er lov å ha med alt av skriftlig materiell som bøker, notater o.l. Alle hjelpemidler innbefatter også programmerbar lommekalkulator.

Kalkulatorens bruksanvisning er kun tillatt brukt når alle hjelpemidler er tillatt.

- **Programerbar lommekalkulator**

Kalkulatoren må ikke vise mer enn 160 tegn, tekst eller tall på skjerm/display. Den må være batteridrevet og ikke ha skriveenhet. Den må ikke forstyrre andre studenter med pipelyd o.l.

Forlenget tid til eksamen og søknadsfrister

Det vises til Studieforskrifter ved BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole, § 6.5.

Forlenget tid:

Ved seks timers eksamen gis	75 minutter i tillegg
Ved fem timers eksamen gis	60 minutter i tillegg
Ved fire timers eksamen gis	45 minutter i tillegg
Ved tre timers eksamen gis	30 minutter i tillegg

Det gis ikke forlenget tid ved hjemmeeksamen, fagoppgave eller prosjektarbeid.

Studenter med annet morsmål får ikke forlenget tid til eksamen. De har imidlertid anledning til å levere sin besvarelse på engelsk eller benytte Norsk-norsk ordbok. (Eksamenskontoret må få beskjed).

Det benyttes eget skjema for søknad om forlenget tid til eksamen.

Fristen for å søke om forlenget tid: For eksamen i høstsemesteret: UKE 44
For eksamen i vårsemesteret: UKE 15

Innlevering av hjemmeeksamener, prosjekt- og fagoppgaver

- Studentene skal dokumentere evne til å anvende teori på teoretiske eller praktiske problemstillinger.
- Studentene skal dokumentere evne til å skrive et arbeide som tilfredsstillende vanlige akademiske krav til innhold og form (hensyn til eventuelle eksterne målgrupper kommer i tilfelle i annen rekke her).

Formelle krav

Besvarelsen skal innleveres forsvarlig stiftet og i to eksemplarer dersom annet ikke er angitt. Besvarelsens forside skal kun inneholde de opplysninger som er angitt i oppgavesettet. Egen-erklæringen som følger oppgavesettet skal leveres inn sammen med besvarelsen. Besvarelsen skal kun leveres ved ett studiested. Besvarelsen må være BI/NMH i hende innen angitt tidsfrist.

NB! Besvarelsen kan ikke innleveres på diskett. Telefax kan ikke benyttes. For sent innleverte besvarelser vil normalt ikke bli sensurert. Kandidaten(e) kan ikke regne med å få besvarelsen tilbake.

Innholdsmessige krav - formål

Oppgavene kan løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter. Studentene oppfordres til å samarbeide i grupper. Det er imidlertid ikke tillatt for flere grupper å samarbeide, da dette betraktes som fusk eller forsøk på fusk og rammes av Studieforskriftene § 6.9.6. Oppdages det noen form for fusk, for eksempel avskrift av andres oppgaver, kilder uten kildehenvisninger eller direkte "lån" av hele oppgaver skrevet tidligere, er dette å betrakte som fusk ved eksamen.

- Endelig oppgavetittel skal være kort og informativ slik at oppgavens innhold fremgår av tittelen.
- Et sammendrag på inntil én side skal komme rett etter innholdsfortegnelsen og foran selve teksten.
- Studentene oppmuntres til å bruke egne (og evt. andres) figurer for å illustrere problemstilling, oppbygging, argumentasjonsgang – f.eks. ved årsaksmodeller, flyttdiagrammer o.l.

Referanser og litteraturliste

Ved en vitenskapelig høyskole er referanser til kildene og en tilhørende litteraturliste viktig for alle faglige arbeider (studentoppgaver, fagoppgaver, artikler, bokbidrag). Referansen og litteraturoversikten skal hjelpe leserne til å finne stoff de kan være interessert i. Referansene skal opplyse om hva som er dine egne bidrag og hva som er andres. På denne måten kan dine opplysninger og sitater kontrolleres og etterprøves.

Det er flere måter å sette opp referanser på. På BI Bibliotek tjenestens hjemmeside på Internett, <http://www.bi.no/library/index.htm>, er lagt inn forslag til referanseoppsett. Disse anbefales. For studentoppgaver er det valgfritt, bare du holder deg konsekvent til samme hele tiden. Sørg for at alle relevante opplysninger er med. Hovedbiblioteket ved BI har forøvrig utarbeidet en egen veiledning, " Råd for oppgaveskriving", som berører ulike sider ved det å skrive en studentoppgave. Her er henvisninger til litteratur om utredningsmetodikk, samfunnsvitenskapelig metode, språk m.m.

I bedømmelsen av en oppgave legges det vekt på kildehenvisningene.

Generelle bedømmelseskriterier

Ved BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole benyttes stort sett følgende kriterier ved vurdering av oppgaver:

- 1) Valg av tema og problemstilling
- 2) Formulering av problemstillingen
- 3) Logisk oppbygning/disposisjon
- 4) Metodevalg
- 5) Prioritering
- 6) Analyse og vurdering
- 7) Kildebruk
- 8) Språk

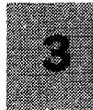
Ad. 1: Valg av tema og problemstilling

Temaet bør være faglig interessant og relevant i forhold til det aktuelle faget eller studiet som et hele.

Ad. 2: Formulering av problemstillingen

Det er viktig at utgangspunktet for arbeidet er klart formulert og at problemstillingen er avgrenset slik at arbeidsmengden er realistisk for den gjeldende tidsramme. Det er også viktig at problemstillingen er kort og klart formulert.

Noen eksempler på formuleringstyper kan tas med: "BIs profil hos tidligere og nåværende studenter" (temabeskrivelse). "Hvem velger BI etter hvilke kriterier?" (forskningsspørsmålet som arbeidet kan gi svar på). "Studenter som betaler studiene selv er mer kritiske til BIs servicenivå enn studenter som får betalt studiene av arbeidsgiver" (hypotese).

Problemstillingen er ikke fullstendig formulert uten en klargjøring av de viktigste begrepene, av hvem og hva som skal beskrives og drøftes i arbeidet (enheter og variabler). Ved formuleringen av problemstillingen kan det også utdypes hva som forutsettes og hva som skal undersøkes i oppgaven. Presisering og avgrensning av problemstillingen er vanligvis den mest avgjørende fase i prosjektarbeidet. Erfaringen viser at de studenter som har en klar problemstilling, får mer ut av oppgaven og lager ofte bedre produkt. Den viktigste grunnen til dette er nok at man gjennom en klar beskrivelse av problemet har kommet langt på vei i løsningen av det.

Ad. 3: Logisk oppbygning/disposisjon

Ved prosjektoppgave gjelder en obligatorisk disposisjon som er logisk og hensiktsmessig ved slike oppgaver. Denne eller en lignende disposisjon kan selvsagt også brukes ved de øvrige oppgavetyperne. Uansett: De enkelte deler i oppgaven bør komme naturlig etter hverandre slik at det skriftlige arbeidet blir lett å lese, slik at det blir "en rød tråd" i oppgaven. Den røde tråden bør komme frem både i sammendraget og i innholdsfortegnelsen. Sammendraget skal være oppgaven i miniatyr, med forklaring om bakgrunnen for den, problemstilling, metodevalg, kort analysereferat og konklusjon, slik at man kan danne seg et bilde av hva hele oppgaven går ut på. Således må både sammendraget og innholdsfortegnelsen komme foran i oppgaven.

Ad. 4: Metodevalg

Den metoden (eller de metodene) som velges bør være hensiktsmessig ut fra det problemet man jobber med og de rammebetingelser man arbeider under. Metodevalget skal beskrives kort og begrunnes. Foruten valg av problemstilling og valg av formuleringstype tas særlig følgende metodevalg:

- Valg av enhet(er) og variabler, inkludert eventuell utvalgsstrategi og operasjonalisering.
 - Valg mellom datakilder (om foreliggende data kan brukes eller om egen datainnsamling er nødvendig).
 - Valg av (evt.) undersøkelsesopplegg.
 - Valg av databehandlings- og analyseopplegg.
- Også tolkning og rapportering kan evt. betraktes som metodevalg.

Ad. 5: Prioritering

Den som skriver en oppgave bør ikke ta med alt, men prioritere mellom mer og mindre relevant stoff. Hva som er relevant, avhenger av problemstillingen. Man bør evt. bruke vedlegg for dokumentasjon av tabellstoff, o.l.

Ad. 6: Analyse og vurdering

Å skrive en oppgave innebærer innsamling av informasjon (data). Det er sjelden nok å fortelle og beskrive slik informasjon. Studentene bør først og fremst bruke informasjon, dvs. foreta en selvstendig analyse, vurdering og tolkning av informasjon i forhold til problemstillingen.

Ad. 7: Kildebruk

Ved oppgaveløsning samles og brukes (analyseres, vurderes og tolkes) informasjon. Det er en selvfølge at enhver leser og sensor lett kan identifisere den kilde eller de kildene som er grunnlag for studentens argumentasjon, redegjørelse eller drøfting. Kildehenvisningene skal følge BIs reglement for kildebruk. Det kan ofte være aktuelt å føre opp bøker, artikler osv. i kildelisten, men ikke i selve teksten. Leseren vil da gå ut fra at forfatteren eller forfatterne har brukt slikt stoff som generell inspirasjonskilde, dvs. som referanseramme. Dette ordet brukes nærmest ensbetydende med alle slags forutsetninger. Hvordan kilder brukes, er imidlertid ikke bare et formelt spørsmål. Minst like viktig ved vurderingen er et innholdsmessig aspekt. Det vil alltid være et vesentlig bedømmelses-

kriterium hvordan tilgjengelig faglitteratur blir brukt innholdsmessig, både ved valg og utforming av problemstillingen og ved gjennomføringen av selve oppgaven. Med mindre annet er avtalt skal litteraturbruken imidlertid være middel og ikke mål i seg selv. Det er m.a.o. igjen problemstillingen som avgjør hva som er relevant faglitteratur som bør brukes og hva som ikke er relevant.

Ad. 8: Språk

Ved vurderingen av hjemmeeksamener, prosjekt- og fagoppgaver legges det vekt på rettskrivning og språkføring, og at språket er tilpasset lesergruppen. Dårlig språkføring og svak rettskrivning teller negativt !

Innlevering av diplomoppgaver

Egen rettleiding for løsning og innlevering av diplomoppgaven på Diplommarkedsførerstudiets 3. år utarbeides ved NMH.

Retningslinjer for endring av kurskoder

Høgskolerådet vedtok 13. mai 1991 følgende retningslinjer for endring av kurskoder.

Endring av kurskode skjer når:

- kursinnhold og/eller målformulering er vesentlig endret
- vekttall er endret
- nytt kurs innføres.

Endring av kurskode skjer ikke automatisk når:

- obligatorisk litteratur endres
- hjelpemidler til eksamen endres
- kursinnhold og/eller målformuleringer justeres
- eksamensform endres.

For studentene betyr dette at de alltid må lese kursbeskrivelsen(e) som gjelder for eksamen det semesteret – studieåret – eksamen skal avlegges.

Retningslinjer for kontinuasjonseksamener

Følgende retningslinjer ble vedtatt i Høgskolerådet 13. mai 1991:

- Kontinuasjonseksamener avholdes normalt ved neste ordinære eksamen i det enkelte kurs.
- Eventuelle ekstraordinære kontinuasjonseksamener i påfølgende semester beslutes av Undervisningsutvalget BI-HS/NMH.

Jfr. Eksamenspåmelding senere i kapitlet.

Se forøvrig Studieforskrifter ved BI Høgskolene og Norges Markedshøgskole.

Eksamenspåmelding

Se Studieforskrifter for BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole.

Studentene må lese kursbeskrivelsen(e) som gjelder for eksamen det semesteret – studieåret – eksamen skal avlegges.

Påmeldingsperioder

Eksamenspåmelding skjer i følgende perioder:

UKE 40 i høstsemesteret

UKE 10 i vårsemesteret

Endringer vedrørende påmelding til eksamen etter at påmeldingsperioden er utløpt hvert semester, kan ikke tas til følge. (UNNTAK: Se sykdom i forbindelse med eksamen.)

Påmelding til eksamen

1. Automatisk påmelding

Det vises til Studieforskrifter for BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole, § 4.1.1

Kandidater som har betalt studieavgift som beskrevet i studieforskriftene, mottar skriftlig bekref- telse på de eksamener de er påmeldt i før påmeldingsperioden hvert semester, samt tid og sted for hver eksamen. Eksamenssted er alltid på den skolen du er tatt opp som student. (Jfr. Endring av eksamenssted).

2. Påmelding ved fremmøte/innlevering av påmeldingsskjema

Det vises til Studieforskrifter for BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole, § 4.1.2

Kandidater som har betalt semesteravgift som beskrevet i studieforskriftene, melder seg på ved fremmøte til sitt studiested i påmeldingsperioden for eksamen hvert semester. Det samme gjelder for kandidater som skal kontinuere og kandidater som av andre grunner ikke følger normalstudie- planen for sitt studium 1997-98.

Eget påmeldingsskjema med giroblankett for innbetaling av kontinuasjonsavgift/eksamensavgift skal benyttes. Kandidaten må påse at opplysninger om studium, eksamen(er) og eksamenssted står riktig oppført på påmeldingsskjemaet. Eksamenspåmeldingen er bindende.

Påmeldingen foregår ved alle BI Høyskolene. For å få registrert påmelding til eksamen, skal kandidaten selv (evt. stedfortreder) møte frem og vise kvittering for innbetalt kontinuasjonsavgift/ eksamensavgift.

Kandidater som av ulike grunner må sende påmeldingen til sitt studiested, må sende påmel- dingsskjemaet i sin helhet samt kvittering for betalt eksamensavgift/kontinuasjonsavgift. Studen- tens kopi og kvitteringen returneres etter at påmelding til eksamen er godkjent.

Til eksamen skal studenten medbringe legitimasjon og kopi av sin påmelding.

Utsettelse av eksamen

Det vises til Studieforskrifter for BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole, § 6.3

Kun kandidater som er automatisk påmeldt i henhold til normalstudieplanen for studiet, kan søke om utsettelse av eksamen. *Eget søknadsskjema* skal benyttes. Søknad om utsettelse av eksa- men(er) må skje i påmeldingsperioden hvert semester. Eksamen kan kun søkes utsatt til neste gang eksamen arrangeres. Informasjon om dette eksamenstidspunktet kan fås ved henvendelse til studiestedet ca. 14 dager før påmeldingsperioden hvert semester. En eksamen kan kun utsettes én - 1 - gang, utover det er eksamen å anse som kontinuasjon. (Jfr. Påmelding ved fremmøte)

Endring av eksamenssted

Kandidater som ønsker å endre eksamenssted, må henvende seg til sitt studiested i påmeldings- perioden hvert semester. *Eget søknadsskjema skal benyttes.*

Sykdom i forbindelse med eksamen

1. Kandidater som har mottatt skriftlig bekreftelse/automatisk påmeldt

En kandidat som er automatisk påmeldt til eksamen, men blir syk i eksamensperioden, kan søke om å få gå opp til eksamen neste gang eksamen arrangeres. Informasjon om dette eksamenstidspunktet kan fås ved henvendelse til studiestedet ca. 14 dager før påmeldingsperioden hvert semester.

Eget søknadsskjema skal benyttes. Legeattest/sykemelding må vedlegges. Søknaden sendes ditt studiested.

2. Kandidater som har innlevert påmeldingsskjema

En kandidat som har meldt seg opp til eksamen ved innlevering av påmeldingsskjema, men som blir syk i eksamensperioden, kan søke om refusjon av eksamensavgiften/kontinuasjonsavgiften. Legeattest/sykemelding må vedlegges skriftlig søknad til studiestedet.

For begge kategorier gjelder følgende:

Frist for søknad: For eksamen i høstsemesteret : 20. januar
For eksamen i vårsemesteret : 01. juli

Søknader etter fristen tas ikke til følge. Kandidaten må da melde seg opp ved innlevering av påmeldingsskjema neste gang han/hun skal ta eksamen. (Jfr. Påmelding ved fremmøte)

Eksamen i utlandet

Studenter som er påmeldt til eksamen og som ønsker å avlegge eksamen i utlandet, må ta direkte kontakt med Eksamenskontoret for BI Høyskolene i Sandvika innen uke 44 for høstsemesteret og uke 14 for vårsemesteret.

- Administrasjonsgebyret er kr 500,- pr. eksamen. (Administrasjonsgebyr gjelder ikke studenter ved BI Fjernundervisning)
- Eksamen skal finne sted ved en norsk ambassade/konsulat.
- Studenten må selv kontakte ambassaden eller konsulatet for å få en skriftlig bekreftelse av den som påtar seg ansvaret for gjennomføringen av eksamen. Denne bekreftelsen sendes Eksamenskontoret sammen med kvittering for betalt administrasjonsgebyr. Uten denne bekreftelsen vil eksamensoppgaven ikke bli sendt.
- Den administrativt ansvarlige må kunne snakke og lese norsk. Dette kravet er begrunnet med at den eksamensansvarlige må kunne kontrollere at det kun benyttes tillatte hjelpemidler og at eventuelle notater i disse er lovlige.
- Eventuelle administrasjonskostnader ved eksamensstedet dekkes av studenten selv.
- Selv om det er tidsforskjell mellom norsk og utenlandsk tid, skal eksamen i utlandet alltid avholdes til samme tid som i Norge. Hvis dette ikke er mulig, skal eksamen i utlandet avholdes senere enn i Norge.

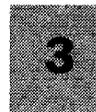
Godkjenning av tidligere avlagte eksamener eksternt eller ved BI

Innpassing av ekstern utdanning

Det vises til Studieforskrifter ved BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole, § 2.2.

BI Høyskolene godkjenner inntil 40 vektall fra Høyskolekandidatstudiet i økonomi og administrasjon fra de statlige høyskolene.

Søknad om innpassing sendes studiestedet. Søknaden må inneholde fullstendige kursbeskrivelser og annen relevant faglig dokumentasjon om studiet. Søknaden vil ellers ikke bli behandlet.

Fritak for eksamen og søknadsfrister

Det vises til Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen § 5.3.

Særskilt søknadsskjema benyttes og fås ved henvendelse til BI. Søknaden sendes til din BI Høyskole, vedlagt følgende dokumentasjon:

- Attestert kopi av vitnemål
- Kursbeskrivelse som omhandler innhold, omfang og eksamensform på kurset
- Pensumoversikt

Ufullstendige søknader vil bli avvist.

Det/de kurs som danner grunnlag for fritakssøknaden må være avlagt på et godkjent studium og må minst ha samme nivå og omfang som tilsvarende kurs ved BI. Det gis ikke fritak for valgfri spesialisering på diplomøkonomstudiets 3. år.

Dersom fritak innvilges, innrømmes ingen reduksjon i studieavgiften. På vitnemålet merkes kurset med «fritak». Nærmere informasjon kan fås ved henvendelse til studiestedet.

Søknadsfrister for fritak:

Høstsemestret: uke 36

Vårsemesteret: uke 6

Ved hver søknadsrunde kan det søkes om fritak for eksamener både i høst- og vårsemesteret.

Kursoverføring

Studenter med eksamen fra enkeltkurs ved BI, kan etter nærmere bestemte regler, få dette/disse godkjent ved et eventuelt opptak på et studium ved BI. Kontakt studiestedet for nærmere informasjon.

Gjenopptak

Det vises til Studieforskrifter ved BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole, § 5.

Studenter som har avlagt 10 vektall eller mer på et tidligere påbegynt studium ved BI, kan søke om gjenopptak på studiet. Særskilt søknadsskjema benyttes og fås ved henvendelse til BI.

Offentliggjøring av sensur

Televoice - Sensurtelefonen

Televoice er en talende datamaskin som man kommer i kontakt med ved å ringe telefon 67 54 00 00. Sensur vil bli offentliggjort fortløpende ved hjelp av sensurtelefonen 25 virkedager etter hver eksamen.

Ved hjelp av en tone-signaliserende telefon med «firkanttast» kan man her oppgi sitt registreringsnummer og få opplyst alle karakterer som er kommet inn uansett studium.

Det understrekes at opplysninger om sensur ikke blir gitt på telefonhenvendelser til BI.

All sensur skal foreligge på sensurtelefonen senest 8. august (for vårsemesteret) og 10. februar (for høstsemesteret). Disse datoene er å anse som offentlige sensurdatoer.

Vi gjør oppmerksom på at kandidater som trekker seg fra eksamen, får karakteren Ikke Bestått (IB).

Kandidater på eiendomsmeidlerstudiets 2. avdeling bes se kapitlet om Eiendomsmeidlerstudiet vedrørende sensur.

Klage på sensur

Det vises til Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen, Studieforskrifter ved BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole og Forskrift om begrunnelse og klage ved universitets- og høyskoleeksamener.

Kandidater på eiendomsmeglerstudiets 2. avdeling følger alltid de regler som er fastsatt av Finansdepartementet i Forskrift om eiendomsmegling.

1. Frist for anmodning om sensurbegrunnelse

Fristen for å anmode om sensurbegrunnelse er 2 – to – uker etter offentliggjøring av sensur.

Særskilt skjema for anmodning om sensurbegrunnelse skal benyttes. Skjemaet fås ved henvendelse til ditt studiested og leveres ved personlig fremmøte. Anmodning om sensurbegrunnelse må fylles ut nøyaktig. Det er spesielt viktig at kandidaten(e) påpeker hvilke forhold som tilsier at den oppnådde karakteren er feil. Dersom sensorveiledning foreligger, bør den benyttes som underlag for den faglige begrunnelsen for å få innvilget søknad om sensurbegrunnelse.

En generell og ikke faglig begrunnet anmodning om sensurbegrunnelse vil bli avvist. Hvis anmodning om sensurbegrunnelse blir innvilget, får kandidaten avtale om samtale tid med sensor eller eventuelt en skriftlig tilbakemelding fra sensor.

2. Sensurbegrunnelse

Nærmere informasjon om hvordan sensurbegrunnelsen foregår, fås ved henvendelse til studiestedet.

Kandidater som ikke møter til avtalt samtale tid med sensor, anses å ha trukket anmodningen om sensurbegrunnelse tilbake.

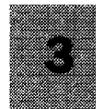
3. Omsensur

Fristen for å kreve omsensur er 1 - én - uke etter at sensurbegrunnelse har funnet sted eller skriftlig sensurbegrunnelse er mottatt.

Dersom kandidaten ønsker omsensur etter å ha mottatt sensurbegrunnelse, må kandidaten selv levere eller sende den rosa kopien av skjemaet til sitt studiested.

Ved krav om omsensur må alle berørte kandidater skrive under kravet og skjemaet fylles nøye ut med kandidatenes data.

Kandidatene bør merke seg at omsensur kan føre til en dårligere karakter enn den opprinnelige. Ny karakter er endelig.

Eksamensplan for BI Høyskolene Studieåret 1997-98

BI tar forbehold om endringer i eksamensplanen.

Bedriftsøkonomstudiet og Grunnfag i Markedsøkonomi (GMØ)

Studium Dato	Bedriftsøkonom Heltid	Bedriftsøkonom Deltid/FU 3.semster	Bedriftsøkonom valgfag kontinuasjon	GMØ Heltid BI-HS	GMØ Heltid NMH	GMØ deltid BI-HS NMH	GMØ kontinuasjon BI-HS NMH
SEM. START			INF 9650 UT KL 09				
17.11			ORG 9753 UT KL 09				
25.11			JUR 9755 KL 15-18				
27.11	MRK 8614 KL 09-14			MRK 8614 KL 09-14	MRK 8614 KL 09-14	MRK 8614 KL 09-14	
01.12			ORG 9753 INN KL 1500 MAD 9214 KL 15-18				ORG 5010 KL 09-12
02.12	ORG 9601 KL 09-14	ORG 9601 KL 09-14		ORG 9601 KL 09-14	ORG 9601 KL 09-14	ORG 9601 KL 09-14	
03.12	MET 8006 CASE UT	MET 8006 CASE UT		MET 8006 CASE UT		MET 8006 CASE UT	IDE 3010 KL 09-12
05.12	MRK 9710 UT KL 1500		SØK 8400 UT KL 15 MRK 9710 UT KL 15	MRK 9710 UT KL 1500	JUR 1030 KL 09-12		MET 5100 UT KL 15
08.12	MRK 9710 INN KL 1500		SØK 8400 INN KL 15 MRK 9710 INN KL 1500	MRK 9710 INN KL 1500			MET 5100 INN KL 15
09.12		BØK 9200 KL 15-20	BØK 9200 KL 15-20				BØK 9200 KL 15.20
10.12			BØK 8950 KL 15-18				
11.12			JUR 9205 KL 15-18	IDE 9710 KL 09-13	IDE 9710 KL 09-13	IDE 9710 KL 09-13	BØK 9530 KL 15-20
12.12	MET 9100 KL 09-13		MET 9100 KL 09-13 INF 9650 INN KL 1500				
18.12	MET 8006 KL 09-12	MET 8006 KL 09-12		MET 8006 KL 09-12		MET 8006 KL 09-12	

**Høyskolekandidatstudiet, Diplomøkonomstudiet i bank og finans 2. år,
Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse, Grunnfag i markedsføring og
internasjonalisering (GMI), Grunnfag i markedskommunikasjon (GMK),
Grunnfag i informasjon og samfunnskontakt (GIS)**

Studium Dato	Høy.kand. Heltid	Høy.kand. deltid/FU 3.semester	Høy.kand. konte.	GMI Heltid	GMK Heltid	GIS Heltid	Bank-kandidat 2.året	Reiselivs kandidat 2.år
SEM. START	INF 9650 UT KL 09							
17.11	ORG 9753 UT KL 09	ORG 9753 UT KL 09	ORG 9353 UT KL 09					
21.11				MRK 1060 UT KL 09	MRK 1060 UT KL 09	MRK 1060 UT KL 09		RLS 9514 KL 09-14
26.11							SØK 9613 KL 09-15	
28.11			MRK 8723 UT KL 15	MRK 1060 INN KL 15	MRK 1060 INN KL 15	MRK 1060 INN KL 15		RLS 9510 UT KL 15
01.12	ORG 9753 INN KL 15	ORG 9753 INN KL 15	MRK 8723 INN KL 15 ORG 9353 INN KL 15					RLS 9510 INN KL 15
04.12				MRK 1070 KL 09-12	MRK 7030 KL 09-12	INS 9301 KL 09-12		
05.12	JUR 9355 KL 09-12		JUR 9355 KL 09-12					RLS 9313 KL 09-12
08.12		SPA 9656 KL 09-14						
09.12				BØK 9660 KL 09-13	BØK 9660 KL 09-13	BØK 9660 KL 09-13		
10.12	SØK 9354 KL 09-14							RLS 9312 KL 09-14
12.12	INF 9650 INN KL 15	BØK 9352 KL 09-14	BØK 9352 KL 09-14	MRK 1101 KL 09-12	MRK 7010 KL 09-12	MRK 7010 KL 09-12		
13.12							BØK 9601.01 KL 09-14	
15.12	MET 9351 KL 09-12	MET 9351 KL 09-12	MET 9351 KL 09-12	MRK 1080 KL 09-12	MRK 1080 KL 09-12	MRK 1080 KL 09-12		

Diplomøkonom i bank og finans 3 år, Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse 3. år, Eiendomsmeglerstudiet, 2. avd., Diplomøkonomstudiet 3. år; obligatorisk del, spesialiseringene: Samfunnsøkonomi, Økonomistyring og investeringsanalyse, Regnskap og skatt og Bedriftsutvikling, Diplommarkedsførerstudiet 3. år; markedsføring (MFØR), markedskomm. (MKOM), Infor. og samfunnskontakt (MINS)

Studium Dato	Bank og finans 3.år	Reiselivs- ledelse 3.år	Eiendoms- megler	Obl.de/ spes.retning	MFØR	MKOM	MINS
	UKE 36 STR 9634 UT KL 09 UKE 38 BØK 9714 UT KL 09			UKE 36 STR 9634 UT KL 09 DST 9721.01 UT KL 09	UKE 36 MRK 9030 UT KL 09		UKE 36 INS 9020 UT KL 09
14.11						ORG 5080 UT KL 15	ORG 5080 UT KL 15
17.11						ORG 5080 INN KL 15	ORG 5080 INN KL 15
24.11				BØK 9431 KL 09-14	MRK 1500 KL 09-12	MRK 9690 KL 09-13	
25.11		RLS 9422 RLS 9424 RLS 9426 KL 09-14			MRK 5060 UT KL 09	MRK 5060 UT KL 09	MRK 5060 UT KL 09
01.12	BØK 9432 KL 09-12		EMS 9515 KL 09-14	BØK 9432 KL 09-12	MRK 9040 INN KL 15	MRK 9040 INN KL 15	
02.12					MRK 5060 INN KL 15	MRK 5060 INN KL 15	MRK 5060 INN KL 15
04.12			EMS 9520 UT KL 09	DST 1620 DST 1822 KL 09-12			
05.12					MRK 1300 KL 09-12	MRK 9620 UT KL 09	INS 7080 KL 09-13
08.12	BØK 9714.01 kl 09-14	RLS 9420 kl 09-14		SØK 9435 KL 09-14			
09.12					MRK 1400 KL 09-12		
10.12			EMS 9114 KL 09-14				
12.12	STR 9634 INN KL 15	RLS 9521 UT KL 15		STR 9634 INN KL 15	MRK 9030 INN KL 15	MRK 9620 INN KL 15	INS 9020 INN KL 15
15.12		RLS 9521 INN KL 1500		DST 9522 KL 09-12 DST 9721.01 INN KL 15			

Bedriftsøkonomstudiet og Grunnfag i Markedsøkonomi (GMØ)

Studium Dato	Bedriftsøkonom Heltid	Bedriftsøkonom deltid/FU 4.semester	Bedriftsøkonom valgfag kontinuasjoner	GMØ Heltid BI-HS	GMØ Heltid NMH	GMØ Deltid BI-HS NMH	GMØ kontinuasjon
			UKE 2 INF 9650 UT KL 09				
06.05			ORG 9753 UT KL 09				
14.05			ORG 9601 KL 15-20				ORG 9601 KL 15-20
16.05			INF 9650 INN KL 1500				
19.05			MET 9100 KL 15-19	MRK 9730 KL 09-12	MRK 9730 KL 09-12	MRK 9730 KL 09-12	ORG 5010 KL 09-12 siste gang
20.05			ORG 9753 INN KL 1500				
25.05			MAD 9214 KL 15-18				IDE 3010 KL 09-12 siste gang
28.05		MRK 8614 KL 15-20	MRK 8614 KL 15-20				MRK 8614 KL 15-20
29.05			MET8006 CASE UT	JUR 1030 KL 09-12	MET 8006 CASE UT	JUR 1030 KL 09-12	JUR 1030 KL 09-12
03.06	BØK 9700 KL 09-14	BØK 9700 KL 09-14	BØK 9200 KL 09-14 siste gang	BØK 9700 KL 09-14	BØK 9700 KL 09-14	BØK 9700 KL 09-14	BØK 9200 BØK 9530 KL 09-14 siste gang
05.06	SØK 8400 UT KL 1500	SØK 8400 UT KL 1500		SØK 8400 UT KL 1500	SØK 8400 UT KL 1500	SØK 8400 UT KL 1500	IDE 9710 KL 1500
08.06	SØK 8400 INN KL 1500	SØK 8400 INN KL 1500		SØK 8400 INN KL 1500	SØK 8400 INN KL 1500	SØK 8400 INN KL 1500	
11.06	JUR 9755 KL 09-12	JUR 9205 KL 09-12	JUR 9205 JUR 9755 KL 09-12				
12.06			MET 8006 KL 09-12		MET 8006 KL 09-12		MET 8006 KL 09-12 MET 5100 siste gang MRK 9710 UT KL 1500
			MRK 9710 UT KL 1500		MRK 9710 UT KL 1500	MRK 9710 UT KL 1500	MRK 9710 UT KL 1500
15.06	BØK 8950 KL 09-12	BØK 8950 KL 09-12	MRK 9710 INN KL 1500		MRK 9710 INN KL 1500	MRK 9710 INN KL 1500	MRK 9710 MET 5100 siste gang INN KL 1500

Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse 2. år, Høyskolekandidatstudiet, Diplomøkonomstudiet i bank og finans 2. år, Grunnfag i markedsføring og internasjonalisering (GMI), Grunnfag i markedskommunikasjon (GMK), Grunnfag i informasjon og samfunnskontakt (GIS)

Studium Dato	Høy.kand. Heltid	Høy.kand. deltid/ FU 4.semester	Høy.kand. kontinuasjon	GMI Heltid/ Deltid	GMK Heltid/ Deltid	GIS Heltid	Bank-kandidat 2 år	Reiselivs kandidat 2 år
		UKE 2 INF 9650 UT KL 09	UKE 2 INF 9650 UT KL 09	02.03 MRK9010 UT KL 09	02.03 MRK 9011 UT KL 09	02.03 MRK 9012 UT KL 09	02.03 BØK 9602 UT KL 09	
06.05			ORG 9753 ORG 9353 siste gang UT KL 09					
16.05		INF 9650 INN kl 15	INF 9650 INN kl 15					
19.05	SPÅ 9358 SPA 9360 KL 09-14	SPÅ 9358 SPA 9360 KL 09-14		SPÅ 9358 SPA 9360 SPA 9465* KL 09-14				
20.05	SPA 9656 KL 09-14	SPA 9656 KL 09-14	ORG 9753 ORG 9353 sistegang INN KL 15	SPA 9656 KL 09-14				
25.05				MRK 1070 kl 09-12	MRK 9420 KL 09-13	INS 7060 KL 09-12		
26.05	SØK 9711 KL 09-14	SØK 9711 KL 09-14						RLS 9316 KL 09-12
27.05			JUR 9355 KL 15-18					
28.05				MAD 1090 KL 09-13	MRK 7080 KL 09-12	INS 7070 KL 09-13		
02.06		SØK 9354 KL 15-20	SØK 9354 KL 15-20				SØK 9612 KL 09-15	
04.06	BØK 9352 KL 09-14			BØK 9660 KL 09-13	BØK 9660 KL 09-13			
05.06			MRK 8723 UT KL 09					RLS 9317 KL 09-12
08.06			MRK 8723 INN KL 1500					
10.06			MET 9351 KL 09-12				BØK 9601.02 KL 09-14	
11.06		JUR 9755 KL 15-20		MRK 9010 INN KL 15	MRK 9011 INN KL15	MRK 9012 INN KL 15		
12.06			MRK 9710 UT KL 1500		MRK 7070 UT KL 15	INS 7050 UT KL 15		RLS 9550 UT KL 15
15.06			MRK 9710 INN KL 1500		MRK 7070 INN KL 15	INS 7050 INN KL 15	BØK 9602 INN KL15	RLS 9550 INN KL 15

*SPÅ 9465 Spansk tilbys kun ved NMH

**Diplomøkonomstudiet i bank og finans 3. år, Diplomøkonomstudiet i reiselivs-
ledelse 3. år, Eiendomsmeglerstudiet, 2. avd., Diplomøkonomstudiet 3. år;
obligatorisk del, Diplommarkedsførerstudiet 3. år; markedsføring, (MFØR),
markedskomm. (MKOM)**

Studium Dato	Bank og finans 3.år	Reiselivs- ledelse 3.år	Eiend. megler	Obl.del.	MFØR m/diplom	MKOM m/diplom	MINS m/diplom
	UKE 38 BØK 9715 UT KL 09	UKE 6 RLS 9429 UT KL 09	26.03 EMS 9520 INN KL 15	UKE 2 MRK 9433 CASE UT			
				01.04 MRK 9433 INN KL 15			
24.04					ORG 5080 UT KL 15	ORG 5080 UT KL 1500	
27.04					ORG 5080 INN KL 15	ORG 5080 INN KL 1500	
30.04			EMS 9419 KL 09-14				
04.05			EMS 9116 KL 09-14				
08.05			EMS 9517 KL 09-14				
12.05					MRK 1500 KL 09-12	MRK 7110 KL 09-12	INS 7120 KL 09-12
					MRK 1190 UT KL 09	MRK 1190 UT KL 09	MRK 1190 UT KL 09
19.05	SPÅ 9358 SPÅ 9360 KL 09-14						
20.05	SPA 9656 KL 09-14	RLS 9430 INN KL 1500			MRK 1190 INN KL 15	MRK 1190 INN KL 15	MRK 1190 INN KL 15
26.05	BØK 9714.02 KL 09-14						
28.05		RLS 9428 KL 09-12		BØK 9431 KL 09-14			
12.06	BØK 9715 INN KL 15	RLS 9429 INN KL 15			MRK 9040 INN KL 15	MRK 9040 INN KL 15	MRK 9040 INN KL 15
			EMS 9118 UKE 26				

3

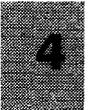
Spesialiseringer 3. år

Det tas forbehold om utlevering av prosjektoppgaven høsten 1997, da det kan variere noe for de enkelte spesialiseringer. I løpet av januar 1998 skal alle prosjektoppgaver være utlevert.

Studium Dato	Norge og Europa siste gang	Logistikk	Markedsføring	Prosjekt-administrasjon	Personal- ledelse	Regnskap og skatt	Samfunns- økonomi	Økonomi- styring og inv. analyse	Bedrifts utvikling
utlevering Høst 97 /jan. 98 UT KL 09	DST 2922	DST 1720	DST 1920	DST 2522	DST 1420	DST 1820	DST 1622	DST 9520	DST 9720
02.06			DST 1921 kl 09-14		DST 1421 kl 09-14		DST 1621 kl 09-12		
03.06		DST 1721 kl 09-14		DST 2523 kl 09-14		DST 1823 kl 09-12			
04.06	DST 2923 kl 09-14							DST 9523 kl 09-12	DST 9721.02 kl 09-13
12.06 INN KL 1500	DST 2922	DST 1720	DST 1920	DST 2522	DST 1420	DST 1820	DST 1622	DST 9520	DST 9720

4 Normalstudieplaner for markedsføringsstudier ved BI Høyskolene 1997-98

Normalstudieplan for de enkelte studiene	56
- Normalstudieplan – grunnfag i markedsøkonomi 1997-98	56
- Normalstudieplan – grunnfag i markedsføring og internasjonalisering 1997-98...	57
- Normalstudieplan – grunnfag i markedskommunikasjon 1997-98.....	57
- Normalstudieplan – markedsføring, internasjonalisering og ledelse 3. år 1997-98	58
- Normalstudieplan – markedskommunikasjon 3. år 1997-98	58
Eksamen	58
Forbehold	58

Normalstudieplaner for markedsføringsstudier ved BI Høyskolene 1997-98

Kursbeskrivelser og annen relevant tilleggsinformasjon vil foreligge til semesterstart i eget vedlegg til studiehandboken.

Normalstudieplan for de enkelte studiene

Normalstudieplanen viser den studieprogresjon studentene forventes å ha på heltid, også kalt normert studietid. Studentene blir automatisk påmeldt til eksamen i de kursene som, ifølge normalstudieplanen på heltid, gjennomføres hvert semester.

Studenter som avviker fra normalstudieplanen 1997-98 må ta kontakt med studiestedet vedrørende påmelding til eksamen.

Se forøvrig Studieforskrifter ved BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole samt Studieadministrativ informasjon.

Normalstudieplan – grunnfag i markedsøkonomi 1997-98

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	1. sem.	2. sem.
MET 8006	Statistikk og dataanalyse *	2	C + Fv 3 t	
ORG 9601	Organisasjonspsykologi og ledelse *	2	E 5 t	
MRK 8614	Markedsføringsledelse I *	2	E 5 t	
IDE 9710	Økonomisk historie	2	E 4 t	
MRK 9710	Medier og kommunikasjon *	2	H	
BØK 9700	Bedriftsøkonomisk analyse*	4		C + E 5 t
SØK 8400	Makroøkonomi *	2		H
MRK 9730	Reklamekampanje	2		E 3 t
JUR 1030	Markedsrett	2		E 3 t

20

E = Skriftlig eksamen, F = Fagoppgave (1 uke), Fv = Flervalgseksamen, H = Hjemmeeksamen, C = Case som må løses, men som ikke skal innleveres.

* Er de samme kursbeskrivelsene som på bedriftsøkonomistudiet.

For nærmere informasjon om grunnfag i markedsøkonomi se eget vedlegg, Markedsføringsstudier ved BI Høyskolene.

Normalstudieplan – grunnfag i markedsføring og internasjonalisering 1997-98

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	1. sem.	2. sem.
MRK 1080	Forbrukeratferd	2	E 3 t	
MRK 1070	Introduksjon til internasjonal markedsføring	2	E 3 t	
MRK 1060	Markedsanalyse	2	F	
BØK 9660	Markedsførers økonomiansvar	2	E 4 t	
MRK 1101	Produktledelse	2	E 3 t	
MAD 1090	Bedriftslogistikk og distribusjon	3		E 4 t
MRK 9010	Tverrfaglig prosjektoppgave	2		P
SPÅ*	Engelsk, tysk eller fransk	5		E 5 t + M
		20		

E = Skriftlig eksamen, F = Fagoppgave, P = Prosjektoppgave, M = Muntlig eksamen

* SPÅ 9656 Intercultural Communication in English - written 3 vt

SPÅ 9657 Intercultural Communication in English - oral 2 vt

SPÅ 9360 Fransk skriftlig 3 vt/SPÅ 9361 Fransk muntlig 2 vt

SPÅ 9358 Tysk skriftlig 3 vt/SPÅ 9359 Tysk muntlig 2 vt

Normalstudieplan – grunnfag i markedskommunikasjon 1997-98

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	1. sem.	2. sem.
MRK 1080	Forbrukeratferd	2	E 3 t	
MRK 7030	Informasjon og informasjonssystemer	2	E 3 t	
MRK 1060	Markedsanalyse	2	F	
BØK 9660	Markedsførers økonomiansvar	2	E 4 t	
MRK 7010	Medier og mediesamfunnet	2	E 3 t	
MRK 9420	Reklame og Sales Promotion	4		E 4t
MRK 7080	Personlig salg og salgsplanlegging	2		E 3t
MRK 7070	Public Relations og Produkt PR	2		H
MRK 9011	Tverrfaglig prosjektoppgave	2		P
		20		

E = Skriftlig eksamen, F = Fagoppgave, H = Hjemmeeksamen, P = Prosjektoppgave

Normalstudieplan – Markedsføring, internasjonalisering og ledelse 3. år 1997-98

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	1. sem.	2. sem.
MRK 1300	Internasjonale forhandlinger	2	E 3 t	
MRK 1400	Internasjonal industriell markedsføring	2	E 3 t	
MRK 1500	Interaktiv markedsføring	2	E 3 t	
MRK 9030	Markedsplanlegging	2	P	
MRK 5060	Vitenskapsteori og metode	2	F	
MRK 9040	Diplomoppgave	4		D
MRK 1190	Markedsorientering og strategi	4		F
ORG 5080	Organisasjonsutvikling og endring	2		H
		20		

E = Skriftlig eksamen, F = Fagoppgave, P = Prosjektarbeid, D = Diplomoppgave,
H = Hjemmeeksamen

Normalstudieplan – markedskommunikasjon 3. år 1997-98

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	1. sem.	2. sem.
MRK 9690	Mellomfagskurs i Markedskommunikasjon	4	E 4 t	
ORG 5080	Organisasjonsutvikling og endring	2	H	
MRK 9620	Semiotikk, reklame og kultur	2	F	
MRK 5060	Vitenskapsteori og metode	2	F	
MRK 9040	Diplomoppgave	4		D
MRK 7110	Kommunikasjon og etikk	2		E 3t
MRK 1190	Markedsorientering og strategi	4		F
		20		

E = Skriftlig eksamen, P = Prosjektoppgave, F = Fagoppgave, D = Diplomoppgave,
H = Hjemmeeksamen

Eksamen

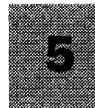
Det vises til kapitlet Studieadministrativ informasjon og til kursbeskrivelser samt tilleggsinformasjon som mottas i eget vedlegg til studiehåndboken før semesterstart.

Forbehold

BI Høyskolene tar forbehold om endringer i studieplanene.

5 Bedriftsøkonomstudiet

Fagområder, kurs og vekttall	60
Bedriftsøkonomstudiet	61
- Mål	61
- Gjennomføring	61
- Dataverktøy på bedriftsøkonomstudiet	61
Normalstudieplan bedriftsøkonomstudiet 1997-98	62
- Normalstudieplan – heltid over to semestre	62
- Bedriftsøkonomstudiet - deltid over fire semestre	62
- Normalstudieplan – fjernundervisning over fire semestre	63
Kursbeskrivelser - Bedriftsøkonomstudiet	64
Forkurs	64
Forbehold	64
Kursregister for gamle kurs på bedriftsøkonomstudiet	65
- Kurs undervist i perioden 1976 - 1996 på bedriftsøkonomstudiet	65

Fagområder, kurs og vektall på bedriftsøkonomistudiet 1997-98

Bedriftsøkonomiske fag/ Regnskap, Skatt	Samfunnsøkonomi	Strategi og metodefag	Markedføring og Logistikk	Administrasjons- og organisasjonsfag	JUS	Interkulturell kommunikasjon	Entreprenørskap og næringsutvikling
--	-----------------	-----------------------	---------------------------	--------------------------------------	-----	------------------------------	-------------------------------------

Bedriftsøkonomisk analyse 4 vt	Makroøkonomi 2 vt	Statistikk og dataanalyse 2 vt	Medier og kommunikasjon 2 vt	Organisasjonspsykologi og ledelse 2 vt	Forretningsjus 2 vt
	Investering og finansiering 2 vt	Matematikk for økonomer 2 vt	Markedføringsledelse I 2 vt		

1. år Bedriftsøkonomistudiet

Økonomistyring II 3 vt	Mikroøkonomi 2 vt	Økonometri 2 vt	Bedriftsrett 2 vt	Interkulturell kommunikasjon 5 vt Engelsk/fransk/fransk (valg)
	Offentlig økonomi 2 vt			

2. år Høyskolekandidatstudiet

Økonomistyring III 2 vt	Makroøkonomi/Offentlig økonomi 3 vt	Strategisk ledelse 3 vt	Internasjonal markedsføring 2 vt

3. år Diplomøkonomistudiet

OBLIGATORISK

Regnskap og skatt 8 vt	Samfunnsøkonomi 8 vt	Markedføring 8 vt	Bedriftsutvikling 8 vt

VALG

Bedriftsøkonomstudiet

Mål

Bedriftsøkonomstudiet er ett av to alternative første studieår i de flerårige studietilbudene ved BI Høgskolene. Hovedmål for studiet er at det skal gi yrkeskompetanse, kvalifisere for videre studier, være allmendannende og kunne tas som ledd i en etter- og videreutdanning. Studiet er første del i de bedriftsøkonomiske studier som skal gi studenten faglig innsikt, analytisk trening og problemforståelse for økonomiske fag, ledelse, administrasjon, markedsføring, jus og metode innenfor samfunnsmessige og etiske rammer.

I tillegg til faglige mål for de enkelte kurs i studiet skal studentene tilegne seg grunnleggende ferdigheter i bruk av IT, studieteknikk og samarbeid med andre.

Gjennomføring

Bedriftsøkonomstudiet kan gjennomføres som:

- Ettårig heltidsstudium
- Toårig deltidsstudium
- Toårig fjernundervisningsstudium

Studiet består av en rekke enkeltkurs med avsluttende eksamener for hvert kurs. I tillegg til å følge forelesninger anbefales studentene å jobbe sammen i kollokviegrupper. Deltakerne i fjernundervisningen trenger ikke møte på forelesninger. De får godt tilrettelagt studiemateriell, samlinger ved semesterstart og før eksamen, veiledning via Internett eller via telefon, post m.v.

Dataverktøy på bedriftsøkonomstudiet

I flere av kursene er EDB integrert i undervisningen.

Dataverktøy er imidlertid ikke obligatorisk i bedriftsøkonomstudiet. Det innebærer at studentene kan velge om de vil benytte dataverktøy i studiet eller ikke. Det anbefales at studentene benytter dataverktøy for å lette tilegnelsen av stoffet i enkelte fag og for å skaffe seg erfaring i bruk av programvareprodukter som tekstbehandling og regneark. Ved kjøp av ny PC anbefaler BI en IBM-kompatibel PC. Søk gjerne veiledning ved studiestedet når det gjelder krav til utstyr.

Til eksamen er det kun ved hjemmeksamener og ved løsning av case at studentene kan løse oppgavene ved hjelp av dataverktøy.

Alle BIs høyskoler er utstyrt med terminalrom.

PC og modem til fjernundervisning

For å få fullt utbytte av BIs fjernundervisningstilbud, bør studentene ha en PC utstyrt med modem. BI anbefaler IBM-kompatibel PC til bruk av veiledningstilbudet på Internett. Krav til modem er minimum 14.400 BAUD (28.000 BAUD anbefales). Ved kjøp av PC og modem anbefales studentene først å ta kontakt med BI Fjernundervisning.

Studenter som ikke har PC, kan få veiledning over telefon, faks eller post.

Normalstudieplan bedriftsøkonomstudiet 1997-98

Normalstudieplanen viser den studieprogresjon studentene forventes å ha på heltid og deltid, også kalt normert studietid. For utfyllende opplysninger vedrørende eksamenspåmelding, bes studentene lese kapitlet Studieadministrativ informasjon.

Se forøvrig Studieforskrifter ved BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole.

Normalstudieplan – heltid over to semestre

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	Antall kurstimer/Eksamen	
			1. sem.	2. sem.
MRK 9710	Medier og kommunikasjon	2	42H	
MRK 8614	Markedsføringsledelse	2	42E 5t	
MET 9100	Matematikk for økonomer	2	42E 4t	
ORG 9601	Organisasjonspsykologi og ledelse	2	42E 5t	
MET 8006	Statistikk og dataanalyse	2	42C+Fv 3t	
BØK 8950	Investering og finansiering	2		42Fv 3t
JUR 9755	Forretningsjus	2		42E 3t
SØK 8400	Makroøkonomi	2		42H
BØK 9700	Bedriftsøkonomisk analyse	4		84C+E 5t
		20	210	210

E = Skriftlig eksamen, Fv = Flervalgseksamen, H = Hjemmeeksamen
C = Case som må løses, men som ikke skal innleveres

Studieplanen omfatter 420 kurstimer fordelt over to semestre. Selvstendig studiearbeid, oppgaveskriving og eksamener kommer i tillegg. Gjennomsnittlig arbeidsinnsats er minst 1.600 timer for å gjennomføre studiet.

Heltidsstudiet er krevende. Studenter som ønsker å strekke studiet noe utover i tid kan ta kontakt med studieveileder ved studiestedet for nærmere informasjon.

Bedriftsøkonomstudiet - deltid over fire semestre

Bedriftsøkonomstudiet på deltid gjennomføres over fire semestre. Studiet er bygget opp rundt forelesninger, diskusjoner i klassen, samt felles veiledning i de enkelte kursene. I tillegg legges det vekt på gruppearbeid og oppgaveløsning med praktiske eksempler fra næringslivet. Studiet krever stor grad av egeninnsats for å få maksimalt igjen for studietiden.

På deltidsstudiet er 14 vekttall obligatoriske kurs, de øvrige seks vekttallene bestemmes ut fra kurstilbudet ved den enkelte BI Høyskole. Minst to av vekttallene må være kurs merket med * (se under valgfrie kurs). Gjennomføringen av Bedriftsøkonomstudiet på deltid vil kunne variere noe mellom de ulike BI Høyskolene. For nærmere opplysninger om gjennomføringsmåte og tidspunkt for forelesninger ta kontakt med den aktuelle BI Høyskole.

På neste side er det en oversikt over de kurs som er obligatoriske og de som er valgfrie.

Obligatoriske kurs og valgfrie kurs på Bedriftsøkonomstudiet på deltid, studieåret 1997-99:*Obligatoriske kurs:*

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	Antall kurstimer/Eksamen
ORG 9601	Organisasjonpsykologi og ledelse	2	42E 5t
MRK 8614	Markedsføringsledelse	2	42E 5t
SØK 8400	Makroøkonomi	2	42H
MET 8006	Statistikk og dataanalyse	2	42C+Fv 3t
BØK 9700	Bedriftsøkonomisk analyse	4	84C+E 5t
BØK 8950	Investering og finansiering	2	42Fv 3t

Mulige valgbarekurs (bestemmes ved den enkelte BI Høyskole):

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	Antall kurstimer/Eksamen
MET 9100	Matematikk for økonomer *	2	42E 4t
MAD 9214	Logistikk *	2	42E 3t
INF 9650	Informasjonsledelse *	2	42F
ORG 9753	Organisasjonsteori og endring *	2	42F
JUR 9755	Forretningsjus	2	42E 3t
MRK 9710	Medier og kommunikasjon	2	42H
PRO 9700	Prosjektoppgave	2	P

E = Skriftlig eksamen, Fv = Flervalgseksamen, H = Hjemmeksamen, C = Case som må løses, men som ikke skal innleveres, P = Prosjektoppgave

Normalstudieplanen for Bedriftsøkonomstudiet på deltid 1997-99 fås ved henvendelse til det studiestedet der studiet ønskes gjennomført eller der studiet tas .

Normalstudieplan - fjernundervisning over fire semestre

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	Antall kurstimer/Eksamen			
			1. sem.	2. sem.	3. sem.	4. sem.
ORG 9601	Organisasjonpsykologi og ledelse	2	E 5t			
	Valgfritt kurs	2	X			
MET 8006	Statistikk og dataanalyse	2		C+Fv 3t		
MRK 8614	Markedsføringsledelse	2		E 5t		
	Valgfritt kurs	2		X		
BØK 9700	Bedriftsøkonomisk analyse	4			C+E 5t	
BØK 8950	Investering og finansiering	2				Fv 3t
SØK 8400	Makroøkonomi	2				H
	Valgfritt kurs	2				X
		20				

E = Skriftlig eksamen, Fv = Flervalgseksamen, H = Hjemmeksamen
C = Case som må løses, men som ikke skal innleveres

Valgfrie kurs

Som det fremgår av normalstudieplanene for BI Fjernundervisning gjennomføres Bedriftsøkonomstudiet over 4 semestre. 14 vekttall er obligatoriske kurs og seks vekttall er valgfrie kurs. De seks vekttallene velges av den enkelte student. Studentene må minst velge et av kursene som er merket med * (se oversikt over de valgbare kurs nedenfor).

Valgbare kurs ved BI Fjernundervisning:

• Matematikk for økonomer, 2 vt *	H97/V98
• Logistikk, 2 vt *	H97/V98
• Informasjonsledelse, 2 vt *	H97/V98
• Organisasjonsteori og endring, 2 vt *	V98
• Forretningsjus, 2 vt	V98
• Medier og kommunikasjon, 2 vt	V98

Studentene i BIs fjernundervisning deltar i samlinger ved semesterstart og før eksamen, studerer på egen hånd ved hjelp av studiemateriell tilrettelagt for fjernundervisning og får i tillegg veiledning via Internett. Det er også mulighet for telefonveiledning, og studentene får veiledning knyttet til oppgaveløsning. Fjernundervisningsstudenter som ønsker det, kan dessuten møte til forelesninger ved BI Høyskolene. Ta eventuelt kontakt med den aktuelle høyskolen for nærmere informasjon.

Studenter som velger fjernundervisning som studieform, må i stor grad kunne styre sitt eget arbeid.

5

Kursbeskrivelser – Bedriftsøkonomstudiet

Kursbeskrivelsene for alle kurs på alle studier står i alfabetisk rekkefølge i kapittel 11 i studiehandboken.

Kursene på bedriftsøkonomstudiet er sortert etter følgende kursbetegnelser:

- Bedriftsøkonomisk analyse
- Forretningsjus
- Introduksjonskurs i personlig databehandling
- Investering og finansiering
- Markedsføringsledelse
- Makroøkonomi
- Matematikk for økonomer
- Medier og kommunikasjon
- Organisasjonspsykologi og ledelse
- Repetisjonskurs i matematikk
- Statistikk og dataanalyse

Forkurs

Se egne kursbeskrivelser for :

- Repetisjonskurs i matematikk
- Introduksjonskurs i personlig databehandling

Nærmere opplysninger om forkursene (tilbud, kursstart og priser) kan fås ved henvendelse til ditt studiested.

Forbehold

BI tar forbehold om endringer i studieplanen og kursbeskrivelsene.

Kursregister for gamle kurs på bedriftsøkonomstudiet

En student som strekker bedriftsøkonomstudiet utover normert studietid, vil ofte ved fullføring av studiet ha en kursportefølje som avviker fra normalstudieplanen. Endringer i pensum og litteratur gjennomføres relativt ofte for å sikre et høyt faglig nivå i studiet.

Gamle og nye kurs med samme faglige mål kan ikke kombineres for å oppfylle vekttallskravet i et fagområde. Nærmere informasjon kan fås ved henvendelse til BI Høyskolene.

Kurs undervist i perioden 1976-1996 på bedriftsøkonomstudiet

1. BEDRIFTSØKONOMISK ANALYSE (BØK)

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall
BØK 2012	Internt regnskap	1.5
BØK 2023	Eksternt regnskap m/skatterett.....	2.5
BØK 2050	Eksternt og internt regnskap	4
BØK 2071	Grunnkurs i investering	1
BØK 2080	Investerings- og finansieringsanalyse	2
BØK 2062	Innføring i finans	2
BØK 2064	Investering/finansiering	1
BØK 8306	Økonomistyring – årsregnskap.....	2
BØK 8307	Økonomistyring – regnskapsanalytiske emner	1
BØK 8309	Investering og finansiering	1
BØK 8310	Økonomistyring – regnskapsanalytiske emner	1
BØK 8395	Økonomistyring – internregnskap m/dataverktøy	2
BØK 8396	Økonomistyring – årsregnskap m/dataverktøy.....	2
BØK 8397	Innføring i finans m/dataverktøy	2
BØK 8409	Investering og finansiering	1
BØK 8900	Økonomistyring	5
BØK 9200	Økonomistyring I	4

2. INFORMASJONS- OG DATASYSTEMER (INF)

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall
INF 0011	EDB m/Basic	1
INF 0081	Informasjons- og datasystemer	2.5
INF 0102	ADB 1: Administrativ databehandling	1
INF 0182	Informasjons- og datasystemer	2.5
INF 8303	Innføring av EDB i organisasjoner	2
INF 8304	EDB og ledelse.....	2
INF8600	Informasjonssystemer	2
INF 8601	Informasjonssystemer	2
INF 8604	EDB og ledelse	2
INF 9000	Personlig databehandling	2

3. JURIDISKE FAG (JUR)

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall
JUR 4015	Bedriftslære/bank/forsikring.....	1
JUR 5116	Rettslære	1
JUR 5120	Juridiske emner	2
JUR 8100	Juridiske fag – skatteøkonomi	1
JUR 8403	Juridiske fag – skatteøkonomi	1
JUR 8422	Juridiske fag – anvendt jus	1
JUR 8423	Juridiske fag – anvendt jus	1
JUR 8603	Juridiske fag – skatteøkonomi	1
JUR 8604	Juridiske fag – skatteøkonomi	1
JUR 8605	Juridiske fag – skatteøkonomi	1
JUR 8693	Juridiske fag – skatteøkonomi m/dataverktøy	1
JUR 9205	Juridiske fag - skatteøkonomi	2

4. MATERIALADMINISTRASJON (MAD)

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall
MAD 4175	Administrasjonsteori	1.5
MAD 4181	Material- og produksjonsadministrasjon	1.5
MAD 8312	Materialstyring	1
MAD 8313	Materialstyring	1
MAD 8392	Materialstyring m/dataverktøy	1
MAD 8393	Materialstyring m/dataverktøy	1
MAD 8314	Materialadministrasjon	1

5. METODE (MET)

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall
MET 0207	Årsoppgave i databehandling.....	2.5
MET 1041	S 1 - 4	2
MET 1060	Statistikk 1 og 2	2
MET 1070	Statistikk del 1.....	1
MET 1071	Statistikk del 2.....	1
MET 1160	Kvantitative metoder og informasjonssystemer	3
MET 1161	Årsoppgave i metodefag	2.5
MET 1200	Årsoppgave i statistikk	2.5
MET 2200	Årsoppgave i regnskap	2.5
MET 3200	Årsoppgave i markedsføring	2.5
MET 4206	Årsoppgave i administrasjonsteori	2.5
MET 8000	Statistikk	0.5
MET 8001	Statistikk	1.5
MET 8002/8003	Statistikk og dataanalyse	2
MET 8004	Statistikk	0.5
MET 8005	Dataanalyse	1.5
MET 8011	Statistikk	1.5
MET 8460	Statistikk*)	2
MET 8470	Ikke-parametrisk statistikk	1
MET 8471	Parametrisk statistikk	1
MET 8670/8671	Statistikk m/regneark	2

*) MET 8460 Statistikk består av MET 8470 og 8471

6. MARKEDSFØRING (MRK)

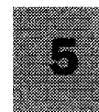
Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall
MRK 3023	Markedsføring	2
MRK 3024	Markedsføring	2
MRK 3353	Markedsføring på bedriftsvaremarkedet	2
MRK 8313	Markedsføringsledelse	2
MRK 8316	Markedsføring – ledelse og økonomi på bedriftsvaremarkedet	2
MRK 8413	Markedsføringsledelse I	2
MRK 8498	Markedsføringsledelse m/dataverktøy	2
MRK 8510	Markedsføringsledelse m/dataverktøy	2
MRK 8511	Markedsføringsledelse I m/dataverktøy	2
MRK 8613	Markedsføringsledelse I	2

7. ORGANISASJON OG LEDELSE (ORG)

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall
ORG 4180	Administrasjon	2
ORG 4175	Administrasjonsteori	2
ORG 8410/8411	Organisasjon og arbeidsledelse	2
ORG 8610	Organisasjon og arbeidsledelse	2
ORG 8800	Organisasjon og arbeidsledelse	2
ORG 8801	Organisasjon og arbeidsledelse	2
ORG 9301	Organisasjon og ledelse	2

8. SAMFUNNSØKONOMI (SØK)

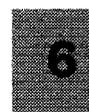
Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall
SØK 8314	Samfunnsøkonomiske emner	2
SØK 4019	Bedrifts- og samfunnslære	2
SØK 5880	Samfunnsøkonomi	2
SØK 8315	Samfunnsstyring og økonomisk politikk	2
SØK 8394	Samfunnsøkonomisk teori og politikk m/dataverktøy	2
SØK 8414	Samfunnsøkonomisk teori og politikk	2
SØK 8495	Samfunnsøkonomisk teori og politikk med dataverktøy	2

5

6 Høyskolekandidatstudiet

Fagområder, kurs og vekttall	70
Høyskolekandidatstudiet – 2. studieår.....	71
- Mål	71
- Gjennomføring	71
- Obligatorisk bruk av dataverktøy	71
Markedsøkonomstudiet som første år.....	72
Normalstudieplan høyskolekandidatstudiet, 2. år 1997-98	72
- Normalstudieplan – heltid over to semestre	72
- Normalstudieplan – deltid/fjernundervisning over fire semestre	73
Kursbeskrivelser - Høyskolekandidatstudiet	74
Forkurs	74
Forbehold	74
Kursregister for gamle kurs på høyskolekandidatstudiet	75
- Kurs undervist i perioden 1976 - 1996 på høyskolekandidatstudiet	75

Fagområder, kurs og vektall på høyskolekandidatstudiet 1997-98

1. år

Bedriftsøkonomiske fag/ Regnskap, Skatt	Samfunnsøkonomi	Strategi, historie og metodefag	Markedsføring og Logistikk	Administrasjon og organisasjonsfag	JUS	Interkulturell kommunikasjon	Entreprenørskap og næringsutvikling
--	-----------------	---------------------------------	----------------------------	------------------------------------	-----	------------------------------	-------------------------------------

Felles kurs for Bedriftsøkonomistudiet og Markedsøkonomistudiet

Bedriftsøkonomisk analyse 4 vt	Makroøkonomi 2 vt	Statistikk og dataanalyse 2 vt	Medier og kommunikasjon 2 vt	Organisasjonspsykologi og ledelse 2 vt
		Markedsføringsledelse 2 vt		

Retningskurs: Bedriftsøkonomistudiet

Investering og finansiering 2 vt

Matematikk for økonomer 2 vt
Økonomisk historie 2 vt

Forretningsjus 2 vt
Markedsrett 2 vt

2. år

Høyskolekandidatstudiet

Økonomistyring II 3 vt	Mikroøkonomi 2 vt	Økonometri 2 vt	Organisasjonsteori og endring 2 vt	Bedriftsrett 2 vt	Interkulturell kommunikasjon 5 vt Engelsk/frysk/fransk (valg)
	Offentlig økonomi 2 vt		Informasjonsledelse 2 vt		

3. år

Diplom-økonomistudiet

OBLIGATORISK

Økonomistyring III 2 vt	Makroøkonomi/ Offentlig økonomi 3 vt	Strategisk ledelse 3 vt	Internasjonal markedsføring 2 vt
Finansiell styring 2 vt			

VALG

Regnskap og skatt 8 vt	Samfunnsøkonomi 8 vt	Markedsføring 8 vt	Bedriftsutvikling 8 vt
Økonomistyring og investeringsanalyse 8 vt		Logistikk 8 vt	
		Personalledelse 8 vt	
		Prosjektadministrasjon 8 vt	

Høyskolekandidatstudiet – 2. studieår

På høyskolekandidatstudiet får studentene en fordypning i fagområdene fra første studieår. De introduseres for nye fagområder som informasjonsledelse, språk, offentlig økonomi og juridiske fag – bedriftsrett.

Etter fullført studium kvalifiserer kandidatene til oppgaver i privat og offentlig sektor innenfor økonomi og administrasjon, foruten opptak til videre studier ved BI eller andre universiteter og høyskoler.

Sammen med bedriftsøkonomistudiet er studiet godkjent med 40 vektall av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet.

Mål

BIs toårige høyskolekandidatstudium i økonomi og administrasjon er et bedriftsøkonomisk grunnstudium som skal gi kandidatene faglig innsikt, analytisk trening og problemforståelse innenfor naturgitte, samfunnsmessige og etiske rammer.

BI skal gi et landsdekkende utdanningstilbud av konkurransedyktig kvalitet gjennom en kombinasjon av lokale skoler og fjernundervisning. Studiet skal være praktisk rettet, med innovative studieopplegg og en internasjonal orientering.

Gjennomføring

Høyskolekandidatstudiets 2. år kan gjennomføres som:

- Ettårig heltidsstudium
- Toårig deltidstudium
- Toårig fjernundervisningsstudium

Studiet består av en rekke enkeltkurs med avsluttende eksamener for hvert kurs. I tillegg til å følge forelesninger anbefales studentene å jobbe sammen i kollokviégrupper. Deltakerne i fjernundervisningen trenger ikke møte på forelesninger. De får godt tilrettelagt studiemateriell, samlinger ved semesterstart og før eksamen, veiledning via Internett eller via telefon, post m.v.

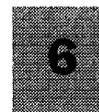
Obligatorisk bruk av dataverktøy

Bruk av dataverktøy er obligatorisk på høyskolekandidatstudiet, se under hver kursbeskrivelse.

Programvare og maskin som brukes i studiesammenheng, vil være tilgjengelig i form av klassesett på de ulike studiestedene. Studentene på høyskolekandidatstudiet disponerer ikke terminalrommet alene, og BI kan ikke garantere mot overbelastning. BI anbefaler studentene sterkt å disponere egen PC. Ved kjøp av ny PC anbefaler BI en IBM-kompatibel PC. Søk gjerne veiledning ved studiestedet når det gjelder krav til utstyr.

Hensikten med å integrere bruk av dataverktøy i studiet er å:

- Supplere teori med praksis.
Det bedriftsøkonomiske fagområdet er rikt på kompliserte modeller og store datamengder. Med manuelle beregninger blir det ofte upraktisk å anvende teorien. Ved anvendelse av dataverktøy kan tid og krefter i større grad brukes på det faglige innholdet.
- Lære å bruke visuelle fremstillinger.
I dagens samfunn har selve formidlingen av informasjon, ikke bare innholdet av den, fått en økende betydning. Det blir derfor interessant å studere hvordan informasjonsmateriale produseres (f.eks. tekstbehandling og grafikk).

- Forberede seg på jobbsituasjon.
En stor og stadig økende andel av norske bedrifter benytter informasjonsteknologi til daglig. Fortrolighet med dataverktøy blir derfor sentralt i studentens forberedelser til jobbsituasjonen etter studiet.

PC og modem til fjernundervisningen

For å få fullt utbytte av BIs fjernundervisningstilbud, bør studentene ha en PC utstyrt med modem. BI anbefaler en IBM-kompatibel PC til bruk av veiledningstilbudet på Internett. Krav til modem er minimum 14.400 BAUD (28.000 BAUD anbefales). Ved kjøp av PC og modem anbefales studentene først å ta kontakt med BI Fjernundervisning. Studenter som ikke har PC, kan få veiledning over telefon, faks eller post.

Markedsøkonomstudiet som første år

Fra og med studieåret 1997-98 kan Markedsøkonomstudiet velges som førsteårsstudium ved Dipløkonomstudiet BI. Dette utgjør sammen med Bedriftsøkonomstudiet et av to alternative første studieår.

For å fullføre til tittelen Høyskolekandidat, må de studenter som velger Markedsøkonomstudiet som første år, ta kursene BØK 8950 Investering og finansiering og MET 9100 Matematikk for økonomer. Disse kursene må tas for å oppfylle de krav som er pålagt BI av det offentlige for det toårige høyskolekandidatstudiet. Kursene kan enten erstatte kurs på Høyskolekandidatstudiet 2. år eller tas som tillegg utover de øvrige 40 vekttallene.

For nærmere informasjon om det ovenstående ta kontakt med den aktuelle BI Høyskole. For nærmere informasjon om Markedsøkonomstudiet se kapittel 4 Normalstudieplaner for markedsføringsstudier ved BI Høyskolene og vedlegg til studiehandboken for Markedsføringsstudier ved BI Høyskolene.

Normalstudieplan høyskolekandidatstudiet, 2. år 1997 - 98

Normalstudieplanen viser den studieprogresjon studentene forventes å ha på heltid og deltid, også kalt normert studietid. For utfyllende opplysninger vedrørende eksamenspåmelding, bes studentene lese kapitlet Studieadministrativ informasjon.

Se forøvrig Studieforskrifter ved BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole.

Normalstudieplan – heltid over to semestre

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	Antall kurstimer/Eksamen	
			1. sem.	2. sem.
JUR 9355	Bedriftsrett	2	42E 3t	
MET 9351	Økonometri	2	42C+E 3t	
SØK 9354	Mikroøkonomi	2	42E 5t	
ORG 9753	Organisasjonsteori og endring	2	42F	
INF 9650	Informasjonsledelse	2	42F	
SØK 9711	Offentlig økonomi	2		42E 3t
BØK 9352	Økonomistyring II	3		63C+E 5t
SPÅ *	Engelsk, tysk eller fransk	5		105M+E 5t
		20	210	210

E = Skriftlig eksamen, H = Hjemmeeksamen, C = Case som må løses, men som ikke skal innleveres
M = Muntlig eksamen, F = Fagoppgave

- * SPÅ 9656 Intercultural Communication in English - written 3 vt / SPÅ 9657 Intercultural Communication in English - oral 2 vt.
SPÅ 9360 Fransk skriftlig 3 vt / SPÅ 9361 Fransk muntlig 2 vt
SPÅ 9358 Tysk skriftlig 3 vt / SPÅ 9359 Tysk muntlig 2 vt

Studieplanen omfatter 420 kurstimer fordelt over to semestre. Selvstendig studiearbeid, oppgaveskriving og eksamener kommer i tillegg, og det kreves stor arbeidsinnsats for å gjennomføre studiet.

Studenter som ønsker å strekke studiet noe utover i tid kan ta kontakt med studieveileder ved studiestedet for nærmere informasjon.

Normalstudieplan – deltid/fjernundervisning over fire semestre

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	Antall kurstimer/Eksamen			
			1. sem.	2. sem.	3. sem.	4. sem.
MET 9351	Økonometri	2	42C+E 3t			
ORG 9353	Organisasjon og endring	2	42F			
JUR 9755	Forretningsjus	2		42E 3t		
SØK 9354	Mikroøkonomi	2		42E 5t		
SØK 9711	Offentlig økonomi	2		42E 3t		
BØK	Internregnskap og budsjettering	2			42(C+E 5t)	
INF 9650	Informasjonsledelse	2			42 F	
SPÅ *	Engelsk, tysk eller fransk	4				105(M +E 5t)
MRK 9710	Medier og kommunikasjon	2				42H
		20	84	126	84	147

E = Skriftlig eksamen, H = Hjemmeeksamen, C = Case som må løses, men som ikke skal innleveres, M = Muntlig eksamen, F = Fagoppgave

- * Kursbeskrivelsene for fire vekttall engelsk, tysk og fransk vil foreligge i studiehåndboken for 1998-99.

BI Fjernundervisning tilbyr kun engelsk.

Studieplanen omfatter 441 kurstimer fordelt over fire semestre.

Studentene i BIs fjernundervisning følger samme normalstudieplan som øvrige deltidsstudenter. De deltar i samlinger ved semesterstart og før eksamen, studerer på egen hånd ved hjelp av studiemateriell tilrettelagt for fjernundervisning og får veiledning via internett. Det er også mulighet for telefonveiledning, og studentene får veiledning knyttet til oppgaveløsning. Fjernundervisningsstudenter som ønsker det, kan dessuten møte til forelesninger ved BI Høyskolene. Ta eventuelt kontakt med den aktuelle høyskolen for nærmere informasjon.

Studenter som velger fjernundervisning som studieform må i stor grad kunne styre sitt eget arbeid.

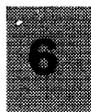
NB! Studenter i BIs fjernundervisning må selv melde seg opp til eksamen. Ta eventuelt kontakt med BI Fjernundervisning for ytterligere informasjon.

Kursbeskrivelser – Høyskolekandidatstudiet

Kursbeskrivelsene for alle kurs på alle studier står i alfabetisk rekkefølge i kapittel 11 i studiehandboken.

Kursene på høyskolekandidatstudiet er sortert etter følgende kursbetegnelser:

- Bedriftsrett
- Forkurs i fransk
- Forkurs i tysk
- Informasjonsledelse
- Intercultural Communication in English - written
- Intercultural Communication in English - oral
- Interkulturell kommunikasjon i fransk
- Interkulturell kommunikasjon i tysk
- Mikroøkonomi
- Offentlig økonomi
- Organisasjonsteori og endring
- Økonometri
- Økonomistyring II

Forkurs

Studenter med liten eller ingen erfaring i bruk av dataverktøy må gjennomføre Introduksjonskurs i personlig databehandling.

BI Høyskolene gjennomfører forkurs i tysk og forkurs i fransk for studenter som har tysk eller fransk som språkvalg.

Forbehold

BI tar forbehold om endringer i studieplanen og kursbeskrivelsene.

Kursregister for gamle kurs på høyskolekandidatstudiet

En student som strekker høyskolekandidatstudiet utover normert studietid, vil ofte ved fullføring av studiet ha en kursportefølje som avviker fra normalstudieplanen. Endringer i pensum og litteratur gjennomføres relativt ofte for å sikre et høyt faglig nivå i studiet.

Gamle og nye kurs med samme faglige mål kan ikke kombineres for å oppfylle vekttallskravet i et fagområde. Nærmere informasjon kan fås ved henvendelse til BI Høyskolene.

Kurs undervist i perioden 1985-1996 på høyskolekandidatstudiet

1. BEDRIFTSØKONOMISK ANALYSE (BØK)

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall
BØK 8506	Regnskapsorganisasjon og EDB	1
BØK 8509	Finansiell styring	1
BØK 8606	Regnskapsorganisasjon og EDB	1
BØK 8700	Bedriftsøkonomisk analyse	3
BØK 8701	Bedriftsøkonomisk analyse	3
BØK 8703	Bedriftsøkonomisk analyse	3
BØK 8704	Bedriftsøkonomisk analyse	3
BØK 8780	Finansiell styring	1
BØK 8781	Finansiell styring	1
BØK 8782	Finansiell styring	1

2. INFORMASJONSSYSTEMER (INF)

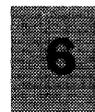
Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall
INF 8504	Informasjonsanalyse og datamodellering	2
INF 8514	Informasjonsanalyse og datamodellering	2
INF 8710	Informasjonssystemer – behovsanalyse og spesifisering	2
INF 8711	Informasjonssystemer	2
INF 9350	Informasjonsledelse	2

3. MATERIALADMINISTRASJON (MAD)

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall
MAD 8512	Materialadministrasjon	1

4. METODE (MET)

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall
MET 8500	Statistikk og dataanalyse m/dataverktøy	2
MET 8740	Dataanalyse – regresjonsanalyse	1
MET 8741	Dataanalyse – regresjonsanalyse	1
MET 8750	Modellbygging	2
MET 8761	Modellbygging	2
MET 8762	Modellbygging	2
MET 8750	Beslutningsanalyse med prosjektarbeid	2

5. MARKEDSFØRING (MRK)

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall
MRK 8513	Markedsføringsledelse II	2
MRK 8720	Markedsføringsledelse II	2
MRK 8721	Markedsføringsledelse II	2
MRK 8722	Markedsføringsledelse II	2
MRK 8723	Markedsføringsledelse II	2

6. ORGANISASJON OG LEDELSE (ORG)

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall
ORG 8511	Organisasjonsteoretiske emner	1
ORG 8730	Organisasjon og endring	2
ORG 8731	Organisasjon og endring	2
ORG 9353	Organisasjon og endring	2

7. SPRÅK

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall
SPÅ 8050	Engelsk skriftlig	2
SPÅ 8051	Engelsk muntlig	3
SPÅ 8052	Engelsk skriftlig	2
SPÅ 8053	Engelsk muntlig	3
SPÅ 9356	Engelsk skriftlig	3
SPÅ 9357	Engelsk muntlig	2
SPÅ 8810	Tysk skriftlig	2
SPÅ 8811	Tysk muntlig	3
SPÅ 8812	Tysk skriftlig	2
SPÅ 8813	Tysk muntlig	3
SPÅ 8820	Fransk skriftlig	2
SPÅ 8821	Fransk muntlig	3
SPÅ 8822	Fransk skriftlig	2
SPÅ 8823	Fransk muntlig	3
SPÅ 8824	Fransk skriftlig	2
SPÅ 8825	Fransk muntlig	3

7 Diplomøkonomstudiet

Fagområder, kurs og vekttall	78
Diplomøkonomstudiet - 3. studieår	79
- Mål	79
- Gjennomføring	79
Markedsøkonomstudiet som første år	79
Normalstudieplan diplomøkonomstudiet 3. år 1997-98	80
- Normalstudieplan – heltid over to semestre	80
Kursbeskrivelser – diplomøkonomstudiet 3. år	81
- Obligatorisk del	81
- Spesialiseringer	81
Utenlandssemester	81
Forbehold	81
Oversikt over spesialiseringer ved BI Høyskolene 1997-98	82
- Forbehold	84
Kursregister for gamle kurs på diplomøkonomstudiet, 3. år	85
- Kurs undervist i perioden 1992-1996 på diplomøkonomstudiet	85

Fagområder, kurs og vektall på diplomøkonomstudiet 1997-98

1. år

Bedriftsøkonomiske fag/ Regnskap, Skatt	Samfunnsøkonomi	Strategi, historie og metodefag	Markedsføring og Logistikk	Administrasjon og organisasjonfag	JUS	Interkulturell kommunikasjon	Entreprenørskap og næringsutvikling
--	-----------------	---------------------------------	----------------------------	-----------------------------------	-----	------------------------------	-------------------------------------

Felles kurs for Bedriftsøkonomstudiet og Markedsøkonomstudiet

Bedriftsøkonomisk analyse 4 vt	Makroøkonomi 2 vt	Statistikk og dataanalyse 2 vt	Medier og kommunikasjon 2 vt	Organisasjonspsykologi og ledelse 2 vt
			Markedsføringsledelse 2 vt	

Retningskurs:
Bedriftsøkonomstudiet
Markedsøkonomstudiet

Investering og finansiering 2 vt	Matematikk for økonomer 2 vt	Forretningsjus 2 vt
	Økonomisk historie 2 vt	Markedsrett 2 vt
	Reklamekampanje 2 vt	

2. år

Høyskolekandidatstudiet

Økonomistyring II 3 vt	Mikroøkonomi 2 vt	Økonometri 2 vt	Bedriftsrett 2 vt	Interkulturell kommunikasjon 5 vt Engelsk/tyisk/fransk (valg)
	Offentlig økonomi 2 vt			
		Organisasjonsteori og endring 2 vt		
		Informasjonsledelse 2 vt		

3. år

Diplomøkonomstudiet
OBLIGATORISK

Økonomistyring III 2 vt	Makroøkonomi/Offentlig økonomi 3 vt	Strategisk ledelse 3 vt	Internasjonal markedsføring 2 vt
Finansiell styring 2 vt			

VALG

Regnskap og skatt 8 vt	Samfunnsøkonomi 8 vt	Markedsføring 8 vt	Bedriftsutvikling 8 vt
Økonomistyring og investeringsanalyse 8 vt		Logistikk 8 vt	
		Personalleidelse 8 vt	
		Prosjektadministrasjon 8 vt	

Diplomøkonomstudiet – 3. studieår

(Høyskolekandidatstudiet (40 vt.) utgjør første og andre studieår)

I diplomøkonomstudiets 3. år videreutvikles studentenes faktiske kunnskaper og ferdigheter opparbeidet gjennom de to første årene av studiet.

Det legges særlig vekt på faglig progresjon og fordypning innenfor de bedriftsøkonomiske fag, samfunnsøkonomi og markedsføring. Strategisk ledelse vil gi en integrerende funksjon i forhold til fag som økonomistyring, logistikk, organisasjon og markedsføring.

Innenfor hver av de valgfrie åtte-vekttalls spesialiseringene vil det kreves at studentene kan omsette en sentral del av kursstoffet til praktisk anvendbar kunnskap. Dette skjer gjennom et større skriftlig arbeid som representerer en viktig del av læringsprosessen innenfor hver spesialisering.

Diplomøkonomstudiet er godkjent med 60 vektall av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF).

Mål

Studentene skal, etter fullført treårig diplomøkonomstudium, være handlingsorienterte kandidater med relevante kunnskaper innenfor det økonomisk-administrative fagfeltet. Kandidatene skal ha fått en god og praktisk utdanning som kvalifiserer dem for ulike arbeidsoppgaver i privat og offentlig sektor, som også vil kvalifisere til videre studier på Masternivå ved Handelshøyskolen BI eller utenlandske utdanningsinstitusjoner.

Gjennomføring

Tredje år på diplomøkonomstudiet gjennomføres som et heltidsstudium over to semestre. Studiet kan også gjennomføres på deltid. Nærmere informasjon om gjennomføringsplan fås ved henvendelse til BI Høyskolene.

Studiets 3. år består av en rekke obligatoriske kurs med avsluttende eksamener, samt åtte mulige valgfrie spesialiseringer som evalueres med både prosjektoppgave/fagoppgave og skriftlig(e) eksamen(er).

Undervisningstid og -sted

Obligatorisk del er normalt timeplanlagt mandag, tirsdag og onsdag i høstsemesteret og mandag og tirsdag i vårsemesteret. Obligatorisk del tilbys ved alle BI Høyskolene. Utfyllende informasjon fås ved henvendelse til studiestedet.

Alle spesialiseringene gjennomføres i moduler med normalt fire til seks samlinger i semesteret. Samlingene er timeplanlagt til torsdag og fredag (lørdag) i høstsemesteret og onsdag, torsdag og fredag i vårsemesteret.

Det vises til Oversikt over spesialiseringer ved BI Høyskolene 1997-98.

Markedsøkonomstudiet som første år

Fra og med studieåret 1997-98 kan Markedsøkonomstudiet (grunnfag i markedsøkonomi) velges som førsteårsstudium ved Diplomøkonomstudiet BI. Dette utgjør sammen med Bedriftsøkonomstudiet et av to alternative første studieår.

For nærmere informasjon om Markedsøkonomstudiet se kapittel 4 Normalstudieplaner for markedsføringsstudier ved BI Høyskolene og vedlegg til studiehåndboken for Markedsføringsstudier ved BI Høyskolene.

Ta kontakt med din BI Høyskole dersom du har valgt Markedsøkonomstudiet som førsteår og ønsker å gå videre på Diplomøkonomstudiet.

Normalstudieplan diplomøkonomstudiet 3.år 1997-98

Normalstudieplanen viser den studieprogresjonen studentene forventes å ha på heltid, også kalt normert studietid. For utfyllende opplysninger vedrørende eksamenspåmelding, bes studentene lese kapitlet Studieadministrativ informasjon.

Se forøvrig Studieforskrifter ved BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole.

Normalstudieplan – heltid over to semestre

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	Antall kurstimer/Eksamen	
			1. sem.	2. sem.
BØK 9432	Finansiell styring	2	36 Fv 3t	
SØK9435	Makroøkonomi/Offentlig økonomi	3	54 E 5t	
STR 9634	Strategisk ledelse	3	54 P	
MRK 9433	Internasjonal markedsføring	2		36 C
BØK 9431	Økonomistyring III	2		36 E 5t
(Spesialisering: Se kursbeskrivelser)		8	54	90 E5t+P
		20	198	162

Fv = Flervalgseksamen, E = Skriftlig eksamen, P = Prosjektarbeid, C = Case

Studieplanen omfatter 360 kurstimer over to semestre. Selvstendig studiearbeid, oppgaveskriving og eksamener kommer i tillegg, og det kreves stor arbeidsinnsats for å gjennomføre studiet innenfor normert studietid.

BI gjør spesielt oppmerksom på studentenes ansvar for egen læring når det gjelder utbytte og faglig forståelse i spesialiseringsdelen. Undervisningen begynner i høstsemesteret, men avsluttes ikke med eksamener før i vårsemesteret. (Unntak: Spesialisering i samfunnsøkonomi, regnskap og skatt, økonomistyring og investeringsanalyse, hvor det er en skriftlig eksamen til jul, samt bedriftsutvikling der det er en fagoppgave som må leveres før jul. Se kursbeskrivelsene).

Kursbeskrivelser – diplomøkonomstudiet 3. år

Kursbeskrivelsene for alle kurs på alle studier står i alfabetisk rekkefølge i kapittel 11 i studiehandboken.

Obligatorisk del

Kursene på diplomøkonomstudiet - obligatorisk del - er sortert etter følgende kursbetegnelser:

- Finansiell styring
- Internasjonal markedsføring
- Makroøkonomi/Offentlig økonomi
- Strategisk ledelse
- Økonomistyring III

Spesialiseringer

Kursene på diplomøkonomstudiet - spesialiseringer - er sortert etter følgende kursbetegnelser:

- Bedriftsutvikling
- Logistikk
- Markedsføring
- Personalledelse
- Prosjektadministrasjon
- Regnskap og skatt
- Samfunnsøkonomi
- Økonomistyring og investeringsanalyse

Utenlandssemester

Studentene kan søke om å få gjennomføre studiets siste semester i utlandet etter nærmere bestemte regler.

Ytterligere informasjon om utenlandssemesteret fås ved henvendelse til BI Høyskolene.

Se også Studieadministrativ informasjon; Utveksling.

Forbehold

BI tar forbehold om endringer i studieplanen og kursbeskrivelsene.

Oversikt over spesialiseringer ved BI Høgskolene 1997-98

Spesialisering	Sted	Moduler			
Bedriftsutvikling	BI Gjøvik	Modul 1: 25.09-27.09.97	Modul 5: 18.02-20.02.98		
		Modul 2: 23.10-25.10.97	Modul 6: 18.03-20.03.98		
		Modul 3: 20.11-22.11.97	Modul 7: 22.04-24.04.98		
		Modul 4: 21.01-23.01.98			
Bedriftsutvikling	BI Telemark	Modul 1: 18.09-20.09.97	Modul 5: 11.02-13.02.98		
		Modul 2: 16.10-18.10.97	Modul 6: 11.03-13.03.98		
		Modul 3: 13.11-15.11.97	Modul 7: 15.04-17.04.98		
		Modul 4: 14.01-16.01.98			
Personalledelse	BI Oslo	Modul 1: 28.08-29.08.97	Modul 5: 14.01-16.01.98		
		Modul 2: 18.09-19.09.97	Modul 6: 04.02-06.02.98		
		Modul 3: 09.10-10.10.97	Modul 7: 04.03-06.03.98		
		Modul 4: 30.10-31.10.97	Modul 8: 01.04-03.04.98		
Personalledelse	BI Bergen	Modul 1: 03.09-05.09.97	Modul 5: 14.01-16.01.98		
		Modul 2: 25.09-26.09.97	Modul 6: 19.02-20.02.98		
		Modul 3: 16.10-17.10.97	Modul 7: 19.03-20.03.98		
		Modul 4: 06.11-07.11.97	Modul 8: 22.04-24.04.98		
Regnskap og skatt*	BI Buskerud	Modul 1: 28.08-29.08.97	Modul 5: 20.11-21.11.97		
		Modul 2: 25.09-26.09.97	Modul 6: 14.01-16.01.98		
		Modul 3: 16.10-17.10.97	Modul 7: 04.02-06.02.98		
		Modul 4: 06.11-07.11.97	Modul 8: 04.03-05.03.98		
Regnskap og skatt*	BI Gjøvik	Modul 1: 28.08-29.08.97	Modul 5: 29.01-30.01.98		
		Modul 2: 25.09-26.09.97	Modul 6: 26.02-27.02.98		
		Modul 3: 23.10-24.10.97	Modul 7: 26.03-27.03.98		
		Modul 4: 20.11-21.11.97	Modul 8: 23.04-24.04.98		
Regnskap og skatt*	BI Møre	Modul 1: 28.08-29.08.97	Modul 7: 15.01-16.01.98		
		Modul 2: 11.09-12.09.97	Modul 8: 05.02-06.02.98		
		Modul 3: 25.09-26.09.97	Modul 9: 05.03-06.03.98		
		Modul 4: 16.10-17.10.97	Modul 10: 02.04-03.04.98		
		Modul 5: 30.10-31.10.97	Modul 11: 16.04.98		
		Modul 6: 13.11.97			
Regnskap og skatt*	BI Oslo	Modul 1: 21.08-22.08.97	Modul 5: 21.01-23.01.98		
		Modul 2: 11.09-12.09.97	Modul 6: 11.02-13.02.98		
		Modul 3: 02.10-03.10.97	Modul 7: 11.03-13.03.98		
		Modul 4: 30.10-31.10.97	Modul 8: 15.04-17.04.98		
Regnskap og skatt*	BI Telemark	Modul 1: 28.08-29.08.97	Modul 5: 14.01-16.01.98		
		Modul 2: 18.09-19.09.97	Modul 6: 11.02-13.02.98		
		Modul 3: 09.10-10.10.97	Modul 7: 18.03-20.03.98		
		Modul 4: 06.11-07.11.97	Modul 8: 22.04-24.04.98		

Spesialisering	Sted	Moduler	
Regnskap og skatt*	BI Trondheim	Modul 1: 28.08-29.08.97	Modul 6: 06.11-07.11.98
		Modul 2: 11.09-12.09.97	Modul 7: 07.01-09.01.98
		Modul 3: 25.09-26.09.97	Modul 8: 11.02-13.03.98
		Modul 4: 09.10-10.10.97	Modul 9: 04.03-06.03.98
		Modul 5: 30.10-31.10.97	Modul 10: 22.04-24.04.98
Regnskap og skatt*	BI Østfold	Modul 1: 28.08-30.08.97	Modul 5: 15.01-16.01.98
		Modul 2: 18.09-19.09.97	Modul 6: 11.02-13.02.98
		Modul 3: 09.10-10.10.97	Modul 7: 11.03-13.03.98
		Modul 4: 30.10-01.11.97	Modul 8: 22.04-24.04.98
Markedsføring	BI Oslo	Modul 1: 04.09-05.09.97	Modul 5: 28.01-30.01.98
		Modul 2: 25.09-26.09.97	Modul 6: 18.02-20.02.98
		Modul 3: 16.10-17.10.97	Modul 7: 18.03-20.03.98
		Modul 4: 06.11-07.11.97	Modul 8: 22.04-24.04.98
Samfunnsøkonomi**	BI Oslo	Modul 1: 11.09-12.09.97	Modul 4: 21.01-23.01.98
		Modul 2: 09.10-10.10.97	Modul 5: 18.02-20.02.98
		Modul 3: 06.11-07.11.97	Modul 6: 25.03-27.03.98
Prosjektadministrasjon	BI Oslo	Modul 1: 28.08-29.08.97	Modul 5: 14.01-16.01.98
		Modul 2: 18.09-19.09.97	Modul 6: 04.02-06.02.98
		Modul 3: 09.10-10.10.97	Modul 7: 04.03-06.03.98
		Modul 4: 06.11-07.11.97	Modul 8: 01.04-03.04.98
Prosjektadministrasjon	BI Kristiansund	Modul 1: 04.09-05.09.97	Modul 5: 21.01-23.01.98
		Modul 2: 25.09-26.09.97	Modul 6: 11.02-13.02.98
		Modul 3: 23.10-24.10.97	Modul 7: 11.03-13.03.98
		Modul 4: 13.11-14.11.97	Modul 8: 15.04-17.04.98
Logistikk	BI Oslo	Modul 1: 04.09-05.09.97	Modul 5: 28.01-30.01.98
		Modul 2: 25.09-26.09.97	Modul 6: 18.02-20.02.98
		Modul 3: 23.10-24.10.97	Modul 7: 18.03-20.03.98
		Modul 4: 13.11-14.11.97	Modul 8: 22.04-24.04.98
Logistikk ***	BI Vestfold	Modul 1: 11.09-12.09.97	Modul 5: 04.02-06.02.98
		Modul 2: 09.10-10.10.97	Modul 6: 04.03-06.03.98
		Modul 3: 06.11-07.11.97	Modul 7: 01.04-03.04.98
		Modul 4: 07.01-09.01.98	
Logistikk	BI Stavanger	Modul 1: 21.08-22.08.97	Modul 5: 07.01-09.01.98
		Modul 2: 04.09-05.09.97	Modul 6: 11.02-13.02.98
		Modul 3: 09.10-10.10.97	Modul 7: 11.03-13.03.98
		Modul 4: 06.11-07.11.97	Modul 8: 01.04-03.04.98
Logistikk ***	BI Telemark	Modul 1: 11.09-12.09.97	Modul 5: 04.02-06.02.98
		Modul 2: 09.10-10.10.97	Modul 6: 04.03-06.03.98
		Modul 3: 06.11-07.11.97	Modul 7: 01.04-03.04.98
		Modul 4: 07.01-09.01.98	

Spesialisering	Sted	Moduler	
Økonomistyring og investeringsanalyse	BI Bergen	Modul 1: 18.09-19.09.97	Modul 5: 22.01-23.01.98
		Modul 2: 09.10-10.10.97	Modul 6: 12.02-14.02.98
		Modul 3: 30.10-31.10.97	Modul 7: 12.03-13.03.98
		Modul 4: 13.11-14.11.97	Modul 8: 16.04-18.04.98
Økonomistyring og investeringsanalyse	BI Skedsmo	Modul 1: 11.09-12.09.97	Modul 5: 15.01-16.01.98
		Modul 2: 02.10-03.10.97	Modul 6: 04.02-06.02.98
		Modul 3: 23.10-24.10.97	Modul 7: 05.03-06.03.98
		Modul 4: 20.11-21.11.97	Modul 8: 15.04-17.04.98
Økonomistyring og investeringsanalyse	BI Stavanger	Modul 1: 11.09-12.09.97	Modul 5: 15.01-16.01.98
		Modul 2: 02.10-03.10.97	Modul 6: 04.02-06.02.98
		Modul 3: 23.11-24.11.97	Modul 7: 05.03-06.03.98
		Modul 4: 20.11-21.11.97	Modul 8: 15.04-17.04.98
Ta kontakt for nærmere informasjon	BI Nordland	Tlf. 75 15 55 75	

- * For spesialisering i Regnskap og skatt må det påregnes noe undervisning utover de oppsatte modulene i høst- og vårsemesteret. Nærmere informasjon fås ved den enkelte BI Høyskole.
- ** I spesialisering samfunnsøkonomi vil en av modulene i høstsemesteret inkludere en lørdag. Nærmere informasjon fås ved semesterstart.
- *** Spesialiseringen i logistikk er et samarbeid mellom BI Vestfold og BI Telemark der modulene vil bli delt mellom skolene.

Forbehold

BI tar forbehold om endringer i ovennevnte opplysninger.

Kursregister for gamle kurs på diplomøkonomstudiet 3. år

En student som strekker diplomøkonomstudiet utover normert studietid, vil ofte ved fullføring av studiet ha en kursportefølje som avviker fra normalstudieplanen. Endringer i kurs, pensum og litteratur gjennomføres relativt ofte for å sikre et høyt faglig nivå i studiet.

Gamle og nye kurs med samme faglige mål kan ikke kombineres for å oppfylle vekttallskravet i et fagområde. Nærmere informasjon kan fås ved henvendelse til BI Høyskolene.

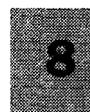
Kurs undervist i perioden 1992-1996 på diplomøkonomstudiet

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall
OBLIGATORISK DEL		
BØK 2700	Økonomistyring med budsjettmodeller	3
SØK 2710	Makroøkonomisk analyse	2
SØK 2711	Offentlig økonomi	2
MRK 2720	Internasjonal markedsføring og ledelse	3
STR 9434	Strategisk ledelse og beslutningsanalyse	3
PERSONALLEDELSE		
DST 1412	Strategisk personalledelse, kompetanse og organisasjonskultur	3
DST 1413	Personalledelse i praksis	4
DST 1414	Fagoppgave i personalledelse	3
SAMFUNN, BEDRIFT OG ØKONOMISK ANALYSE		
DST 1608	Produktutvikling i finansmarkedene, Markedsmodellering	3
DST 1609	Fagoppgave i markedsmodellering	2
DST 1610	Internasjonal økonomi, Spill og forhandlinger	3
DST 1611	Fagoppgave i internasjonal økonomi	2
ØKONOMISTYRING, REGNSKAP OG SKATT		
DST 1809	Selskapsbeskatning og selskapsplanlegging	2
DST 1810	Norske og internasjonale regnskapsprinsipper	2
DST 1813	Regnskapsorganisasjon og regnskapssystemer	4
DST 1812	Finansregnskap: Foretaksintegrasjon	2
REGNSKAP OG SKATT		
DST 1821	Regnskap og skatt	4
MARKEDSFØRING		
DST 1910	Prosjektoppgave 1	2,5
DST 1911	Prosjektoppgave 2	2,5
DST 1912	Cases	3
DST 1913	Markedsføringsledelse	2
PROSJEKTADMINISTRASJON		
DST 2500	Fagoppgave i prosjektplanlegging	3
DST 2501	Prosjektarbeid	3
DST 2502	Styring og ledelse av prosjekter	4
DST 2520	Prosjektoppgave i prosjektadministrasjon	4
DST 2521	Prosjektadministrasjon	4

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall
DET EUROPEISKE FELLESKAP		
DST 2910	Fagoppgave om EF og EØS	3
DST 2911	Fagoppgave om Det nye Europa	3
DST 2912	Det europeiske fellesskap	4
DEN EUROPEISKE UNION		
DST 2920	Prosjektoppgave:Den europeiske union	4
DST 2921	Den europeiske union	4
DST 2922/23	Norge og Europa.....	8
ØKONOMISTYRING OG INVESTERINGSANALYSE		
DST 9521	Økonomistyring og investeringsanalyse	4

8 Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse

Fagområder, kurs og vekttall	88
Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse	89
- Mål	89
- Programråd	89
- BI-TRA	89
- Gjennomføring	89
- Utenlandssemester	90
Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse – 2. studieår	90
- Gjennomføring	90
- Normalstudieplan – Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse 2. år 1997-98.....	90
Kursbeskrivelser – Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse - 2. år	91
Forbehold	91
Kursregister for gamle kurs på Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse - 2. år	91
Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse – 3. studieår	92
- Gjennomføring	92
- Normalstudieplan – Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse 3. år 1997-98	92
Kursbeskrivelser – Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse - 3. år	93
Forbehold	93
Kursregister for gamle kurs på Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse – 3. år ..	93

Fagområder, kurs og vektall på diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse 1997-98

1. år

Bedriftsøkonomiske fag/Regnskap, Skatt	Samfunnsøkonomi	Strategi, historie og metodefag	Markedsføring og reiselivsfag	Administrasjon og organisasjonsfag	JUS	Interkulturell kommunikasjon
---	------------------------	--	--------------------------------------	---	------------	-------------------------------------

Felles kurs for Bedriftsøkonomstudiet og Markedsøkonomstudiet

Bedriftsøkonomisk analyse 4 vt	Makroøkonomi 2 vt	Statistikk og dataanalyse 2 vt	Medier og kommunikasjon 2 vt	Organisasjonspsykologi og ledelse 2 vt
			Markedsføringsledelse 2 vt	

Rebningskurs: Bedriftsøkonomstudiet
Retningskurs: Markedsøkonomstudiet

Investering og finansiering 2 vt	Matematikk for økonomer 2 vt	Forretningsjus 2 vt
	Økonomisk historie 2 vt	Markedsrett 2 vt

2. år

Økonomistyring i service/reiselivsbransjen 2 vt	Markedsøkonomi 2 vt	Rettslære for reiselivet 2 vt	Interkulturell Kommunikasjon in English 2 vt
--	------------------------	----------------------------------	---

Introduksjon til reiseliv som næring og samsfunnssektor 4 vt	Reiselivsmarkedsføring og serviceledelse 4 vt	International Negotiations and Business Presentations 2 vt
---	--	---

Nytte som reiselivsløst, kulturen og forfekt 2 vt
--

3. år

Økonomistyring III 2 vt	Internasjonal økonomi 2 vt	Strategisk ledelse i reiselivsbransjen 3 vt	Internasjonal markedsføring med vekt på reiseliv 4 vt	Interkulturell kommunikasjon 5 vt Tysk/fransk/spansk (valg)
			Prosjektoppgave i reiseliv 4 vt	

Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse

Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse er et treårig diplomøkonomstudium med en næringsrettet spesialisering de to siste årene. Det første året er identisk med bedriftsøkonomstudiet eller grunnfag i markedsøkonomi og gir en generell innføring i økonomi, markedsføring, ledelse og administrasjon. I andre og tredje studieår legges det stor vekt på markedsføring, språk og reiselivsfag i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv, i tillegg til økonomiske og administrative fag.

Reiselivsledelse er basert på generelle økonomikunnskaper og spesifikke kunnskaper som er rettet mot reiselivsnæringens spesielle behov på forskjellige områder.

Det er økende behov for kompetanseoppbygging for å få vekst i reiselivsnæringen. BIs vitenskapelige stab har i samråd med sentrale personer innen reiselivsnæringen utviklet Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse nettopp for å møte denne utfordringen.

Mål

Målet med studiet er å gjøre studentene i stand til å være aktive pådrivere og bidragsytere til at reiselivsnæringen når sine fremtidige mål.

BIs mål er å utdanne handlingsorienterte kandidater som står rustet til å møte nye utfordringer i reiselivsnæringen.

Programråd

For reiselivsstudiet ved BI er det etablert et programråd som skal sikre studiets relevans for reiselivsnæringen og skape kontakt mellom studiet og uteksaminerte kandidater.

Programrådet er bestående av av Diplomøkonomer i reiselivsledelse, representanter fra reiselivsnæringen samt medlemmer fra BIs faglige og administrativt ansatte.

BI-TRA

BI-TRA er reiselivsstudentenes egen markedsføringsgruppe som arbeider med intern og ekstern markedsføring av studiet. Målet er: *BI-TRA skal markedsføre studiet og studentene gjennom å opprette kontakt med reiselivsnæringen slik at vi står best mulig rustet når vi skal ut på arbeidsmarkedet.*

BI-TRA profilerer seg overfor reiselivsnæringen gjennom forskjellige prosjekter som samtidig gir unike sjanser til å få bedre innsikt i reiselivet. Som eksempler kan nevnes bransjeaften, bedriftsbesøk, reiselivsseminar, messedeltakelse, informasjonsgruppe, paneldebatter, praksis-/trainee-plasser og referentgrupper.

Studentene på reiselivsstudiet oppfordres sterkt til å delta i BI-TRAs aktiviteter. Det øker forståelsen for fagene og for reiselivet generelt samt gir unike kontakt- og profileringsmuligheter overfor reiselivsnæringen.

Gjennomføring

Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse gjennomføres over tre år på heltid ved BI Bergen, BI Oslo og BI Trondheim. Det første året i studiet kan gjennomføres på alle BI Høyskolene eller som fjernundervisning (Grunnfag i markedsøkonomi gjennomføres ikke som fjernundervisning).

BI gjør oppmerksom på at deler av fagene på 2. og 3. år vil kunne bli forelest på engelsk.

Fleksibel gjennomføring (individuell tilpasning) over lenger tid er mulig, d.v.s. gjennomføring av 2. og 3. året over tre eller fire år. Forelesningene vil følge normalstudieplanen for heltidsstudiet og foregå på dagtid. Ta kontakt med BI Oslo for ytterligere informasjon.

Utenlandssemester

Studentene kan søke om å få gjennomføre studiets siste semester (6. semester heltid) i utlandet etter nærmere bestemte regler.

Ytterligere informasjon om utenlandssemesteret fås ved henvendelse til BI Bergen, BI Oslo eller BI Trondheim.

Se også Studieadministrativ informasjon; Utveksling.

Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse – 2. studieår

(Bedriftsøkonomstudiet eller grunnfag i markedsøkonomi utgjør første studieår)

I andre studieår på reiselivsstudiet får studentene det første innblikk i de områder hvor reiselivsnæringen ønsker en solid kompetanseoppbygging. Studentene får en introduksjon til reiselivsnæringen og trening i å tenke og forstå helheten og se sammenhenger. Kulturforståelse, engelsk som språkfag, markeds- og lønnsomhetsorientering er en del av dette.

Studiets 2. år er godkjent med 20 vektall av Nasjonalt Koordinerende Utvalg for godkjenning av eksamener (NKU).

Gjennomføring

Andre år på diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse kan gjennomføres som heltidsstudium over to semestre. (Fleksibel gjennomføring deltid, se innledningen).

Studiet består av en rekke enkeltkurs med avsluttende eksamener for hvert kurs. I tillegg til å følge undervisningsopplegget anbefales studentene å jobbe sammen i kollokviegrupper.

Normalstudieplan – Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse 2. år 1997–98

Normalstudieplanen viser den studieprogresjon studentene forventes å ha på heltid, også kalt normalt studietid. For utfyllende opplysninger vedrørende eksamenspåmelding, bes studentene lese kapitlet Studieadministrativ informasjon.

Se forøvrig Studieforskrifter ved BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole.

Normalstudieplan – heltid over to semestre

Kurskode	Kursbetegnelse	Vektall	Antall kurstimer/Eksamen	
			1. sem.	2. sem.
RLS 9514	Intercultural Communication in English	2	42E	5t
RLS 9510	Introduksjon til reiseliv som næring og samfunnssektor	4	84H	
RLS 9312	Markedsøkonomi	2	42E	5t
RLS 9313	Rettslære for reiselivet	2	42E	3t
RLS 9414	International Negotiations and Business Presentations	2		42M
RLS 9316	Norge som reiselivsland, kulturen og folket	2		42E 3t
RLS 9550	Reiselivsmarkedsføring og serviceledelse	4		84H
RLS 9317	Økonomistyring i service-/reiselivsbransjen	2		42E 3t
		20	210	210

E = Skriftlig eksamen, H = Hjemmeeksamen, M = Muntlig eksamen, P = Prosjektoppgave

Studieplanen omfatter 420 kurstimer over to semestre. Selvstendig studiearbeid, oppgaveskriving og eksamener kommer i tillegg til forelesningene, og det kreves stor arbeidsinnsats for å gjennomføre studiet.

Studenter som ønsker å strekke studiet noe utover i tid kan ta kontakt med studieveileder ved studiestedet.

Kursbeskrivelser – Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse - 2. år

Kursbeskrivelsene for alle kurs på alle studier står i alfabetisk rekkefølge i kapittel 11 i studiehandboken.

Kursene på Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse - 2. år - er sortert etter følgende kursbetegnelser:

- Intercultural Communication in English
- International Negotiations and Business Presentations
- Introduksjon til reiseliv som næring og samfunnssektor
- Markedsøkonomi
- Norge som reiselivsland, kulturen og folket
- Reiselivsmarkedsføring og serviceledelse
- Rettslære for reiselivet
- Økonomistyring i service-/reiselivsbransjen

Forbehold

BI tar forbehold om endringer i studieplanen og kursbeskrivelsene.

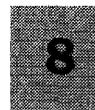
Kursregister for gamle kurs på Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse – 2. år

En student som strekker studiet utover normert studietid vil ofte ved fullføring av studiet ha en kursportefølje som avviker fra normalstudieplanen. Endringer i pensum og litteratur gjennomføres relativt ofte for å sikre et høyt faglig nivå i studiet.

Gamle og nye kurs med samme faglige mål kan ikke kombineres for å oppfylle vekttallskravet i et fagområde. Nærmere informasjon kan fås ved henvendelse til BI Høyskolene.

Kurs undervist i perioden 1993–95 på Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse - 2. år, gir følgende vekttall:

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall
RLS 9314	Business English	2
RLS 8723	Markedsføringsledelse II	2
RLS 9310	Reiselivsbransjen – produkt, produktutvikling og markedsføring	4
RLS 9315	Serviceledelse	2

Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse – 3. studieår

Det tredje studieåret i reiselivsstudiet setter fokus på det internasjonale aspektet i reiselivsnæringen. Studentene får ytterligere språkkunnskaper gjennom fagene tysk, fransk eller spansk (spansk gjennomføres kun ved BI Oslo). I studiets andre år var engelsk obligatorisk, i det tredje året velges ett av ovenstående språk.

Studentene utdyper sine kunnskaper i økonomistyring, får kunnskaper om internasjonal økonomi, og gjennom kurset i strategi vil studentene lære å anvende sine ferdigheter med å se sammenhenger og avhengighetsforhold mellom ulike fagområder. Et annet viktig kurs er internasjonal markedsføring med vekt på reiseliv. I tillegg skal studentene omsette teori til praksis ved å skrive en prosjektoppgave innenfor reiseliv.

Studiets tredje år er godkjent med 20 vektall av Nasjonalt Koordinerende Utvalg for godkjenning av eksamener (NKU).

Gjennomføring

Tredje år i Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse gjennomføres som heltidsstudium over to semestre. (Fleksibel gjennomføring deltid: se innledningen)

Studiet består av en rekke enkeltkurs med avsluttende eksamener samt en åtte vektalls spesialisering som evalueres med både prosjektoppgave og skriftlig eksamen.

I tillegg til å følge undervisningsopplegget anbefales studentene å jobbe sammen i kollokviégrupper.

Normalstudieplan – Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse 3. år 1997–98

Normalstudieplanen viser den studieprogresjon studentene forventes å ha på heltid, også kalt normalt studietid. For utfyllende opplysninger vedrørende eksamenspåmelding, bes studentene lese kapitlet Studieadministrativ informasjon.

Se forøvrig Studieforskrifter ved BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole.

Normalstudieplan – heltid over to semestre

Kurskode	Kursbetegnelse	Vektall	Antall kurstimer/Eksamen	
			1. sem.	2. sem.
RLS 9521	Strategisk ledelse i reiselivsnæringen	3	54H	
RLS 9420	Økonomistyring III	2	36E 5t	
RLS	*Fransk, tysk eller spansk	5	105E 5t + M	
RLS 9430	Internasjonal markedsføring med vekt på reiseliv	4		72E 5t
RLS 9428	Internasjonal økonomi	2		36E 3t
RLS 9429	Prosjektoppgave i reiseliv	4		18P
		20	195	126

H = Hjemmeeksamen, E = Skriftlig eksamen, M = Muntlig eksamen, P = Prosjektoppgave med veiledning

* RLS 9422 Fransk skriftlig 3 vt / RLS 9423 Fransk muntlig 2 vt
 RLS 9424 Tysk skriftlig 3 vt / RLS 9425 Tysk muntlig 2 vt
 RLS 9426 Spansk skriftlig 3 vt / RLS 9427 Spansk muntlig 2vt (kun ved BI Oslo)

Studieplanen omfatter 321 kurstimer over to semestre. Veiledning i prosjektarbeidet kommer i tillegg. Selvstendig studiearbeid, oppgaveskriving og eksamener kommer i tillegg til forelesningene og det kreves stor arbeidsinnsats for å gjennomføre studiet innenfor normert studietid.

Kursbeskrivelser – Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse - 3. år

Kursbeskrivelsene for alle kurs på alle studier står i alfabetisk rekkefølge i kapittel 11 i studiehandboken.

Kursene på Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse - 3. år - er sortert etter følgende kursbetegnelser:

- Fransk
- Internasjonal markedsføring med vekt på reiseliv
- Internasjonal økonomi
- Prosjektoppgave i reiseliv
- Spansk
- Strategisk ledelse i reiselivsnæringen
- Tysk
- Økonomistyring III

Forbehold

BI tar forbehold om endringer i studieplanen og i kursbeskrivelsene.

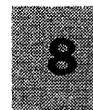
Kursregister for gamle kurs på Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse – 3. år

En student som strekker studiet utover normert studietid vil ofte ved fullføring av studiet ha en kursportefølje som avviker fra normalstudieplanen. Endringer i pensum og litteratur gjennomføres relativt ofte for å sikre et høyt faglig nivå i studiet.

Gamle og nye kurs med samme faglige mål kan ikke kombineres for å oppfylle vekttallskravet i et fagområde. Nærmere informasjon kan fås ved henvendelse til BI Høyskolene.

Kurs undervist i perioden 1994 - 95 på Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse – 3. år, gir følgende vekttall:

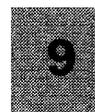
Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall
RLS 9421	Strategi og kompetanseutvikling i reiselivsnæringen	3 vt

9 Diplomøkonomstudiet i bank og finans

Fagområder, kurs og vekttall	96
Diplomøkonomstudiet i bank og finans	97
- Mål	97
- Råd for bankstudier	97
- Bank og finansgruppen (B & F)	97
- Gjennomføring	98
Markedsøkonomstudiet som første år	98
Diplomøkonomstudiet i bank og finans – 2. studieår / Bankkandidatstudiet	98
- Gjennomføring	98
- Normalstudieplan – Diplomøkonomstudiet i bank og finans 2. år 1997-98	98
Kursbeskrivelser - Diplomøkonomstudiet i bank og finans - 2. år	99
Forbehold	99
Diplomøkonomstudiet i bank og finans – 3. studieår	99
- Gjennomføring.....	100
- Normalstudieplan – Diplomøkonomstudiet i bank og finans 3. år 1997-98	100
Kursbeskrivelser - Diplomøkonomstudiet i bank og finans - 3. år	101
Forbehold	101

B & F arrangerer også sosiale sammenkomster for sine medlemmer.

Studentene på bank og finansstudiet oppfordres sterkt til å delta på B & F sine aktiviteter. Det øker forståelsen for fagene og for bank og finansnæringen generelt og gir samtidig unike kontakt- og profileringsmuligheter overfor bank og finansnæringen.

Gjennomføring

Diplomøkonomstudiet i bankfag gjennomføres over tre år på heltid ved BI Oslo. Første studieår kan gjennomføres ved alle BI Høyskolene eller som fjernundervisning (grunnfag i markedsøkonomi gjennomføres ikke som fjernundervisning). Andre og tredje år på heltid gjennomføres kun ved BI Oslo.

Studiet kan også gjennomføres på deltid. For nærmere informasjon om deltidsstudier kontakter du BI Bankakademiet, telefon 67 54 50 30.

Markedsøkonomstudiet som første år

Fra og med studieåret 1997-98 kan Markedsøkonomstudiet velges som førsteårsstudium ved Dipløkonomstudiet i bank og finans. Dette utgjør sammen med Bedriftsøkonomstudiet et av to alternative første studieår.

For nærmere informasjon om Markedsøkonomstudiet se kapittel 4 Normalstudieplaner for markedsføringsstudier ved BI Høyskolene og vedlegg til studiehåndboken for Markedsføringsstudier ved BI Høyskolene.

Ta kontakt med BI Oslo dersom du har valgt Markedsøkonomstudiet (grunnfag i markedsøkonomi) som førsteår og ønsker å gå videre på Diplomøkonomstudiet i bank og finans.

Diplomøkonomstudiet i bank og finans – 2. studieår/ Bankkandidatstudiet

Studiet er fleksibelt ved at hvert studieår er en avsluttende enhet. Etter avsluttet toårig studium kan studenten få vitnemål som Bankkandidat etter vedtatte reglementer, eller fortsette på tredje studieår frem til Diplomøkonom i bank og finans. Bankkandidatstudiet har normert studietid to år på heltid. I det andre studieåret inngår de bankrelevante fagene privatøkonomi med jus, bank og samfunn og bedriftsanalyse

Bankkandidatstudiet er offentlig godkjent med 20 + 20 vekttall av Nasjonalt Koordinerende Utvalg for godkjenning av eksamener (NKU).

Gjennomføring

Andre år på diplomøkonomstudiet i bank og finans gjennomføres som heltidsstudium over to semestre.

Studiet består av en rekke enkeltkurs med avsluttende eksamener for hvert kurs. I tillegg til å følge undervisningsopplegget anbefales studentene å jobbe sammen i kollokviegrupper.

Normalstudieplan – Diplomøkonomstudiet i bank og finans 2. år 1997–98

Normalstudieplanen viser den studieprogresjon studentene forventes å ha på heltid, også kalt normalt studietid. For utfyllende opplysninger vedrørende eksamenspåmelding, bes studentene lese kapitlet Studieadministrativ informasjon.

Se forøvrig Studieforskrifter ved BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole.

Normalstudieplan – heltid over to semestre

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	Antall kurstimer/Eksamen	
			1. sem.	2. sem.
BØK 9613	Bedriftsanalyse	5	105 E 6t	
BØK 9601.	Privatøkonomi med jus	7		210*
01	Privatøkonomi med jus 50%		E 5t	
02	Privatøkonomi med jus 50%			E 5t
BØK 9602	Prosjektoppgave i privatøkonomi med jus	3		P
SØK 9612	Bank og samfunn	5		105 E 6t
	20	105	315*	

E = Skriftlig eksamen, H = Hjemmeeksamen, M = Muntlig eksamen, P = Prosjektoppgave

* Antall kurstimer i BØK 9601 Privatøkonomi med jus fordeles over to semestre. Veiledning i prosjektoppgaven (BØK 9602) er inkludert i kurstimene.

Som det fremgår av normalstudieplanen består BØK 9601 Privatøkonomi med jus av to del-eksamener, BØK 9601.01 og

BØK 9601.02. Begge deleksamener må være bestått for å få karakter i BØK 9601 Privatøkonomi med jus, 7 vekttall.

Studieplanen omfatter 420 kurstimer over to semestre. Selvstendig studiearbeid, oppgaveskriving og eksamener kommer i tillegg til forelesningene, og det kreves stor arbeidsinnsats for å gjennomføre studiet.

Studenter som ønsker å strekke studiet noe utover i tid kan ta kontakt med studieveileder ved studiestedet.

Kursbeskrivelser – Diplomøkonomstudiet i bank og finans - 2. år

Kursbeskrivelsene for alle kurs på alle studier står i alfabetisk rekkefølge i kapittel 11 i studiehandboken.

Kursene på diplomøkonomstudiet i bankfag - 2. år - er sortert etter følgende kursbetegnelser:

- Bank og samfunn
- Bedriftsanalyse
- Privatøkonomi med jus

Forbehold

BI tar forbehold om endringer i normalstudieplanen og kursbeskrivelsene.

Diplomøkonomstudiet i bank og finans – 3. studieår

Studiets tredje år er offentlig godkjent med 20 vekttall av Nasjonalt Koordinerende Utvalg for godkjenning av eksamener (NKU) og bygger på Bankkandidatstudiet 20 vekttall og Bedriftsøkonomstudiet 20 vekttall eller Markedsøkonomstudiet 20 vekttall.

Gjennomføring

Tredje år på diplomøkonomstudiet i bank og finans kan gjennomføres som heltidsstudium over to semestre. Studiet består av enkeltkurs med avsluttende eksamener for hvert kurs.

I tillegg til å følge undervisningsopplegget anbefales studentene å jobbe sammen i kollokviegrupper.

Normalstudieplan - Diplomøkonomstudiet i bank og finans 3. år 1997-98

Normalstudieplanen viser den studieprogresjon studentene forventes å ha på heltid, også kalt normert studietid. For utfyllende opplysninger vedrørende eksamenspåmelding, bes studentene lese kapitlet Studieadministrativ informasjon.

Se forøvrig Studieforskrifter ved BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole.

Normalstudieplan - heltid over to semestre

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	Antall kurstimer/Eksamen	
			1. sem.	2. sem.
BØK 9432	Finansiell styring	2	36Fv 3t	
STR 9634	Strategisk ledelse	3	54 P	
BØK 9714	Bankdrift	7		180*
01	Bankdrift 50%		E 5t	
02	Bankdrift 50%			E 5t
BØK 9715	Prosjektoppgave i bankdrift	3		P
SPÅ	Engelsk, Tysk eller fransk	5		105M+E 5t**
		20	90	285

Fv = Flervalgseksamen, E = Skriftlig eksamen, M = Muntlig eksamen, P = Prosjektoppgave

* Antall kurstimer i BØK9714/9715 Bankdrift fordeles over to semestre. Veiledning i prosjektoppgaven (BØK 9715) er inkludert i kurstimene.

Som det fremgår av normalstudieplanen består Bankdrift av to deleksamener, BØK 9714.01 og BØK 9714.02. Begge deleksamener må være bestått for å få karakter i BØK 9714 Bankdrift, 7 vekttall.

** SPÅ 9656 Intercultural Communication in English - written 3 vt

SPÅ 9657 Intercultural Communication in English - oral 2 vt.

SPÅ 9360 Fransk skriftlig 3 vt, SPÅ 9361 Fransk muntlig 2 vt.

SPÅ 9358 Tysk skriftlig 3 vt, SPÅ 9359 Tysk muntlig 2 vt.

Studieplanen omfatter 375 kurstimer over to semestre. Selvstendig studiearbeid, oppgaveskriving og eksamener kommer i tillegg til forelesningene, og det kreves stor arbeidsinnsats for å gjennomføre studiet.

Studenter som ønsker å strekke studiet noe utover i tid kan ta kontakt med studieveileder ved studiestedet.

Kursbeskrivelser - Diplomøkonomstudiet i bank og finans - 3. år

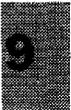
Kursbeskrivelsene for alle kurs på alle studier står i alfabetisk rekkefølge i kapittel 11 i studiehandboken.

Kursene på diplomøkonomstudiet i bank og finans - 3. år er sortert etter følgende kursbetegnelser:

- Bankdrift
- Finansiell styring
- Intercultural Communication in English
- Interkulturell kommunikasjon i fransk
- Interkulturell kommunikasjon i tysk
- Strategisk ledelse

Forbehold

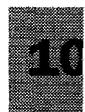
Bl tar forbehold om endringer i normalstudieplanen og i kursbeskrivelsene.

10 Eiendomsmeglerstudiet,

2. avdeling

Fagområder, kurs og vekttall	104
Eiendomsmeglerstudiet.....	105
- Mål	105
- Faglig råd.....	105
- Gjennomføring.....	105
- Eksamen	105
- Sensur	106
- Stipend	106
- Vitnemål	106
- Statsautorisert eiendomsmegler.....	106
- Innpassing av eiendomsmeglerstudiet til andre studier ved BI.....	106
Eiendomsmeglerstudiet - 2. avdeling	107
- Gjennomføring.....	107
- Undervisningstid og -sted	107
Normalstudieplan eiendomsmeglerstudiet 2. avd. 1997-98.....	108
- Normalstudieplan – heltid over to semestre.....	108
- Normalstudieplan – deltid over fire semestre	108
Kursbeskrivelser – Eiendomsmeglerstudiet 2. avdeling.....	109
Forkurs	109
Forbehold	109
Kursregister for gamle kurs på eiendomsmeglerstudiets 2. avdeling	109

Fagområder, kurs og vektall på eiendomsmeglerstudiet, 2. avdeling 1997-98

(For første år, se bedriftsøkonomstudiet)

1. år

Bedriftsøkonomiske fag/ Regnskap, Skatt	Samfunnsøkonomi	Historie og metodefag	Markedsføring og Logistikk	Administrasjon og organisasjonsfag	JUS
--	-----------------	-----------------------	----------------------------	------------------------------------	-----

Felles kurs for Bedriftsøkonomstudiet og Markedsøkonomstudiet

Bedriftsøkonomisk analyse 4 vt	Makroøkonomi 2 vt	Statistikk og dataanalyse 2 vt	Medier og kommunikasjon 2 vt	Organisasjonspsykologi og ledelse 2 vt
			Markedsføringsledelse 2 vt	

Retningskurs: Bedriftsøkonomstudiet

Investering og finansiering 2 vt

Matematikk for økonomer 2 vt

Forretningsjus 2 vt
Markedsrett 2 vt

Retningskurs: Markedsøkonomstudiet

Økonomisk historie 2 vt	Reklamekampanje 2 vt
----------------------------	-------------------------

Regnskapslære, økonomi og oppgjør

Eiendomsmegling i praksis og dokumentbehandling

Lovbestemmelser og forskrifter

2. avd.

Markedsøkonomi 2 vt	Eiendomsmegling 4 vt	Eiendomsmegling 4 vt
Eiendomsmeglerregnskap 2 vt		
	Markedsføring av tjenester 4 vt	Jus for eiendomsmeglere II 4 vt

Eiendomsmeglerstudiet

BIs eiendomsmeglerstudium er utviklet i samarbeid med Norges Eiendomsmeglerforbund, og er idag en toårig utdanning på heltid. Dette er i samsvar med det offentliges og bransjens ønske. Det er et økende krav til kompetanse og profesjonell klientbehandling for å utøve eiendomsmegleryrket, og studiet er utviklet i nåværende form nettopp for å ivareta disse hensyn.

Studiet erstatter det tidligere toårige deltidsstudiet ved Norges Eiendomsmeglerhøyskole.

Mål

Målet med studiet er å gi studentene den teoretiske kunnskap og det nødvendige innsyn i praksis som Finansdepartementet til enhver tid krever for eiendomsmeglereksamen.

Fullført og bestått studium og to års godkjent praksis skal kvalifisere studentene til tittelen Statsautorisert eiendomsmegler.

Faglig råd

Faglig råd for eiendomsmeglerstudiet er et internt styringsorgan ved BI.

Rådet består av tre medlemmer som oppnevnes av Norges Eiendomsmeglerforbund, deriblant rådets leder, samt tre medlemmer fra BI. I tillegg oppnevnes en nyutdannet kandidat som sitter i ett år etter avsluttet eiendomsmeglereksamen.

Rådet skal påse at faginnholdet og undervisningen i de eiendomsmeglerrelaterte fagene i 2. avdeling opprettholdes på en best mulig måte for eiendomsmeglerbransjen. Rådet fungerer videre som høringsinstans i alle saker som omfatter studiets 2. avdeling.

Faglig råds sammensetning studieåret 1997 - 98:

Tron Sæther (leder)	Statsautorisert eiendomsmegler
Hildur Høiland	Statsautorisert eiendomsmegler
Gunvor Lien Nyhus	Statsautorisert eiendomsmegler
Tore Bråthen	Førsteamanuensis juridisk fakultet, Universitetet i Oslo
Jan Frode Lien	Rektor BI Oslo
Karl-Erik Bastiansen	Studiesjef lavere grads studier, BI Høyskolene

Gjennomføring

Eiendomsmeglerstudiets 2. avd. kan gjennomføres over to semestre på heltid og fire semestre på deltid.

Første studieår, bedriftsøkonomstudiet, kan gjennomføres ved en av BIs 13 høyskoler rundt om i landet. Studiets andre år (Eiendomsmeglerstudiet 2. avdeling) må gjennomføres ved BI Oslo.

Eksamen

Det vises til henholdsvis Studieforskrifter ved BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole og Forskrift om eiendomsmegling.

BI gjør oppmerksom på at kandidatene bare kan gå opp i samme eksamen inntil tre ganger. Kandidater som møter til eksamen, og leverer blank besvarelse, har brukt ett - 1 - av tre forsøk.

Eiendomsmeglerstudiet avsluttes med en muntlig eksamen. Se egen kursbeskrivelse.

Det er eksamenskommisjonen som foran hver eksamen beslutter hvilke fagområder kandidatene skal prøves i ved muntlig prøve.

10

Sensur

Det oppgis ikke sensur i noen fag på eiendomsmeglerstudiets 2. avd. før eksamenskommisjonen har hatt sitt møte for å godkjenne sensuren. Møtet avholdes først etter at siste sensur har funnet sted. Det betyr at fristen for sensur på Televoice, som normalt er 25 virkedager etter avholdt eksamen, ikke gjelder eksamener på eiendomsmeglerstudiets 2. avd.

Stipend

Oslo og Akershus Eiendomsmeglerforenings Fond (OAEF) bevilger to stipend årlig, hvert på kr. 10.000,-. Stipendiene utdeles på bakgrunn av de samlede resultater oppnådd på hele studiet, henholdsvis heltid over to år og deltid over fire år.

Disse stipendiene utdeles i forbindelse med en enkel tilstelning hvor representanter fra OAEF og BIs administrasjon er tilstede.

Vitnemål

Etter fullført og bestått eksamen etter gjeldende regler, kan studentene anmode om vitnemål for bestått eiendomsmeglereksamen.

Studenter som har mottatt vitnemål og som senere har forbedret eksamensresultater, må betale kr 500,- i administrasjonsgebyr for eventuelt utstedelse av nytt vitnemål.

Vitnemål for bestått eiendomsmeglereksamen blir utdelt i forbindelse med en enkel tilstelning ved BI Oslo.

Statsautorisert eiendomsmegler

Kandidater som har fått vitnemål for bestått eiendomsmeglereksamen fra BI og i tillegg har to års godkjent praksis, kan søke om eiendomsmeglerbrev og derved få tittelen Statsautorisert Eiendomsmegler.

Eiendomsmeglerbrev utstedes av Kredittilsynet. (Jfr. Forskrift om eiendomsmegling)

Innpassing av eiendomsmeglerstudiet til andre studier ved BI

Kandidater med bestått eiendomsmeglereksamen kan innpasses på diplomøkonomstudiet og siviløkonomstudiet ved BI etter nærmere bestemte regler.

Nærmere informasjon om dette kan fås ved henvendelse til BI Oslo.

Eiendomsmeglerstudiet – 2. avdeling

(Bedriftsøkonomstudiet eller grunnfag i markedsøkonomi utgjør første studieår)

I denne delen av studiet er det studentene møter de eiendomsmeglerrelaterte fagene. All eiendomsmegling er i praksis underlagt lovverket og strenge etiske regler som direkte regulerer utøvere av yrket.

Sentrale fag i 2. avdeling er derfor eiendomsmegling, eiendomsmeglerregnskap og jus for eiendomsmeglere. I tillegg møter studentene en videreføring av fagområder fra bedriftsøkonomstudiet.

Studiets 2. år er godkjent med 20 vektall av Nasjonalt Koordinerende Utvalg for godkjenning av eksamener (NKU).

Gjennomføring

Studiets 2. avdeling kan gjennomføres som:

- Heltidsstudium over to semestre
- Deltidsstudium over fire semestre

Studiet består av en rekke enkeltkurs med avsluttende eksamener for hvert kurs. I tillegg til å følge undervisningsopplegget anbefales studentene å arbeide sammen i kollokviegrupper.

Undervisningstid og -sted

Heltidsstudiet og deltidsstudiet på 2. avdeling gjennomføres kun ved BI Oslo.

Undervisningen på heltidsstudiet skjer på dagtid, eventuelt også lørdager, over hele semesteret. Studentene må dessuten påregne at enkelte forelesninger, samt veiledning vil kunne finne sted om ettermiddagen/kvelden.

Deltidsstudiet gjennomføres som modulundervisning over fire semestre.

Studieåret 1997 - 98 gjennomføres modulene onsdag - fredag + eventuelt lørdager.

1. semester

Modul 1: Uke 34 1997
Modul 2: Uke 37 1997
Modul 3: Uke 40 1997
Modul 4: Uke 43 1997
Modul 5: Uke 46 1997

2. semester

Modul 6: Uke 04 1998
Modul 7: Uke 07 1998
Modul 8: Uke 11 1998
Modul 9: Uke 16 1998

3. semester

Modul 1: Uke 33 1997
Modul 2: Uke 36 1997
Modul 3: Uke 39 1997
Modul 4: Uke 42 1997
Modul 5: Uke 45 1997

4. semester

Modul 6: Uke 03 1998
Modul 7: Uke 06 1998
Modul 8: Uke 10 1998
Modul 9: Uke 13 1998
Modul 10: Uke 17 1998

Ytterligere opplysninger fås ved henvendelse til BI Oslo.
Det tas forbehold om endringer i ovennevnte opplysninger.

Normalstudieplan eiendomsmeglerstudiet

2. avdeling 1997-98

Normalstudieplanen viser den studieprogresjon studentene forventes å ha på heltid og deltid, også kalt normert studietid. Studentene blir automatisk påmeldt til eksamen i de kursene som, ifølge normalstudieplanen på heltid eller deltid, gjennomføres hvert semester.

Studenter som avviker fra normalstudieplanen 1997–98 må ta kontakt med studiestedet vedrørende påmelding til eksamen.

Se forøvrig Studieforskrifter ved BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole samt Studieadministrativ informasjon.

Normalstudieplan – heltid over to semestre

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	Antall kurstimer/Eksamen	
			1. sem.	2. sem.
EMS 9515	Jus for eiendomsmeglere I	4	84 E 5t	
EMS 9520	Markedsføring av tjenester	4	35	49 P
EMS 9114	Markedsøkonomi	2	42 E 5t	
EMS 9419	Eiendomsmeglerregnskap	2	23	24 E 5t
EMS 9517	Eiendomsmegling	4	42	42 E 5t
EMS 9116	Jus for eiendomsmeglere II	4		89 E 5t
EMS 9118	Muntlig eksamen eiendomsmeglerstudiet	0		M
		20	226	204

E = Skriftlig eksamen, P= Prosjektoppgave, M = Muntlig eksamen

Studieplanen omfatter 430 kurstimer over to semestre. Selvstendig studiearbeid, oppgaveskriving og eksamener kommer i tillegg, og det kreves stor arbeidsinnsats for å fullføre studiet innenfor normert studietid. Studenter som ønsker å strekke studiet noe utover i tid kan ta kontakt med studieveileder ved studiestedet.

Normalstudieplan – deltid over fire semestre

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	Antall kurstimer/Eksamen			
			1. sem.	2. sem.	3. sem.	4. sem.
EMS 9515	Jus for eiendomsmeglere I	4	84 E 5t			
EMS 9114	Markedsøkonomi	2	42 E 5t			
EMS 9116	Jus for eiendomsmeglere II	4		89 E 5t		
EMS 9517	Eiendomsmegling	4			42	42 E 5t
EMS 9520	Markedsføring av tjenester	4			35	49 P
EMS 9419	Eiendomsmeglerregnskap	2			23	24 E 5t
EMS 9118	Muntlig eksamen eiendomsmeglerstudiet	0				M
		20	126	89	100	115

E = Skriftlig eksamen, P = Prosjektoppgave, M = Muntlig eksamen

Studieplanen omfatter 430 kurstimer over fire semestre. Selvstendig studiearbeid, oppgaveskriving og eksamener kommer i tillegg, og det kreves stor arbeidsinnsats for å gjennomføre studiet innenfor normert studietid.

Kursbeskrivelser – Eiendomsmeglerstudiet 2. avdeling

Kursbeskrivelsene for alle kurs på alle studier står i alfabetisk rekkefølge i kapittel 11 i studiehåndboken.

Kursene på 2. avdeling er sortert etter følgende kursbetegnelser:

- Eiendomsmeglerregnskap
- Eiendomsmegling
- Forkurs i eiendomsmegling
- Jus for eiendomsmeglere 1 og II
- Markedsføring av tjenester
- Markedsøkonomi
- Muntlig eksamen eiendomsmeglerstudiet

Forkurs

Før oppstart av eiendomsmeglerstudiets 2.avdeling gjennomføres det et intensivt forkurs i eiendomsmegling som studentene anbefales å følge. Se egen kursbeskrivelse.

Forbehold

Bl tar forbehold om endringer i studieplanen og kursbeskrivelsene.

Kursregister for gamle kurs på eiendomsmeglerstudiets 2. avdeling

Kurs undervist i perioden 1990–95 på eiendomsmeglerstudiet 2. avdeling gir følgende vekttall:

EMS 9110	Serviceledelse	2
EMS 9111	Personalledelse	2
EMS 9112	Markedskommunikasjon og forbrukeratferd	2
EMS 9113	Markedsanalyse	2
EMS 9115	Jus for eiendomsmeglere I	2
EMS 9117.01	Eiendomsmegling i praksis og dokumentbehandling.....	2
EMS 9117.02	Eiendomsmeglerregnskap	2
EMS 9417	Eiendomsmegling	2

11 Kursbeskrivelser 1997-98

Kursbeskrivelser	112
Undervisningstimer	112
Oversikt over kursbeskrivelser sortert alfabetisk.....	112
Oversikt over kursbeskrivelser sortert etter studium	115
Ny studiemodell for lavere grads studier	236
Endringer i lavere grads studier	236
Forbehold	236

Kursbeskrivelser 1997-98

Kursbeskrivelsene står oppført i alfabetisk rekkefølge etter kursbetegnelsen. Se forøvrig kapitlene om de enkelte studiene lenger frem i studiehandboken.

Undervisningstimer

Med undervisningstimer menes forelesninger samt ulike pedagogiske tilnærminger som tilrettelegges av den enkelte BI Høyskole. Dette innebærer at den enkelte skole kan ta i bruk alternative pedagogiske tiltak for å supplere de ordinære forelesningene innenfor rammen av undervisningstimer.

Oversikt over kursbeskrivelser sortert alfabetisk

Kursbetegnelse	Kurskode	Studium	Side
Bank og samfunn	SØK 9612	Bankkandidat	119
Bankdrift	BØK 9714/15	Bank og finans 3. år	122
Bedriftsanalyse	BØK 9613	Bankkandidat	124
Bedriftsrett	JUR 9355	Høyskolekandidat	125
Bedriftsutvikling	DST 9720/21/22	Spesialisering 3. år	128
Bedriftsøkonomisk analyse	BØK 9700	Bedriftsøkonomstudiet	131
Eiendomsmeglerregnskap	EMS 9419	Eiendomsmegler	134
Eiendomsmegling	EMS 9517	Eiendomsmegler	135
Finansiell styring	BØK 9432	Obligatorisk del 3. år/ Bank og finans 3. år	137
Forkurs i eiendomsmegling		Forkurs	139
Forkurs i fransk		Forkurs	139
Forkurs i tysk		Forkurs	140
Forretningsjus	JUR 9755	Bedriftsøkonomstudiet	141
Fransk	RLS 9422/23	Reiselivsledelse 3. år	143
Informasjonsledelse	INF 9650	Høyskolekandidat	145
Intercultural Communication in English	RLS 9514	Reiselivsledelse 2. år	147
Intercultural Communication in English	SPÅ 9656/57	Høyskolekandidat / Bank og finans 3. år	149
Interkulturell kommunikasjon i fransk	SPÅ 9360/61	Høyskolekandidat / Bank og finans 3. år	151

Kursbetegnelse	Kurskode	Studium	Side
Interkulturell kommunikasjon i tysk	SPÅ 9358/59	Høyskolekandidat / Bank og finans 3. år	153
Internasjonal markedsføring med vekt på reiseliv	RLS 9430	Reiselivsledelse 3. år	155
Internasjonal markedsføring	MRK 9433	Obligatorisk del 3. år	156
Internasjonal økonomi	RLS 9428	Reiselivsledelse 3. år	158
International Negotiations and Business Presentations	RLS 9414	Reiselivsledelse 2. år	159
Introduksjon til reiseliv som næring og samfunnssektor	RLS 9510	Reiselivsledelse 2. år	160
Introduksjon i personlig databehandling		Forkurs	162
Investering og finansiering	BØK 8950	Bedriftsøkonomstudiet	163
Jus for eiendomsmeglere I og II			165
- Jus for eiendomsmeglere del I	EMS 9515	Eiendomsmegler	165
- Jus for eiendomsmeglere del II	EMS 9116	Eiendomsmegler	167
Logistikk	DST 1720/21	Spesialisering 3. år	170
Makroøkonomi	SØK 8400	Bedriftsøkonomstudiet	172
Makroøkonomi/offentlig økonomi	SØK 9435	Obligatorisk del 3. år	174
Markedsføring	DST 1920/21	Spesialisering 3. år	176
Markedsføring av tjenester	EMS 9520	Eiendomsmegler	179
Markedsføringsledelse	MRK 8614	Bedriftsøkonomstudiet	182
Markedsøkonomi	EMS 9114	Eiendomsmegler	183
Markedsøkonomi	RLS 9312	Reiselivsledelse 2. år	185
Matematikk for økonomer	MET 9100	Bedriftsøkonomstudiet	186
Medier og kommunikasjon	MRK 9710	Bedriftsøkonomstudiet	188
Mikroøkonomi	SØK 9354	Høyskolekandidat	190
Muntlig eksamen eiendomsmeglerstudiet	EMS 9118	Eiendomsmegler	191
Norge som reiselivsland, kulturen og folket	RLS 9316	Reiselivsledelse 2. år	192
Offentlig økonomi	SØK9711	Høyskolekandidat	194
Organisasjonspsykologi og ledelse	ORG 9601	Bedriftsøkonomstudiet	195
Organisasjonsteori og endring	ORG 9753	Høyskolekandidat	197
Personalledelse	DST 1420/21	Spesialisering 3. år	198

Kursbetegnelse	Kurskode	Studium	Side
Privatøkonomi med jus	BØK 9601/02	Bankkandidat	200
Prosjektadministrasjon	DST 2522/23	Spesialisering 3. år	203
Prosjektoppgave i reiseliv	RLS 9429	Reiselivsledelse 3. år	205
Regnskap og skatt	DST 1822/23/20	Spesialisering 3. år	206
Reiselivsmarkedsføring og serviceledelse	RLS 9550	Reiselivsledelse 2. år	209
Repetisjonskurs i matematikk		Forkurs	211
Rettslære for reiselivet	RLS 9313	Reiselivsledelse 2. år	212
Samfunnsøkonomi	DST 1620/21/22	Spesialisering 3. år	214
Spansk	RLS 9426/27	Reiselivsledelse 3. år	216
Statistikk og dataanalyse	MET 8006	Bedriftsøkonomstudiet	218
Strategisk ledelse i reiselivsnæringen	RLS 9521	Reiselivsledelse 3. år	220
Strategisk ledelse	STR 9634	Obligatorisk del 3. år/ Bank og finans 3. år	222
Tysk	RLS 9424/25	Reiselivsledelse 3. år	224
Økonometri	MET 9351	Høyskolekandidat	226
Økonomistyring i service-/reiselivsbransjen	RLS 9317	Reiselivsledelse 2. år	227
Økonomistyring II	BØK 9352	Høyskolekandidat	229
Økonomistyring III	BØK 9431	Obligatorisk del 3. år	231
Økonomistyring III	RLS 9420	Reiselivsledelse 3. år	232
Økonomistyring og investeringsanalyse	DST 9520/22/23	Spesialisering 3. år	234

Oversikt over kursbeskrivelser sortert etter studium

Forkurs/repitisijskurs

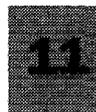
Kursbetegnelse	Kurskode	Side
Forkurs i eiendomsmegling		139
Forkurs i fransk		139
Forkurs i tysk		140
Introduksjon i personlig databehandling		162
Repitisijskurs i matematikk		211

Bedriftsøkonomstudiet

Kursbetegnelse	Kurskode	Side
Bedriftsøkonomisk analyse	BØK 9700	131
Forretningsjus	JUR 9755	141
Investering og finansiering	BØK 8950	163
Makroøkonomi	SØK 8400	172
Markedsføringsledelse	MRK 8614	182
Matematikk for økonomer	MET 9100	186
Medier og kommunikasjon	MRK 9710	188
Organisasjonspsykologi og ledelse	ORG 9601	195
Statistikk og dataanalyse	MET 8006	218

Høyskolekandidatstudiet

Kursbetegnelse	Kurskode	Side
Bedriftsrett	JUR 9355	125
Informasjonsledelse	INF 9650	145
Intercultural Communication in English	SPÅ 9656/57	149
Interkulturell kommunikasjon i fransk	SPÅ 9360/61	151
Interkulturell kommunikasjon i tysk	SPÅ 9358/59	153

Kursbetegnelse	Kurskode	Side
Mikroøkonomi	SØK 9354	190
Offentlig økonomi	SØK 9711	194
Organisasjonsteori og endring	ORG 9753	197
Økonometri	MET 9351	226
Økonomistyring II	BØK 9352	229

Diplomøkonomstudiet 3. år

Kursbetegnelse	Kurskode	Obl. del/Spesialisering	Side
Bedriftsutvikling	DST 9720/21/22	Spesialisering 3. år	128
Finansiell styring	BØK 9432	Obligatorisk del 3. år	137
Internasjonal markedsføring	MRK 9433	Obligatorisk del 3. år	156
Logistikk	DST 1720/21	Spesialisering 3. år	170
Makroøkonomi/offentlig økonomi	SØK 9435	Obligatorisk del 3. år	174
Markedsføring	DST 1920/21	Spesialisering 3. år	176
Personalledelse	DST 1420/21	Spesialisering 3. år	198
Prosjektadministrasjon	DST 2522/23	Spesialisering 3. år	203
Regnskap og skatt	DST 1822/23/20	Spesialisering 3. år	206
Samfunnsøkonomi	DST 1620/21/22	Spesialisering 3. år	214
Strategisk ledelse	STR 9634	Obligatorisk del 3. år	222
Økonomistyring III	BØK 9431	Obligatorisk del 3. år	231
Økonomistyring og investeringsanalyse	DST 9520/22/23	Spesialisering 3. år	234

Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse 2. år

Kursbetegnelse	Kurskode	Side
Intercultural Communication in English	RLS 9517	147
International Negotiations and Business Presentations	RLS 9414	159
Introduksjon til reiseliv som næring og samfunnssektor	RLS 9510	160
Markedsøkonomi	RLS 9312	185
Norge som reiselivsland, kulturen og folket	RLS 9316	192

Kursbetegnelse	Kurskode	Side
Reiselivsmarkedsføring og serviceledelse	RLS 9550	209
Rettslære for reiselivet	RLS 9313	212
Økonomistyring i service-/reiselivsbransjen	RLS 9317	227

Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse 3. år

Kursbetegnelse	Kurskode	Side
Fransk	RLS 9422/23	143
Internasjonal markedsføring med vekt på reiseliv	RLS 9430	155
Internasjonal økonomi	RLS 9428	158
Prosjektoppgave i reiseliv	RLS 9429	205
Spansk	RLS 9426/27	216
Strategisk ledelse i reiselivsnæringen	RLS 9521	220
Tysk	RLS 9424/25	224
Økonomistyring III	RLS 9420	234

Diplomøkonomstudiet i bank og finans 2. år

Kursbetegnelse	Kurskode	Side
Bank og samfunn	SØK 9612	119
Bedriftsanalyse	BØK 9613	124
Privatøkonomi med jus	BØK 9601/02	200

Diplomøkonomstudiet i bank og finans 3. år

Kursbetegnelse	Kurskode	Side
Bankdrift	BØK 9714/15	122
Finansiell styring	BØK 9432	137
Intercultural Communication in English	SPÅ 9656/57	149
Interkulturell kommunikasjon i fransk	SPÅ 9360/61	151
Interkulturell kommunikasjon i tysk	SPÅ 9358/59	153
Strategisk ledelse	STR 9634	222

Eiendomsmeglerstudiet 2 .år

Kursbetegnelse	Kurskode	Side
Eiendomsmeglerregnskap	EMS 9419	134
Eiendomsmegling	EMS 9517	135
Jus for eiendomsmeglere I og II		165
- Jus for eiendomsmeglere del I	EMS 9515	165
- Jus for eiendomsmeglere del II	EMS 9116	167
Markedsføring av tjenester	EMS 9520	179
Markedsøkonomi	EMS 9114	183
Muntlig eksamen eiendomsmeglerstudiet	EMS 9118	191

Bank og samfunn

KURS: SØK 9612 Bank og samfunn

STUDIUM: Diplomøkonomstudiet i bank og finans, 3. år

Kursansvarlig(e): T. Synnestvedt, S. Knutsen

Institutt: Økonomi

Semester: Heltid:

Vår (2.sem.)

Vekttall: 5

Mål

Kurset skal gi studenten perspektiv på næringsutvikling og kunnskap om samfunnsmessige forhold og sammenhenger som er sentrale for en medarbeider i bank. Målsettingen oppnås ved at studentene går igjennom de to delkursene Mikro- og makroøkonomi/offentlig økonomi og Bankenes rolle i samfunnet i et langtidsperspektiv.

Forkunnskaper

Kurset bygger på kunnskaper tilegnet på bedriftsøkonomstudiet eller tilsvarende studium.

Emneoversikt og obligatorisk litteratur

DELKURS 1: Mikro- og makroøkonomi/offentlig økonomi

Mål

Målet med kursets del I er å gi studenten innsikt i konsumenters og bedrifters tilpasning i ulike markedsmessige situasjoner, og vurdere konsumenters og bedrifters innvirkning på allokeringen av samfunnets ressurser, samt velferdsmessige konsekvenser av ulike markedsformer. Det tas sikte på å drøfte behovet for offentlige inngrep i en markedsøkonomi, redegjøre for konsekvensene av markedssvikt og gi innsikt i metoder til bruk i samfunnsplanlegging.

Kurset skal videre utdype studentens kunnskaper innen sentrale samfunnsøkonomiske problemstillinger fra bedriftsøkonomstudiet, blant annet penge- og kredittmarkedenes innvirkning på realøkonomiske forhold, ulike anbefalinger om økonomisk politikk i en åpen økonomi og dessuten valutakurspolitikk.

Obligatorisk litteratur

Dedekam, A. jr.: *Makroøkonomi*. 2. utg Oslo: Universitetsforlaget 1996

Ringstad, V.: *Samfunnsøkonomi*. 3.utg. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1993-1994. Bind 3: *Offentlig økonomi og økonomisk politikk*.

Parkin, M.: *Microeconomics*. 3rd ed. Workingham: Addison-Wesley 1996

I tillegg kommer eventuelt artikkelstoff knyttet til simuleringsspillet

Emneoversikt

Emnene er organisert i tre deler:

1. Mikroøkonomi
 - Introduksjon til mikroøkonomisk analyse
 - Etterspørrere, tilbydere og markeder
 - Teori om konsumenters tilpasning
Virkning av pris- og inntektsendringer
 - Teori om bedrifters tilpasning
Optimal bruk av innsatsfaktorer
Kostnadsteori
Profitmotivet
 - Teori om hvordan markedene fungerer
Fri konkurranse
Monopolistisk konkurranse
Monopol
 - Markedenes allokering av ressurser
2. Makroøkonomi
 - IS-LM-modellen
 - Mundell-Flemmingmodellen
 - AD-AS-modellen
 - Phillipskurven
 - Makroøkonomisk politikk i åpne økonomier
3. Offentlig økonomi
 - Den offentlige sektors rolle i en økonomi som den norske
 - Frikonkurransemodellens optimalitetsegenskaper
 - Markedsimperfeksjoner
 - Skatteteori
 - Nyttekostnadsanalyse

DELKURS 2: Bankenes rolle i samfunnet i et langtidsperspektiv

Mål

Kursets del II har som mål å gi studentene kunnskap og innsikt om bank- og finansinstitusjonenes rolle i samfunnsøkonomien i historisk perspektiv.

Obligatorisk litteratur

Bergh, T. et. al.: *Norge fra U-land til I-land: vekst og utviklingslinjer 1830-1980*. Oslo: Gyldendal Norsk forlag 1983 (Side 7-70, 106-235)

Bankakademiet: *Bank og samfunn del II: Artikkelsamling*

Billehaug, A., Sjølie, S. og Svar, A.: *Banken i samfunnet*. Bankakademiet 1994 (Kap. 2, 6, 7, 8)

Dessuten artikler som oppgis ved semesterstart.

Emneoversikt

1. Langtidslinjer i norsk økonomisk historie
2. Fremveksten av moderne bank- og finansinstitusjoner 1850-1920
 - utviklingen av norske forretnings- og sparebanker 1850-1920
 - utviklingen av ulike typer banksystemer: "universal-banking" vs. "Deposito-banking"

3. Bank, bedrift og økonomisk utvikling
 - "relational"- og "industrial banking"
 - bank- og industrifinansiering
 - industrifinansiering i ulike land
 - finansielle nettverk
 - asymmetri i kredittmarkedet. Kredittvurdering og utlånspraksis i historisk perspektiv
4. Finansielle kriser
 - bankkrisen i Norge i 1920-årene og bankkrisen 1988-1992. En sammenligning
5. Regulering og tilsyn: Hovedlinjer og vendepunkter i norsk banklovgivning
 - det 19. århundres sparebanklovgivning
 - forretningsbanklovgivningen og revisjonen av sparebanklovgivningen, 1924 til idag
 - fra bankinspeksjon til kredittilsyn
6. Det regulerte marked. Bankene og norsk kredittpolitikk 1945-80
 - bankene og avtalesystemet
 - kartellisering og prisavtaler
 - styringen av kapitalmarkedene
 - styringen av finansinstitusjonene med hjemmel i Penge- og kredittloven av 1965
7. Internasjonalisering og omstilling i bank- og finansnæringen
 - globalisering av finansnæringen
 - dereguleringen av finansmarkedene
 - bankkrisen 1988-1993
 - finansielle supermarked
 - bankvesenets fremtidsmuligheter i historisk perspektiv

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset foreleses i totalt 105 kurstimer.

Kurset gjennomføres med to delkurs:

Delkurs 1: Mikro- og makroøkonomi/offentlig økonomi 3 vekttall

Delkurs 2: Bankenes rolle i samfunnet i et langsiktig perspektiv 2 vekttall

Eksamen

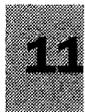
SØK 9612 Bank og samfunn avsluttes med en seks timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Tillatt hjelpemiddel til eksamen er en ikke-programmerbar kalkulator.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Bankdrift

KURS:	BØK 9714 Bankdrift BØK 9715 Prosjektoppgave i bankdrift
STUDIUM:	Diplomøkonomstudiet i bank og finans, 3. år
Kursansvarlig(e):	C. Kjølås
Institutt:	Økonomi
Semester:	Heltid: Høst (1.sem.) + Vår (2.sem.)
Vekttall:	10

Mål

Målet med kurset er at den enkelte student skal få en innføring i:

- hvilke rammebetingelser en bank må ta hensyn til
- hvilke mål man må arbeide mot
- hvilke sentrale problemstillinger som knytter seg til det å organisere bankvirksomhet
- bankenes produkter, markedsføring og prising av kapital- og betalingsprodukter
- grunnprinsipper bak styring av balanse og likviditet
- budsjettering, regnskap og lønnsomhetsvurderinger
- de risiki som bankdrift medfører og hvordan disse kan styres og håndteres
- betalingsformidling, betalingsinstrumenter og hvordan samspillet mellom aktørene fungerer

Obligatorisk litteratur

Kjølås, C.: *Bankdrift*. Oslo: Bankakademiet 1993

Berg, M.E.: *Organisasjonsutvikling: metoder og teknikker*. 2.utg. Oslo: Cappelen akademisk forl. 1995

Colbjørnsen, T.: *Reisen til markedet: organisasjonsutforming for økt konkurranse*. 2.utg. Oslo: Tano 1995

Eriksen, S.: *Risikohåndtering i bank*. Oslo: Bankakademiet 1994

Foseid, T.: *Betalingsformidling*. Oslo: Bankakademiet 1993

Opsjoner og futures : *en grunnleggende innføring*. Oslo: Oslo børss 1994

Obligasjoner : *rentebærende verdipapirer*. Oslo: Oslo børss 1994

Opsjoner og futures : *nye muligheter for god avkastning*. Oslo: Oslo børss 1994

Diverse artikler.

Emneoversikt

Kurset er bankrettet og tar for seg en rekke emner som er sentrale i styring og ledelse innen bankvirksomhet. Av temaer som belyses i kurset kan nevnes:

1. Bankenes rolle og utfordringer
2. Styring, mål, rammebetingelser og virkemidler
3. Produkter og tjenester
4. Markedsstrategi og distribusjon
5. Prispolitikk og prissetting
6. Organisasjon, ledelse og endring

7. Balanse- og likviditetsstyring
8. Budsjettering
9. Regnskap og lønnsomhetsvurderinger
10. Risikohåndtering
11. Betalingsformidling

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset har en ramme på 180 timer og gjennomføres med forelesninger, gruppearbeid og veiledning i forbindelse med prosjektoppgaven.

Eksamen

Kurset Bankdrift avsluttes med to skriftlige eksamener, hver på fem timer. En eksamen gjennomføres etter avslutningen av høstsemesteret og en eksamen etter avslutningen av vårsemesteret. Hver deleksamen teller likt og må være bestått for å få karakter i BØK 9714 Bankdrift - 7 vekttall. I tillegg skal studentene i løpet av studieåret utarbeide en prosjektoppgave (BØK 9715) i Bankdrift -3 vekttall. Prosjektoppgaven skal knyttes til faglige spørsmål som tas opp i kurset. Studenten definerer og avgrensar problemstillingen. Prosjektoppgaven skal gi studenten anledning til å anvende de kunnskaper som er ervervet i kurset på en praktisk problemstilling hentet fra bank/finans, eller til en fordypning innen et bestemt tema knyttet til pensum i kurset.

Eksamensoversikt

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	Eksamen
BØK 9714	Bankdrift	7	
01	Bankdrift 50%		H97 (E 5t.)
02	Bankdrift 50%		V98 (E 5t.)
BØK 9715	Prosjektoppgave i bankdrift	3	V98 (P)

P = Prosjektoppgave E = Skriftlig eksamen

Hjelpemidler til eksamen

Tillatte hjelpemidler til eksamen er programmerbar kalkulator og lovsamling.

Kontinuasjon

Kontinuasjon ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Bedriftsanalyse

KURS:	BØK 9613 Bedriftsanalyse
STUDIUM:	Diplomøkonomstudiet i bank og finans, 2. år
Kursansvarlig(e):	T. Eklund
Institutt:	Økonomi
Semester:	Heltid: Høst (1.sem.)
Vekttall:	5

Mål

Kurset gir innsikt i de problemstillinger man står overfor ved behandling av næringslivsengasjementer. Låntakers økonomiske stilling og utvikling er av sentral betydning, og det blir lagt betydelig vekt på å analysere bedriftens evne til å betjene lån. Hvilke finansielle tjenester banken tilbyr, vurderes med utgangspunkt i kundens behov og de krav som bør stilles til lønnsomhet.

Forkunnskaper

Det forutsettes kunnskaper i eksterntregnskap med regnskapsanalyse, tilsvarende BØK 9200 Økonomistyring I/ BØK 9700 Bedriftsøkonomisk analyse og kunnskaper i investeringsanalyse tilsvarende kurset BØK 8950 Investering og finansiering. Begge kursene gjennomføres første studieår.

Obligatorisk litteratur

Bøhren, Ø. og Gjærum, P. I.: *Prosjektanalyse: en innføring*. 3. utg. Oslo: Skarvet Forlag 1997
 Eklund, T. og Knutsen, K.: *Regnskapsanalyse : aktiv bruk av regnskapet*. 5. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1997
 Johnson, G. & Scholes, K.: *Exploring Corporate Strategy*. 3rd ed. New York : Prentice-Hall 1993
 Moen, H.: *Kredittvurdering i bank*. Oslo: Bankakademiet 1997
 Kredittilsynet: *Norske bankers praksis på kredittområdet, småskrift nr. 1* 1994
 Kredittilsynet: *God praksis på kredittområdet. Vedlegg til småskrift nr. 1* 1994
 Artikkelsamling i bedriftsanalyse

Emneoversikt

Følgende hovedemner vil bli behandlet:

1. Praktisk regnskapsanalyse
2. Budsjettarbeidelse og budsjettanalyse
3. Prosjektanalyse og prosjektfinansiering
4. Analyse av ikke-finansielle forhold rundt bedriften
5. Porteføljestrategi og kredittvurdering
6. Total vurdering av et engasjement
7. Engasjementsoppfølging

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset foreleses i totalt 105 timer.

Eksamen

Kurset avsluttes med en seks timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Bedriftsrett

KURS: JUR 9355 Bedriftsrett
STUDIUM: Høyskolekandidatstudiet, 2. år
Diplomøkonomstudiet, 2. år

Kursansvarlig(e): S. Faafeng
Institutt: Økonomi
Semester: Heltid Fjernundervisning
Høst (1.sem.) Vår (2.sem.)
Vekttall: 2

Mål

Kurset skal gi studentene en innføring i de rettsregler som gjelder i næringsvirksomhet med særlig vekt på begrensninger og pålegg som følger av lovgivningen m.v., og hvordan bedriften kan tilpasse seg disse i praksis. Det legges særlig vekt på rettsforhold av sentral betydning for bedriften i forholdet til kunder, i forholdet til de ansatte, i forholdet til offentlige myndigheter og i forhold til kreditorene.

Obligatorisk litteratur

Gundersen, Fr.Fr. og Faafeng jr.,S.: *Lov og rett for næringslivet med lovsamling*. 4. utg. Oslo: TANO-Aschehoug/Fokus Forlag 1997
Kap. 8, 9 10, 11, 12, 13, 15, 16 og pkt. 6.3 (fullmakt)

Anbefalt litteratur

Gundersen, Fr. Fr.: *Praktisk jus, spørsmål og svar*. Siste utg. Eget forlag
Faafeng jr., S.: *Oppgavesamling i rettslære*. 3. utg. Oslo: Focus Forlag 1997
Faafeng jr., S.: *Arbeidshäfte i forretningsjus*. Oslo. Focus Forlag 1997

Emneoversikt

1. Arbeidsrett (kap. 9)
 - Tariffavtaler , arbeidsreglement og arbeidsavtaler
 - Regler om ansettelse
 - Lønns- og arbeidsvilkår, ferie og permisjon
 - Oppsigelse, permittering og avskjedigelse
 - Rettstvister og interesselvister
2. Erstatningsrett (kap. 13)
 - Det alminnelige erstatningsansvar og arbeidsgiveransvaret
 - Erstatningsvilkår og erstatningsberegning
 - Regress og forsikring
3. Pengekravsrett (kap. 10)
 - Stiftelse og overdragelse av fordringer
 - Kredittkjøp og factoring
 - Renter ved forsinket betaling
 - Foreldelse av fordringer
4. Garanti- og panterett (kap. 11)
 - Garantier og kausjoner
 - Panterettens formål, stiftelse og gjennomføring
 - De ulike panteobjekter
 - Rettsvern
 - Salgspant og leasing
5. Leie av næringslokaler (kap. 12)
 - Oppsigelige og tidsbestemte leieforhold
 - Pantsettelse, overdragelse og fremleie av leierett
 - Husleie, depositum, husleiegarantier og innskudd
 - Oppsigelse, kontraktsbrudd, , heving og utkastelse
6. Selskapsrett (kap. 8)
 - Driftsformer for næringsvirksomhet
 - Enkeltmannsforetaket, det ansvarlige selskap (ANS), selskap med begrenset ansvar (BA) og store og små aksjeselskaper (ASA - AS)
 - Selskapsorganer og beslutningsprosesser- Styrearbeidet
Selskapslegitimasjon og fullmakt (pkt. 6.3)
 - Bedriftslederansvaret
 - Omdannelse og oppløsning
7. Gjeldsforhandling og konkurs (kap. 15)
 - Underhåndsakkord, frivillig akkord, tvangsakkord og konkurs
 - Omstøtelse og beslagsrett
 - Prioritetsreglene
 - Konkurskarantene

8. Forvaltningsrett (kap. 16)

- Reglene om saksbehandling i det offentlige
- Opplysningsplikt, saksforberedelse, habilitetsreglene, klage og omgjøring av forvaltningsvedtak
- Hovedprinsippene i offentlighetsloven.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres med forelesninger over 42 timer, fordelt på de ulike emner i pensum, slik det vil fremgå av en forelesningsplan. Forelesningsformen forutsetter at studentene før hver forelesning har satt seg inn i pensumstoffet og rettsreglene for det aktuelle emnet for å få fullt utbytte av undervisningen. I hovedsak vil kun sentrale problemstillinger i pensum bli behandlet og utdypet på forelesningene. Det forutsettes at hjelpemidlene og særlig lovsamling medbringes til forelesningene, og at studentene blir fortrolige med dem gjennom studiet av de ulike emner. Deler av pensum må tilegnes på egen hånd (selvstudium).

Kurset gjennomføres siste gang i undervisningsåret 1997/98.

Eksamen

Kurset avsluttes med tre timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Alle skriftlige hjelpemidler er tillatt benyttet under eksamen. Dette innebærer at såvel pensumboken som annen støttelitteratur kan medbringes til eksamen, sammen med egne notater, arbeidshefter og annet. Det er helt påkrevet å medbringe lovsamling. Oppgaven stiller store krav til riktig disponering av tiden, siden alle skriftlige hjelpemidler er tillatt benyttet. Fordi oppgaven både er tids- og arbeidskrevende, forutsettes det at man er fortrolig med pensumlitteraturen slik at bruken av hjelpemidler begrenses til ren kunnskapskontroll. Det kreves særskilt kjennskap til anvendelsen av rettsregler som er behandlet i pensum eller gjennomgått på forelesning.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Bedriftsutvikling

SPECIALISERING:	Bedriftsutvikling
STUDIUM:	Diplomøkonomstudiet, 3. år
Kursansvarlig (e):	Olav Spilling
Institutt:	Strategi, historie og språk
Semester:	Høst/vår
Vekttall:	8

Mål

Spesialiseringen sikter mot å gi studentene en helhetsforståelse av hvordan særlig en mindre bedrift eller enhet fungerer, og hvordan en rekke faktorer samvirker mot de resultater som skapes. Med basis i slik forståelse, søker retningen å trene inn gode, praktiske metoder til hjelp for å skape ny forretningsvirksomhet eller videreutvikle bestående bedrifter.

Obligatorisk litteratur

Burns, P. & Dewhurst, J.: *Small Business and Entrepreneurship* 2nd ed. London: MacMillan, 1996
 Forsth, L. R.: *Praktisk nytenking* Oslo: Aquarius forlag 1991
 Wig, B. B.: *Kvalitetsforbedring som håndverk*, 2. utg. Stavanger Norsk Forening for Kvalitet 1996
 Gråthen, Knut: *Produktutvikling*. Horten: 1997
 Kompendium, forelesningsnotater

Anbefalt litteratur

Crawford, C.M.: *New Products Management* 4th ed. Burr Ridge, Ill.: Irwin, 1994
 Kubr, M. et al.: *Management Consulting. A guide to the profession* 3rd rev. ed. Geneva: International Labour Office, 1996

Emneoversikt

Emnene og forelesningene organiseres i 5 deler: SMB, Ideutvikling, Produkt-utvikling, Bedrifts etablering og Vitalisering. SMB og Ideutvikling avsluttes før jul.

1. SMB (små og mellomstore bedrifter)
 - Roller for SMB, særpreg ved SMB
 - Lederrollen og lederskap i SMB
 - Eierskap/driftsformer, franchise, styret som ressurs
 - Livsløp og karakteristiske faser for SMB
 - Ideskaping og entreprenørskap i nye og eksisterende bedrifter
 - Markedsorientert utvikling og foretaksstrategi i mindre bedrifter
 - Finansieringsproblemer, finansieringskilder - utvikling og drift
 - Lokale næringsmiljøer, veiledningsapparatet, virkemidler
2. Ideutvikling
 - Introduksjonsprosess for kullet
 - Ideutviklingsgrupper - danning, roller, funksjoner
 - Metoder og teknikker i kreativ problemløsning
 - Trening i metoder og roller
 - Betingelser for kreativ ytelse
 - Utvikling av idegrunnlag for vinter-semesterets prosjektoppgave

3. Produktutvikling
 - Produktutviklingsprosessen, planlegging
 - Konseptgenerering
 - Behovskartlegging, målgrupper
 - Mulighetsstudie
 - Teknisk produktutvikling
 - Testing
 - Kommersialisering
4. Bedriftsetablering
 - Forretningsplanprosessen
 - Idegrunnlag og produkter
 - Markedsvurdering og markedsføring
 - Logistikk
 - Lokalisering
 - Personal
 - Juridisk
 - Økonomi, finansiering av planlegging og oppstart
5. Vitalisering av bedrifter
 - Målrettet markedsorientering
 - Utvikling av vinnerkultur
 - Resultatrettet styring
 - Registrering av konkurranseparametre
 - Produkt som sammensatt begrep
 - Kan tilsynelatende ulemper vennes til fordeler?
 - Utvikling av vedvarende konkurransefordeler
 - Kvalitetssikring og profilering.
 - Premisser for valg av strategi
 - Operative styringsdata kontra regnskapsdata
 - Hvordan bevare overblikk og styringsmuligheter?
 - Kapitalrasjonalisering og kostnadsrasjonalisering
 - Resultatforbedringsanalyse og ressursbruk
 - Oppfølging, ressursutvikling og strategitilpassing
 - Styrets rolle

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Spesialiseringen undervises over 144 kurstimer. Gjennomføringen skjer ved en blanding av forelesninger, gruppearbeid og løsning av caseoppgaver. I tillegg til dette vil studentene måtte utføre en betydelig egeninnsats i arbeidet med prosjektoppgaven.

Høstsemesteret er forståelsesorientert samtidig med at det legger grunnlag for arbeidet med prosjektoppgaven. Vinter/vårsemesteret gir en handlingsorientert innføring i de tre delområdene: Produktutvikling, Bedriftsetablering og Vitalisering av bedrifter. Prosjektoppgaven utvikles innen ett av disse områdene.

Eksamen

Innenfor delområdet Ideutvikling skal studentene i større grupper arbeide seg fram mot en formulert prosjektoppgave og etablering av grupper på 2-3 studenter som skal utføre denne oppgaven. Opp-

gaven skal velges i ett av retningsens delområder: Produktutvikling, Bedriftsetablering eller Vitalisering av bedrifter. Denne prosessen beskrives i en fagoppgave som leveres til evaluering i desember. Fagoppgaven skal også inneholde en analyse eller vurdering av et oppgitt deltema innen SMB.

Prosjektarbeidet starter så snart oppgave og gruppe er avklart. Undervisningen vil så langt mulig følge utviklingen av prosjektene innen de respektive delområder. Veiledning i prosjektarbeidet vil bli gitt i tilknytting til undervisningen. Prosjektet skal presenteres for klassen, sensorer og evt. inviterte på siste samling. Prosjektbesvarelsen innleveres i juni. Det gis en felles karakter for presentasjon og besvarelse (4 vekttall).

Undervisningen avsluttes med en 4 timer individuell eksamen.

Eksamensoversikt

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	Eksamen
DST 9721	Bedriftsutvikling	4	
01	Fagoppgave i Bedriftsutvikling (25%)		H97(F)
02	Skriftlig eksamen i Bedriftsutvikling (75%)		V98(E 4t.)
DST 9720	Prosjektoppgave i Bedriftsutvikling	4	V98(P+M)

F= Fagoppgave P= Prosjektoppgave E= Skriftlig eksamen M= Muntlig presentasjon

Hjelpemidler til eksamen

Ingen hjelpemidler er tillatt til skriftlig eksamen med unntak av en enkel, ikke-programmerbar kalkulator.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Bedriftsøkonomisk analyse

KURS: BØK 9700 Bedriftsøkonomisk analyse
STUDIUM: Grunnfag i bedriftsøkonomi (Bedriftsøkonomstudiet)
 Grunnfag i markedsøkonomi (Markedsøkonomstudiet)

Kursansvarlig(e): Aa. Sending

Institutt: Økonomi

Semester:	Heltid:	Deltid:	Fjernundervisning:
	Vår (2.sem.)	Bestemmes av den enkelte BI Høyskole	Alle semestre

Vekttall: 4

Mål

Studentene skal få innsikt i grunnleggende bedriftsøkonomiske teorier, metoder og økonomiske modellbegreper. De skal beherske de sentrale temaer knyttet til økonomisk rapportering rettet mot bedriftsinterne såvel som bedriftseksterne informasjonsmottakere. Sentralt står også anvendelsen av slike data i beslutningssammenheng.

Emneoversikt og Obligatorisk litteratur

DELKURS 1: Innføring i regnskap

Mål

Målet er først og fremst å lære grunnleggende bokføring og gi studentene et helhetlig begrepsfundament og en forståelse av forutsetningene for norsk regnskapsavleggelse og innsikt i grunnleggende regnskapsteori som grunnlag for videre studier i regnskap.

Obligatorisk litteratur

Tellefsen, J.T.: Årsregnskapet. 5. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1993. Del 1.

Emneoversikt

Regnskapets formål og innhold, perioderegnskapets grunnstruktur, grunnleggende registreringsprinsipper, registreringsrutiner og kontoplaner, spesialregistre og særskilte registreringsrutiner, periodiseringer og regnskapsavslutning.

DELKURS 2: Årsregnskap og regnskapsanalyse

Mål

Kurset skal gi en innføring i ulike årsregnskapsmodeller og oppøve evnen til å se de ulike modeller i sammenheng. Det er et hovedmål å gi en innføring i praktisk norsk regnskapsvesen gjennom kjennskap til sentrale regnskapsstandarder og de krav lowerket stiller til årsoppgjøret. Målet er i tillegg

at man skal kunne belyse økonomiske forhold i et avsluttet regnskap. I denne sammenheng står bruk av forholdstall (nøkkeltall) sentralt.

Obligatorisk litteratur

Tellefsen, J.T.: Årsregnskapet. 5.utg. Oslo: Universitetsforlaget 1993. Kap. 8-13, 15-17 og 21.

Emneoversikt

1. Årsregnskapets målgrupper og regnskapet som informasjonskilde
2. Alternative regnskapsmodeller og ulike verdivurderingsprinsipper
3. Generelt om årsregnskapet, målsetting og metoder
4. Norsk årsoppgjør og forholdet til regelverket
5. Omløpsmidler og tilhørende periodiseringer
6. Verdivurdering og periodisering av anleggsmidler
7. Gjeldspostene og tilhørende periodiseringer
8. Kort om egenkapital og disponering av årsoverskudd
9. Nærmere om informasjonsoppgaven (aksjelovens spesifikasjonskrav)
10. Regnskapsanalysens formål og innhold
11. Korleksjon av regnskapsdata for analyseformål
12. Nøkkeltallsanalyse

DELKURS 3: Internregnskap

Mål

Målet er å gjøre studentene kjent med økonomiske styringssystemer for en bedrift. Man skal forstå innholdet i aktuelle begreper og teorier, og gis innsikt i hvordan økonomistyringsdata kan benyttes til kontroll og beslutninger, og kunne utnytte dette i praksis.

Obligatorisk litteratur

Sending, Aa. : *Innføring i bedriftsøkonomi*. Bergen : Fagbokforlaget 1997

Emneoversikt

1. Kostnads- og inntektsteori. Markedsformer og markedstilpasning. Prissetting
2. Driftsregnskapets formål og oppgaver.
3. Kalkulasjon etter selvkostmetoden, bidragsmetoden og ABC.
4. Introduksjon til ulike driftsregnskapsmodeller (normalkalkulasjon, standardkost og ABC) og forståelse for grunnleggende avviksanalyse.
5. Økonomiske analyser og beslutninger på kort sikt (beslutningsrelevante kostnader, KRV-analyser, produktvalg, mm.)

Arbeidshefter

Sending, Aa.: *Arbeidshefte i årsregnskap og bedriftsøkonomisk analyse*. Bergen: Fagbokforlaget 1997.

Dataverktøy

Det er ingen krav om bruk av dataverktøy i kurset. Imidlertid vil erfaring med bruken av dataverktøy være verdifullt, og det vil lette arbeidet med å holde styr på dataene i caset. Likeledes vil det virke stimulerende på interessen for oppgaveløsning - særlig litt større oppgaver.

I årsregnskap kan man benytte ulike regnskapsprogram. Eventuell tilleggsundervisning med bruk av regnskapsprogram bestemmes av den enkelte høyskole. Studentene bør eventuelt ikke gå til anskaffelse av egen programvare før det semesteret Bedriftsøkonomisk analyse gjennomføres, da det kan skje endringer underveis. I internregnskap og regnskapsanalyse kan regneark benyttes.

Gjennomføring

Undervisningen i dette kurset gjennomføres som en serie delkurs:

Delkurs 1 - Innføring i regnskap

Delkurs 2 - Årsregnskap med regnskapsanalyse

Delkurs 3 - Internregnskap

Bedriftsøkonomisk analyse foreleses i tilsammen 84 timer.

Kurset gjennomføres også som fjernundervisning. Studenter som følger deltidsstudiet bes kontakte sitt studiested for nærmere informasjon.

Eksamen

Bedriftsøkonomisk analyse avsluttes med en fem timers skriftlig eksamen basert på pensumlitteraturen og et case som er bearbeidet på forhånd. I forbindelse med caset kan det utdeles artikler og annet tilleggsmateriale som derved blir en del av pensum. Medio april/primio november utleveres et case som skal løses individuelt i løpet av semesteret. Caset kan omfatte materiale fra alle delkursene, og studentene kan med fordel benytte dataverktøy ved løsningen. Casebesvarelsen skal ikke innleveres for sensur, men bringes med til eksamen sammen med selve caset. Eksamen kan bestå av praktiske og teoretiske spørsmål fra pensum, herunder fra supplerende materiale utdelt sammen med caset, men særlig spørsmål relatert til case/caseløsning. Oppgavene består i liten grad av ren gjengivelse av caseløsningen. Karakteren fastsettes kun på grunnlag av den skriftlige eksamen. I løpet av semesteret vil det bli gitt en frivillig prøve som er tilrettelagt for egenretting, men som ikke vil telle ved karakterfastsettelsen.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset. I høstsemesteret er det caseutlevering primio november - i vårsemesteret medio april.

Eiendomsmeglerregnskap

KURS: EMS 9419 Eiendomsmeglerregnskap

STUDIUM: Eiendomsmeglerstudiet, 2. år

Kursansvarlig(e): H. Høiland og R. G. Strand

Institutt: Økonomi

Semester: Heltid: Deltid:
Vår (2.sem.) Høst (3.sem.) + Vår(4.sem.)

Vekttall: 2

Mål

Basert på undervisningen i eiendomsmegling og jus skal studentene få sikker forståelse av behandling og regnskapsføring av betrodde midler (klientmidler) og for oppgjør og omsetning av fast eiendom.

Forkunnskaper

Bedriftsøkonomistudiet eller tilsvarende.

Obligatorisk litteratur

Martinsen, E.: *Oppgjør og oppgjørsrutiner*. Oslo: Norges Eiendomsmeglerforbund 1997 .

Kristiansen, J.E., Martinsen, E.: *Eiendomsmeglerregnskap*. Oslo: Norges Eiendomsmeglerforbund 1996.

Dokumentetsamling. Oslo: Norges Eiendomsmeglerforbund 1997

Relevante lovtekster (Norges Lover, særtrykk m.v.)

Emneoversikt

1. Oppgjør
 - Gebyr- og provisjonsberegninger
 - Oppgjørsoppstillinger
 - Pro & Contra
 - Inneståelseserklæringer/bundet mandat
 - Avsluttende oppgjør til selger
 - Innfrielse av heftelser og overføring av lån til ny eiendom
 - Overbeheftede eiendommer
 - Klientkonti- og renteavregning
2. Eiendomsmeglerregnskap
 - Regnskaps- og rapporteringsregler i henhold til særskilte bestemmelser og forskrifter
 - Organisering av regnskapet i et meglerforetak
 - Bokføring av transaksjoner i et meglerforetak, med særlig vekt på oppgjør av eiendomshandler og betrodde midler (klientreskontro/klientansvar)
 - Årsavslutning, oppsett av årsoppgjør og presentasjon

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset foreleses over 42 timer. Studentene vil få utlevert oppgaver til løsning på egen hånd eller i grupper. Ved siden av forelesningene må studentene beregne en betydelig egeninnsats med oppgaveløsning.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Norges Lover, særutgaver av lover, fotokopier av lover, lovutkast (bare lovteksten) og forskrifter.

Norges Eiendomsmeglerforbunds håndbok.

Etiske regler for Norges Eiendomsmeglerforbunds håndbok.

Det er også tillatt å bruke rentetabell og en ikke-programerbar kalkulator.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Eiendomsmegling

KURS: EMS 9517 Eiendomsmegling

STUDIUM: Eiendomsmeglerstudiet, 2. år

Kursansvarlig (e): H. Høiland og D. Tangen

Institutt: Økonomi

Semester:

Heltid:

Deltid:

Høst (1.sem.)+Vår (2.sem.)

Høst (3.sem.)+Vår (4.sem.)

Vekttall:

4

Mål

Målet med kurset Eiendomsmegling er å gi studentene kunnskap om hvilke praktiske konsekvenser de krav publikum, kunder, offentlige myndigheter, eiendomsmeglerbransjen osv. stiller til utøvelsen av eiendomsmegleryrket, herunder krav til eiendomsmeglerens faglige og personlige atferd. Studentene skal gjennom kurset få forståelse for den praktiske anvendelse av de rettsregler eiendomsmegleryrket er underlagt.

Studentene skal få grundig kjennskap til dokumentbehandling i forbindelse med en eiendomsandel. Studentene skal lære å løse konkrete oppgaver i tilknytning til eiendomshandler, inkludert markedsføring, salg, utforming av avtaledokumenter og ulike kontrakter.

Undervisningen har nær tilknytning til undervisningen i kursene jus og eiendomsmeglerregnskap.

Forkunnskaper

Bedriftsøkonomistudiet eller tilsvarende.

Obligatorisk litteratur

Brynjulfen, C. et. al.: *Eiendomsmegling i praksis - del I*. Oslo: Norges Eiendomsmeglerforbund 1996 .

Brynjulfen, C. et. al.: *Eiendomsmegling i praksis - del II*. Oslo: Norges Eiendomsmeglerforbund 1996 .

Kittilsen, N.H : *Eiendomstaksering*. 2. utg. Oslo: Norges Eiendomsmeglerforbund 1997

Dokumentsamling. Norges Eiendomsmeglerforbund 1997 .

Relevante lovtekster (Norges Lover, særtrykk m.v.)

Berg, P.A.: *Kunsten å selge*. Oslo: ScanForum 1995

Norges Eiendomsmeglerforbunds Håndbok.

Etiske regler for Norges Eiendomsmeglerforbund.

Materiale som deles ut i forelesningene er også å anse som pensum.

Emneoversikt

1. Eiendomsmegling
 - Eiendomsmeglerens ansvarsforhold overfor klientene, herunder forståelse for begrepet god meglerskikk og etikk i praksis
 - Eiendomsmeglerens forhold til offentlige myndigheter - rammebetingelser og krav som gjelder
 - Prosedyrer og rutiner i eiendomsmeglerfaget
 - Gjennomføring av forskjellige typer eiendomshandler - hvorledes skaffe oppdrag, markedsføring av oppdrag, innhenting av opplysninger, budgivning, kontraktsutforming og forberedelser til oppgjør
 - IT bruk i eiendomsmegleryrket
2. Salgsforståelse
 - Salgsforståelse og forståelse for personlig kommunikasjon som aktivt virkemiddel i en salgsprosess generelt og med praktiske eksempler fra eiendomshandler
 - Plan og systematikk i salgsarbeidet, herunder personlig effektivitet
 - "Avslutningsteknikker" i salg
 - Kontroll og styring etter norm- og nøkkeltall
 - Motivering og opplæring av medarbeidere
3. Eiendomstaksering
 - Innføring i de ulike takseringsbegreper
 - Teknisk taksering av de alminnelige takseringsobjekter (småhus, rekkehus etc.)
 - Teknisk taksering av spesielle objekter (næringsseiendommer, tomtearealer osv.) og økonomiske analyser av faste anlegg som nyttes i industriøyemed
 - Tilstandsrapport
4. Bygningshistorie
 - Bygningshistorikk, stilarter og miljøtilpasning
 - Bygningsslære og bygningsteknikk
 - Planlegging og utbygging
 - Byggesak
5. Eiendomsfinansiering
 - Ulike typer låneinstitusjoner (offentlige og private) og deres krav for oppnåelse av finansiering i tilknytning til fast eiendom
 - De ulike finansieringsinstitusjoners låneformer og låneprosedyrer
 - Utstedelse av lånedokumenter
6. Organisering av små bedrifter med spesiell vekt på etablering og drift av eiendomsmeglerforetak

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres over to semestre med totalt 84 kurstimer. Undervisningen skjer ved forelesninger, gruppearbeid og praktisk problemløsning. I tillegg vil det bli utdelt oppgaver og cases som forutsettes løst på individuell basis.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Norges Lover, særutgaver av lover, fotokopier av lover, lovutkast (bare lovteksten) og forskrifter.
Norges Eiendomsmeglerforbunds håndbok.
Ethiske regler for Norges Eiendomsmeglerforbund.
Det er tillatt å bruke en ikke-programerbar kalkulator.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Finansiell styring

KURS: BØK 9432 Finansiell styring
STUDIUM: Diplomøkonomstudiet, 3. år
Diplomøkonomstudiet i bank og finans, 3. år

Kursansvarlig(e): D. Michalsen
Institutt: Økonomi
Semester: Heltid:
Høst (1.sem.)
Vekttall: 2

Mål

Kursets overordnede mål er å gi studentene grunnleggende kunnskaper i teorier om bedriftens finansielle beslutninger som kapitalstruktur og dividendebeslutninger. Videre skal studentene få forståelse av opsjonsteori samt hvordan valutarisiko påvirker bedriftens finansielle beslutninger.

Obligatorisk litteratur

Bøhren, Ø. og Michalsen, D.: *Finansiell økonomi: teori og praksis*. Oslo: Skarvet Forlag 1994 (kapittel 10-15)
Korsvold, P.: *Valutastyring*. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1995 (kapittel 1-7)
Rentetabeller, Sandvika: BI Forlag siste utgave

Anbefalt litteratur

Korsvold, P. og Michalsen, D.: *Eksamensoppgaver med løsningsforslag i finans*. Sandvika: BI Forlag, siste utgave.

Emneoversikt

1. Gjeldsgrad og risiko. BM kap. 10
2. Gjeldsgradsbeslutninger. BM kap. 11-12
3. Justert nåverdi . BM kap. 13
4. Dividendebeslutninger . BM kap. 14
5. Opsjonsprising . BM kap. 15
6. Valutarisiko. K kap. 1-7

Dataverktøy

Det anbefales at studentene bruker dataverktøy i kurset, for eksempel regneark. Dataverktøy kan imidlertid ikke benyttes til eksamen.

Gjennomføring

Kurset foreleses over 36 timer. Oppgaver integreres i forelesningene som illustrasjoner på teori-anvendelse. Det er likevel en forutsetning at studentene på egenhånd arbeider med oppgaveløsning parallelt med forelesningene.

Eksamen

Kurset avsluttes med en tre timers individuell flervalgseksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Tillatte hjelpemidler til eksamen er rentetabell og lommekalkulator.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Forkurs i eiendomsmegling

KURS: **Forkurs i eiendomsmegling**

Kursansvarlig: H. Høiland

Institutt: Økonomi

Mål

Forkurset skal gi en innføring i hva eiendomsmegling er, hvilken funksjon eiendomsmegleren har og faguttrykk som benyttes i eiendomsmeglerbransjen.

Forkurset skal videre gi en oversikt over de forskjellige deler av studiet med sikte på å gi et helhetlig bilde av studiet.

Obligatorisk litteratur

For å ha utbytte av forkurset, er det nødvendig å ha anskaffet Norges Eiendomsmeglerforbunds dokumentsamling.

Denne skal også benyttes i eiendomsmeglerstudiet.

Gjennomføring

Forkurset gjennomføres som intensivundervisning før semesterstart i høstsemesteret.

Forkurset er ikke obligatorisk, men BI anbefaler studentene å følge undervisningen før oppstart på eiendomsmeglerstudiets 2. avdeling.

Eksamen

Det er ingen eksamen i kurset.

Forkurs i fransk

KURS: **Forkurs i fransk**

Kursansvarlig (e): T. Selmer

Institutt: Strategi, historie og språk

Mål

Dette er et grunnkurs i fransk. Kurset skal gi en kortfattet repetisjon i fransk grammatikk og i elementære språklige strukturer slik at deltakerne er i stand til å følge undervisningen i fransk på høy-skolekandidatstudiets 2.år. Forkurset er ikke beregnet på nybegynnere, men på studenter som ikke har lest fransk på noen år og som trenger å friske opp kunnskapene fra videregående skole.

Obligatorisk litteratur

Callamand, M. og Boulares, M.: *Grammaire vivante du français: Exercices d'apprentissage 1*. Paris: Larousse 1990.

Gjennomføring

Undervisningen vil konsentreres om innlæring av språklige strukturer. Gjennom en repetisjon av de viktigste områder i fransk grammatikk skal, studentene lære de grunnleggende uttryksformer i fransk. Det vil bli gitt både skriftlige og muntlige oppgaver. Kurset er meget intensivt og gjennomføres over 20 timer før kursstart.

Nærmere informasjon vedrørende gjennomføringen fås ved henvendelse til studiestedet.

Eksamen

Det er ingen eksamen i kurset.

Forkurs i tysk

KURS: Forkurs i tysk

Kursansvarlig (e): E. Schanke

Institutt: Strategi, historie og språk

Mål

Dette er et grunnkurs i tysk med repetisjon av grunnleggende ordforråd og grammatikk og trening i muntlig kommunikasjon, slik at deltakerne etter endt kurs kan følge undervisningen i tysk på høyskolekandidatstudiet.

Forkurset gjennomføres for studenter som vil friske opp kunnskapene i tysk fra videregående skole.

Obligatorisk litteratur

Aufderstrasse, H., et al.: Themen: *Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Band 1.* München: Max Hueber Verlag 1987.

Frønsdal, H.: *Tysk grammatikk.* 3. utg. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1994.

Anbefalt litteratur

Et større tysk-tysk ordboksverk.

Gjennomføring

Undervisningen konsentreres om gjennomgåelse av tekster fra ett enkelt læreverk. Det drives samtaleøvelser over aktuelle tekster fra aviser og tidsskrifter.

Aktiv deltakelse fra kursdeltakernes side er en forutsetning for et godt utbytte av kurset. Kurset gjennomføres over 20 timer. Informasjon vedrørende gjennomføring fås ved henvendelse til studiestedet.

Eksamen

Det er ingen eksamen i kurset.

Forretningsjus

KURS: JUR 9755 Forretningsjus
STUDIUM: Grunnfag i bedriftsøkonomi (Bedriftsøkonomstudiet)

Kursansvarlig(e): S. Faafeng

Institutt: Økonomi

Semester: Heltid: Deltid: Fjernundervisning:
Vår (2. sem.) Bestemmes av Vår (2.sem.)
den enkelte
BI Høyskole

Vekttall: 2

Mål

Kurset skal gi studentene en innføring i de rettsregler som gjelder i næringsvirksomhet med særlig vekt på begrensninger og pålegg som følger av lovgivningen m.v., og hvordan bedriften kan tilpasse seg disse i praksis. Det legges særlig vekt på rettsforhold av sentral betydning for bedriften i forholdet til kunder, i forholdet til de ansatte, og i forhold til kreditorene.

Obligatorisk litteratur

Gundersen, Fr. Fr. og Faafeng jr., S.: *Lov og rett for næringslivet m/lovsamling*. 4. utg. Oslo. TANO-Aschehoug/Focus Forlag 1997
Kap 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13 og 15.

Anbefalt litteratur

Gundersen, Fr. Fr.: *Praktisk jus, spørsmål og svar*. Siste utg. Eget forlag
Faafeng jr., S.: *Oppgavesamling i rettslære*. 3. utg. Oslo. Focus Forlag 1997
Faafeng jr., S.: *Arbeidshefte i forretningsjus*. Oslo. Focus Forlag 1997

Emneoversikt

1. Arbeidsrett (Kap. 9)
 - Tariffavtaler , arbeidsreglement og arbeidsavtaler
 - Regler for ansettelse.
 - Lønns- og arbeidsvilkår, ferie og permisjon
 - Oppsigelse, permittering og avskjedigelse
 - Rettstvister og interesselvister
2. Erstatningsrett (Kap. 13)
 - Det alminnelige erstatningsansvar og arbeidsgiveransvaret
 - Erstatningsvilkår og erstatningsberegning
 - Regress og forsikring
3. Hovedreglene i avtaleretten (Kap. 5)
 - Avtalemekanismen (avtl. kap. 1)
 - Ugyldighet (avtl. kap. 3)

4. Hovedreglene i kjøpsretten (kap. 6)
 - Forbrukervernet
 - Forsinkelses- og mangelslæren
 - Erstatningsansvaret
5. Pengekravsrett (Kap. 10)
 - Stiftelse og overdragelse av fordringer
 - Kredittkjøp og factoring
 - Renter ved forsinket betaling
 - Foreldelse av fordringer
 - Verdipapiromsetning
6. Garanti- og panterett (Kap. 11)
 - Garantier og kausjoner
 - Panterettens formål, stiftelse og gjennomføring
 - De ulike panteobjekter
 - Rettsvern
 - Salgspant og leasing
7. Husleierett (Kap. 12)
 - Leie av næringslokaler
 - Oppsigelige og tidsbestemte leieforhold
 - Pantsettelse, overdragelse og fremleie av leierett
 - Husleie, depositum, husleiegarantier og innskudd
 - Kontraktsbrudd, oppsigelse, heving og utkastelse
8. Selskapsrett (Kap. 8)
 - Driftsformer for næringsvirksomhet
 - Enkeltmannsforetaket, det ansvarlige selskap (ANS), selskap med begrenset ansvar (BA), private og allmenne aksjeselskaper (ASA-AS)
 - Selskapsorganer og beslutningsprosesser
 - Styrearbeidet
 - Selskapsrepresentasjon og fullmakt (pkt. 6.3)
 - Bedriftslederansvaret
 - Omdannelse og oppløsning
9. Gjeldsforhandling og konkurs (Kap. 15)
 - Underhåndsakkord, frivillig akkord, tvangsakkord og konkurs
 - Omstøtelse og beslagsrett
 - Prioritetsreglene
 - Konkurskarantene

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres med forelesninger over 42 timer, fordelt på de ulike emner i pensum, slik det vil fremgå av en forelesningsplan. Forelesningsformen forutsetter at studentene før hver forelesning har satt seg inn i pensumstoffet og rettsreglene for det aktuelle emnet for å få fullt utbytte av undervisningen. I hovedsak vil kun sentrale problemstillinger i pensum bli behandlet og utdypet på forelesningene. Det forutsettes at hjelpemidlene og særlig lovsamling medbringes til forelesningene, og

at studentene blir fortrolige med dem gjennom studiet av de ulike emner. Deler av pensum må tilegnes på egen hånd (selvstudium).

Kurset gjennomføres også som fjernundervisning. Studenter som følger deltidsstudiet bes kontakte sitt studiested for nærmere informasjon.

Eksamen

Kurset avsluttes med en tre timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Alle skriftlige hjelpemidler er tillatt benyttet under eksamen. Dette innebærer at såvel pensumboken som annen støttelitteratur kan medbringes til eksamen, sammen med egne notater, arbeidshefter og annet. Det er helt påkrevet å medbringe lovsamling. Oppgaven stiller store krav til riktig disponering av tiden, siden alle skiftlige hjelpemidler er tillatt benyttet. Fordi oppgaven både er tids- og arbeidskrevende, forutsettes det at man er fortrolig med pensumlitteraturen slik at bruken av hjelpemidler begrenses til ren kunnskapskontroll. Det kreves særskilt kjennskap til anvendelsen av rettsregler som er behandlet i pensum eller gjennomgått på forelesning.

Kontinuasjon

Kontinuasjoneksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Fransk

KURS:	RLS 9422 Fransk skriftlig RLS 9423 Fransk muntlig
STUDIUM:	Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse, 3. år
Kursansvarlig(e):	T. Selmer
Institutt:	Strategi, historie og språk.
Semester:	Heltid: Høst (1. sem.)
Vekttall:	5

Mål

Kurset skal gi studentene anvendelige kunnskaper i moderne skriftlig og muntlig fransk. Det legges vekt på å utvikle både allmennspråklige og fagspråklige ferdigheter hos studentene.

Forkunnskaper

Fransk fra videregående skole eller tilsvarende. For studenter med mangelfulle kunnskaper, henvises det til BIs forkurs i fransk.

Obligatorisk litteratur

Ronsjø, E. og Moen, G.: *Fransk grammatikk*. Rev. utg. Oslo: Gyldendal 1995.

Ronsjø, E. og Moen, G.: *Arbeidsbok til fransk grammatikk*. Oslo: Gyldendal 1995.

Chiari, O.C., Dubois, C.: *Les métiers du tourisme : cours de français*. Vanves: Hachette 1991.
Nouvelles françaises contemporaines. Paris: Livre de Poche 1994.

Anbefalt litteratur

Le Robert Micro: *Dictionnaire d'apprentissage de la langue française*. Paris: Le Robert siste utgave.
Norsk-fransk økonomisk ordbok Oslo: Universitetsforlaget 1993.

Emneoversikt

1. Praktisk fransk grammatikk
2. Skriftlig reiselivskommunikasjon
3. Muntlig kommunikasjon
4. Fransk litteratur

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres med 105 kurstimer. Undervisningen gjennomføres som en kombinasjon av gruppeundervisning og forelesninger. Det vil bli gitt øvelser i muntlig kommunikasjon (tiltaleformer, telefonbruk o.l.), og hver student må i løpet av kurset fremføre muntlig et reiselivsrelatert emne.

Da fransk generelt er fjernere fra norsk enn tysk og engelsk, understrekes det at solid forberedelse til og egenaktivitet i kurstimene er en forutsetning for å nå målet. Den skriftlige opplæring vil legge vekt på de kommunikasjonsformer man benytter innen næringen, herunder brev og telefaks samt kortere fremstillinger av aktuelle emner.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers skriftlig eksamen (RLS 9422 3 vt) og en muntlig eksamen (RLS 9423 2 vt) på ca. 30 minutter hvor det vil bli lagt vekt på kandidatens kommunikasjonsevne med utgangspunkt i pensum.

Hjelpemidler til eksamen

Tillatt hjelpemiddel til skriftlig eksamen er: Le Robert Micro: *Dictionnaire d'apprentissage de la langue française*.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Informasjonsledelse

KURS: INF 9650 Informasjonsledelse
STUDIUM: Høyskolekandidatstudiet, 2. år
 Diplomøkonomstudiet, 2. år

Kursansvarlig(e): R. Sannes

Institutt: Organisasjon og ledelse

Semester:	Heltid:	Deltid:	Fjernundervisning:
	Høst (1.sem.)	Høst (3.sem.)	Alle semestre

Vekttall: 2

Mål

Kurset skal gi studentene en grunnleggende forståelse for ledelsesmessige utfordringer og problematikk knyttet til bruk av informasjonssystemer (IS) og informasjonsteknologi (IT) i en virksomhet. Det vil særlig legges vekt på hvordan anskaffelse (eller utvikling) og bruk av IS og IT henger sammen med forretnings-virksomheten.

Forkunnskaper

Kurset medfører bruk av dataverktøy. Studentene må ha ferdigheter i personlig databehandling som minimum tilsvarer kurset Introduksjon i personlig databehandling.

Obligatorisk litteratur

Laudon, K.C. og Laudon, J.P.: *Information Systems: a Problem Solving Approach*. 3rd ed. Fort Worth: The Dryden Press 1995

Sannes, R.: Artikkelsamling i INF 9650 Informasjonsledelse. Handelshøyskolen BI, Institutt for Organisasjon og Ledelse. 1996

Larsen, T.J. og Jørgensrud, K.: *Datamodellering og relasjonsdatabaser for linje-ledere*. 2.utg. Sandvika: BI Forlag 1994

Anbefalt litteratur

Keen, P. G. W.: *Shaping the Future: Business Design through Information Technology*. Boston: Harvard Business School Press 1991

Sannes, R.: *INF 9650 Informasjonsledelse: studieguide*. Sandvika: BI Fjernundervisning 1997

Emneoversikt

- Forretningsvirksomhet og bruk av IS/IT
 - Hvorfor IS og IT
 - Informasjonssystemers nytte i en bedrift
 - Etikk, personvern og sikkerhet
- Typer av informasjonssystemer i organisasjoner
 - Den funksjonelle/hierarkiske organisasjonen - det tradisjonelle synet
 - Verdikjeden - et prosessbasert syn
 - IS for organisasjon, gruppe og individ

3. Ledere og deres bruk av IS og IT
 - Ledelsesinformasjonssystemer (LIS)
 - Personlig databehandling
4. Endrings- og utviklingsprosesser
 - Modeller og teknikker for utvikling og anskaffelse av IS/IT
 - Organisasjon, mennesker og teknologi
 - Endringsstrategier: prosjekt eller linje?
 - Lov og avtalefestede bestemmelser om brukermedvirkning

Dataverktøy

Bruk av dataverktøy er obligatorisk i kurset. I fagoppgaven brukes dataverktøy for å utvikle et enkelt utsnitt av et administrativt system. Obligatoriske verktøy vil være tilgjengelig for studentene på studie-stedets terminalrom. Dersom en student ønsker å bruke andre verktøy, enten på terminalrommet eller på egen maskin, må vedkommende undersøke på sitt studiested om verktøyet er godkjent for bruk i INF 9650. Det finnes mer informasjon om dette på Internett:

<<http://www.bi.no/dep2/infomgt/courses/inf9650/>>.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres over 42 timer med forelesninger og egeninnsats fra studentene gjennom klassediskusjoner og gruppearbeid. Kurset gjennomføres også som fjernundervisning.

Eksamen

Kurset avsluttes med innlevering av fagoppgave. Fagoppgaven utleveres i begynnelsen av semesteret og skal løses i grupper på inntil tre studenter i løpet av semesteret. Løsningen inkluderer bruk av dataverktøy.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjon ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Intercultural Communication in English

COURSE:	RLS 9514 Intercultural Communication in English
STUDY PROGRAMME:	The Associate Degree Program in Travel and Tourism, 2. year The Bachelor of Business Administration Program in Travel and Tourism, 2. year

Responsible for Course Content:	B. I. Groth
Department:	Strategy, Business History and Foreign Languages
Term:	Fall
No. of Credits:	2

Objective

This course seeks to provide students with intercultural understanding and writing skills necessary to function as managers in the international travel and tourism industry. These skills include the ability to understand and respect cultural differences and to write professional business letters and reports using correct structures, register, and specialist vocabulary.

Required Previous Knowledge

English from upper secondary school or equivalent.

Compulsory Literature

- Bennie, M.: *How to Master Business English*. 2nd ed. Plymouth: How to Books 1994
Fisher, R. and Ury, W.: *Getting to Yes: negotiating an agreement without giving in*. 2nd ed. London: Business Books 1991
Goodale, M.: *The Language of Meetings*. Hove: Language Teaching Publications 1987
Fridgen, J.D.: *Dimensions of Tourism*. East Lansing, Mich.: Educational Institute, AH & MA 1991
Mole, J.: *Mind Your Manners: managing business cultures in Europe*. London: Nicholas Brealey Publishing 1995
Jacob, M. and Strutt, P.: *English for International Tourism*. Harlow: Longman 1997

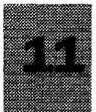
Articles and other hand-outs to be distributed in class

Recommended Literature

Hansen, E.: *Bedre engelsk forretningsspråk: norsk-engelsk/engelsk-norsk: spesialordbok i økonomisk administrativt fagspråk*. 3. utg. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1995

Course outline

1. Intercultural understanding and communication
2. Business correspondence
3. Essay writing
4. Vocabulary for the travel and tourism industry

Computer-based Tools

No computer-based tools are used in this course, but students are encouraged to use Internet.

Course Structure

The course is 42 hours in duration. Teaching will be partly in the form of lectures and partly as group work. Students are expected to attend all lessons, participate actively in class, and hand in written work.

Assessment

An individual five-hour written examination completes the course.

Aids at Examination

English-English dictionary.

Re-sit

A re-sit is normally held at the end of the next course.

Intercultural Communication in English

COURSE:	SPÅ 9656 Intercultural Communication in English - written SPÅ 9657 Intercultural Communication in English - oral
STUDYPROGRAM:	The Associate Degree Program in Business Administration, 2. year The Bachelor of Business Administration Program, 2. year The Bachelor of Business Administration Program in Banking, 3. year
Responsible for course content:	C. Cooper
Department:	Strategy, History and Foreign Languages
Term:	Full-time: Spring (2nd sem.)
Part-time:	Spring (4th sem)
Distance learning:	Autumn and spring
No. of credits:	5

Objective

The course is designed to provide students with an introduction to intercultural communication, particularly with regard to Great Britain and the United States, but also with reference to some of Norway's important trade partners. Students will also work at developing their writing and speaking skills in English with an emphasis on business communication.

Required previous knowledge

English from upper secondary school or equivalent.

Compulsory literature

- Bennie, M.: *How to Master Business English*. 2nd ed. Plymouth: How to books 1994.
- Fisher, R. and Ury, W.: *Getting to Yes : negotiating an agreement without giving in*. 2nd ed. London: Business Books 1991.
- Mole, J.: *Mind Your Manners: Managing Culture Clash in the Single European Market*. London: Nicholas Brealy Publishing 1993.
- Rodgers, D.: *Business communications: international case studies in English*. New York: St. Martin's Press 1995.
- Sirevåg, T.: *American Patterns : the open society in myth and reality*. 3rd. ed. Oslo: Ad Notam Gyldendal 1994.
- Oakland, J.: *British Civilization: an introduction*. 3rd. ed. London: Routledge 1995.

Recommended reading

Cooper, C.: *U.S. topics: understanding contemporary America*. 2nd. ed. Oslo: Universitetsforlaget 1995.

Hansen, E.: *Bedre engelsk forretningsspråk: norsk-engelsk/engelsk-norsk: spesialordbok i økonomisk administrativt fagspråk*. 3 utg. Oslo: Bedriftsøkonomens forlag 1995.

Mulholland, W.: *Contemporary Britain: a brief guide for students*. 2nd ed. Oslo: Universitetsforlaget 1995.

Engelsk-engelsk ordbok, f.eks.: *Collins Cobuild, Longman, Webster's* or Oxford.

Engelsk-engelsk ordbok i forretningsengelsk, f.eks.: *Longman Dictionary of Business English*.

En større engelsk-norsk og norsk-engelsk ordbok.

Tidsskrifter: *The Economist*, *Newsweek* eller *Time*.

Course outline

1. Business cases
2. Intercultural understanding
3. Presentation technique
4. Negotiation technique
5. British and American society and economy

Computer-based tools

No computer-based tools are used in this course.

Course Structure

The course is 105 hours in duration. Teaching will be partly in the form of lectures and partly in the form of group work. Students are expected to attend all the lessons, participate actively in classroom instruction, and to hand in written work.

Assessment

The course is completed by a five-hour written examination (SPÅ 9656) and an oral exam (SPÅ 9657)

The written exam consists of two parts:

- a report or letter based on case work
- writing tasks based on the topic of intercultural communication and the British and American societies and economies

The oral exam consists of two parts:

- presentation of a topic
- Discussion of one of the four cases from Business Communications

Aids at Examination

An English-English dictionary may be used at the written examination.

Re-sit

A re-sit is normally held at the end of the next course.

Interkulturell kommunikasjon i Fransk

KURS: SPÅ 9360 Fransk skriftlig
SPÅ 9361 Fransk muntlig

STUDIUM: Høgskolekandidatstudiet, 2. år
Diplomøkonomstudiet, 2. år
Diplomøkonomstudiet i bank og finans, 3. år

Kursansvarlig(e): T. Selmer
Institutt: Strategi, historie og språk
Semester: Heltid: Deltid:
Vår (2.sem.) Vår (4.sem.)
Vekttall: 5

Mål

Etter gjennomført kurs skal studentene ha fått et språklig fundament og et kulturelt perspektiv som gir dem grunnlag for å fungere i et franskspråklig miljø. Kurset skal også gi motivasjon og basis for videre læring.

Forkunnskaper

Fransk fra videregående skole eller tilsvarende eksamen. Heltidsstudenter som ikke har lest fransk på en stund bør gjennomgå et forkurs på 20 timer. Dette gjennomføres før kursstart på hovedkurset i fransk. Studentene forventes å ha språklige ferdigheter som tilsvarer gjennomgått forkurs før de starter på studiet.

Obligatorisk litteratur

På forkurset benyttes følgende litteratur:

Callamand, M. og Boulares, M.: *Grammaire vivante du français: Exercices d'apprentissage 1*. Paris: Larousse 1990

I SPÅ 9360/SPÅ 9361 benyttes:

Ronsjø, E. og Moen, G.: *Fransk grammatikk*. Rev. utg. Oslo: Gyldendal 1995
Ronsjø, E. og Moen, G.: *Arbeidsbok i fransk grammatikk*. Oslo: Gyldendal 1995
Le Robert Micro: *Dictionnaire d'apprentissage de la langue française*. Paris: Le Robert siste utgave
Danilo, M., Challe, O. og Morel, P.: *Le français commercial*. Paris: Presses Pocket 1985.
Gaspard, G., Selmer, T.: *Interkulturell kommunikasjon, fransk*. Kompendium. Sandvika: BI Forlag 1996
Nouvelles françaises contemporaines. Paris. Livre de Poche 1994

Anbefalt litteratur

Michaud, G. og Kimmel, A.: *Le nouveau guide France*. Paris: Hachette 1994
Selmer, T.: *Le français commercial: Ordforklaringer - oversettelser - eksamensoppgaver*. Sandvika: BI Forlag 1995

Selmer, T.: *Norsk-fransk økonomisk ordbok med fransk-norsk register*. Oslo: Universitetsforlaget 1993

Et fransk uketidsskrift: f.eks.: *L'express*, *Le Point*

Emneoversikt

1. Fagspråk:
 - økonomisk-administrativt fransk
2. Realia:
 - fransk økonomi, næringsliv, statsforfatning
 - interkulturell kommunikasjon
3. Skjønnlitteratur:
 - Ca. 60 sider fra antologien *Nouvelles françaises contemporaines*

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres over 105 undervisningstimer. En detaljert fremdriftsplan vil bli forelagt studentene ved kursets begynnelse. Dette gjør det mulig for studentene å være grundig forberedt til kurstimmene. Det er en forutsetning, da det legges stor vekt på aktiv deltakelse fra hver enkelt. I samråd med foreleser skal studentene presentere et emne fra pensum til muntlig eksamen.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers skriftlig eksamen (SPÅ 9360, 3 vekttall) og en muntlig eksamen (SPÅ 9361, 2 vekttall).

Skriftlig eksamen består av to oppgaver som vektlegges likt:

1. Oversettelse av en ukjent tekst fra norsk til fransk.
2. Temaoppgaver til valg fra pensum i realia.

Muntlig eksamen består av tre likeverdige deler:

1. Presentasjon av og samtale om kandidatens særemne.
2. Emner fra det faglitterære pensum
3. Skjønnlitteratur

Den kandidatstyrte delen utgjør ca. 1/3 av prøven. De to andre delene består av en diskusjon over et emne valgt av eksaminator (2) og en skjønnlitterær tekst som kandidaten trekker (3).

Hjelpemidler til eksamen

Tillatt hjelpemiddel til skriftlig eksamen er: *Le Robert Micro: Dictionnaire d'apprentissage de la langue française*.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Interkulturell kommunikasjon i Tysk

KURS: SPÅ 9358 Tysk skriftlig
SPÅ 9359 Tysk muntlig

STUDIUM: Høyskolekandidatstudiet, 2. år
Diplomøkonomstudiet, 2. år
Diplomøkonomstudiet i bank og finans, 3. år

Kursansvarlig(e): E. Schanke

Institutt: Strategi, historie og språk

Semester: Heltid: Deltid:
Vår (2.sem.) Vår (4.sem.)

Vekttall: 5

Mål

Etter gjennomført kurs skal studentene ha fått et språklig fundament og et kulturelt perspektiv som gir dem grunnlag for å fungere i et tyskspråklig miljø. Kurset skal også gi motivasjon og basis for videre læring.

Forkunnskaper

Tysk fra videregående skole eller tilsvarende. Dersom tyskkunnskapene er fra en tid tilbake, anbefales Forkurs i tysk.

Obligatorisk litteratur

Frønsdal, H.: *Tysk grammatikk*. 3. utg. Oslo: Bedriftsøkonomens forlag 1994

Schmitz, W. und Scheiner, D.: *Ihr Schreiben vom - : geschäftliche und private Briefe im Baukasten-system*. München: Verlag für Deutsch 1983

Høivik, H. von W. og Schanke, E.: *Ausgewählte Themen zur Wirtschafts- und Landeskunde der BRD*. Sandvika: BI Forlag 1994.

Transparente Landeskunde (skaffes på BI).

Anbefalt litteratur

Wahrig, G.: *Wörterbuch der deutschen Sprache*. München: dtv. 1997

Schanke, E.: *Norsk-tysk/Tysk-norsk økonomisk - administrativ ordbok*. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1994

Emneoversikt

1. Kortfattet oversikt over tysk historie etter 1918
2. Styringsformer, politiske strukturer
3. Massemedia
4. Miljø
5. Kulturkunnskap
6. Arbeids- og næringsliv
7. Økonomiske strukturer, utenrikshandel
8. To verk fra nyere tyskspråklig skjønnlitteratur, som velges etter avtale mellom kursdeltakere og faglærer

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres over 105 kurstimer som en kombinasjon av forelesninger og gruppeundervisning. Det forutsettes at studentene er grundig forberedt til kurstimene, da det legges stor vekt på aktiv deltakelse fra hver enkelt. I samråd med foreleser skal studentene presentere et emne fra pensum.

Studietur til Tyskland:

Det arrangeres et kurs i praktisk tysk og interkulturell kommunikasjon i Rendsburg i Tyskland i samarbeid med Nordkolleg Rendsburg. Deltakelse er frivillig, men anbefales sterkt. Kurset varer en uke og er ikke dekket av kursavgiften på BI.

Eksamen

Kurset avsluttes i vårsemesteret med en fem timers skriftlig eksamen (SPÅ 9358, 3 vekttall) og en muntlig eksamen (SPÅ 9359, 2 vekttall). Muntlig eksamen består av tre likeverdige deler. Det forutsettes at den kandidatstyrte delen utgjør ca. 1/3 av prøven. De to andre delene består av diskusjon over et trukket emne og et emne som eksaminator velger. De skjønnlitterære verkene blir tema for muntlig eksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Tysk-tysk ordbok er tillatt hjelpemiddel under skriftlig eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Internasjonal markedsføring med vekt på reiseliv

KURS: RLS 9430 Internasjonal markedsføring med vekt på reiseliv

STUDIUM: Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse, 3. år

Kursansvarlig(e): G. Kamfjord

Institutt: NMH

Semester: Heltid:

Vår (2.sem.)

Vekttall: 4

Mål

Kurset skal gi innsikt i internasjonal markedsføring generelt og internasjonal markedsføring av reiselivsprodukter spesielt. Som del av kurset vil det bli fokusert på aktuelle problemstillinger i internasjonalt reiseliv.

Introduksjonen til internasjonal reiselivsmarkedsføring vil for en stor del skje gjennom bruk av norske case, og sikter mot å gjøre kandidatene istand til gå inn i konkret problemløsning og strategiutforming på området.

Forkunnskaper

Det forutsettes at studentene har kunnskaper tilsvarende Bedriftsøkonomstudiet 2. år og høstsemesteret 3. år på reiselivsstudiet.

Obligatorisk litteratur

Solberg, C. A.: *Internasjonal markedsføring*. 5.utg. Oslo. Tano 1996.

Lillebø, A.: *Veien videre for norsk reiseliv*. Oslo: Ad Notam Gyldendal 1994

Dahl, Ø. og Habert, K.: *Møte mellom kulturer*. Stavanger: Universitetsforlaget 1986

Kamfjord, G.(red.): Artikkelsamling: *Internasjonal turisme og markedsføring*. Sandvika: BI Forlag 1997

Utdelt materiale

Emneoversikt

Emnene innenfor Internasjonal markedsføring med vekt på reiseliv organiseres i to deler, hvorav den første delen tar for seg internasjonal markedsføring generelt mens den andre delen tar for seg internasjonal reiselivsmarkedsføring og aktuelle reiselivspolitiske problemstillinger.

1. Markedsanalyse, utvikling av internasjonale markeder, globalisering
2. De eksportstrategiske beslutninger
3. Nasjonale og internasjonale rammebetingelser for norsk reiselivsmarkedsføring
4. Kulturdimensjonen i internasjonal markedsføring
5. Distribusjonskanaler og distribusjonssystemer i internasjonalt reiseliv
6. Organisasjons- og samarbeidsstrategier i internasjonal reiselivsmarkedsføring
7. Utvikling av internasjonal markedsplan
8. Bedriftseksempler
9. Aktuelle problemstillinger knyttet til reiseliv som internasjonal næring

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres over 36 timer forelesninger. Øvrig tid benyttes til obligatoriske caseøvelser som evalueres. (Se under eksamen. Det forutsettes aktiv orientering i den offentlige reiselivsdebatten for å få fullt utbytte av kurset.

Eksamen

Evalueringen foregår ved at grupper på 4 - 5 studenter skriver et case. Caset innleveres for sensur. Caset skal etterpå presenteres for klassen og presentasjonen kan føre til en regulering av casekarakteren på pluss/minus 0,2.

Tilsammen utgjør dette 50% av totalkarakteren i kurset. I tillegg skal studentene delta i diskusjonen av tre case. For det faglige bidraget i hver diskusjon får studentene en individuell karakter som teller 16.67% av totalkarakteren.

Det er kun karakteren på den skriftlige casebesvarelsen som kan påklages. Muntligkarakteren er endelig.

Hjelpemidler til eksamen

Alle skriftlige hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjoneksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Internasjonal markedsføring

KURS: MRK 9433 Internasjonal markedsføring

STUDIUM: Diplomøkonomstudiet, 3. år

Kursansvarlig(e): E. B. Nes

Institutt: Markedsføring og logistikk

Semester: Heltid:
Vår (2.sem.)

Vekttall: 2

Mål

Kurset skal gi innføring i sentrale arbeidsbetingelser (internasjonalt, nasjonalt og bedriftsinternt) for bedrifter som opererer på internasjonale markeder. Videre vil kurset behandle hvordan norske bedrifter kan utvikle levedyktige internasjonale markedsstrategier.

Obligatorisk litteratur

Solberg, C. A.: *Internasjonal markedsføring*. 5. utg. Oslo: Tano 1996

Dahl, Ø. og Habert, K.: *Møte mellom kulturer: tverrkulturell kommunikasjon*. Stavanger: Universitetsforlaget 1986

Nes, E. og Solberg, C. A.(red.): Artikkelsamling i internasjonal markedsføring og ledelse 1998.

Emneoversikt

1. Den internasjonale konkurransearena
2. Internasjonaliseringsprosessen
3. Strategiutvikling på internasjonale markeder
4. Bruk av konkurransemidler i internasjonal markedsføring

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset blir gjennomført over 36 timer i vårsemestret med 24 forelesningstimer og ca. 12 timer casegjennomgang. NB! Det er obligatorisk fremmøte ved casegjennomgangene, da det her foregår en evaluering av studentene som utgjør en stor del av karakteren i kurset. (Se under eksamen).

Eksamen

Evalueringen foregår ved at grupper på 3 - 4 studenter skriver et case. Caset innleveres for sensur. Caset skal etterpå presenteres for klassen og presentasjonen kan føre til en regulering av casekarakteren på pluss/minus 0.2. Tilsammen utgjør dette 50% av totalkarakteren i kurset.

I tillegg skal studentene delta i diskusjonen av tre case. For det faglige bidraget i hver diskusjon får studentene en individuell karakter som teller 16.67% av totalkarakteren.

Det er kun karakteren på den skriftlige casebesvarelsen som kan påklages. Muntlig-karakteren er endelig.

Hjelpemidler til eksamen

Alle skriftlige hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjon ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Internasjonal økonomi

KURS:	RLS 9428 Internasjonal økonomi
STUDIUM:	Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse, 3. år
Kursansvarlig(e):	Solveig Lothe
Institutt:	Økonomi
Semester:	Heltid: Vår (2. sem.)
Vekttall:	2

Mål

Hensikten med kurset er å gi innsikt i internasjonale rammebetingelser for norsk økonomi. Dermed bedres grunnlaget for beslutninger i den enkelte bedrift. Blant temaene som tas opp, kan nevnes: Hva bestemmer type og omfang av det internasjonale varebyttet? Handelspolitikk. Fordeler og ulemper med felles mynt i Europa. Ringvirkninger av turisme.

Forkunnskaper

Det forutsettes kunnskaper i matematikk tilsvarende kurset MET 9100 Matematikk for økonomer på bedriftsøkonomstudiet, samt RLS 9312 Markedsøkonomi fra studiets 2. år.

Obligatorisk litteratur

Krugman, P. R. & Obstfeldt, M.: *International economics: theory and policy*. 4th ed. Workingham: Addison-Wesley 1997

Dwyer, L. & Forsyth, P. (1993) "Assessing the benefits and costs of inbound tourism". *Annals of Tourism Research*, 20 (No 4) 751 - 768

Clarke, H.R. & Ng Y-K. (1993) "Tourism, economic welfare and efficient pricing". *Annals of Tourism Research*, 20 (No 4) 613 - 632

Eventuelt annet stoff som det blir opplyst om på forelesningene.

Emneoversikt

1. Mikroøkonomisk fundament for handelsteori
2. Komparative fortrinn
3. Stordriftsfordeler og imperfekt konkurranse
4. Fordelingsvirkninger av internasjonal handel
5. Handelspolitikk
6. Valutamarkedet
7. Det internasjonale monetære system, EMS og EMU
8. Ringvirkninger av turisme

11

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset foreleses over 36 timer i vårsemesteret.

Studentene kan ikke regne med at alle deler av det skriftlige pensum dekkes gjennom forelesningene.

Eksamen

Kurset avsluttes med en individuell tre timers skriftlig eksamen i vårsemestret.

Hjelpemidler til eksamen

Tillatt hjelpemiddel er en programmerbar kalkulator.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

International Negotiations and Business Presentations

COURSE: **RLS 9414 International Negotiations and Business Presentations**

STUDY PROGRAMME: **The Associate Degree Program in Travel and Tourism, 2. year**
The Bachelor of Business Administration Program in Travel and Tourism, 2. year

Responsible for Course Content: B. I. Groth

Department: Strategy, History and Foreign Languages

Term: Spring

No. of Credits: 2

Objective

The course is designed to give students a better understanding of and training in international negotiations. Furthermore, it provides students with training in how to make effective business presentations in English, especially within tourism management.

Compulsory Literature

Fisher, R. & Ury, W.: *Getting to Yes : negotiating an agreement without giving in*. 2nd ed. London: Business Books 1991

Røkaas, F.A.: *Business Presentations in English*. Sandvika: Handelshøyskolen BI 1996

Goodale, M.: *The Language of Meetings*. Hove: Language Teaching Publications 1987

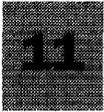
Cases, articles and other hand-outs to be distributed in class.

Course outline

1. International negotiations
2. Business presentations
3. Intercultural oral communication
4. Vocabulary for the travel and tourism industry

Computer-based Tools

No computer-based tools are used in this course, but students are encouraged to use the Internet.

Course Structure

The course is 42 hours in duration. Teaching will be partly in the form of lectures and partly as group work, where simulated negotiations, meetings and practice presentations are central elements.

Assessment

An oral group examination completes the course. The examination consists of a negotiation between two parties and pair presentations of approved topics concerning tourism management. Students are expected to participate actively in classes and attend them every time. Regular attendance on this course is a prerequisite for success in the examination.

Re-sit

A re-sit is normally held at the end of the next course.

Introduksjon til reiseliv som næring og samfunnssektor

KURS: RLS 9510 Introduksjon til reiseliv som næring og samfunnssektor

STUDIUM: Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse, 2. år

Kursansvarlig(e): S. Lyngnes

Institutt: NMH

Semester: Heltid:
Høst (1.sem.)

Vekttall: 4

Mål

Kurset skal gi en introduksjon til reiselivets mange bransjer, produkter, aktører og rammebetingelser fra et bedriftsøkonomisk og samfunnsøkonomisk perspektiv. Det blir lagt vekt på å etablere forståelse for vesentlige sider ved reiselivets samfunnsmessige funksjon, samt forståelse for aktørenes innbyrdes avhengighet av hverandre og av den helhet de utgjør på ulike nivå. Foruten å danne basis for øvrige bransjekurs i studiet, skal kurset gi grunnlag for å sette påfølgende økonomisk-administrative kurs i studiet inn i en reiselivsmessig sammenheng.

11

Forkunnskaper

Bedriftsøkonomstudiet eller tilsvarende.

Obligatorisk litteratur

Fridgen, J.D.: *Dimensions of Tourism*. East Lansing, Mich.: Educational Institute, AH & MA 1991
Kamfjord, G.: *Reiselivsproduktet: En introduksjon til den regionale besøksindustrien*. Lillehammer: Reiselivskompetanse 1993
Lyngnes, S. (red.): *Artikkelsamling: RLS 9510 - Introduksjon til reiseliv som næring og samfunnssektor*. Sandvika: BI Forlag 1996

Emneoversikt

1. Reiselivets samfunnsmessige sider
 - historisk
 - samfunnsøkonomisk
 - sosialt
 - kulturelt
 - internasjonalt
 - miljømessig
2. Introduksjon til reiseliv som helhetlig næring
3. Gjennomgang av reiselivsnæringens bransjer og sektorer
 - transport
 - overnatting, servering
 - attraksjoner, aktiviteter
 - markedsføring, distribusjon
4. Reiselivets organisering
5. Reiselivspolitik, rammebetingelser

Dataverktøy

Det benyttes ikke dataverktøy i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres over 84 kurstimer inkludert bedriftspresentasjoner og oppgavedrøfting. Studentene forutsettes å delta i forberedelse til og gjennomføring av ekskursjoner i løpet av kurset.

Eksamen

Kurset avsluttes med en hjemmeeksamen over 72 timer. Oppgaven kan løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter. Adgang til å avlegge eksamen krever godkjent deltagelse i prosjektarbeid presentert ved kursets oppstart.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt til eksamen, unntatt bedriftskontakt.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Introduksjon i personlig databehandling

KURS: Introduksjon i personlig databehandling

Kursansvarlig (e): Ragnvald Sannes

Institutt: Organisasjon og ledelse

Mål

Informasjonsteknologi er etterhvert blitt et vanlig arbeidsverktøy i bedriftsøkonomiske fag og yrkesroller. Kurset har som mål å gi en innføring i personlig databehandling som et grunnlag for eget arbeid med dataverktøy i en bedriftsøkonomisk sammenheng. Kunnskapene vil bidra til en effektiv gjennomføring av kursene i studiet. Hovedvekten vil bli lagt på informasjons-teknologi for personlig bruk i en bedriftsøkonomisk sammenheng. Organisasjoners bruk av informasjons-teknologi vil bli behandlet i senere kurs i høyskolekandidatstudiet.

Obligatorisk litteratur

Sannes, R.: Introduksjon i personlig databehandling for linjeledere. 2. utg. Sandvika: BI Forlag 1997

Emneoversikt

1. Introduksjon til studiestedets fasiliteter
2. Linjelederens personlig bruk av dataverktøy
3. Oppgaveløsning ved hjelp av dataverktøy
 - Innkalle til møte
 - Hente inn og analysere bedriftsøkonomiske data
 - Sammenfatte analysen i et memo
 - Presentasjon av analysen
4. I oppgaveløsingen vil følgende momenter inngå
 - Datamaskiners oppbygning og virkemåte
 - Operativsystem, grensesnitt, filbehandling
 - Applikasjoner for tekstbehandling, regnark, og presentasjonsgrafikk
 - Bruk av Internett og elektronisk post
5. Hvordan komme videre - hjelp til selvhjelp

Dataverktøy

Studentene må gjennomføre øvinger på datamaskin. Følgende kategorier programvare er aktuelle:

- Kontorstøtteapplikasjoner for tekstbehandling, regnark og presentasjoner
- Internett-klienter for elektronisk post og World Wide Web

Studenter kan benytte egen datamaskin, eller utstyr og programvare som er installert på studiestedets terminalrom.

Anbefalt programvare

Studentene kan bare påregne veiledning i et begrenset utvalg applikasjoner innenfor de kategorier som er nevnt ovenfor. For tiden er dette:

- Kontorstøtte: Microsoft Office
- Elektronisk post: Eudora Light eller Netscape Navigator
- World Wide Web: Netscape Navigator

Gjennomføring

Introduksjonskurset gjennomføres med tilsammen 20 timer forelesninger og arbeid med øvingsoppgaver. Studenten vil kunne søke veiledning under gjennomføringen.

Eksamen

Det er ingen eksamen i kurset.

Investering og finansiering

KURS: BØK 8950 Investering og finansiering

STUDIUM: Grunnfag i bedriftsøkonomi (Bedriftsøkonomstudiet)

Kursansvarlig(e): D. Michalsen

Institutt: Økonomi

Semester: Heltid: Deltid: Fjernundervisning:

Vår (2.sem.) Bestemmes av Alle semestre

den enkelte

BI Høyskole

Vekttall: 2

Mål

Det overordnede målet med kurset er å gi en grunnleggende innsikt i teoretiske og praktiske sider ved foretakets investeringsbeslutninger, samt viktige praktiske sider ved finansieringsbeslutningene. For investeringsbeslutningenes del betyr det at i tillegg til en gjennomgang av de mest sentrale beslutningsregler for vurdering av investeringsprosjekters lønnsomhet, vies mye oppmerksomhet mot teori og beslutningsregler for prosjektvurdering under usikkerhet. Foretakets finansieringsbeslutninger behandles langt mer pragmatisk med vekt på lønnsomhetsvurdering av ulike finansieringsformer, samt fastsettelse av foretakets kapitalkostnad.

Forkunnskaper

Kurset bygger på kunnskaper tilsvarende kurset MET 8006 statistikk og dataanalyse. For deltidsstudiet forutsettes også kunnskaper tilsvarende økonomistyringskursene. For heltidsstudenter forutsettes det at de er à jour med den faglige progresjon i økonomistyringskursene.

Obligatorisk litteratur

Bøhren, Ø. og Gjørum, P. I.: *Prosjektanalyse: En innføring*. 3. utg. Oslo: Skarvet Forlag 1997

Bøhren, Ø. og Michalsen, D.: *Finansiell økonomi: Teori og praksis*. Oslo: Skarvet Forlag 1994

Rentetabeller. Bærum: BI Forlag siste utgave

Anbefalt litteratur

Korsvold, P. og Michalsen, D. : *Eksamensoppgaver med løsningsforslag i finans*. Bærum: BI Forlag, siste utgave.

Emneoversikt

1. Innledning og oversikt.
2. Prosjektbudsjettering.
3. Renteregning (finansmatematikk).
4. Prosjektanalyse under sikkerhet.
5. Risiko i prosjektanalyser. BM kap. 1-7
6. Langsiktig finansiering. BM kap. 8-9
7. Oppfølging og kontroll. Sammenfatning.

Dataverktøy

Det anbefales at studentene bruker dataverktøy i kurset, for eksempel regneark. Dataverktøy kan imidlertid ikke benyttes til eksamen.

Gjennomføring

Kurset foreleses i totalt 42 timer.

Kurset gjennomføres også som fjernundervisning. Studenter som følger deltidsstudiet bes kontakte sitt studiested for nærmere informasjon.

Eksamen

Kurset avsluttes med en tre timers skriftlig flervalgseksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Tillatte hjelpemidler til eksamen er programmerbar kalkulator og rentetabell.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Jus for eiendomsmeglere I og II

KURS: Jus for eiendomsmeglere
STUDIUM: Eiendomsmeglerstudiet, 2. år

Kursansvarlig(e): T. Bråthen

Institutt: Økonomi

Vekttall: 8

Mål

Målet med kurset Jus for eiendomsmeglere er at studentene skal få kunnskap om de rettsregler som utøvere av eiendomsmegleryrket berøres av. Dette er både rettsregler som setter rammer for utøvelse av eiendomsmegleryrket og rettsregler som kan ha betydning for omsetning og utleie av fast eiendom. Betegnelsene kjennskap, grundig kjennskap og forståelse viser hvilket faglig nivå som kreves. De mest omfattende kunnskaper kreves der betegnelsen forståelse er benyttet.

Gjennomføring

Undervisningen i kurset gjennomføres som to delkurs:

EMS 9515 Jus for eiendomsmeglere, del I, 4 vekttall

EMS 9116 Jus for eiendomsmeglere, del II, 4 vekttall

Se videre informasjon under hver kursbeskrivelse. Kurset forutsetter betydelig egeninnsats i form av lesing, kollokvier, oppgaveløsning m.v.

KURS: EMS 9515 Jus for eiendomsmeglere, del I
STUDIUM: Eiendomsmeglerstudiet, 2. år

Kursansvarlig(e): T. Bråthen

Institutt: Økonomi

Semester:	Heltid:	Deltid:
	Høst (1. sem.)	Høst (1. sem.)

Vekttall: 4

Mål

Målet med kurset Jus for eiendomsmeglere, del I er at studentene skal få forståelse for rettsregler som fastsetter rammebetingelsene for utøvere av eiendomsmegleryrket. Studentene skal ha kjennskap til kontraktsretten og forståelse for rettsregler som regulerer rettsforholdet mellom selger og kjøper av fast eiendom når kontrakter inngås gjennom eiendomsmegler, herunder rettsregler som kommer til anvendelse ved kontraktsbrudd, samt relevante regler om pengefordringer. Studentene skal ha grundig kjennskap til angitte emner innen boligretten og kjennskap til relevante regler i forsikringsforhold.

Studentene skal ha kjennskap til reglene om statens høyeste organer (Storting, Regjering og domstolsapparat), samt sentral- og lokalforvaltning. Dette innebærer at studentene skal ha kjennskap til bl.a. forvaltningsloven og offentlighetsloven.

I fagområdet sammenslutningers rett, herunder sameie, skal studentene gis grundig kjennskap til rettsregler av særlig betydning for drift og omsetning av fast eiendom. Studentene skal ha forståelse for regler av betydning for organisering av eiendomsmeglerforetak.

Studentene skal ha kjennskap til relevante regler som regulerer arbeidsforhold i eiendomsmeglerbransjen.

Forkunnskaper

Bedriftsøkonomstudiet eller tilsvarende.

Emneoversikt og obligatorisk litteratur

1. Innføring i juridiske fag
Bråthen, T. (red.): *Foretaksrett*. 3 . utg. Oslo: Ad Notam 1997. Kap. I pkt. 2.
2. Eiendomsmeglerrett del 1
Rettsregler om utøvelse av eiendomsmegleryrket, herunder eiendomsmeglerloven, forskrift om eiendomsmegling, regler om markedsføring og etiske regler.
Bech, S. og Hasfjord, T.: *Eiendomsmeglingsloven*. 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1995.
3. Alminnelig formuerett
Grunnleggende prinsipper om kontraktsinngåelse og rettskildesituasjonen i kontraktsretten. Rettslige problemstillinger forbundet med avtaleinngåelse gjennom eiendomsmegler, samt reglene om fordringers betalingstid og -sted, overdragelse av fordringer og foreldelse av fordringer. Hovedreglene om forsikring og erstatning.
Bråthen, T.(red.): *Foretaksrett*. 3 . utg. Oslo: Ad Notam 1997. Kap. IV, XI og XII.
Bergsåker, T.: *Eiendomshandel gjennom megler: avtaleinngåelse og avtalebrudd*. 2. utg. Oslo: Juridisk forlag 1995.
Bergsåker, T.: *Pengekravsrett*. Oslo: Norges Eiendomsmeglerforbund 1994.
Bergsåker, T.: *Kjøp av fast eiendom: med kommentarer til avhendingsloven*. Oslo : Norges Eiendomsmeglerforbund 1995.
Disse sidene er ikke pensum: 28-51,55-61,132-138,145-152,299-303,313-317,333-337,343 346.
4. Boligrett
Boligsamvirket (boligbyggelag/borettslag og boligaksjeselskaper). Regler om eierseksjoner og etablering av disse. Rettsreglene om leie av fast eiendom.
Wyller Chr. Fr.: *Boligrett*. 3. rev. utg. Bergen: Christian Fr. Wyller 1992. Kap. 2, 3 og 6.
5. Stats- og forvaltningsrett
Grunnleggende regler om statens, fylkeskommunenes og kommunenes organisasjon. Forvaltningslovens regler om behandling av forvaltningssaker og offentlighetslovens regler om innsynsrett.
6. Sammenslutningers rett
Rettsreglene om ulike eierformers kapital, organisasjon, adgang til overdragelse av andel samt organisasjonsmessige endringer.
Bråthen, T. (red.): *Foretaksrett*. 3 .utg.: Oslo: Ad Notam Forlag 1997 . Kap. II.2, kap.III
Bråthen, T.: *Sameie*. 2. utg.: Oslo: Norges Eiendomsmeglerforbund 1996
7. Eiendomsmeglerrett del 2
Rettsregler om organisering av eiendomsmeglerforetak.
Pensum: Se under sammenslutningers rett.

8. Arbeidsrett

Bråthen, T. (red.): *Foretaksrett*. 3. utg.: Oslo: Ad Notam Forlag 1997. Kap. X

Relevante lovtekster (Norges Lover, særtrykk m.v.) er meget sentrale i studiet. Studentene forventes å bruke siste utgave av lovsamlingen Norges Lover, samt særtrykk som det opplyses om i undervisningen.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset foreleses over 84 timer.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Norges Lover, særutgaver av lover, fotokopier av lover, lovutkast (bare lovteksten) og forskrifter. Ethiske regler for Norges Eiendomsmeglerforbund.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

KURS: EMS 9116 Jus for eiendomsmeglere, del II
STUDIUM: Eiendomsmeglerstudiet, 2. år

Kursansvarlig(e): T. Bråthen

Institutt: Økonomi

Semester: Heltid: Deltid:
Vår (2. sem.) Vår (2. sem.)

Vekttall: 4

Mål

Målet med kurset Jus for eiendomsmeglere, del II er at studentene skal få kunnskap om rettsregler som regulerer adgangen til erverv av fast eiendom og rettsregler som setter skranker for hvordan fast eiendom kan nyttes, samt rettsregler om grensen mellom faste eiendommer.

Studentene skal ha forståelse for rettsregler om eierrådighet og samfunnsstyring, rettsspørsmål i forbindelse med hevd, servitutter og fast eiendoms grenser, samt hvordan ulike kreditorer kan sikre sine krav i fast eiendom.

Videre skal studentene ha forståelse for regler om tinglysning av dokumenter vedrørende fast eiendom.

Studentene skal ha kjennskap til familie-, arve- og skifterett, samt odels- og åseterett, særlig med henblikk på reglens betydning ved omsetning av fast eiendom.

Innen fagområdet skatterett, som bygger videre på skatteøkonomi fra bedriftsøkonomistudiet, skal studentene få kjennskap til rettsregler om formues- og inntektsbeskatning og grundig kjennskap om

rettsreglene om beskatning av gevinst og fradrag for tap ved realisasjon av fast eiendom. Studentene skal også ha kjennskap til reglene om arveavgift.

Studentene skal ha kjennskap til rettsregler om tvangsfullbyrdelse, gjeldsforhandlinger og konkurs. Det kreves forståelse for regler om tvangssalg av boligeiendommer.

Med utgangspunkt i de juridiske fag skal studentene ha grundig kjennskap til utforming av kontrakter som inngås gjennom eiendomsmegler.

Forkunnskaper

Bedriftsøkonomstudiet eller tilsvarende.

Emneoversikt og obligatorisk litteratur

1. Rettsregler om eierrådighet og samfunnsstyring
 - Hovedpunkter i rettsregulering om vern av natur og miljø
 - Plan- og bygningsloven og andre rettsregler av betydning for nybygg og endringer for bestående bygninger.
 - Ekspropriasjonslovgivningen og rettsreglene om skjønn.
 - Konesjonslovgivningen.

Knophs oversikt over Norges rett. 10. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1993

 - Eiers rådighet over fast eiendom. § 47, I og II (s. 286 - 288)
 - Miljørett. § 116, I, II, III og V, § 117, § 118, § 119 (s. 1072 - 1105)
 - Ekspropriasjonsrett. §§ 120 - 122 (s. 1106 - 1126)
 - Erverv av fast eiendom (konesjon) § 48 (s. 293 - 297).
2. Andre tingsrettslige emner
 - Rettsreglene om hevd av fast eiendom.
 - Rettsreglene om begrensede rettigheter i fast eiendom (servitutter, tomtefeste).
 - Rettsreglene om fast eiendoms grenser.

Knophs oversikt over Norges rett. 10. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1993

 - Hevd. § 43, III (s. 258 - 263)
 - Begrensede rettigheter (servitutter). § 42, III, 1 og 2 (s. 243 - 246)
 - Faste eiendommers grenser. § 46, I - IV (s. 281 - 284)
 - Eiers rett og naboene. § 47, IV (s. 289 - 291)
 - Tomtefeste. § 56, III (s. 525 - 529)

Wyller, C.F.: *Boligrett*. 3.rev.utg. Bergen: Christian Fr. Wyller 1992. Pkt. 1.222 (s. 37 - 41)
3. Sikkerhetsrett
 - Pant og annen sikkerhetsstillelse i forbindelse med erverv av fast eiendom.
 - Rettsreglene om tilbakeholdsrett og arrest.

Kjelstrup, C.B.: *Liten panterett*. Oslo: Tano 1996

Knophs oversikt over Norges rett. 10. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1993

 - Tilbakeholdsrett og arrest. § 59, IV, 4 (s. 625 - 627), § 71, II (s. 751 - 754)
 - Kausjon, garanti og sikkerhetsstillelse. § 61, VIII (s. 668 - 673)

Wyller, C.F.: *Boligrett*. 3. rev. utg. Bergen: Christian Fr. Wyller 1992.

 - Pant i innskuddsboligen. Kap. 4 (s. 305 - 336)
 - Pantesikkerhet for ansvaret for fellesutgifter. Pkt. 6.4422 (s. 481 - 482)
4. Tinglysningsrett
 - Tinglysningslovgivningen, herunder forskrift om tinglysning.
 - Gjennomgang av praktisk gjennomføring av tinglysningen, med sikte på den delen av studiets annet år som tar for seg den praktiske eiendomsmeglingen.

Almaas, K.: *Tinglysning*. Oslo: Norges Eiendomsmeglerforbund 1997

5. Familie-, arve- og skifterett

- Økonomiske virkninger av ekteskap, herunder avtaleinngåelse på vegne av ektefellen.
- Rettsreglene om opphør av ekteskap og virkningene av dette.
- Rettsreglene om ulike gruppers arverett (slekt/ektefeller), herunder pliktdelsreglene.
- Rettsreglene om opprettelse av testament.
- Rettsreglene om skifte.
- Ugift samliv.

Knophs oversikt over Norges rett. 10. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1993

- Familieretten. § 23 (s. 154 - 156), § 25 (s. 161 - 170) og §§ 27 og 28 (s. 172 - 183)
- Arveretten. §§ 32 - 39 (s. 195 - 228)

6. Odels- og åsetesrett

- Rettsreglene om adgangen til å overta odelsjord og om fremgangsmåten ved slik overtakelse.

Knophs oversikt over Norges rett. 10. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1993

- Odelsretten. § 31 (s. 190-194).
- Åsetesretten. § 40 (s. 228-230).

7. Skatterett

- Skattelovens regler og Skattedirektoratets takseringsregler om formuesbeskatning av fast eiendom.
- Skattelovens regler om inntektsbeskatning av fast eiendom i eiertid (direkte ligning og indirekte ligning).
- Skattelovens bestemmelser om beskatning av gevinst og fradrag for tap som oppstår ved realisasjon av fast eiendom.
- Eiendomsskatt.
- Skattesatser som nyttes ved de forskjellige beskatningsformer.

Wyller, C.F.: *Boligrett*. 3. rev. utg. Bergen: Christian Fr. Wyller 1992 Kap. 5.

8. Tvangsfullbyrdelse, gjeldsforhandling og konkurs

- Rettsreglene om tvangsfullbyrdelse, gjeldsforhandling og konkurs, herunder regler om fast eiendoms stilling ved tvangsfullbyrdelse, gjeldsforhandling og konkurs.

Knophs oversikt over Norges rett. 10. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1993. § 64 (s. 693 - 695) og § 65 VIII (s. 705 - 707)

Bråthen, T. (red.): *Foretaksrett*. 3. utg. Oslo: Ad Notam 1997. Kap. XVI

9. Kontraktskriving

- Utforming av kontrakter som inngås gjennom eiendomsmegler.

Lovtekster m.v.

Relevante lovtekster (Norges Lover, særtrykk m.v.) er meget sentrale i studiet. Studentene forutsettes å bruke siste utgave av lovsamlingen Norges Lover, samt særtrykk som det opplyses om i undervisningen.

Dataverktøy

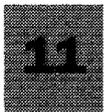
Det benyttes ikke dataverktøy i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset foreleses over 84 timer.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Norges Lover, særutgaver av lover, fotokopier av lover, lovutkast (bare lovteksten) og forskrifter. Ethiske regler for Norges Eiendomsmeglerforbund.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Logistikk

SPESIALISERING: Logistikk

STUDIUM: Diplomøkonomstudiet, 3. år

Kursansvarlig(e):	H. Virum
Institutt:	Markedsføring og logistikk
Semester:	Høst/Vår
Vekttall:	8

Mål

Målet med spesialiseringen er å gi studentene grundig, ledelsesorientert innsikt i hvordan logistikk-kunnskaper kan forbedre virksomhetens totale ressursutnyttelse og øke virksomhetens konkurransekraft og kostnadseffektivitet. Spesialiseringen fokuserer på de fysiske og administrative prosesser som er knyttet til det å anskaffe, håndtere, lagre, transportere og levere ferdigvarer, råvarer og materiell i form av deler og komponenter.

Obligatorisk litteratur

Weele, A.J. van: *Purchasing Management: analysis, planning and practice*. London: Chapman & Hall 1994
Cooper J.(ed.): *Logistics and Distribution Planning: strategies for management*. 2nd.ed. London: Kogan Page 1994
Christopher, M.: *Logistics and Supply Chain Management: strategies for reducing costs and improving services*. London: Pitman 1992
Artikler, forelesningsnotater

Emneoversikt

Emnene i spesialiseringen og forelesningene organiseres i tre deler. Den første delen omhandler Strategisk logistikk. Annen del omfatter Transport og distribusjonsplanlegging. Tredje del tar for seg Innkjøp og materialforsyning.

1. Strategisk logistikk
 - Ledende logistikkbedrifter
 - Kundeservice og logistikkstrategi
 - Tidskonkurranse
 - Partnerskap i distribusjonsleddet
 - Leverandørsamarbeidet
 - Tilvirkning og logistikk
 - Organisering av logistikkaktiviteter
 - Logistikk i servicebedrifter

2. Transport og distribusjonsplanlegging
 - Godstransport og samferdselspolitikk, regulering og deregulering
 - Transportformene; markedsandeler, markedsutvikling og konkurranseflater, økonomiske forhold, tekniske egenskaper, tariffen og regulativer, miljøproblemer
 - Distribusjonssystemer; IT-anvendelser og muligheter, leveringservice, lagersystemer, lagringsformer.
 - Tredjepartslogistikk, andre samarbeidsformer i distribusjonskanalen
 - Internasjonal distribusjon
3. Innkjøp og materialforsyning
 - Innkjøpsfunksjonen
 - Innkjøpets mål og strategier
 - Anskaffelse
 - Leverandørvalg
 - Leverandørsamarbeid
 - Forhandlinger
 - Inngåelse av kontrakter
 - Logistikk-etikk

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Spesialiseringen gjennomføres over 144 kurstimer.

Gjennomføringen skjer ved en blanding av forelesninger, gruppearbeid og løsning av caseoppgaver.

I tillegg til dette vil studentene utføre en betydelig egeninnsats i arbeidet med prosjektoppgaven.

Eksamen

Spesialiseringen avsluttes med innlevering av en prosjektoppgave samt en fem timers individuell skriftlig eksamen.

Prosjektarbeidet skal gi studentene anledning til, gjennom eget arbeid, å sette teori inn i praktisk sammenheng.

Opgaveteksten leveres ut tidlig i januar og innlevering skjer i midten av juni. Grupper på inntil tre studenter kan gjennomføre et felles prosjektarbeid.

Til den skriftlige eksamen vil studentene kunne bli prøvet i alle emneområder som inngår i spesialiseringen.

Eksamensoversikt

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	Eksamen
DST 1720	Prosjektoppgave i logistikk	4	V98 (P)
DST 1721	Logistikk	4	V98 (E 5t.)

P = Prosjektoppgave E = Skriftlig eksamen

Hjelpemidler til eksamen

Tillatt hjelpemiddel til eksamen er en ikke-programerbar kalkulator.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Makroøkonomi

KURS: SØK 8400 Makroøkonomi
STUDIUM: Grunnfag i bedriftsøkonomi (Bedriftsøkonomstudiet)
 Grunnfag i markedsøkonomi (Markedsøkonomstudiet)

Kursansvarlig (e): B.E. Ytterhus

Institutt: Økonomi

Semester:	Heltid:	Deltid:	Fjernundervisning:
	Vår (2.sem.)	Bestemmes av den enkelte BI Høyskole	Alle semestre

Vekttall: 2

Mål

Kurset er et innføringskurs i makroøkonomi og skal med basis i sosialøkonomisk tankegang, begrepsapparat og teori gi:

- Grunnlag for lesning og tolkning av samfunnsøkonomiske problemstillinger i fagpresse og media,
- Skape forståelse for hvordan samspillet mellom den offentlige og den private sektor i økonomien frembringer det resultatet vi daglig observerer,
- Redegjøre for markedsmekanismene (etterspørsel, tilbud), nasjonalregnskap, inntektsteori og sammenhenger mellom real- og pengemarkedene samt valutamarkedene.

Obligatorisk litteratur

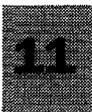
Ytterhus, B. E.: *Samfunnsstyring og økonomisk politikk*. 6. utg. Oslo: Cappelen Akademisk forlag 1997.

Grønn, E.: *Samfunnsøkonomiske emner*. 2. utg. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1993.

Anbefalt litteratur

Stortingsmelding nr. 1: *Nasjonalbudsjettet 1998*. (kommer i oktober '97)

Synnestvedt, T. og Ytterhus, B. E.: *Oppgavehefte i samfunnsøkonomi (makro)*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag 1996.

Emneoversikt

1. Oversikt over økonomifaget
 - mikro- og makroøkonomi
 - marked, tilbud, etterspørsel, likevekt
2. Elementær makroøkonomi
 - nasjonalregnskapsbegreper
 - økonomisk vekst og bærekraftig utvikling
 - Keynes' enkle multiplikatormodell
 - eksport og import

3. Penge- og finanspolitiske begreper
 - om pengemarkedet
 - IS-LM-modellen i en lukket økonomi
 - det offentliges budsjettbalanse
 - finans- og pengepolitikk i praksis
4. Stabiliseringspolitikk i en åpen økonomi
 - valutamarkedet
 - finans- og pengepolitikk under frie kapitalbevegelser
5. Utdyping av den enkle makromodellen
 - inflasjon, Phillips-kurven
 - AD/AS-modellen

Dataverktøy

Bruk av dataverktøy er ikke obligatorisk i kurset. Dataverktøy kan imidlertid brukes til å eksemplifisere og visualisere en rekke av kursets sentrale problemstillinger. For de studenter som ønsker det, vil det ved eksamen bli anledning til å bruke dataverktøy. Det anbefales at man da disponerer egen PC.

Anbefalt programvare

Vidvei, T. og Ytterhus, B. E.: MAKRO versjon 2.00. Dataverktøy i makroøkonomi. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1992 eller senere utgave.

Gjennomføring

Gjennomføringen baserer seg på forelesninger over 42 timer. Kurset gjennomføres også som fjernundervisning. Studenter som følger deltidsstudiet bes kontakte sitt studiested for nærmere informasjon.

Eksamen

Kurset avsluttes med en hjemmeeksamen på 72 timer som løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter. Det er tillatt å bruke dataverktøy til å løse eksamensoppgavene der det er hensiktsmessig.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Makroøkonomi / Offentlig økonomi

KURS: SØK 9435 Makroøkonomi/Offentlig økonomi
STUDIUM: Diplomøkonomstudiet, 3. år

Kursansvarlig(e): B. Ytterhus og E.Grønn

Institutt: Økonomi

Semester: Heltid:

Høst (1. sem.)

Vekttall: 3

Mål

Målet med kurset er todelt: For det første skal kurset utdype kunnskapene studentene har fra bedriftsøkonomstudiet innenfor makroøkonomi. Makromodellene baseres nå i sterkere grad på mikroteori og intertemporal tilpasning. Sentrale temaer som arbeidsledighet og inflasjon drøftes inngående. Den økonomiske politikks muligheter og begrensninger i åpne økonomier er kursets hovedtema.

Videre skal kurset gi grunnlag for en dypere forståelse av konsumenters og bedrifters innvirkning på allokeringen av samfunnets ressurser og velferdsmessige konsekvenser av ulike markedsformer og markedsimperfeksjoner. Det tas sikte på å drøfte behovet for offentlige inngrep i en markedsøkonomi, redegjøre for konsekvensene av forskjellige former for markedssvikt og gi innsikt i metoder til bruk i samfunnsplanleggingen.

Forkunnskaper

For makroøkonomidelen kreves et elementært innføringskurs som innbefatter IS-LM-modellen, f.eks. SØK 8400 Makroøkonomi. I offentlig økonomi kreves et standard mikroøkonomikurs som SØK 9354 Mikroøkonomi.

Emneoversikt og obligatorisk litteratur

Emnene i kurset og forelesningene organiseres i to deler. Den første delen omhandler makroøkonomi, den andre delen omhandler offentlig økonomi.

1. Makroøkonomi

- Makroøkonomiske begreper og problemstillinger
- Intertemporal tilpasning hos aktørene
- Arbeidsmarked og ledighet
- Pengeettespørsmål, -tilbud og -politikk
- IS-LM modellen i en lukket og åpen økonomi
- Inflasjon og ledighet
- AD-AS-modellen ved faste og fleksible valutakurser
- Makroøkonomisk stabiliseringspolitikk: Muligheter og begrensninger

Burda, M. and Wyplosz, C.: *Macroeconomics: a European Text*. 2nd ed. Oxford: Oxford University Press 1997. Utvalgte deler.

2. Offentlig økonomi

- Den offentlige sektors rolle i en økonomi som den norske
- Frikonkurransmodellens optimalitetsegenskaper
- Markedsimperfeksjoner
- Nyttekostnadsanalyse
- Miljøøkonomi

Frank, R.H.: *Microeconomics and Behavior*. 3rd ed. New York: McGraw-Hill. 1997 (kap. 17, 18, 19,)

Grønn, E.: *Nytte-kostnads-analyse*. 2.utg. Oslo: Bedriftsøkonomens forlag 1991. Utvalgte deler.

Førsund, F. R. og Strøm, S.: *Miljø-økonomi*. 3.utg. Oslo: Universitetsforlaget 1996. Utvalgte deler.

Anbefalt litteratur

Westskog, H.: *Artikler og utfyllende kommentarer til SØK 2711*. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1992

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset foreleses i høstsemesteret over 54 timer. Herav brukes 27 timer til makroøkonomi og 27 timer til offentlig økonomi. Studentene kan ikke regne med at alle deler av det skriftlige pensum dekkes gjennom forelesningene.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers individuell skriftlig eksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Ingen hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Markedsføring

SPECIALISERING:	Markedsføring
STUDIUM:	Diplomøkonomstudiet, 3. år
Kursansvarlig(e):	E. Nes, H. Biong
Institutt:	Markedsføring og logistikk
Semester:	Høst/Vår
Vekttall:	8

Mål

Målet med spesialiseringen er å gi studentene kunnskaper og innsikt i markedsføring som funksjonsområde i bedrifter og organisasjoner. Markedsføringens betydning øker i takt med økende internasjonal konkurranse. Spesialiseringen dekker sentrale områder i markedsføringsfaget. Den gir et godt grunnlag for utøvelse og ledelse av markedsføringen og kompetanse i markedsorientert ledelse.

Emneoversikt og obligatorisk litteratur

Emnene i spesialiseringen og forelesningene organiseres i fem deler: Markedsanalyse og industriell markedsstrategi i høstsemesteret, forbrukeratferd, markedskommunikasjon og distribusjonsledelse i vårsemesteret.

1. Markedsanalyse

1. Forskningsprosessen ved markedsundersøkelser
2. Datainnsamling, - primær- og sekundærdata
3. Utforming av måleinstrumenter
4. Utvalgsmetode
5. Dataanalyse - univariate, bivariate og multivariate metoder.

Selnes, F.: *Markedsundersøkelser*. 3. utg. Oslo: Tano 1993

2. Industriell markedsstrategi

1. Markedsinndelinger, produktkarakteristika
 - Spesielle trekk ved bedriftsmarkedet
2. Organisasjoners kjøpsatferd
3. Relasjoner og partnerskap
4. Industriell segmentering og posisjonering
5. Bruk av konkurransemidler på bedriftsmarkedet
 - Personlig salg og salgsledelse
6. Strategi og innovasjon

Webster jr., F.E.: *Industrial Marketing Strategy*. 3rd ed. New York: Wiley 1991

3. Forbrukeratferd

1. Forbrukeratferd - grunnleggende begreper
 - Historisk utvikling av området, * Praktisk bruk av teori, *Markedssegmentering
2. Individuelle faktorer i forbrukeratferden
 - Motivasjon og personlighet, *Livsstil, *Persepsjon, *Læring, *Innstillinger

3. Gruppeinnflytelser på forbrukeratferden
 - Referansegrupper, *Familien som beslutningsenhet, *Samfunnsklasse, *Kulturforhold
4. Forbrukernes
 - Personlige innflytelse og opinionslederskap
 - Innovasjonsspredning
 - Stadier i beslutningsprosessen

Thjømøe, H.M.: *Forbrukeratferd: kjøpsatferd og økonomisk psykologi i markedsføringen*. 5. utg. Asker: Singularis Forlag 1996

4. Markedskommunikasjon

1. Innledning til markedskommunikasjon
2. Markeder og aktørgrupper
3. Generell kommunikasjonsteori.
4. Psykologiske, sosiologiske og økonomiske teorier om kommunikasjonsprosessen
5. Markedssegmentering og målgruppeanalyser
6. Budskapet; idegrunnlag og utforming
7. Effektmålinger og resultatkontroll
8. Medievalg og mediebruk
9. Samfunnsinformasjon og politisk reklame
10. Fremtidsperspektiver på markedskommunikasjon

Helgesen, T.: *Markedskommunikasjon: prinsipper for effektiv informasjon og påvirkning*. 3. utg. Oslo: Cappelen Akademisk forlag 1995

5. DISTRIBUTJONSLEDELSE

1. Distribusjonsfunksjonene
2. Detalj- og engrosleddet
 - Struktur, lokalisering og informasjonssystem
3. Vertikal organisering, kjeder og maktfordeling
4. Ledelse av vertikale relasjoner

Gripsrud, G. og Nygaard, A.: *Markedsføringskanaler*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag 1996

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Spesialiseringen gjennomføres over 144 kurstimer med forelesninger, gruppearbeid, gruppepresentasjoner og veiledning i forbindelse med prosjektoppgaven. Mellom samlingene vil studentene arbeide med pensum, caseoppgaver og prosjektoppgave.

Eksamen

Spesialiseringen avsluttes med innlevering av en prosjektoppgave og en fem timers individuell skriftlig eksamen. Praktisk prosjektarbeid skal gi studentene anledning til, gjennom eget arbeid, å sette teori inn i praktisk sammenheng. Oppgaveteksten leveres ut i januar og innlevering skjer i midten av juni. Grupper på inntil tre studenter kan gjennomføre et felles prosjektarbeid.

Til den skriftlige eksamen vil studentene bli prøvet i alle emneområder som inngår i spesialiseringen.

Eksamensoversikt

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	Eksamen
DST 1920	Prosjektoppgave i markedsføring	4	V98 (P)
DST 1921	Markedsføring	4	V98 (E 5t.)

P = Prosjektoppgave E = Skriftlig eksamen

Hjelpemidler til eksamen

Ingen hjelpemidler er tillatt til den skriftlige eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjoneksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Markedsføring av tjenester

KURS: EMS 9520 Markedsføring av tjenester

STUDIUM: Eiendomsmeglerstudiet, 2. år

Kursansvarlig(e): A. Stokke Johnsen

Institutt: Markedsføring og logistikk

Semester: Heltid:

Deltid:

Høst (1. sem.) + Vår (2. sem.) Høst (3. sem.) + Vår (4.sem.)

Vekttall: 4

Mål

Kursets formål er å gi studentene fordypende kunnskaper på sentrale områder innen tjenestemarkedsføring knyttet til eiendomsmegling. Kurset omfatter fagområdene forbruker- og kjøpsatferd, markedsanalyse, samt serviceledelse hvor det blir gitt generell innsikt i og operativ forståelse for hvordan man kan planlegge og utøve markedsaktiviteter på en bedre måte. Kurset skal gjennom forelesninger, veiledning og oppgaveløsning i størst mulig grad knyttes til de særtrekk som gjelder for eiendomsmeglerbransjen.

Forkunnskaper

Bedriftsøkonomstudiet eller tilsvarende utdanning.

Emneoversikt og obligatorisk litteratur

DELKURS 1: Forbruker- og kjøpsatferd

Mål

Kunnskap om kunders motiver, behov og beslutningsprosesser er en forutsetning for systematisk markedsføring og effektiv markedskommunikasjon for alle produkter - også eiendomsmeglertjenester.

Kurset tar sikte på å gi kunnskap om kjøpsatferd og faktorer som påvirker denne på ulike markeder - med tyngde på kjøp av private tjenester. Et annet mål for kurset er å gi studentene innsikt og øvelse i bruk av atferdsteori, samt innsikt i kognitiv psykologi. Studentene skal etter kurset kunne ta bedre markedsføringsbeslutninger knyttet til eiendomsmegling.

Obligatorisk litteratur

Thjømøe, H. M.: *Forbrukeratferd: kjøpsatferd og økonomisk psykologi i markedsføringen*. 5. utg. Asker: Singularis 1996

Emneoversikt

1. Perspektiver i forbrukeratferden
 - hva er forbrukeratferd
 - forbrukeratferdens faglige forankring
 - markedskommunikasjon og posisjonering av produkter

2. Trinn i atferdsprosessen - modeller
3. Individuelle faktorer i forbrukeratferden
 - motiver og behov
 - informasjonsbehandling
 - persepsjon og læring
 - forbrukeres vurdering av kvalitet og pris
 - problemerkjenning og beslutningsatferd
 - holdninger og handlinger
4. Sosial innflytelse på atferden
 - kultur
 - gruppedynamikk og referansegrupper
 - familiens innflytelse på atferden

DELKURS 2: Markedsanalyse

Mål

Delkursets mål er å gi studentene en forståelse av hvordan man kan skaffe seg et solid informasjonsgrunnlag for utøvelse av markedsføringsfunksjonen i eiendomsmeglerbransjen. Undervisningen tar sikte på å gjøre studentene i stand til selv å gjennomføre enklere markedsundersøkelser og til å bli kvalifiserte innkjøpere og brukere av markedsanalysetjenester.

Obligatorisk litteratur

Selnes, F.: *Markedsundersøkelser*. 3. utg. Oslo: TANO 1993

Emneoversikt

1. Diagnose av problemsituasjon
2. Sekundærdata og primærdata
3. Valg av forskningsdesign
4. Ulike metoder for markedsundersøkelser
5. Utvalgsprosedyre ved markedsundersøkelser
6. Analyse og presentasjon av data
7. Profil- og holdningsmålinger
8. Konkurrentanalyser
9. Kvalitets- og tilfredshetsmålinger

DELKURS 3: Serviceledelse og tjenestemarkedsføring

Mål

Kursets mål er å gi studentene en generell innsikt i og operativ forståelse av hvilke konsepter vi i dag har for ledelse og markedsføring av tjenesteforetak. Det legges vekt på de særtrekk som gjør at en ikke uten videre kan overføre ledelses- og markedsføringsprinsipper fra produksjonsforetak til tjenesteforetak. Kurset anvender et ledelsesperspektiv i gjennomgangen av muligheter og problemer knyttet til organisering, styring og markedsføring av tjenesteforetak, med spesiell fokus på eiendomsmegling. Etter kurset skal studentene være bedre i stand til å markedsføre megler tjenester og kommunisere med ulike aktører i markedet.

Obligatorisk litteratur

Andreassen, T. W.: *Serviceledelse: Prinsipper for effektiv markedsføring og ledelse av serviceforetak*. 2. utg. Oslo: Ad Notam/Gyldendal 1995.

Emneoversikt

1. Introduksjon om tjenester
2. Klassifisering av tjenester
3. Servicekvalitet og kundetilfredshet
4. Utvikling av konkurransedyktige tjenester
5. Håndtering av kunderelasjoner
6. Organisatoriske aspekter og intern markedsføring
7. Strategisk ledelse og markedsplanlegging
8. Markedskommunikasjon av eiendomsmeglertjenester
9. Budskapsutforming og medievurdering

Dataverktøy

Det benyttes ikke dataverktøy i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres over 84 kurstimer og er organisert i følgende tre delkurs:

Delkurs 1:	Forbruker- og kjøpsatferd	24 timer
Delkurs 2:	Markedsanalyse	24 timer
Delkurs 3:	Serviceledelse og tjenestemarkedsføring	36 timer

Oppgaveløsning og aktiv deltakelse fra studentenes side er en forutsetning for et godt utbytte av kurset. En del av kurstimene vil bli benyttet til veiledning i løsning av prosjektoppgaven som er en del av læringsprosessen.

Eksamen

Studentene evalueres med en prosjektoppgave knyttet til eiendomsmeglerbransjen med bakgrunn i pensumlitteraturen. Oppgaven kan løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter. Ved løsning av oppgaven skal det først utarbeides et to siders notat om innhold og opplegg av prosjektoppgaven som skal godkjennes av kursansvarlig / foreleser før videre arbeid settes igang.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt ved løsning av prosjektoppgaven. I tillegg til pensumlitteraturen forventes det bruk av annen litteratur.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Markedsføringsledelse

KURS: MRK 8614 Markedsføringsledelse
STUDIUM: Grunnfag i bedriftsøkonomi (Bedriftsøkonomstudiet)
 Grunnfag i markedsøkonomi (Markedsøkonomstudiet)

Kursansvarlig(e): A. Stokke Johnsen

Institutt: Markedsføring og logistikk

Semester:	Heltid:	Deltid:	Fjernundervisning:
	Høst (1.sem.)	Bestemmes av den enkelte BI Høyskole	Alle semestre

Vekttall: 2

Mål

Studentene skal etter kurset ha styrket sine basiskunnskaper i markedsføring og oppnådd en bedre forståelse av markedsføringens virkemidler og funksjon. Studenten skal bli godt kjent med sentrale begreper, teorier og modeller knyttet til markedsføring. En sterkere markedsorientering og faglige kunnskaper skal gjøre studenten bedre i stand til å identifisere, analysere og løse enklere markedsføringsproblemer i praksis.

Forkunnskaper

Som for studiet. I og med at markedsføring er nært knyttet til praksis og til andre funksjoner i arbeidslivet, vil studenter med praktisk erfaring og med innsikt i andre bedriftsøkonomiske disipliner få større utbytte av kurset.

Obligatorisk litteratur

Biong, H., Framnes, R. og Thjømøe, H. M.: *Markedsføringsledelse med løsningsmomenter*. 5. utg. Oslo: Tano 1997

Framnes, R. og Johnsen, A. Stokke: *Markedsføring - Oppgavesamling til Markedsføringsledelse*. Eget forlag 1997

Emneoversikt

1. Introduksjon til markedsføringsfagets utvikling
2. Markedsføringsfunksjonenes plass i virksomheten
3. Kundetilfredshet og kunderelasjoner
4. Markedsføringens omgivelser og arbeidsbetingelser
5. Kjøpsatferd på forbruker- og bedriftsmarkedet
6. Segmentering, markedsanalyse og prognoser
7. Markedsføringens virkemidler
8. Strategi og markedsplanlegging
9. Organisering og kontroll av markedsføringen

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i kurset, men modellverktøyet "Mark Up" kan i noen grad benyttes til øsning av oppgaver.

Gjennomføring

Kurset foreleses totalt 42 timer. Hele begrepsapparatet rundt markedsføringsplanlegging og -planen har en sentral plass i forelesningene. Foreleser vil supplere fremstillingene med praktiske eksempler. Oppgaveløsning og drøftelser utgjør en viktig del av kurset og er nødvendige øvelser med tanke på eksamen. Det forventes derfor en aktiv egeninnsats av studentene både med hensyn til oppgavearbeid og i selve oppgavegjennomgangen i klassen. Som ledd i egenkontroll av innlært pensum, gjennomføres individuelle flervalgsprøver i løpet av semesteret.

Kurset gjennomføres også som fjernundervisning. Studenter som følger deltidsstudiet bes kontakte sitt studiested for nærmere informasjon.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Ingen hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Markedsøkonomi

KURS: EMS 9114 Markedsøkonomi
STUDIUM: Eiendomsmeglerstudiet, 2. år

Kursansvarlig(e): Erik Grønn
Institutt: Økonomi
Semester: Heltid: Deltid:
Høst (1. sem.) Høst (1. sem.)
Vekttall: 2

Mål

Kursets formål er å trene studentene i systematiske analyser av konsumenter og bedrifters atferd i ulike markedsmessige situasjoner ved å vise hvordan samspillet mellom etterspørsels- og tilbudsidene bestemmer pris og omsatt mengde i ulike markeder. Boligmarkedenes virkemåte er et viktig moment i dette kurset, og hvor det er naturlig vil de teoretiske poengene i undervisningen bli belyst med eksempler fra boligmarkedene.

Forkunnskaper

Bedriftsøkonomistudiet eller tilsvarende.

Obligatorisk litteratur

Parkin, M. and King, D.: *Microeconomics*. 2nd ed. Wokingham: Addison-Wesley 1995

Grønn, E. (red.): *Artikler om boligmarkedet*. Sandvika: BI Forlag 1993.

Grønn, E.: *Mikroøkonomi: formler og oppgaver*. 3. utg. Oslo: Cappelen Akademisk forlag 1996.

Emneoversikt

1. Introduksjon til makroøkonomisk analyse
2. Elementær markedsøkonomi: tilbud og etterspørsel
3. Teori om konsumentenes tilpasning
 - Budsjettbetingelsen og konsumentens preferanseordning
 - Virkning av pris- og inntektsendringer
 - Etterspørselsfunksjoner og elastisiteter
4. Teori om bedrifters tilpasning
 - Produksjonsteori
 - Virkning av endret teknikk
 - Optimal bruk av innsatsfaktorer
 - Kostnadsteori
 - Profittmotivet
5. Teorier om hvordan markedene fungerer
 - Fri (perfekt) konkurranse
 - Monopol
 - Definisjon av oligopol og monopolistisk konkurranse
 - Spill
6. Markedenes allokering av samfunnets ressurser
7. Anvendelser

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset foreleses over 42 timer.

Studentene kan ikke regne med at alle deler av pensum dekkes gjennom forelesningene.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Tillatt hjelpemiddel er programmerbar kalkulator.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Markedsøkonomi

KURS: RLS 9312 Markedsøkonomi
STUDIUM: Diplomøkonomstudiet i reiseliv, 2.år

Kursansvarlig(e): Erik Grønn
Institutt: Økonomi
Semester: Heltid:
Høst (1.sem.)
Vekttall: 2

Mål

Kursets formål er å trene studentene i systematiske analyser av konsumenters og bedrifters atferd i ulike markedsmessige situasjoner ved å vise hvordan samspillet mellom etterspørsels- og tilbudssiden bestemmer pris og omsatt mengde i ulike markeder. Konkurransesituasjonen og markedsutviklingen for de tjenesteytende næringer vil bli forsøkt viet spesiell oppmerksomhet gjennom forelesningenes bruk av cases og eksempler.

Forkunnskaper

Bedriftsøkonomistudiet eller tilsvarende.

Obligatorisk litteratur

Parkin, M. : Microeconomics. 3rd ed. Wokingham: Addison-Wesley 1996
Grønn, E.: Mikroøkonomi: formler og oppgaver. 3.utg. Oslo: Cappelen Akademisk forlag 1996

Emneoversikt

1. Introduksjon til mikroøkonomisk analyse
2. Elementær markedsøkonomi: tilbud og etterspørsel
3. Teori om konsumentenes tilpasning
 - Budsjettbetingelsen og konsumentens preferanseordning
 - Virkning av pris- og inntektsendringer
 - Etterspørselsfunksjoner og elastisiteter
4. Teori om bedrifters tilpasning
 - Produksjonsteori
 - Optimal bruk av innsatsfaktorer
 - Kostnadsteori
 - Profittmotivet
5. Teorier om hvordan markedene fungerer
 - Fri (perfekt) konkurranse
 - Monopol
 - Oligopol
 - Spill
6. Markedenes allokering av samfunnets ressurser

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset foreleses over 42 timer.

Studentene kan ikke regne med at alle deler av det skriftlige pensum dekkes gjennom forelesningene.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Tillatt hjelpemiddel er en programmerbar kalkulator.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Matematikk for økonomer

KURS: MET 9100 Matematikk for økonomer
STUDIUM: Grunnfag i bedriftsøkonomi (Bedriftsøkonomstudiet)

Kursansvarlig (e): T. Foss

Institutt: Økonomi

Semester:

Heltid:

Høst (1.sem.)

Deltid:

Bestemmes av
den enkelt

BI Høyskole

Fjernundervisning:

Alle semestre

Vekttall: 2

Mål

Kursets mål er å gi studentene et matematisk grunnlag som vil lette forståelsen av - og arbeidet med - bedriftsøkonomiske fag.

Forkunnskaper

Kurset bygger på kunnskaper i matematikk tilsvarende førsteårskurset fra den videregående skolen. Imidlertid vil vi anbefale studenter som kun har førsteårskurset i matematikk, å ta forkurs i matematikk.

Obligatorisk litteratur

Bjørnstad, H. (et al.): *Matematikk for økonomi og samfunnsfag for høyskolene*. 3.utg. Kristiansand: Høyskoleforlaget 1995.

Anbefalt litteratur

Foss, T., Olsson, U. H.: *Eksamensoppgavesamling med løsningsforslag i matematikk for bedriftsøkonomstudiet*. Sandvika: BI Forlag siste utgave.

Emneoversikt

1. Derivasjon med anvendelser.
2. Eksponensial- og logaritmefunksjoner.
3. Rekker og finansmatematikk.
4. Funksjoner av flere variable.
5. Optimeringsproblemer.
6. Enkel integrasjon.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset er på 42 timer med ordinære fellesforelesninger der foreleser gjennomgår sentrale deler av pensum. I tillegg til lesning av pensumbøkene er det meget viktig at studentene regner oppgaver tilknyttet pensum. Det anbefales også at de slår seg sammen i arbeidsgrupper (kollokviégrupper) på 3-5 deltakere og hjelper hverandre. Kurset gjennomføres også som fjernundervisning. Studenter som følger deltidsstudiet bes kontakte sitt studiested for nærmere informasjon.

Eksamen

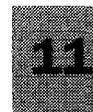
Kurset avsluttes med en fire timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Medier og kommunikasjon

KURS: MRK 9710 Medier og kommunikasjon
STUDIUM: Grunnfag i bedriftsøkonomi (Bedriftsøkonomstudiet)
 Grunnfag i markedsøkonomi (Markedsøkonomstudiet)

Kursansvarlig(e): M. Haug

Institutt: NMH

Semester:

Heltid:

Deltid:

Fjernundervisning:

Høst (1.sem.)

Bestemmes av

Vår (2.sem.)

den enkelte

BI Høyskole

Vekttall: 2

Mål

Mediene er hovedaktører i det moderne samfunn. Kurset skal gi studentene en grunnleggende innføring i og forståelse for hvordan media fungerer og hvordan de utøver sin rolle i samfunnet. Kurset er meget bredt anlagt. Med utgangspunkt i teorier om kommunikasjon, med vekt på massekommunikasjon, gjennomgås den historiske utvikling av mediene, mediestrukturen i Norge og internasjonalt, innhold i mediene, medienes virkninger og mediekanalene TV, radio, aviser, film, internett. Det legges særlig vekt på å klarlegge samspillet mellom næringslivet og mediene, for bevisstgjøring av hvordan næringslivsledere bedre kan samspille med mediene for å nå sine bedriftsøkonomiske mål. Det legges vekt på hvordan nye medier omskaper den kommunikative virkeligheten for individet, bedriftene og samfunnet. Det blir avholdt et 3-timers kurs i bruk av internett. Det blir også gitt en første innføring i å skrive fagoppgaver som del av grunnfaget.

Obligatorisk litteratur

Schwebs, T. og Østbye, H.: *Media i samfunnet*. 3. utg. Oslo: Samlaget 1995

Defleur, M.L. & Dennis, E.E.: *Understanding Mass Communication*. 5th ed. Dallas: Houghton Mifflin 1997

kap. 10-14, 16-18, s. 317-472, 533-626

Haug, M. og Lippe, B. v.d. (red): *Artikkelsamling: Medier og kommunikasjon*. Sandvika: BI Forlag 1997

Anbefalt litteratur

Loeffler, C. og Anderson, T. (red.): *Virtuell virkelighet: Teknologi og kultur, muligheter og utfordringer*. Oslo: Spartacus 1994

Bakke, J. W. og Julsrud, T. (red.): *Den Elektroniske Nomade*. Spartacus 1996

Allern, S.: *Kildenes makt*. 2. utg. Oslo: Pax 1996

Mathiesen, T.: *Makt og medier*. 2.utg. Oslo: Pax 1993

Heradstveit, D. og Bjørge, T.: *Politisk kommunikasjon*. 2.utg. Oslo: TANO 1992

Larsen, P.: *TV-analyse for mediestuderende. Tre kapitler om betydning og fortælleranalyse*. Inst. for medievitenskap, 1995

Emneoversikt

1. Innføring i kommunikasjonsteorier
2. Mediehistorikk og medieutvikling
3. Mediestruktur, i Norge og internasjonalt
4. Mediekanaler: TV, radio, aviser/skriftlige medier, film
5. Nye medier/ internett/data
6. Mediepåvirkning, reklame og informasjon/PR
7. Effektforskning, innholdsanalyse
8. Medier, politikk og samfunn
9. Om å skrive fagoppgaver

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres over 42 timer med forelesninger. Gruppearbeidet, selvstudier og presentasjon av gruppearbeide inkluderes. Kurset gjennomføres også som fjernundervisning. Studenter som følger deltidsstudiet bes kontakte sitt studiested for nærmere informasjon.

Eksamen

Kurset avsluttes med en 72 timers hjemmeksamen som kan løses individuelt eller i grupper på inntil tre -3 studenter.

Hjelpemidler til eksamen

Alle skriftlige hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjon ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Mikroøkonomi

KURS: SØK 9354 Mikroøkonomi
STUDIUM: Høgskolekandidatstudiet, 2. år
 Diplomøkonomstudiet, 2. år

Kursansvarlig(e): Solveig Lothe
 Institutt: Økonomi
 Semester: Heltid Deltid Fjernundervisning
 Høst (1.sem.) Vår (2.sem.) Vår (2.sem.)
 Vekttall: 2

Mål

Kursets formål er å trene studentene i systematiske analyser av konsumenter og bedrifters atferd i ulike markedsmessige situasjoner, ved å vise hvordan samspillet mellom etterspørsel- og tilbudssiden bestemmer markedsprisen og omsatt kvantum. Det legges også vekt på å utvikle metoder til å kunne avgjøre om de forskjellige markedsmessige ordningene utnytter ressursene på en god og effektiv måte.

Forkunnskaper

Bedriftsøkonomstudiet ved BI eller tilsvarende.

Obligatorisk litteratur

Parkin, M.: *Microeconomics*. 3rd ed. Wokingham: Addison-Wesley 1996
 Grønn, E.: *Mikroøkonomi. formler og oppgaver*. 3. utg. Oslo: Cappelens Akademiske forlag 1996

Emneoversikt

1. Introduksjon til mikroøkonomisk analyse
2. Elementær markedsøkonomi: tilbud og etterspørsel
3. Teori om konsumentenes tilpasning
 - Busjettbetingelsen og konsumentens preferanseordning
 - Virkning av pris- og inntektsendringer
 - Etterspørselsfunksjoner og elastisiteter
4. Teori om bedrifters tilpasning
 - Produksjonsteori
 - Optimal bruk av innsatsfaktorer
 - Kostnadsteori
 - Profittmotivet
5. Teorier om hvordan markedene fungerer
 - Fri (perfekt) konkurranse
 - Monopol
 - Oligopol
 - Spill
6. Markedenes allokering av samfunnets ressurser

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset foreleses over 42 timer.

Studentene kan ikke regne med at alle deler av det skriftlige pensum dekkes gjennom forelesningene.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Tillatt hjelpemiddel er en programmerbar kalkulator.

Kontinuasjon

Kontinuasjoneksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Muntlig eksamen for eiendomsmeglerstudiet

Kurs : EMS 9118 Muntlig eksamen for eiendomsmeglerstudiet

Studium: Eiendomsmeglerstudiet, 2. år

Fagansvarlig(e): Eksamenkommisjonen for studiet

Studiets 2. avdeling avsluttes med en muntlig eksamen. For å kunne gå opp til muntlig eksamen forutsettes det at alle skriftlige eksamener er bestått. Eksamen finner sted ved Semesterslutt. Muntlig eksamen kan omfatte spørsmål fra alle fagområder innen 2. avdeling. Dersom en student har fått innvilget fritak i et kurs på 2. avdeling, kan kandidaten likefullt bli prøvet i det til muntlig eksamen.

Muntlig eksamen evalueres med bestått/ikke bestått.

Norge som reiselivsland, kulturen og folket

KURS: RLS 9316 Norge som reiselivsland, kulturen og folket

STUDIUM: Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse, 2. år

Kursansvarlig(e): S. Lyngnes

Institutt: NMH

Semester: Heltid:

Vår (2.sem.)

Vekttall: 2

Mål

Kurset omfatter komponenter av Norgeskunnskap og norsk kultur med relevans for norsk reiseliv.

Etter avsluttet kurs skal studentene ha fått en innsikt i norsk kultur som gir dem motivasjon og basis for videre læring. Det vil bli lagt vekt på å utvikle studentenes evne til å formidle sin innsikt i og opplevelse av norsk kultur videre til brukere av turistnæringens tjenester.

Med norsk kultur menes her både historie, politikk, geografi og kultur i mer tradisjonell forstand: litteratur, musikk, byggeskikk og bildende kunst i nåtid og fortid.

Forkunnskaper

Bedriftsøkonomstudiet eller tilsvarende.

Obligatorisk litteratur

Hodne, B.: *Norsk nasjonalkultur: En kulturpolitisk oversikt*. Oslo: Universitetsforlaget 1994

Lyngnes, S. (red.): *Artikkelsamling: RLS 9316 - Norge som reiselivsland, kulturen og folket*. Sandvika: BI Forlag 1997

Anbefalt litteratur

Storrusten, E.: *NAF veibok 1989*. Oslo: Norges Automobil-forbund 1989. (til utlån på BI)

Norsk Kulturråds Kulturmanual. (til utlån på BI)

Emneoversikt

Kurset er delt opp i følgende emner:

1. Norge og nasjonalkulturen
2. Geografi
 - Land og folk
 - Kommunikasjoner
3. Norsk historie
 - Hovedlinjer i norsk historie
4. Litteratur
 - Det internasjonale perspektiv
 - Det historiske perspektiv

5. Musikk
 - Våre musikalske røtter
 - Høydepunkter i kunstmusikken
6. Arkitektur og byggeskikk
 - Byggematerialer og byggemåter
 - Form følger funksjon
 - Epoker i norsk arkitektur
7. Billedkunst
 - Norsk billedkunst fra ca. 1750:
Voyages pittoresques, nasjonal-romantikken og frem til vår tid
8. Museer og besøkssenter
9. Norge som reiselivsland

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Undervisningen gjennomføres over 42 timer. Enkelte delemner vil bli forelest av gjesteforelesere.

Undervisningen blir en kombinasjon av forelesninger, gruppearbeid og demonstrasjon av lyd- og bildemateriale.

Det forutsettes at studentene er grundig forberedt til kurstimene, da det legges stor vekt på aktiv deltakelse.

Eksamen

Kurset avsluttes med en tre timers individuell skriftlig eksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Ingen hjelpemidler er tillatt til eksamen

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Offentlig økonomi

KURS: SØK 9711 Offentlig økonomi
STUDIUM: Høyskolekandidatstudiet, 2. år
 Diplomøkonomstudiet, 2. år

Kursansvarlig (e): Erik Grønn
 Institutt: Økonomi
 Semester: Heltid: Deltid: Fjernundervisning:
 Vår (2. sem) Vår (2.sem.) Vår (2.sem.)
 Vekttall: 2

Mål

Målet med kurset er å utvikle en forståelse for hvorfor vi har en offentlig sektor i en økonomi som den norske. Kurset vil starte med å gi en kort beskrivelse av hva den offentlige sektor i Norge faktisk gjør - hvor stor er den offentlige sektor og hvilke oppgaver utfører den. Deretter blir det en grundig gjennomgang av normative problemstillinger; som hvor stor bør den offentlige sektor være og hvilke oppgaver er den offentlige sektor spesielt godt rustet til å ha ansvaret for? Utgangspunktet for å gi begrunnelser for offentlige inngrep i en økonomi er forskjellige former for markedsimperfeksjoner, som eksterne virkninger, kollektive goder, imperfekt informasjon og naturlig monopol. Kurset vil også prøve å legge grunnlaget for en debatt om avveiningene mellom effektivitetshensyn og fordelingshensyn. Av mer spesielle emner som tas opp i kurset kan en trekke frem forståelsen av markedsøkonomiers funksjonsmåte, privatiseringsdebatten, miljøøkonomi, skatteøkonomi og nyttekostnadsanalyse.

Obligatorisk litteratur

Parkin, M.: *Microeconomics*, 3rd ed. Wokingham: Addison- Wesley 1996
 Grønn, E.: *Nytte-kostnads-analyse*, 2.utg. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1991. (Utvalgte deler)
 Førstund, F. og Strøm, S.: *Miljø-økonomi*, 3.utg. Oslo: Universitetsforlaget, 1996. (Utvalgte deler)

Anbefalt litteratur

Grønn, E. og Synnøve, T.: *Oppgaver i offentlig økonomi*. Cappelen Akademiske Forlag 1997

Emneoversikt

1. Generelt om den offentlige sektor
2. Frikonkurransmodellens optimaliseringsegenskaper
3. Markedssvikt (Eksternaliteter, Kollektive goder, Imperfekt informasjon, Naturlig monopol m.v.)
4. Kan offentlig styring og inngrep erstatte markedet? (Offentlige imperfeksjoner vs. private imperfeksjoner)
5. Nyttetekostnadsanalyse
6. Skatteøkonomi
7. Miljøøkonomi

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

42 timers forelesninger med regneøvelser.

Eksamen

Kurset avsluttes med en tre timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Ingen hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Organisasjonspsykologi og ledelse

KURS: **ORG 9601 Organisasjonspsykologi og ledelse**
STUDIUM: **Grunnfag i bedriftsøkonomi (Bedriftsøkonomstudiet)**
Grunnfag i markedsøkonomi (Markedsøkonomstudiet)

Kursansvarlig (e): Ø. Martinsen

Institutt: Organisasjon og ledelse

Semester:	Heltid:	Deltid:	Fjernundervisning:
	Høst (1.sem.)	Bestemmes av	Alle semestre
		den enkelte	
		BI Høyskole	

Vekttall: 2

Mål

Dette kurset tar sikte på å gi forståelse for individers atferd og holdninger i organisasjoner, hvordan beslutninger fattes og hvordan samspillet mellom individer fungerer i organisasjoner. Siktemålet er å gi studentene et sett nyanserte og kraftfulle måter å forstå organisasjoner på og ferdigheter i å tenke organisasjonsteoretisk i forhold til deres administrative og ledelsesmessige problemer.

I tillegg vil kurset gi en grunnleggende innføring i ledelse. Spesiell vekt legges på en referanseramme for å analysere ledelsesfunksjonen.

Obligatorisk litteratur

Kaufmann, G. og Kaufmann A.: *Psykologi i organisasjon og ledelse*. Bergen: Fagbokforlaget 1996

Berg, M.E.: *Lederutvikling: situasjon, virkemidler, belønning*. 2. utg. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag 1996

Berg, M.E., Martinsen, Ø., og Thompson, G.: *Ledelse, Kompetanse og Omstilling*. Oslo: Universitetsforlaget 1997

Emneoversikt

1. Organisasjonspsykologi

Utdrag fra kapitler i Kaufmann & Kaufmann:

- Psykologi på organisasjonsarenaen	Kap. 1 (s. 11-17 + 35 - 38)
- Motivasjon	Kap. 3
- Emosjoner	Kap. 4 (s. 103 - 125)
- Personlighet	Kap. 5
- Persepsjon	Kap. 6 (s. 157 - 158 + 163 - 181)
- Læring	Kap. 7
- Problemløsninger, beslutninger og kreativitet	Kap. 8
- Holdninger og jobbtilfredshet	Kap. 9
- Gruppepsykologi	Kap. 10
- Verdier og organisasjonskultur	Kap. 11

2. Ledelse

Utdrag fra kapitler i Berg.:

- Referanserammer	Kap. 3
- Klassifisering av ledelsesteorier	Kap. 4
- En-dimensjonale teorier	Kap. 5
- To-dimensjonale teorier	Kap. 6
- Tre-dimensjonale teorier	Kap. 7
- Fler-dimensjonale teorier	Kap. 8
- Nyere teorier	Kap. 9
- En metode ved ledelse	Kap. 10
- Teknikker	Kap. 11
- Noen betingelser for å lykkes som leder	Kap. 13

Det tas forbehold om eventuelle mindre endringer.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset går i alt over 42 timer. Det anbefales å danne kollokviegrupper som arbeider med øvingsoppgaver. Kurset gjennomføres også som fjernundervisning. Studenter som følger deltidsstudiet bes kontakte sitt studiested for nærmere informasjon.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers skriftlig eksamen. Dette innebærer at studentene kan ta med de to pensumbøkene samt egne notater til eksamen. Studentene må likevel ha meget god innsikt og forståelse av pensum, ellers vil det ikke bli tid til å besvare oppgavene på en tilfredsstillende måte.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Organisasjonsteori og endring

KURS: **ORG 9753 Organisasjonsteori og endring**

STUDIUM: **Høyskolekandidatstudiet, 2. år**
Diplomøkonomstudiet, 2. år

Kursansvarlig(e): Ø. Martinsen, B. Kuvaas

Institutt: Organisasjon og ledelse

Semester: Heltid: Deltid: Fjernundervisning:

 Høst (1.sem.) Høst (1.sem.) Vår (2.sem.)

Vekttall: 2

Mål

I kurset gis studentene forståelse for hvordan organisasjoner utformes og styres, og for hvordan forholdet er mellom organisasjoner og omgivelser. Studentene gis en grunnleggende innføring i moderne organisasjonsteori og -analyse. Siktemålet er å gi studentene et sett nyanserte og kraftfulle måter å forstå organisasjoner på, og ferdigheter i å tenke organisasjonsteoretisk i forhold til deres administrative og ledelsesmessige problemer. Studentene gis innblikk i fire ulike perspektiver eller rammer for organisasjonsforståelse og lederskap: Strukturperspektivet, det politiske perspektivet, menneskeressursperspektivet og symbolperspektivet. Den grunnleggende ideen som gjennomgår kurset er tesen om nødvendigheten og fruktbarheten av å variere fortolkningsramme i analysen av organisasjonsproblemer og utvikling av handlingsnormer. Etter endt kurs skal studentene ha tilegnet seg de sentrale begrepene og modellbidragene innenfor de fire analyseperspektivene samt ferdigheter i å kunne variere fortolkningsramme i analyser av konkrete organisasjonsproblemer og utforming av tiltak.

Obligatorisk litteratur

Bolman, L. og Deal, T.E.: *Nytt perspektiv på organisasjon og ledelse: strukturer, sosiale relasjoner, politikk og symboler*. Oslo: Ad Notam 1991

Berg, M.E., Martinsen, Ø., og Thompson, G.: *Ledelse, Kompetanse og Omstilling*. Oslo: Universitetsforlaget 1997

Med forbehold om mindre endringer.

Emneoversikt

1. Å forstå organisasjoner
2. Den strukturelle rammen.
3. Human resource rammen
4. Den politiske rammen
5. Symbolrammen
6. Organisasjonsforståelse og forbedring av lederskap
7. Kompetanse endring
8. Ledelse i endringsprosesser
9. Andre emner etter nærmere vurderinger

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres med totalt 42 timer. Det anbefales å danne kollokviegrupper som arbeider med øvingsoppgaver, blant annet som forberedelse til gruppesamarbeid under eksamen. Kurset gjennomføres også som fjernundervisning.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fagoppgave over to - 2 - uker. Besvarelsen kan løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Personalledelse

SPESIALISERING:	Personalledelse
STUDIUM:	Diplomøkonomstudiet, 3. år
Kursansvarlig(e):	G. Kaufmann
Institutt:	Organisasjon og ledelse
Semester:	Høst/Vår
Vekttall:	8

Mål

Spesialiseringen i personalledelse har som mål å gi studentene innsikt i og oversikt over hva som kjennetegner de idemessige og praktiske sider ved personalledelse. Kurset har til hensikt å øke studentenes interesse og kunnskap for arbeid innen personalfeltet, uavhengig av bransje, offentlig eller privat sektor. Kurset tar sikte på å gi forståelse for betydningen av det mellommenneskelige grunnlag for verdiskapingen i moderne virksomheter.

Emneoversikt og obligatorisk litteratur

Emnene i spesialiseringen og forelesningene organiseres i tre deler. Den første delen omhandler strategisk personalledelse. Andre del omhandler personalledelse - metoder og virkemidler og i del tre omhandles arbeidspsykologi, kompetanse og organisasjonskultur.

1. Strategisk personalledelse

1. Strategisk personalledelse - oversikt over temaet
2. Utvikling av personalfunksjonen
3. Strategi og personalpolitikk
4. Lederens personalansvar

Milkovich, G.T. og Boudreau, J.W.: *Human Resource Management*. 7 th. ed. Burr Ridge, Ill.: Irwin 1994 (Kap.: 1, 2, 3, 4).

Nordhaug, O.: *Måltrettet personalledelse: en grunnleggende innføring*. Oslo: Tano 1993 (Kap.1, 2, 9, 10, 11)

Beaumont, P.B.: *Human Resource Management*. London: SAGE 1993

Nordhaug, O. m.fl.: *Strategisk personalledelse: menneskelige ressurser i omstilling*. 3. utg. Oslo: Tano 1993 (Kap. 1, 2, 3, 16, 17, 18)

2. Personalledelse - metoder og virkemidler

1. Personalplanlegging og kompetanseanalyse
2. Stillingsanalyse
3. Rekruttering og utvelgelse
4. Belønning og belønningssystemer
5. Arbeidslivets spilleregler
6. Forhandlinger

Milkovich, G.T. og Boudreau, J.W.: *Human Resource Management*. 7th. ed. Burr Ridge, Ill.: Irwin 1994 (Kap.: 5, 7, 8, 9,10, 12, 13, 14).

Beck, T.H.: *Arbeidslivets spilleregler*. 5.utg. Oslo: Tano 1996

Nordhaug, O.: *Måltrettet personalledelse: en grunnleggende innføring*. Oslo: Tano 1993 (Kap. 3, 4, 5, 8)

Nordhaug, O. m. fl.: *Strategisk personalledelse: menneskelige ressurser i omstilling*. 3. utg. Oslo: Tano 1993 (Kap. 12, 13, 14, 15)

3. Arbeidspsykologi, kompetanse og organisasjonskultur

1. Arbeidspsykologi - teorier og metoder
2. Gruppepsykologi
3. Læring
4. Kompetanse og kompetanseutvikling
5. Organisasjonskultur
6. Konsekvenser for personalledelse

Bang, H.: *Organisasjonskultur*. 3.utg. Oslo: Tano 1995

Kaufmann, G. og Kaufmann A.: *Psykologi i organisasjon og ledelse*. Bergen: Fagbokforlaget 1996 (Kap. 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, og 10)

Nordhaug, O.: *Måltrettet personalledelse: en grunnleggende innføring*. Oslo: Tano 1993 (Kap. 6 og 7)

Nordhaug, O. m. fl.: *Strategisk personalledelse: menneskelige ressurser i omstilling*. 3. utg. Oslo: Tano: 1993 (Kap. 8, 9, 10, 11)

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Spesialiseringen gjennomføres over 144 kurstimer. Gjennomføringen skjer ved en blanding av forelesninger, gruppearbeid, gruppepresentasjoner og veiledning i forbindelse med prosjektoppgaven.

Eksamen

Spesialiseringen avsluttes med innlevering av en prosjektoppgave og en fem timers individuell skriftlig eksamen.

Ved kursets begynnelse starter studentene en valgprosess. Hver enkelt skal selv velge oppgave-tema innenfor pensum. Utgangspunktet kan være et problem i tilknytning til egen organisasjon eller en interesse for fordypelse i et faglig, teoretisk tema. Studentene skal presentere en problemstilling og disposisjon som en del av undervisningen.

Grupper på inntil tre studenter kan gjennomføre et felles prosjektarbeid.

Til den skriftlige eksamen vil studentene bli prøvet i alle emneområder som inngår i spesialiseringen.

Eksamensoversikt

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	Eksamen
DST 1420	Prosjektoppgave i personalledelse	4	V98 (P)
DST 1421	Personalledelse	4	V98 (E 5t.)

P = Prosjektoppgave E = Skriftlig eksamen

Hjelpemidler til eksamen

Arbeidsmiljøloven er tillatt hjelpemiddel til skriftlig eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Privatøkonomi med jus

KURS:	BØK 9601 Privatøkonomi med jus BØK 9602 Prosjektoppgave i privatøkonomi med jus
STUDIUM:	Diplomøkonomstudiet i bank og finans, 2. år
Kursansvarlig(e):	E. Aashaug Stranden, D. J. Hveem
Institutt:	Økonomi
Semester:	Høst (1. sem.) + Vår (2. sem.)
Vekttall:	10

Mål

Kurset skal gi innsikt i sentrale emner knyttet til privatøkonomisk styring, samt de juridiske sider av dette feltet. I kurset behandles sentrale faktorer i kredittvurdering, lånebehandling og oppfølging av kundeengasjementer, samt finansielle plasseringer, investeringer og forbrukeratferd. Det skal danne grunnlag for kompetanse som sikrer solid rådgivning overfor personkunder.

Målet med kurset er at den enkelte student skal

- få innsikt i sentrale privatøkonomiske og juridiske emner
- få faglig innsikt som grunnlag for å kunne gi privatøkonomiske råd
- skaffe seg oversikt over banktjenester og - produkter
- kunne skaffe seg et bevisst forhold til en banks strategi på det privatøkonomiske området
- få innsikt i forbrukeratferd
- kunne foreta kredittvurdering, investerings- og finansieringsrådgivning
- kunne skissere totalløsninger som er til fordel både for kunden og banken

- få innsikt i aktuelle juridiske emner
- oppøve evnen til å kommunisere rettslige problemer med juridiske eksperter
- kunne delta i arbeidet med problemengasjementer og forebygge at kunder kommer i lignende situasjoner

Forkunnskaper

Det kreves forkunnskaper tilsvarende kurset BØK 8950 Investering og finansiering på første studieåret.

Obligatorisk litteratur

Andreassen, T. W. og Bredal, D.: *Kundepleie i praksis : relasjonsmarkedsføring på forbrukermarkedet*. Oslo: Ad Notam Gyldendal 1996

Bl Bankakademiet: *Kompendier i Privatøkonomi med jus*. Sandvika 1997

Bankakademiet: *Bankjus del I*. Oslo 1993 (kapittel 6 utgår)

Bankakademiet: *Bankjus del II*. Oslo 1993 (kapittel 13 og 14 utgår)

Boye, K. og Hansen, T.: *Personlig økonomi 1997*. Oslo : Cappelen Akademiske Forlag 1996

Sætrang, G. og Blindheim, T.: *På talefot med forbrukeren: 13 leksjoner i forbrukeratferd*. Oslo: NKS-forlaget 1991

Artikler

Emneoversikt

Følgende emner blir behandlet:

1. Regler for personbeskatning, utfylling av selvangivelse
2. Familiebudsjett
3. Kjøp og finansiering av bolig og forbruksgoder
4. Ytelser ved inntektsbortfall; trygde- og stønadsordninger
5. Lønnsomhet for investeringsprosjekter
6. Finansielle investeringer; bankinnskudd, aksjer, obligasjoner, fonds-, livs- og pensjonsforsikring
7. Avkastning og risiko for finansielle investeringer
8. Lånebetingelser, lånekostnader, lånetyper, effektiv rente for ulike typer lån
9. Kredittvurdering og lånebehandling, fastsettelse av risiko og rentevilkår for lån
10. Oppfølging av kundeengasjementer
11. Relasjonsmarkedsføring
12. Faktorer som påvirker forbrukerens atferd
13. Strategiske avveininger ved valg av marked

I tilknytning til emnene over behandles følgende juridiske områder:

1. Personrett, herunder umyndiges evne til å binde seg ved økonomiske avtaler
2. Økonomiske og rettslige virkninger av inngåelse og oppløsning av ekteskap og ugift samliv
3. Arverett, forskudd på arv, arveavgift og skatt, herunder om aktuelle tilpasninger
4. Avtalerett
5. Boligrett, herunder om ulike eierformer og ulike typer bolig som panteobjekt,
6. Kausjonsrett, herunder om bankenes opplysningsplikt og forfallstidspunkt for selvskyldnerkausjon og simpel kausjon
7. Panterett, herunder om avtalepant i fast eiendom, borettslagsleiligheter, salgspant, rettsvern og prioritet
8. Tingsrett, herunder om tinglysningens betydning
9. Gjeldsordningslovens formål og anvendelsesområde, vilkår og virkninger
10. Inndrivelse av pengekrav etter inkassoloven og tvangsfullbyrdelsesloven, morarenter og foreldelse

Dataverktøy

Det benyttes ikke dataverktøy i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset har en ramme på 210 timer og gjennomføres med forelesninger, gruppearbeid og veiledning i forbindelse med prosjektoppgaven.

Eksamen

Kurset Privatøkonomi med jus avsluttes med to skriftlige eksamener, hver på fem timer. En eksamen gjennomføres etter avslutningen av høstsemesteret og en eksamen etter avslutningen av vårsemesteret. Hver deleksamen teller likt og må være bestått for å få karakter i BØK 9601 Privatøkonomi med jus - 7 vekttall.

Det utarbeides en egen oversikt over de deler av pensum som blir prøvd til eksamen i høstsemesteret.

I tillegg skal studentene i løpet av studieåret utarbeide en prosjektoppgave, som innleveres i slutten av vårsemesteret - BØK 9602 Prosjektoppgave i Privatøkonomi med jus - 3 vekttall. Prosjektoppgaven skal knyttes til de faglige spørsmål som reises i kurset. Studentene skal selv definere og avgrense problemstillingen. Prosjektoppgaven skal gi studenten anledning til å anvende de kunnskaper som er ervervet i kurset på en praktisk problemstilling hentet fra finansnæringen eller til en fordypning innen et bestemt privatøkonomisk tema.

Eksamensoversikt

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	Eksamen
BØK 9601	Privatøkonomi med jus	7	
01	Privatøkonomi med jus 50%		H97 (E 5t.)
02	Privatøkonomi med jus 50%		V98 (E 5t.)
BØK 9602	Prosjektoppgave i privatøkonomi med jus	3	V98 (P)

P = Prosjektoppgave E = Skriftlig eksamen

Hjelpemidler til eksamen

Tillatte hjelpemidler til eksamen: rentetabell, programmerbar kalkulator og lovsamling.

Kontinuasjon

Kontinuasjon ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Prosjektadministrasjon

SPECIALISERING: **Prosjektadministrasjon**
STUDIUM: **Diplomøkonomstudiet, 3. år**

Kursansvarlig(e): E. S. Andersen
 Institutt: Organisasjon og ledelse
 Semester: Høst/Vår
 Vekttall: 8

Mål

Målet med spesialiseringen er å gi fremtidige prosjektledere og prosjektdeltakere en konkret innføring i hva det vil si å planlegge, organisere og følge opp prosjekter slik at de lykkes i å nå sine mål. Innføring i vanlig metodeverktøy for å planlegge, organisere og vurdere ulike typer prosjektarbeid vil utgjøre sentrale deler av undervisningen.

Obligatorisk litteratur

Andersen, E.S., Grude, K. V. og Haug, T.: *Målrettet prosjektstyring*. 3. utg. Bekkestua: NKI-forlaget 1993

Graham, R.J.: *Project Management as if People Mattered*. Bala Cynwyd, Pa.: Primavera Press, 1989

Jessen, S.A.: *Prosjektadministrative metoder*. 4.utg. Oslo: Universitetsforlaget 1997

Jessen, S.A.: *Konsekvensanalyser i praktisk prosjektarbeid*. Oslo: Tano 1995

Det kan komme noe tillegg til litteraturen.

Emneoversikt

Emnene i spesialiseringen og forelesningene er organisert i åtte deler. De to første delene omhandler prosjektkonseptet og den overordnede strukturering og målsetting av prosjektarbeid. De to neste omfatter den detaljerte prosjektplanleggingen. De to etterfølgende tar for seg prosjektgjennomføringen og -kontrollen. De to siste omhandler prosjektorganisering og samarbeid, med særlig vekt lagt på rapportering og oppfølging av prosjektarbeid.

Et særtrekk ved opplæringen er at studentene skal følge og evaluere et igangværende prosjekt gjennom hele undervisningsperioden. Denne prosjektoppgaven skal være selvalgt og i prinsippet bringes inn i programmet av studenten selv. Inntil tre studenter kan gå sammen om en slik oppgave.

1. Prosjektkonseptet
 - De viktigste kjennetegnene ved et prosjekt
 - Prosjektarbeidsformens utbredelse og begrunnelse
 - Prosjektets livssyklus (prosjektarbeidet inndelt i faser)
2. Prosjektstrategi
 - Prosjekter som del av strategier
 - Formål og mål i prosjektarbeidet
 - Overordnet prosjektplanlegging
 - Eksempler på prosjekter
3. Prosjektplanleggingsteknikk
 - Enkel nettverksteknikk
 - Diagrammer og kalkyler i nettverksplanleggingen
 - EDB-programmer for nettverksplanlegging

4. Den detaljerte prosjektplanleggingen
 - Forholdet mellom rammeplanlegging, overordnet planlegging og detaljplanlegging
 - Lønnsomhetskalkyler i vanlig prosjektarbeid
 - Forarbeidet i et prosjekt
 - Oppbygging av WBS-strukturer
5. Prosjektgjennomføring og -kontroll
 - Rapportering og kommunikasjon i prosjektarbeid
 - Konsekvensanalyser og utvidete nyttekostnadsanalyser
6. Risikovurderinger
 - Usikkerhet i prosjekter
 - Risikoanalyser
 - Illustrasjon av ulike typer oppfølgingsverktøy
7. Prosjektorganisering
 - Prosjektets forhold til linjen
 - Forskjellige typer av prosjektorganisasjonsformer
8. Prosjektledelse
 - Arbeids- og ledelsespsykologi i prosjektarbeid
 - Kommunikasjon og motivasjon i prosjektarbeidet
 - Kvalitetssikring av prosjekter

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Spesialiseringen har en ramme på 144 kurstimer og gjennomføres med forelesninger, gruppearbeid og veiledning i forbindelse med prosjektoppgaven.

Eksamen

Spesialiseringen avsluttes med innlevering av en prosjektoppgave og en fem timers individuell skriftlig eksamen.

Oppgaveteksten leveres ut i modul 1 og innlevering skjer i siste del av vårsemesteret. Studentene skal følge et virkelig prosjekt som de skal observere og vurdere, enten de selv er med i prosjektet eller de bare er tilskuere. Vurderingen skal skje med utgangspunkt i den læringen (de teorier og metoder) som studentene får gjennom undervisningsopplegget. Grupper på inntil tre studenter kan levere en felles oppgave.

Den skriftlige eksamen vil omfatte alle forhold som er forelest og drøftet i undervisningen og opplæringen, slik at studentene må forvente å bli prøvet i alle emneområdene som inngår i spesialiseringen.

11

Eksamensoversikt

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	Eksamen
DST 2522	Prosjektoppgave i prosjektadministrasjon	4	V98 (P)
DST 2523	Prosjektadministrasjon	4	V98 (E 5t.)

P = Prosjektoppgave E = Skriftlig eksamen

Hjelpemidler til eksamen

Tillatt hjelpemiddel til skriftlig eksamen er programmerbar kalkulator.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Prosjektoppgave i reiseliv

KURS:	RLS 9429 Prosjektoppgave i reiseliv
STUDIUM:	Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse, 3. år
Kursansvarlig(e):	G. Kamfjord
Institutt:	NMH
Semester:	Heltid: Vår (2.sem.)
Vekttall:	4

Mål

Hensikten med prosjektoppgaven er å anvende pensum i studiet på en konkret problemstilling fra reiselivsnæringen. Oppgaven skal ha forankring i en bedrift eller organisasjon i reiselivet, og sikte mot å frembringe forslag til løsninger på nærmere definerte problem. Som grunnlag for prosjektarbeidet vil det innledningsvis i kurset bli gitt en forelesningsrekke i metode.

Obligatorisk litteratur

Selnes, F.: *Markedsundersøkelser*. Oslo: Tano 1993

Emneoversikt

Prosjektoppgaven kan skrives innenfor et hvilket som helst fag- og bransjeområde relatert til studiet. Kravet er forankring til en bedrift eller organisasjon, og at det kan formuleres en konkret problemstilling som skal løses. I oppgavetittel/hovedproblemstilling vil derfor normalt begrepene strategi eller plan være sentrale.

Oppgavene skal løses med tanke på at den inngår i en helhetlig strategiprosess (utvikling eller revisjon), fra problemforståelse, via analyse til strategivalg og implementering, men at problemområdet som skal behandles i oppgaven ikke nødvendigvis må omfatte hele bedriftsstrategien. Oppgaven kan ha fokus på ett eller flere av de funksjonelle strategiområder, produkt, marked, distribusjon etc., eller legge hovedvekt på analyse av en eller flere relevante arbeidsbetingelser. Anvendelse av stoff fra flere fagområder vil i alle tilfeller være påkrevet. Oppgaven skal inneholde innsamling av et sett primærdata i forbindelse med situasjonsanalysen.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Foresninger i metode samt veiledning til prosjektoppgaven er kursets undervisningsformer. Nærmere retningslinjer for veiledningen vil bli gitt. Prosjektoppgaven løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter. Det anbefales at flere går sammen om å løse et felles prosjektarbeid.

Problemstilling for prosjektoppgaven er selvvalgt, men skal godkjennes av kursansvarlig ved begynnelsen av semesteret.

Eksamen

Prosjektoppgaven vil bli bedømt med vekt på følgende kriterier i uprioritert rekkefølge:

- Problemdefinisjon og problemforståelse
- Faglig integrasjon med særlig vekt på økonomi
- Struktur og disposisjon
- Teorivalg, metode og metodeanvendelse
- Originalitet, kreativitet og selvstendighet

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Regnskap og skatt

SPECIALISERING: Regnskap og skatt
STUDIUM: Diplomøkonomstudiet, 3. år

Kursansvarlig(e):	A.Bøhmer Gravidahl
Institutt:	Økonomi
Semester:	Høst/Vår
Vekttall:	8

Mål

Spesialiseringen har som målsetting å gi studentene den kompetanse innen finansregnskap og skatt som er nødvendig for en lederstilling i en økonomiavdeling.

Forkunnskaper

Det forutsettes at studentene har forkunnskaper i eksternregnskap og skatt tilsvarende kursene i første år på diplomøkonomstudiet. Det vil si følgende lærebøker: Tellefsen, J.T.: Årsregnskapet. 5. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1993 del 1 og 2 og Skaar, A.Aa.: Bedriftsskatterett. 6 . utg. Oslo: Ad Notam Gyldendal 1997 .

Emneoversikt og Obligatorisk litteratur

Emnene i spesialiseringen og forelesningene organiseres i fire deler. Den første delen tar for seg regnskapsprinsipper, den andre delen tar for seg selskapsbeskatning, den tredje delen tar for seg regnskapsorganisasjon og den fjerde delen tar for seg konsernregnskap.

1. Regnskapsprinsipper

1. Utvikling av god regnskapsskikk
2. Ekstraordinære poster
3. Valuta
4. Varelager og prosjekter
5. Varige driftsmidler, herunder leasing
6. Immaterielle eiendeler
7. Andeler i andre selskaper
8. Utsatt skatt
9. Andre emner

Huneide, J.-E. et.al.: *Årsoppgjøret i teori og praksis 1996*. Rasta: Økad Forlag 1996

Det vil bli opplyst på første forelesning hvilke deler som er pensum.

Gravdahl, A.B. og Sørensen, T.: *Årsoppgjøret i teori og praksis: oppgavesamling med løsningsforslag*. Rasta: Økad Forlag 1996

Mulig litteratur om forslag til ny regnskapslov, hvilken litteratur vil bli opplyst ved kursstart.

Obligatorisk oppslagsverk

Nye aksjelover, se delemne 2.

2. Selskapsbeskaptning

1. Valg av selskapsform
2. Beskatning av aksjeselskap og aksjonærer
3. Salg av aksjer - herunder aksjer kjøpt av ansatte til underkurs
4. Beskatning av ansvarlig selskap og deltakere
5. Beskatning av kommandittselskap
6. Omdannelse av en selskapsform til en annen
7. Sammenslåing og deling av selskaper

Gjems-Onstad, O.: *Valg av selskapsform : en innføring i norsk selskapsrett*. 3.utg. Oslo: Ad Notam 1997

Gjems-Onstad,O.: *Norsk Bedriftsskatterett: 96/97*. Oslo: Ad Notam 1996.

Obligatorisk oppslagsverk:

Gjems-Onstad, O.(red.): *Skattelovsamlingen 1996/97*. Oslo: Ad Notam Gyldendal Forlag 1997.

3. Regnskapsorganisasjon

1. Formelle krav til regnskapssystemet
 - regnskapspliktige
 - regnskapsplikten (omfang, innhold, dokumentasjon m.m.)
 - opplysnings- og oppgaveplikt til skatte- og avgiftsmyndighetene
2. Regnskapssystemer og regnskapsorganisasjon
 - EDB-systemer for regnskapsføring, integrerte EDB-systemer m.m.
 - intern kontroll

Huneide, J.-E. et. al.: *Årsoppgjøret i teori og praksis 1996*. Rasta: Økad Forlag 1996 . Del I og II

Havstein, B. og Kyllingstad, T.-G.: *Regnskapsorganisasjon*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag 1996

Intern kontroll: et integrert rammeverk: oversettelse av COSO-rapporten. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag 1996

Gjeldende lover og forskrifter om regnskap samt forslag til ny regnskapslov med forskrifter. I tillegg vil standard materiale utdelt på forelesningene være å anse som pensum.

4. Foretaksintegrasjon

1. Almennelige konsernregnskapsprinsipper, norske og internasjonale regler og praksis.
2. Oppkjøpsmetoden, med og uten minoritetsinteresser.
3. Oppkjøp og skatt.
4. Interne eliminerings.
5. Fusjon
6. Salg av datterselskaper.
7. Presentasjon av konsernoppgjør.
8. Begrenset konsolidering.

Bettmo, H. et al.: *Konsernregnskap*. 4. utg. Oslo: Ad Notam Gyldendal 1996

Bettmo, H. et al.: *Konsernregnskap: oppgavesamling med løsningsforslag*. 4.rev. utg. Oslo: Ad Notam Gyldendal 1995

Dataverktøy

Dataverktøy kan benyttes, men er ikke obligatorisk.

Gjennomføring

Spesialiseringen har en ramme på 144 kurstimer og gjennomføres med forelesninger, oppgavegjennomgang og veiledning i forbindelse med fagoppgaven. Nærmere forelesningsdisposisjon vil foreligge ved semesterstart. Studentene kan ikke regne med at alle emner som er pensum vil bli dekket i forelesningene. Kurset gjennomføres med følgende undervisning i høstsemesteret: Regnskapsprinsipper 36 timer og Selskapsbeskatning 36 timer. Undervisning i vårsemesteret: Foretaksintegrasjon 28 timer og Regnskapsorganisasjon 28 timer. Veiledning av fagoppgave i vårsemesteret: 6 timer felles veiledning og individuell veiledning i tillegg.

Spesialiseringsretningen må regnes som krevende arbeidsmessig. Jevn arbeidsinnsats er viktig.

Eksamen

Det avholdes tre timers individuell skriftlig eksamen til jul i de to delemnene regnskapsprinsipper og selskapsbeskatning.

Ved avslutning av vårsemesteret avholdes en tre timers individuell skriftlig eksamen i foretaksintegrasjon og regnskapsorganisasjon. I spesialiseringen skal det også innleveres en fagoppgave. Oppgaveteksten til fagoppgaven deles ut i januar og innlevering skjer i midten av juni. Formelle krav til fagoppgaven følger med oppgaveteksten.

Grupper på inntil tre studenter kan gjennomføre en felles fagoppgave.

Fagoppgaven kan gis innenfor hvilket som helst emneområde i spesialiseringen og dekker vanligvis flere emneområder.

Eksamensoversikt

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	Eksamen
DST 1822	Regnskapsprinsipper og selskapsbeskatning	2	H97 (E 3t.)
DST 1823	Regnskapsorganisasjon og foretaksintegrasjon	2	V98 (E 3t.)
DST 1820	Fagoppgave i regnskap og skatt		4V98 (F)

F = Fagoppgave E = Skriftlig eksamen

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt til skriftlig eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Reiselivsmarkedsføring og serviceledelse

KURS: RLS 9550 Reiselivsmarkedsføring og serviceledelse

STUDIUM: Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse, 2. år

Kursansvarlig(e): G. Kamfjord

Institutt: NMH

Semester: Heltid:

Vår (2.sem.)

Vekttall: 4

Mål

Kurset skal gi studentene en bred innsikt i tjenestemarkedsføring generelt og reiselivsmarkedsføring spesielt. Hensikten er å kunne planlegge og gjennomføre tiltak for å løse konkrete problem eller nå bestemte mål. Kurset vil i vesentlig grad legge vekt på å drøfte sammenhenger og helhet på et arbeidsområde som spenner svært vidt. Kurset skal gjøre studentene kjent med moderne perspektiv på tjenestemarkedsføring, tjenesteproduksjon og servicekvalitet, samt introdusere studentene til reiselivsmarkedsføringens avhengighet av informasjonsteknologi.

Forkunnskaper

Kurset forutsetter at studentene har kunnskaper i markedsføring tilsvarende kurset MRK 8614 Markedsføringsledelse, samt har gjennomgått kurset RLS 9510 Introduksjon til reiseliv som næring og samfunnssektor. (tidligere RLS 9310 Reiselivsbransjen - produkt, produktutvikling og markedsføring).

Obligatorisk litteratur

Troye, S. V.: *Markedsorientering av servicebedrifter - med fokus på reiselivet*. Oslo: TANO 1996

Kamfjord, G. (red.): *Artikkelsamling : Reiselivsmarkedsføring og serviceledelse*. Sandvika: BI Forlag 1996

Kamfjord, G.: *Tjenester. Lillehammer: Reiselivskompetanse 1997*

Linn, C. E.: *Metaproduktet: ideen bak det fremgangsrike produktet*. Oslo: Bedriftsøkonomens forlag 1993

Middleton, V.T.C.: *Marketing in travel and Tourism*. 2nd ed. Oxford: Butterworth Heinemann 1994

Payne, A.: *The essence of services marketing*. New York: Prentice Hall 1993

Utdelt materiale

Emneoversikt

1. Markedsinformasjon i reiselivsnæringen
2. Forbrukeratferd og segmentering i reiselivsmarkedet
3. Produktforståelse
 - Tjenesteproduktet/tjenesteproduksjon
 - Det helhetlige reiselivsprodukt
 - Metaproduktet, posisjonering
4. Tjenestekvalitet og kvalitetsledelse
5. Virkemidler i ekstern reiselivsmarkedsføring
6. Relasjons- og dialogmarkedsføring
7. Planstruktur/problemløsning

Dataverktøy

Dataverktøy vil bli benyttet i forbindelse med innføring i moderne kommunikasjons- og distribusjonsmåter i reiselivet.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres over 84 kurstimer med ulike undervisningsformer.

Det forutsettes at studentene er grundig forberedt til kurstimene, da det legges stor vekt på aktiv deltakelse.

Eksamen

Kurset avsluttes med en hjemmeksamen over 72 timer. Oppgaven til hjemmeksamen kan løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt til eksamen, unntatt bedriftskontakt.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Repetisjonskurs i matematikk

KURS: Repetisjonskurs i matematikk

Kursansvarlig: T. Foss

Institutt: Økonomi

Mål

Kurset tar sikte på å gi de studenter som kun har førsteårskurset i matematikk et bedre grunnlag for å følge undervisningen på bedriftsøkonomistudiet.

Obligatorisk litteratur

Bjørnestad, H. (et al.): *Matematikk for økonomi og samfunnsfag for høyskolene*. 3.utg. Kristiansand: Høyskoleforlaget 1995.

Emneoversikt

1. Repetisjon av noen enkle emner.
2. Funksjoner.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i kurset.

Gjennomføring

Kurset foreleses i totalt 18 timer. I tillegg til lesning av pensumbøkene, er det meget viktig at studentene regner oppgaver tilknyttet pensum.

Eksamen

Det er ingen eksamen i kurset.

Rettslære for reiselivet

KURS:	RLS 9313 Rettslære for reiselivet
STUDIUM:	Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse, 2. år
Kursansvarlig(e):	S. Faafeng
Institutt:	Økonomi
Semester:	Heltid: Høst (1.sem.)
Vekttall:	2

Mål

Kurset skal gi studentene den nødvendige oversikten over de juridiske rammebetingelsene som gjelder servicenæringen generelt og innsikt i de særskilte reglene som gjelder i reiselivet, såvel mellom de ulike operatørene som i forholdet til kundene og forbrukerne.

Forkunnskaper

Bedriftsøkonomstudiet eller tilsvarende.

Obligatorisk litteratur

Gundersen, Fr. Fr. og Faafeng jr., S.: *Lov og rett for næringslivet med lovsamling*. 4. utg. Oslo: TANO-Aschehoug/Forcus Forlag 1997. Kap. 1, 2, 3, 5, 9, 10, 12, 13 og 16.
Forsdahl, Rolf: *Lov om pakkereiser:- en innføring for reisebransjen*. Siste utg. Oslo: Den Norske Reisebransjeforening.
Faafeng jr., S.: *Kompendium i reiselivets rettsforhold*. Sandvika: BI Forlag 1997

Anbefalt litteratur:

Faafeng, jr. S.: *Oppgavesamling i rettslære*. 3. utg. Oslo., Focus Forlag 1997
Faafeng, jr. S.: *Kompendium i markedsrett*. Oslo: Focus Forlag 1997
Kavåg, Øyvind U.: *Kompendium i reklame og markedsføringsrett med utvalgte artikler*. Oslo: Focus Forlag 1997

Emneoversikt

1. Avtalerett (kap. 5) (kontraktsinngåelse, fullmakt og ugyldighet)
2. Husleierett (kap. 12) (hoteller, næringslokaler)
3. Arbeidsrett (kap. 9)
 - Tariffavtaler, arbeidsreglement og arbeidsavtaler
 - Lønns- og arbeidsvilkår, ferie og permisjon
 - Oppsigelse, permittering og avskjedigelse
4. Offentligrettslige rammebetingelser for markedsføring og avtalevilkår (kap. 1)
 - Markedsføring av tobakk og alkohol
 - Markedsføring over landegrensene. EØS-reglene.
5. Konkurransbegrensning (kap. 3)
6. Konkurransbeskyttelse og bruk av åndsverk i markedsføringen (kap. 2)

7. Forbrukerrett (forbrukervernet i lovgivning og i avtaler)
8. Penge- og kredittrett (kap. 10)
9. Forvaltningsrett (kap. 16) (offentlig myndighetsutøvelse, enkeltvedtak og forskrifter, habilitetsregler og saksbehandlingsregler, offentlighetsloven)
10. Spesiell kontraktsrett: Standardkontraktene i reiseliv og turistnæring (operatør-kontrakter, transportkontrakter, driftskontrakter, franchisingkontrakter m.fl.). Pakkereiseloven av 1995.
11. Erstatningsrett (ansvarsgrunnlag, ansvarsbegrensninger i kontraktsforhold) (Kap. 13). Utvalgte emner med særlig interesse for reiselivet. Her behandles de ulike former for reise-, ferie- og fritidsforsikringer, ulike operatørforsikringer, ansvarsforsikringer, m.v.
12. Hotelloven
13. Alkoholloven, Tobakksskadeloven ("røykeloven")

Alle ovennevnte emner har også et internasjonalt aspekt som alltid er aktuelt ved passering av landegrenser og i forhold mellom partnere i ulike land. Det legges særskilt vekt på forskjellene mellom virksomhet i Norge, innen EØS-området og områder utenfor disse, særlig forholdet til arbeidskraft, etableringsrett og salg av tjenester over landegrenser.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres med forelesninger over 42 timer, fordelt på de ulike emner i pensum, slik det vil fremgå av en forelesningsplan. Forelesningsformen forutsetter at studentene før hver forelesning har satt seg inn i pensumstoffet og rettsreglene for det aktuelle emnet for å få fullt utbytte av undervisningen. I hovedsak vil kun sentrale problemstillinger i pensum bli behandlet og utdypet på forelesningene. Det forutsettes at hjelpemidlene og særlig lovsamling medbringes til forelesningene, og at studentene blir fortrolige med dem gjennom studiet av de ulike emnene. Deler av pensum må tilegnes på egen hånd (selvstudium).

Eksamen

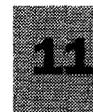
Kurset avsluttes med en tre timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Alle skriftlige hjelpemidler er tillatt under eksamen. Dette innebærer at såvel pensumboken som annen støttelitteratur kan medbringes til eksamen, sammen med egne notater, arbeidshefter og annet. Det er helt påkrevet å medbringe lovsamling. Oppgaven stiller store krav til riktig disponering av tiden, siden alle skriftlige hjelpemidler er tillatt benyttet. Fordi oppgaven både er tids- og arbeidskrevende, forutsettes det at man er fortrolig med pensumlitteraturen slik at bruken av hjelpemidler begrenses til ren kunnskapskontroll. Det kreves særskilt kjennskap til anvendelsen av rettsregler som er behandlet i pensum eller gjennomgått på forelesning.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Samfunnsøkonomi

SPECIALISERING:	Samfunnsøkonomi
STUDIUM:	Diplomøkonomstudiet, 3. år
Kursansvarlig(e):	E. Grønn og S. Lothe
Institutt:	Økonomi
Semester:	Høst/Vår
Vekttall:	8

Mål

Spesialiseringen er todelt. I del I gjennomgås spillteori og næringsøkonomi. Ved å gi studentene god oversikt over spillteori bedres forståelsen av samspillet mellom aktørene i privat og offentlig sektor. Videre kan teorien anvendes til analyse av bransjestruktur og konkurranseformer med vekt på markeder med få aktører som påvirker hverandre gjensidig.

Del II er viet emner i internasjonal økonomi. Blant temaene som tas opp kan nevnes: Hva bestemmer type og omfang av det internasjonale varebyttet? Hvilke faktorer virker inn på valuta-kursen? Fordeler og ulemper med felles mynt i Europa. Utfordringer ved overgang fra plan til marked i Øst-Europa. Bedre forståelse av de rammebetingelser internasjonal økonomi setter vil bedre studentenes evne til å lede norske bedrifter.

Emneoversikt og Obligatorisk litteratur

- Spillteori og næringsøkonomi
 - Teori for ulike typer spill
 - Anvendelse av spillteori
 - Oligopolteori
 - Priskonkurranse og kvantumskonkurranse
 - Produktdifferensiering
 - Dynamisk konkurranse og prissamarbeid
 - Konkurransopolitikk

Biermann, H.S. og Fernandez, L.: *Game Theory with Economic Applications*. Reading, Mass.: Addison-Wesley. Siste utgave. (Utvalgte emner).

Sørgard, L.: *Konkurransestrategi. Eksempler på anvendt mikroøkonomi*. Fagbokforlaget. 1997. (Utvalgte emner).

Utvalgte artikler

- Internasjonal økonomi
 - Mikroøkonomisk fundament for handelsteori
 - Komparative fortrinn
 - Fordelingsvirkninger av internasjonal handel
 - Handelspolitikk
 - Internasjonal handel og industripolitikk
 - Handel og økonomisk vekst
 - Valutamarkedet
 - Det internasjonale monetære system, EMS og EMU
 - Overgang fra plan til marked

Krugman, P.R. & Obstfeld, M.: *International economics: theory and policy*. 4th ed. Workingham: Addison-Wesley 1997

Isachsen, A. J. (red.): *Ni artikler om penger, kreditt og valuta*. 3. rev. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1991

Isachsen, A. J.: *Felles mynt i Europa?: økonomiske og politiske vurderinger*. Oslo: Bedriftsøkonomens forlag 1994

Eventuelt annet stoff som det blir opplyst om på forelesningene.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Spesialiseringen gjennomføres over 144 kurstimer.

I høstsemestret er temaet spillteori og næringsøkonomi. Det blir tre samlinger, hvorav to samlinger over torsdag og fredag og en samling over torsdag, fredag og lørdag. Hver dag gjennomføres med ni undervisningstimer. Undervisningsdagen vil deles opp i to økter, hvor hver økt består av eksempelvis: To timers forelesning, halvannen timers arbeid med konkrete oppgaver, tidvis i grupper, en times gjennomgang av oppgavene. Det gjennomføres 63 undervisningstimer i høstsemestret, med forelesninger, oppgavearbeid og oppgaveløsning.

I vårsemestret er temaet internasjonal økonomi. Det blir fortsatt tre samlinger, men nå vil alle samlingene gå over tre dager - onsdag, torsdag og fredag.

I tillegg til arbeidsmåten skissert over, legges det inn tid til gjennomgang av hvordan man best skal arbeide med fagoppgaven.

Det gjennomføres 81 undervisningstimer i vårsemestret, med forelesninger, oppgavearbeid, oppgaveløsning og veiledning i skriving av fagoppgave.

Eksamen

Høstsemestret avsluttes med en tre timers individuell skriftlig eksamen i temaet spillteori og næringsøkonomi.

Vårsemesteret avsluttes med en tre timers individuell skriftlig eksamen i temaet internasjonal økonomi samt innlevering av en fagoppgave (Se nedenfor).

Fagoppgave

I januar/februar vil to - fire emner for fagoppgave bli gitt, hvorav ett emne velges.

Inntil tre studenter kan gå sammen om en besvarelse. Hver oppgave skal være på mellom 25 og 30 sider.

Hensikten med oppgaven er å gi studentene trening i å sette seg inn i en problemstilling, gi til beste en skikkelig analyse og presentere denne på en god måte. Arbeidet vil rimeligvis kreve en del litteraturstudier, og henvisninger hertil i slutten av oppgaven hører med. Det gjør også en innledende sammenfatning på én side.

Eksamensoversikt

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	Eksamen
DST 1620	Spillteori og næringsøkonomi	2.5	H97 (E 3t.)
DST 1621	Internasjonal økonomi	2.5	V98 (E 3t.)
DST 1622	Fagoppgave isamfunnsøkonomi		3V98 (F)

F = Fagoppgave E = Skriftlig eksamen

Hjelpemidler til eksamen

Tillatt hjelpemiddel til eksamen er en ikke-programerbar kalkulator.

Kontinuasjon

Kontinuasjoneksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Spansk

KURS:	RLS 9426 Spansk skriftlig RLS 9427 Spansk muntlig
STUDIUM:	Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse, 3. år
Kursansvarlig(e):	B. Messel
Institutt:	NMH
Semester:	Heltid: Høst (1.sem.)
Vekttall:	5

Mål

Studentene skal etter gjennomført kurs ha fått solid innsikt i det spanske språks formverk, samt grunnleggende kunnskaper om det spanske språkområdets historiske, kulturelle og sosioøkonomiske forutsetninger, herunder også arbeids- og næringsliv med spesiell vekt på reiselivsnæringen. Dette grunnlaget skal gjøre studentene i stand til å fungere i et spanskspråklig miljø og gi god motivasjon for videre læring.

Forkunnskaper

Spansk (C-språk) fra videregående skole eller tilsvarende.

Obligatorisk litteratur

- Fernández, J., Fente, R. y Siles, J.: *Curso intensivo de español: Ejercicios practicos: Niveles inter-medio y superior*. Ed. renovada. Madrid: SGEL 1990
- Falk, J., Sjølin, K., och Lerate, D.: *Modern Spansk Grammatik*. 3. uppl. Stockholm: Almqvist & Wiksell 1994
- Falk, J. och Sjølin, K.: *Modern Spansk Grammatik: Øvningsbok 1*. Solna: Almqvist & Wiksell Læromedel 1973.
- Falk, J. och Sjølin, K.: *Modern Spansk Grammatik: Øvningsbok 2*. Solna: Almqvist & Wiksell Læromedel 1974.
- Kempin, C. C. de: *Verbos Españoles*. 13th ed. Lausanne: Payot 1991 (eller tilsvarende oversikt over verbalbøyningen)
- The Cuthbertson Verb Wheels: *Spanish Verbs*.
- Morene García, Concha: *Curso Superior de Español*. Madrid: SGEL 1991
- 5 korte noveller, eller evt. en kort roman - valgt av foreleser

Masoliver, J. y., Vall, B.: *Encuentros*. Oslo: Gyldendal 1988
Uriz, F. y Harling, B.: *En España*. London: Chancerel 1993
Kompendium: Correspondencia comercial + Servicios turísticos

Anbefalt litteratur

Loenneken, S.: *Spansk-norsk ordbok*. 2. utg. Oslo: Kunnskapsforlaget 1980
Nilsson, K. og Paasche, R.: *Norsk-spansk ordbok*. Oslo: Universitetsforlaget 1988
Larousse Junior: *Diccionario de la E.G.B.* 2nd ed. rev. Barcelona: Larousse 1989
Sopena: *Nuevo Diccionario de la lengua española*
Bratli, C.: *Spansk-dansk ordbok*. København: Munksgaard 1982
En spansk dags- eller ukeavis, f.eks.: "El País"
Et spansk uketidsskrift, f.eks.: "Cambio 16"

Emneoversikt

1. Almennspråk:
Teoretisk fremstilling av sentral grammatikk og skriftlig og muntlig trening av strukturer
2. Oversettelse:
Mest fra norsk til spansk
3. Fagspråk:
Handelsspansk med spesiell vekt på språkbruken innen reiseliv
4. Realia:
Bakgrunnskunnskap; historie, kultur, næringsliv, turisme.
5. Litteratur:
Enkle tekster, ment som grunnlag for språkforståelse og samtale.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres over 105 undervisningstimer, delvis i forelesningsform, delvis som gruppeøvelser. En detaljert fremdriftsplan vil bli utarbeidet til kursets begynnelse, slik at studentene kan møte godt forberedt til hver kurstime. Det legges stor vekt på aktiv deltakelse fra studentenes side i timene. Hver student skal i samråd med foreleser presentere et tema fra realia-pensum, fortrinnsvis innen reiseliv, ved muntlig eksamen.

Da studenter som velger spansk generelt sett har hatt dårligere anledning til å skaffe seg nødvendige forkunnskaper enn studenter som velger andre vest-europeiske hovedspråk, understrekes viktigheten av grundig forberedelse til timene. Studentene anbefales å benytte seg av det forkurset som tilbys i spansk, før man begynner på studiet.

Spansk gjennomføres kun ved BI Oslo.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers skriftlig eksamen (RLS 9426 3vt.) og en ca. 20 minutters muntlig eksamen (RLS 9427 2vt.).

Skriftlig eksamen består av to deler som vektlegges likt:

1. Ulike grammatiske og/eller andre språklige oppgaver, samt oversettelse av en ukjent tekst fra norsk til spansk. (50%)
2. Tema-oppgaver fra pensum i realia/fagspråk og reiseliv. (50%)

Muntlig eksamen består av tre likeverdige deler:

1. Lesning av og samtale med utgangspunkt i en ukjent tekst.
2. Presentasjon av kandidatens særemne.
3. Eksaminatorstyrt samtale om ett eller flere emner fra realiapensum.

Hjelpemidler til eksamen

En spansk-spansk ordbok er tillatt som hjelpemiddel ved skriftlig eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Statistikk og dataanalyse

KURS: MET 8006 Statistikk og dataanalyse
STUDIUM: Grunnfag i bedriftsøkonomi (Bedriftsøkonomstudiet)
 Grunnfag i markedsøkonomi (Markedsøkonomstudiet)

Kursansvarlig(e): Fred Wenstøp

Institutt: Økonomi

Semester:	Heltid:	Deltid:	Fjernundervisning:
	Høst (1.sem.)	Bestemmes av den enkelte BI Høyskole	Alle semestre

Vekttall: 2

Mål

Kursets mål er å lære studentene:

- Å innhente og behandle kvantitativ informasjon på en hensiktsmessig måte, blant annet ved hjelp av dataverktøy.
- Å forholde seg kognitivt til usikkerhet, slik at de bedre kan skille mellom tilfeldighet og systematikk ved hjelp av intuisjon.
- Prinsippene for statistisk inferens slik at de kan forstå og verdsette forsknings- og utredningsarbeid og kommunisere med eksperter.
- Erfaring i selvstendig problemløsende arbeid.
- Øvelse i praktisk og hensiktsmessig analyse og tilrettelegging av data.
- Selvstendig kunnskapserving ved hjelp av standard statistisk analyse.

I tillegg gir statistikk-kurset nødvendige forutsetninger for andre økonomisk-administrative fag.

Obligatorisk litteratur

Wenstøp, F.: *Statistikk og dataanalyse*. 4. utg. Oslo: Tano 1997.

Anbefalt litteratur

Wenstøp, F.: *Statistikk og dataanalyse. Arbeidshefte med bruk av programvare*. 5. utg. Oslo: Tano 1997.

Aakre, P. og Wenstøp, F.: *Eksamensoppgavesamling med løsningsforslag i statistikk for bedriftsøkonomstudiet*. Bærum: BI Forlag. Siste utgave.

Emneoversikt

1. Oversikt, tilfeldig variasjon - Kapittel 1
2. Beskrivelse av en stikkprøve, ordningsobservatorer - Kapittel 2
3. Å generalisere fra en stikkprøve, konfidensintervall - Kapittel 3
4. Statistisk metode, meningsmåling, kontrollgrupper, måleskalaer - Kapittel 4
5. Sannsynlighetsregning, mengdelære - Kapittel 5
6. Kombinatorikk og sannsynlighetsfordelinger, binomial og hypergeometrisk - Kapittel 6
7. Hypoteseprøving og testers styrke - kapittel 7
8. Ikke-parametriske tester: tegntesten, tegnrangtesten, Mann-Whitney testen og Fishers test - Kapittel 8
9. Normalfordelingen - kapittel 9
10. Inferens om ett og to gjennomsnitt, Studentfordelingen - Kapittel 10
11. Kategoriske variabler, kontingenstabeller - Kapittel 11
12. Lineær regresjon og korrelasjon - kapittel 12
13. Kurvefremskrivning - Kapittel 13
14. Valg av metode - Kapittel 14

Dataverktøy

Studiestedet vil gi nærmere orientering. Bruk av programvare i kurset vil lette tilegnelsen av stoffet, være tidsbesparende ved oppgaveløsninger, og muliggjøre profesjonell fremstilling av grafikk. I tillegg er det av stor verdi i seg selv at en økonom har erfaring i bruk av regneark. Vi anbefaler derfor at studentene benytter programvare, både under kurset og ved eksamen, men det er ingen betingelse.

Anbefalt programvare

Forskjellig programvare har ulike styrker og svakheter, og en bruker bør kunne benytte flere typer. Vi anbefaler Excel, Minitab og Statark.

Excel er et generelt regneark med kraftige statistiske funksjoner innebygget som kan benyttes til de fleste aktuelle beregninger i pensum.

Minitab er en brukervennlig og kraftfull profesjonell statistikkpakke med funksjoner som også dekker videre kurs i statistikk.

Statark er en Excel-implementert pedagogisk programpakke med tilrettelagte funksjoner som er knyttet til de enkelte kapitlene i pensum. Statark er inkludert i Wenstøp, F.: *Statistikk og dataanalyse. Arbeidshefte med bruk av programvare*. Oslo: Tano 1997. Arbeidsheftet inneholder bokens datafiler, som også kan benyttes av Minitab og gir instruksjon i hvordan Statark og Minitab kan benyttes i oppgaveløsning.

Gjennomføring

Kurset er basert på 42 timer med ordinære fellesforelesninger der foreleser gjennomgår utvalgte, sentrale deler av pensum, og belyser teorien med praktiske eksempler. Foreleser vil supplere fremstillingen ved hjelp av programvare, blant annet ved å simulere tilfeldig variasjon, presentere data grafisk, løse oppgaver, samt oppsummere de enkelte kapitler. Det sentrale pedagogiske mål er å

lære å belyse den virkeligheten som omgir oss ved hjelp av statistiske metoder. Forelesningene vil derfor ha en klart praktisk orientering, der diskusjon av statistikk som hjelpemiddel til kunnskap er sideordnet rent tekniske ferdigheter.

Studentene forventes å arbeide på egen hånd med de deler av boken som ikke berøres i forelesningene, og derved danne seg en helhetlig totalforståelse av statistikk slik begrepet defineres gjennom pensum.

Gjennomføres også som fjernundervisning. Studenter som følger deltidsstudiet bes kontakte sitt studiested for nærmere informasjon.

Eksamen

Kurset avsluttes med en tre timers individuell flervalgseksamen som delvis bygger på et case som utleveres på forhånd. Hele boken unntatt kapittel 15 er pensum til den individuelle flervalgseksamen. Caset kan løses med eller uten dataverktøy. Bruk av dataverktøy vil kunne være arbeidsbesparende og gi mindre rom for feil.

Caset skal ikke innleveres, men oppgave og løsning medbringes som underlag for flervalgseksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Strategisk ledelse i reiselivsnæringen

KURS: RLS 9521 Strategisk ledelse i reiselivsnæringen

STUDIUM: Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse, 3. år

Kursansvarlig(e): G. Roos, G. Kamfjord

Institutt: Strategi, historie og språk

Semester: Heltid:

Høst (1.sem.)

Vekttall: 3

Mål

Kurset skal gi studentene god innsikt i strategisk tenkemåte og trening i drøfting av strategiske problemstillinger. Kurset vil vektlegge problemer og metoder knyttet til utvikling innen ulike typer bedrifter og organisasjoner. Kurset har en integrerende funksjon i forhold til andre fag som økonomistyring, organisasjon, markedsføring og bransjekunnskap. En vesentlig del av kunnskapstilegnelsen vil skje gjennom utstrakt bruk av casebaserte drøftinger.

Forkunnskaper

Kurset forutsetter toårig økonomisk-administrativ utdanning på høyskolenivå samt bransjekursene RLS 9510 Introduksjon til reiseliv som næring og samfunnssektor, RLS 9550 Reiselivsmarkedsføring og serviceledelse og RLS 9316 Norge som reiselivsland, kulturen og folket.

Obligatorisk litteratur

Roos, G., Krogh, G. von, Roos, J.: *Innføring i Strategi*. Bergen-Sandviken: Fagbokforlaget 1996
Kamfjord, G.: *Strategisk ledelse i reiselivsnæringen*. Lillehammer: Reiselivskompetanse AS 1995
Utdelt materiale
Roos, G.: *Casesamling i Strategi*. Bergen: Fagbokforlaget 1996

Emneoversikt

Strategi

1. Oversikt over den strategiske ledelsesprosess. Strategibegrepet
2. Strategi i et historisk og regionalt perspektiv
3. Analyse av ressurser
4. Mål
5. Strategialternativer
6. Strategievaluering og valg
7. Planlegging og allokering av ressurser
8. Organisasjonsdesign
9. Kulturutvikling, deltakelse og engasjement
10. Utforming av styrings- og kontrollsystemer
11. Gjennomføring av kontroll
12. Strategiske allianser, oppkjøp og samarbeid

Case-drøftinger

Casedrøftingene vil ha forankring i reiselivsnæringens kjerneområder:

1. Transport
2. Overnatting, servering
3. Attraksjoner, aktiviteter
4. Markedsføring, distribusjon
5. Destinasjonsutvikling

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset går over 54 kurstimer som innbefatter konsentrerte forelesninger over grunnleggende teori samt studentpresentasjoner og drøfting av bedriftscase med vekt på integrasjon av relevant pensum fra hele studiet.

Cudentene vil bli inndelt i grupper som alle skal ha ansvar for forberedelse av minst ett case. Det forutsettes forøvrig aktiv deltakelse i casedrøftingene.

Eksamen

Kurset avsluttes med 72 timers hjemmeeksamen som kan løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter.

Adgang til å avlegge eksamen krever godkjent deltagelse i prosjektarbeid presentert ved kursets oppstart.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt til eksamen med unntak av bedriftskontakt.

Kontinuasjon

Kontinuasjoneksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Strategisk ledelse

KURS: STR 9634 Strategisk ledelse
STUDIUM: Diplomøkonomstudiet, 3. år
 Diplomøkonomstudiet i bank og finans, 3. år

Kursansvarlig(e): G. Roos, F. Wenstøp
 Institutt: Strategi, historie og språk
 Semester: Heltid:
 Høst (1.sem.)
 Vekttall: 3

Mål

Kurset skal gi studentene god innsikt i strategisk ledelse, inkludert ledelse og utvikling av organisasjonens ressurser. I kurset vektlegges problemer og metoder knyttet til utvikling innenfor ulike typer bedrifter, både små og store, og innenfor ulike sektorer og bransjer. Kurset har således en integrerende funksjon i forhold til andre fag som økonomistyring, logistikk, organisasjon og markedsføring. Kurset vil også behandle beslutninger og beslutningsprosesser. Målet er å gi studentene grunnleggende innsikt i praktiske fremgangsmåter i situasjoner med målkonflikter.

Obligatorisk litteratur

Roos, G., Krogh, G. von, Roos, J.: *Innføring i Strategi*. Bergen-Sandviken: Fagbokforlaget 1997
 Roos, G. (ed.): *Casesamling i strategi*. Bergen: Fagbokforlaget 1996

Anbefalt litteratur

Gottschalk, P. og Wenstøp, F.: *Kvantitativ beslutningsanalyse for ledere og planleggere. Del 2: Preferanseanalyse*. 3. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1988

Emneoversikt

1. Oversikt over den strategiske ledelsesprosess. Strategibegrepet
2. Strategi i et historisk og regionalt perspektiv
3. Analyse av ressurser
4. Mål
5. Strategialternativer
6. Strategievaluering og valg
7. Beslutningstaking
8. Planlegging og allokering av ressurser
9. Organisasjonsdesign
10. Kulturutvikling, deltakelse og engasjement
11. Utforming av styrings- og kontrollsystemer
12. Gjennomføring av kontroll
13. strategiske allianser, oppkjøp og samarbeid

Dataverktøy

Det anbefales å bruke dataverktøy.

Anbefalt programvare

Excel, Pro&ConW for Excel 5.0. Programvaren med bruksanvisning vil bli gjort tilgjengelig for Bls studenter.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres over 54 kurstimer. Gjennomføringen skjer med forelesning, diskusjon, prosjektarbeid, studentpresentasjoner og veiledning i forbindelse med prosjektoppgaven.

Studentene skal arbeide i grupper med en selvvalgt organisasjon der de skal utvikle et strategisk rammeverk og foreta en konkret beslutningsanalyse gjerne med støtte av programvare. Retningslinjer og krav til prosjektarbeidet vil deles ut ved kursets begynnelse. Hver gruppe skal på et tidlig tidspunkt presentere sitt forslag til prosjektarbeid for klassen i form av organisasjon, visjon, forretningside, målhierarki og handlingsalternativ. Hensikten er å skape et aktivt læringsmiljø rundt konkrete problemstillinger, og at studentene som presenterer får konstruktiv kritikk både fra klassen og fra foreleser.

Eksamen

Kurset avsluttes med innlevering av en prosjektoppgave. Inntil tre studenter kan gå sammen om et felles prosjektarbeid. Prosjektarbeidet skal gi studentene anledning til, gjennom eget arbeid, å sette teori inn i en praktisk sammenheng.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjon skjer ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Tysk

KURS:	RLS 9424 Tysk skriftlig RLS 9425 Tysk muntlig
STUDIUM:	Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse , 3. år
Kursansvarlig(e):	E. Schanke
Institutt:	Strategi, historie og språk
Semester:	Heltid: Høst (1. sem.)
Vekttall:	5

Mål

Etter gjennomført kurs skal studentene ha fått et språklig fundament og et kulturelt perspektiv som setter dem i stand til å fungere i et profesjonelt miljø i det tyskspråklige området. Det legges vekt på å videreutvikle både de allmennspråklige og de fagspråklige ferdighetene.

Dette forutsetter god innsikt i grunnleggende sider ved tysk språk, slik at studentene med fullt utbytte kan studere tysk historie, kultur og næringsliv, med særlig vekt på turisme.

Forkunnskaper

Tysk fra videregående skole eller tilsvarende.

Obligatorisk litteratur

Frønsdal, H.: *Tysk grammatikk*. 3. utg. Oslo: Bedriftsøkonomens forlag 1994.

Schmitz, W. und Scheiner, D.: *Ihr Schreiben vom - : geschäftliche und private Briefe im Baukasten-system*. München: Verlag für Deutsch 1983

Høivik, H. von W. og Schanke, E.: *Ausgewählte Themen zur Wirtschafts- und Landeskunde der BRD*. Sandvika: BI Forlag 1994

Hasle, I: *Wenn jemand eine Reise tut: tysk for reiselivslinjen i studieretning handels- og kontorlag*. Oslo: Universitetsforlaget 1985

Transparente Landeskunde (skaffes på BI)

Norwegen, Hamburg: NORTRA. Siste utg. (skaffes på BI)

Anbefalt litteratur

Wahrig, G.: *Deutsches Wörterbuch: mit einem "Lexikon der Deutschen Sprachlehre"*. München: Bertelsmann 1994

Schanke, E.: *Norsk-tysk/Tysk-norsk økonomisk-administrativ ordbok*. Oslo: Bedriftsøkonomens forlag 1994

Materiale til øvingsoppgaver deles ut på kurset.

Emneoversikt

1. Styrking av allmennspråklige ferdigheter, inklusive handelskorrespondanse
2. Næringsgeografi
3. Tysk historie, med hovedvekt på tiden etter 1918
4. Politiske strukturer i Tyskland og Norge

5. Litteratur, musikk og arkitektur
6. Tyskland som industri- og handelsnasjon
7. Befolkningsstruktur
8. Arbeidsmarkedet
9. Det offentliges rolle i økonomien
10. Bedriftsstrukturer
11. Organisasjoner i arbeids- og næringsliv

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres over 105 kurstimer som en kombinasjon av gruppeøvelser og forelesninger. Undervisningsspråket vil normalt være tysk. Det forutsettes at studentene er grundig forberedt til kurstimene, da det legges stor vekt på aktiv deltakelse.

Studietur til Tyskland

Det arrangeres et kurs i praktisk tysk og interkulturell kommunikasjon i Rendsburg i Tyskland i samarbeid med Nordkolleg Rendsburg. Deltakelse er frivillig, men anbefales sterkt. Kurset varer en uke og er ikke dekket av kursavgiften på BI.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers skriftlig eksamen (RLS 9424, 3 vekttall) og en ca. 30 min. muntlig eksamen (RLS 9425, 2 vekttall), der alle kurskomponenter kan gjøres til gjenstand for prøving.

Hjelpemidler til eksamen

Tysk-tysk ordbok er tillatt hjelpemiddel under skriftlig eksamen .

Kontinuasjon

Kontinuasjons eksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Økonometri

KURS: MET 9351 Økonometri
STUDIUM: Høyskolekandidatstudiet, 2. år
 Diplomøkonomstudiet, 2. år

Kursansvarlig(e): U. H. Olsson
 Institutt: Økonomi
 Semester: Heltid: Deltid: Fjernundervisning:
 Høst (1.sem.) Høst (1.sem.) Høst (1.sem.)
 Vekttall: 2

Mål

Kursets mål er å lære studentene praktisk bruk av kraftfulle og mye brukte statistiske metoder og teknikker for analyse av data i økonomisk-administrative problemstillinger.

Ved de fleste undersøkelser foretas i dag dataanalysen ved hjelp av datamaskiner og ferdig-lagede programpakker. For brukeren er det imidlertid viktig å ha innsikt i den teori og de forutsetninger metodene bygger på, for å kunne utnytte dem fullt ut og unngå fallgruver. Kurset tar sikte på å gi studentene slik innsikt kombinert med øvelse i bruk av statistisk programvare (MINITAB).

Forkunnskaper

Grunnkurs i statistikk fra bedriftsøkonomstudiet eller tilsvarende. Kjennskap til konfidensintervall og hypoteseprøving er nødvendig.

Obligatorisk litteratur

Studenmund, A.H.: *Using Econometrics: A Practical guide*. 2nd ed. New York: Harper Collins 1992

Anbefalt litteratur

Aakre, P.: *Eksamensoppgavesamling med løsningsforslag. MET 9351 Økonometri*. Bærum: BI Forlag 1995.

Aakre, P.: *MINITAB for Windows for nybegynnere*. Sandvika: BI Forlag 1995

Aakre, P.: *Studieguiden Økonometri, BI-Fjernundervisning*, Sandvika 1996

Emneoversikt

1. Oversikt, kap. 1
2. Generell minste kvadraters metode, kap. 2
3. Innføring i regresjonsanalyse, kap. 3
4. Den klassiske modellen, kap. 4
5. Grunnleggende statistikk og hypoteseprøving, kap. 5
6. Spesifikasjon: valg av uavhengige variabler, kap. 6
7. Spesifikasjon: valg av funksjonsform, kap. 7
8. Multikolinearitet, kap. 8
9. Seriell korrelasjon, kap. 9
10. Heteroskedastisitet, kap. 10
11. Regresjonsanalytikerens håndbok, kap. 11
12. Dummyvariabel som avhengig variabel, kap. 13

Dataverktøy

Kurset krever bruk av dataverktøy. Anbefalt programvare i kurset er programpakken MINITAB.

Gjennomføring

Kurset foreleses med totalt 42 timer. I tillegg må studentene regne med å bruke en god del tid på øvelser og oppgaver, hovedsakelig med MINITAB. Gjennomføres også som fjernundervisning.

Eksamen

Det avholdes en tre timers skriftlig eksamen, som delvis bygger på et case som utleveres på forhånd. Eksamen vil kunne inneholde spørsmål fra hele pensum. Caset skal ikke innleveres, men medbringes sammen med foretatte beregninger som underlag for eksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt til eksamen. Arbeidet med caset forutsetter adgang til datamaskin og bruk av programpakken MINITAB eller lignende.

Kontinuasjon

Kontinuasjoneksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Økonomistyring i service-/reiselivsbransjen

KURS: RLS 9317 Økonomistyring i service-/reiselivsbransjen

STUDIUM: Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse, 2. år

Kursansvarlig(e): E. Blattner

Institutt: Økonomi

Semester: Heltid:

Vår (2.sem.)

Vekttall: 2

Mål

Kursets formål er å trene studentene i de økonomiske styringsproblemer reiselivsbedrifter står overfor.

Kurset vil legge vekt på budsjetterings- og driftsregnskapsmodeller, og på hvordan presentere økonomisk informasjon.

Forkunnskaper

Bedriftsøkonomstudiet eller tilsvarende. Kurset bygger på BØK 9200 Økonomistyring I/Bøk 9700 Bedriftsøkonomisk analyse.

Obligatorisk litteratur

Naug, T. og Sti, A. D.: Økonomistyring: budsjettering. Oslo: Universitetsforlaget 1991

Holmengen, H. og Reiersen, D.: Økonomistyring i reiselivsbedrifter. Bergen: Fagbokforlaget 1996

Case og annet utdelt materiale er også pensum.

Anbefalt litteratur

Det er en fordel å ha tilgang på obligatorisk litteratur fra kurset BØK 9200 Økonomistyring I:
Tellefsen, J.T.: *Årsregnskapet*. 5. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1993
Naug, T. og Sti, A.D.: *Internregnskap*. 2.utg. Oslo: Universitetsforlaget 1993
Naug, T. og Sti, A.D.: *Kostnads- og inntektsanalyse*. 3. utg.
Oslo: Universitetsforlaget 1993.

Emneoversikt

1. Driftsregnskapet i reiselivsbedrifter
2. Kostnads- og inntektsanalyse for reiselivsbedrifter
3. Budsjettering
4. Finansiering

Dataverktøy

Kurset krever ikke bruk av dataverktøy, men regnearkmodeller vil bli brukt under kurset.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres over 42 timer med forelesninger, gruppearbeid og casegjennomgang. Eksempler og oppgaver fra reiselivsbedrifter vil knytte teoretiske emner opp til bransjens spesielle behov.

Eksamen

Kurset avsluttes med en tre timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Økonomistyring II

KURS: BØK 9352 Økonomistyring II
STUDIUM: Høgskolekandidatstudiet, 2. år
 Diplomøkonomstudiet, 2. år

Kursansvarlig(e): Trygve Naug
 Institutt: Økonomi
 Semester: Heltid: Deltid: Fjernundervisning:
 Vår (2.sem.) Høst (3. sem. 1997) Vår (2.sem.)
 Vekttall: 3

Mål

Kursets mål er å gi innsikt i hvordan bedriftsledelsen kan bruke regnskapsdata og annen informasjon til å gjennomføre kostnads- og inntektsanalyser, samt lage budsjetter som kan brukes i den økonomiske styringen av bedrifter.

Obligatorisk litteratur

Naug, T. og Sti, A.D.: *Internregnskap*. 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1993. Kap. 10-13.
 Naug, T. og Sti, A.D.: *Kostnads- og inntektsanalyse*. 3. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1993.
 Naug, T. og Sti, A.D.: *Økonomistyring: budsjettering*. Oslo: Universitetsforlaget 1991.

Anbefalt litteratur

Løsningsforslag og arbeidshefte til bøkene under obligatorisk litteratur.

Emneoversikt

1. Ulike typer av kostnadsregnskap og budsjetteringssystemer.
 - tradisjonelle systemer: standardregnskapet.
 - nyere systemer: aktivitetsbasert kostnadsregnskap (ABC).
 - standardkostsystemer og fleksible budsjetter.
 - kalkulasjon og internregnskap i servicevirksomhet og varehandel.
 - inntekts- og kostnadskontroll.
2. Kostnads- og inntektsanalyser.
 - Ulike former for kostnad-resultat-volum analyse.
 - Produktvalg og nedleggelses kalkyler.
 - Prisfastsetting. Analyse av prisdiskriminering.
 - Kapitalkostnads- og resultatberegninger.
 - Bruk av internpriser i den økonomiske styringen.
 - Alternativ kost og alternative beregninger.
3. Budsjettering.
 - Planlegging og budsjetteringsprosessen.
 - Budsjetteringsmetoder.
 - Resultatbudsjettering.
 - Likviditetsbudsjettering.
 - Budsjettsimulering.
 - Kapitalbehovsberegninger og finansiell styring.

Dataverktøy

Kurset krever ikke bruk av dataverktøy, men regneark vil være et hensiktsmessig verktøy for å gjennomføre beregninger. I pensumlitteraturen vil man få veiledning i hvordan regneark kan brukes for å lage hensiktsmessige beregningsmodeller.

Gjennomføring

Kurset foreleses over 63 timer i vårsemestret (heltid) og 63 timer høsten 1997 (deltid).

Gjennomføres også som fjernundervisning. Det er utarbeidet eget øvelsesprogram for studentene basert på oppgaver i lærebøkene. Løsninger til øvelsesoppgavene finnes i: Naug, T. og Sti, A.D.: Løsningsforslag til Økonomistyring.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers skriftlig eksamen basert på pensumlitteraturen og en caseløsning. Caset utleveres ca. to måneder før eksamen avholdes.

Caset skal løses i grupper på inntil tre studenter i løpet av semestret. Studentene kan med fordel benytte dataverktøy i arbeidet med caset. Caseløsningen skal ikke innleveres for sensur, men medbringes til eksamen sammen med selve caset.

Karakteren vil kun bli fastsatt på grunnlag av den skriftlige eksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Økonomistyring III

KURS: **BØK 9431 Økonomistyring III - bedriftsøkonomisk beslutningsanalyse**

STUDIUM: **Diplomøkonomstudiet, 3. år**

Kursansvarlig(e): E. Skaldehaug, D. Michalsen

Institutt: Økonomi

Semester: Heltid: Modul utvekslingsstudenter:

Vår (2.sem.) Høst (1. sem.)

Vekttall: 2

Mål

Kurset skal videreutvikle studentenes kunnskaper og ferdigheter innen fagområdet fra 1.- og 2. studieår. Studentene skal få trening i å analysere bedriftsøkonomiske problemstillinger og fatte beslutninger. De bedriftsøkonomiske problemene blir presentert i et utvalg case fra emneområdene budsjettering, finans og lønnsomhetsstyring.

Obligatorisk litteratur

McGuigan, J.R., Moyer, C.R., Harris, F.H.: *Managerial Economics*. 7 th ed. Minneapolis, Minn.: West Publishing 1996

Bøhren, Ø. og Gjærum, P.I.: *Prosjektanalyse: en innføring*. 3.utg. Oslo: Skarvet Forlag 1997

Bøhren, Ø. og Michalsen, D.: *Finansiell økonomi: teori og praksis*. Oslo: Skarvet Forlag 1994

Skaldehaug, E.: *Oppgavesamling i Økonomistyring III / Foretaksøkonomi I*. Sandvika: BI Forlag 1997. (i salg fra vår-98).

Artikler

Emneoversikt

1. Empiriske analyser av etterspørsel. Metoder for tallfesting av pris og inntektselastisiteter med praktiske eksempler.
2. Empiriske kostnadsanalyser.
3. Markedsanalyser i teori og praksis. Konstruksjon av markedsprognoser.
4. Kapasitetsplanlegging i utvalgte case.
5. Driftsplanlegging og resultatbudsjettering med dataverktøy.
6. Likviditetsplanlegging og likviditetsstyring med dataverktøy i utvalgte case.
7. Finansieringsstrategi.
8. Kapitalbehovsberegninger.
9. Case fra investerings- og finansieringsfeltet.
10. Spillteori.
11. Bedriftsspill.

Dataverktøy

Dataverktøy i form av regneark vil være et obligatorisk hjelpemiddel i analysene. Det forutsettes fortlighet med statistikkprogram som for eksempel MINITAB.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres med 36 timer undervisning, hvorav 6 timer er organisert gruppearbeid i forbindelse med bedriftsspillet.

Beslutningstreningen blir gjennomført ved casedrøftinger og i bedriftsspillet, der studentene i grupper på 4 - 6 personer skal styre en bedrift i en simulert konkurransesituasjon.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers individuell skriftlig eksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Økonomistyring III

KURS: **RLS 9420 Økonomistyring III - bedriftsøkonomisk beslutningsanalyse**

STUDIUM: **Diplomøkonomstudiet i reiselivsledelse, 3. år**

Kursansvarlig(e): E. Skaldehaug, D. Michalsen

Institutt: Økonomi

Semester: Heltid:

Høst (1. sem.)

Vekttall: 2

Mål

Kurset skal videreutvikle studentenes kunnskaper og ferdigheter innen fagområdet fra 1. og 2. studieår og oppøve deres ferdigheter i å analysere bedriftsøkonomiske problemstillinger og fatte beslutninger. De bedriftsøkonomiske problemene blir presentert i et utvalg av case fra emneområdene budsjettering, finansiering og lønnsomhetsstyring.

Obligatorisk litteratur

McGuigan, J. R., Moyer, C.R., & Harris, F.H.: *Managerial Economics*. 7th ed. Minneapolis, Minn.: West Publishing 1996

Bøhren, Ø. og Gjærum, P.I.: *Prosjektanalyse: en innføring*. 3.utg. Oslo: Skarvet Forlag 1997

Bøhren, Ø. og Michalsen, D.: *Finansiell økonomi: teori og praksis*. Oslo: Skarvet Forlag 1994

Skaldehaug, E.: *Oppgavesamling i Økonomistyring III/Foretaksøkonomi I*. Sandvika: BI Forlag 1997

(i salg fra vår-98)

Artikler

Anbefalt litteratur

Brukermanual til bedriftsspillet.

Emneoversikt

1. Empiriske analyser av etterspørsel.
Metoder for tallfesting av pris- og inntektselastisiteter med praktiske eksempler.
2. Empiriske kostnadsanalyser.
3. Markedsanalyser i teori og praksis. Konstruksjon av markedsprognoser.
4. Kapasitetsplanlegging i utvalgte case.
5. Driftsplanlegging og resultatbudsjettering med dataverktøy.
6. Likviditetsplanlegging og likviditetsstyring med dataverktøy i utvalgte case.
7. Finansieringsstrategi.
8. Kapitalbehovsberegninger.
9. Case fra investerings- og finansieringsfeltet.
10. Spillteori.
11. Bedriftspill.

Dataverktøy

Dataverktøy i form av regneark vil være et obligatorisk hjelpemiddel i analysene. Det forutsettes fortrolighet med statistikkprogram som for eksempel MINITAB.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres med 36 timer lærerledet undervisning, hvorav 6 timer er organisert gruppearbeid i forbindelse med bedriftsspillet.

Beslutningstreningen blir gjennomført ved casedrøftinger og i bedriftsspillet, der studentene i grupper på 4 - 6 personer skal styre en bedrift i en simulert konkurransesituasjon.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers skriftlig eksamen.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Økonomistyring og investeringsanalyse

SPECIALISERING: Økonomistyring og investeringsanalyse

STUDIUM: Diplomøkonomstudiet, 3. år

Kursansvarlig (e): E. Skaldehaug

Institutt: Økonomi

Semester: Høst/Vår

Vekttall: 8

Mål

Spesialiseringsretningen er todelt. Målet med del 1 er å gi studentene innsikt i:

- Beslutningsteori.
- Aktivitetsbasert kalkulasjon og ledelse. Hvordan kan Activity Based Cost (ABC) og Activity Based Management (ABM) benyttes i praksis?
- Incentivkontrakter. Hvilke krav stilles til en optimal kontrakt?

Målet med del 2 er å oppøve studentenes evne til og løse ulike økonomiske problemstillinger. Problemstillingene vil først og fremst bli hentet fra temaene

- Realinvesteringer
- Statistiske optimeringsmetoder

Forkunnskaper

Studentene forutsettes å ha forkunnskaper i MET 9100 Matematikk for økonomer, BØK 8950 Investering og finansiering og BØK 9200 Økonomistyring I/BØK 9700 Bedriftsøkonomisk analyse fra Bedriftsøkonomstudiet samt BØK 9352 Økonomistyring II, MET 9351 Økonometri og SØK 9354 Mikroøkonomi fra Høyskolekandidatstudiet, 2.år.

Videre forutsettes det at kursene BØK 9432 Finansiell styring og BØK 9431 Økonomistyring III på obligatorisk del i 3.år er gjennomført eller gjennomføres parallelt med spesialiseringen.

Studenter med annen bakgrunn vurderes spesielt.

Emneoversikt og obligatorisk litteratur

DEL 1 Kostnadsanalyse og beslutningsteori

- Lineær programmering
- Beslutninger og informasjon
- Simulering
- Analyse av felleskostnader
- Analyse av investeringer i ny teknologi
- Investeringer og avkastningsmål
- Ledelseskontrakter og bonusavtaler
- Modellering og incentivkontrakter
- Aktivitetsbasert kostnadsforståelse og ledelse (ABC/ABM)

Demski, J. S.: *Managerial uses of Accounting Information*. Boston: Kluwer Academic Publishers 1994

Lapin, L. L.: *Quantitative Methods for Business Decisions : with cases*. 6th ed. Fort Worth : The Dryden Press 1994.

I tillegg vil materiale utdelt på forelesningene være å anse som pensum.

DEL 2 Investeringsanalyse og statistiske optimeringsmetoder

- Årlig ekvivalent kostnad og erstatningsbeslutninger
- Investeringsbeslutninger med tilleggsinformasjon
- Verdsetting av fleksibilitet ved hjelp av opsjonsteori
- Kjedeinvesteringer/optimal levetid
- Optimering med og uten bibetingelser
- Behandling av likningssystemer

Bierman, H. og Smidt, S.: *The Capital Budgeting Decision: economic analysis of investment projects*. 8th ed. New York: Macmillan 1993

Sydsæter, K.: *Matematisk analyse*. 6. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1994

I tillegg vil materiale utdelt på forelesningene være å anse som pensum.

Dataverktøy

Dataverktøy benyttes ikke i dette kurset.

Gjennomføring

Spesialiseringen har en ramme på 144 kurstimer og gjennomføres med forelesninger, gruppearbeid og veiledning i forbindelse med prosjektoppgaven.

Eksamen

Spesialiseringen avsluttes med en tretimers skriftlig eksamen i høstsemesteret innenfor emnene i emneoversiktens del I samt en tretimers skriftlig eksamen i vårsemesteret innenfor emnene i emneoversiktens del II. I vårsemesteret skal studentene i tillegg ha innlevering av en prosjektoppgave. Oppgaven kan besvares individuelt eller i grupper på inntil tre studenter.

Studentene skal løse en reell problemstilling innenfor ett av de emneområder som vil fremgå av oppgaveteksten. Studentene har selv ansvar for å finne en aktuell virksomhet for å få løst oppgaven.

Eksamensoversikt

Kurskode	Kursbetegnelse	Vekttall	Eksamen
DST 9522	Kostnadsanalyse og beslutningsteori	2	H 97 (E 3 t.)
DST 9523	Investeringsanalyse og statistiske optimeringsmetoder	2	V 98 (E 3t.)
DST 9520	Prosjektoppgave i økonomi-styring og investeringsanalyse	4	V98 (P)

P = Prosjektoppgave E = Skriftlig eksamen

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

12 BI Høyskolene

BI Høyskolene	238
Praktiske opplysninger	238
Studietilbud ved BI Høyskolene 1997-98	241
- Heltid	241
- Deltid/BI Fjernundervisning	242

BI Høyskolene

Praktiske opplysninger

Studiested	Åpningstider	Kontaktpersoner	Stilling
BI Bergen Lars Hillesgt. 15 Pb. 4453 Nygårdstangen 5028 Bergen Telefon: 55 54 67 60 Telefax: 55 54 67 80 E-post: BI-Bergen@bi.no	Kontor: Man-fre 0900-1600. I forelesningsperioden åpent man-fre til 2100. Lesesaler/PC-rom: Man-fre 0800-2100.	Kjell Minken Elisabeth Anfinnsen Seim Lisbeth Aulin Lasse Sætre Erik Førland Monica Nyhagebråten Chris Steira Henny Dahle Ellen Wilthil Wenche Folgerø Geir Knutsen Stein Lavik Jonny Olesen	Rektor Studieleder Studieleder Prosjektleder Studiekonsulent Studiekonsulent Studiekonsulent Studieveileder Studieveileder Resepsjonsmedarbeider Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor
BI Buskerud Wergelandsgt. 10 Postboks 833 3007 Drammen Telefon: 32 26 46 00 Telefax: 32 26 46 06 E-post: BI-Buskerud@bi.no	Kontor: Man-fre 0900-1500. I forelesningsperioden åpent 2 kvelder i uken til kl 1800. Lesesal og PC-rom: man-tors 0830-2100, fre 0830-1500.	Terje Askerud Gunn Akselvoll Kjell Brurberg Atle Ilebekk Kari Aasheim Johansen Marit Laugerud Eftedal Robert G. Hansen	Rektor Studieleder Eiendomsforvalter EDB-/Studiekonsulent Studieveileder Studiesekretær Høyskolelektor
BI Gjøvik Teknologiveien 6 2800 Gjøvik Telefon: 61 17 85 60 Telefax: 61 18 05 28 E-post: BI-Gjovik@bi.no	Kontor: Man-fre 0800-1530. I forelesningsperioden i tillegg åpent en kveld i uken til kl. 1800 Lesesal og PC-rom: Man-tors 0800-2100, fre 0800-1500.	Edvin A. Tysse Per Kristian Bakken Hanne Cecilie Skumsrud Aud Nordeng Anne Vårnes	Rektor Studieleder Studiekonsulent Studieveileder Studieveileder
BI Kristiansund Industriveien 18 6500 Kristiansund Telefon: 71 58 36 77 Telefax: 71 58 14 62 E-post: BI-Kristiansund@bi.no	Kontor: Man-fre 0800-1530. Lesesal: Man-fre 0800-2100. Lørdag etter avtale.	Frank Tolcsiner Bjørn Michelsen Kari Hestnes Lars Backer May Britt Berild Rønnes	Rektor Studieleder Studieveileder Høyskolelektor Prosjektleder
BI Møre Ålesund Tinghus Nedre Strandgt. 50 6005 Ålesund Telefon: 70 12 97 70 Telefax: 70 12 50 39 E-post: BI-More@bi.no	Kontor: Man-fre 0800-1530. Lesesal: Man-fre 0800-2100. Lørdag stengt.	Leif Riksheim Terje Voldsund Odd Misund Per Arne Orloff	Rektor Studieleder Studieleder Studieveileder
BI Nordland Strandgt. 14-18 Postboks 74 8601 Mo i Rana	Kontor: Man-tors 0830-1530, fre 0830-1500 Lesesal:	Kåre A. Hanssen Anneke Leenheer Kristin Stålem	Rektor Studieleder Studieveileder

Studiested	Åpningstider	Kontaktpersoner	Stilling
BI Nordland (forts.)			
Telefon: 75 12 97 00 Telefax: 75 12 97 01 E-post: BI-Nordland@bi.no	Man-tors 0830-2130, fre 0830-1530. I helgene etter avtale	Terje Johansen Irene Bursvik	Studieveileder Studieveileder
BI Oslo			
Trondheimsveien 2 Postboks 4636 Sofienberg 0506 Oslo Telefon: 22 985050 Telefax: 22 985111 E-post: BI-Oslo@bi.no	Informasjonen: Man-tors 0800-2100, fre 0800-1700. Lesesal og PC-rom: Man-tors 0800-2100, fre 0800-1700, lør 0900-1500	Jan Frode Lien Gyrid Garshol Wenche Nilsen Solfred Lind Helge Jensen	Rektor Administrasjonssjef Informasjonssjef Markedssjef Internasjonal studiesjef
Diplomøkonomstudiet (alle tre år)		Kjersti Gummerson Kristian Mathisen Karen-Sofie Styrmoen Oseid Bernt Andreas Hennum Ingrid Auburn Berit Fjørtoft Monica Andersen	Administrativ leder Studieveileder Studieveileder Studieveileder Undervisningssekretær Studieveileder Administrativ leder og faglig koordinator
Diplomøkonomstudiet i Bank og finans Eiendomsmeglerstudiet		Kari Bruun Line Jorung Marianne Hellvin Gerd Førde	Studieveileder Studieveileder Studieveileder Administrativ leder og faglig koordinator
Reiselivsstudiet		Eldri Ulven Magni Verlo Odd Pettersen NN	Studieveileder Administrativ leder Prosjektsjef Studieveileder
Bedriftsinterne kurs og programmer		Emanuel Blattner Rolf Gunnar Strand Anders Tveit Pål Aakre Pål Lauritzen Tron Foss Pål Undall Charles Cooper Svein Nilsen Odd Pettersen Tor Grenness Svein Lund Sverre Tomassen Georg Kamfjord Sølvi Lyngnes	Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Amanuensis Høyskolelektor Amanuensis Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Studierektor Amanuensis
Spesialkurs og bedriftsinterne programmer			
Fagområde: Økonomi			
Fagområde: Økonomi			
Fagområde: Samfunnsøkonomi			
Fagområde: Metode			
Fagområde: Metode			
Fagområde: Metode			
Fagområde: Finans			
Fagområde: Engelsk			
Fagområde: Tysk			
Fagområde: Markedsføring			
Fagområde: Markedsføring			
Fagområde: Logistikk og informasjonsledelse			
Fagområde: Strategi			
Fagområde: Reiseliv			
Fagområde: Reiseliv			
BI Skedsmo			
Hvamstubbyen 17 2013 Skjetten Telefon: 63 84 06 20 Telefax: 63 84 43 00 E-post: BI-Skedsmo@bi.no	Kontor: Man-fre 0830-1530. Lesesal, gruppe-/PC-rom: Man-tors 0800-2000, fredag: 0800-1700 lørdag: 0900-1700 PC-rom etter åpningstiden: kun med nøkkelkort søndag: åpent i eksamens- perioden, ellers etter avtale.	Anne Thorkildsen Svein Erik Rødvik Kari Synøve Garnes Marie Spilling Vesla Johnsen Espen Skaldehaug Robert Hansen Svein Lund Peter Cleaverly	Rektor Studiekonsulent Studieveileder Studieveileder Resepsjon Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor

Studiested	Åpningstider	Kontaktpersoner	Stilling
BI Stavanger Håkon Vlls gt. 8 Postboks 550 4001 Stavanger Telefon: 51 56 17 00 Telefax: 51 56 56 44 E-post: BI-Stavanger@bi.no	Kontor: Man-fre 0800-1530. Lesesal: Man-fre 0730-2100, Grupperom/PC-rom: Man-fre 0730-2100, lør 0800-1800, søn 0900-2200 (med nøkkelkort begge dager)	Terje I. Våland Anne Berit S. Sandberg Trygve Gunnarshaug Dag Egil Alme Sylvia D. Skretting Morten Høie Abrahamsen Hildrun F. Eliassen Per Willy Hetland Jonny Olesen Dag Osmundsen Bjørn Bugge Irene Grastveit Silje Larsen Kjell Jørgensen Randi Skare	Rektor Studieleder Studiekonsulent Studiekonsulent Studieveileder Prosjektleder Prosjektkoordinator Studierektor Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor
BI Telemark Olavsgt. 26 Postboks 1083 3901 Porsgrunn Telefon: 35 55 77 11 Telefax: 35 54 80 01 E-post: BI-Telemark@bi.no	Kontor: Man-fre 0800-1530. Lesesal: Man-tors 0800-1800. Fredag 0800-1600. Lørdag og søndag etter avtale.	Nils Kristian Bogen Kjell Karlsrud Britt Fjelldal Jane Asdal Marit Rugset Rune Hansen	Rektor Studieleder Studiekonsulent Studieveileder Studieveileder Høyskolelektor
BI Trondheim Østre Rosten 4 Postboks 73 Tiller 7076 Trondheim Telefon: 72 88 80 66 Telefax: 72 88 97 03 E-post: BI-Trondheim@bi.no	Kontor: Man-tors 0800-1600, fre 0800-1530. Man. og tirs. i forelesnings- perioden er det åpent til 1730. Lesesal: Man-tors 0800-2100, fre 0800-1800, lørdag etter avtale med studentene.	Bjørn W. Amundsen Steinar Wold Sverre Lie Trond Stiklestad Olav Lilleberg Erna Stheim Trude Holmeide Jo Olav Trønsdal	Rektor Studieleder Koordinator, reiselivsstudiet Koordinator, markedsf.studiet Koordinator, økonomifag Studieveileder Studieveileder Edb- og markedskoordinator
BI Vestfold Framnesveien 7 Postboks 1501 Veløy 3206 Sandefjord Telefon: 33 46 23 00 Telefax: 33 46 42 66 E-post: BI-Vestfold@bi.no	Kontor: Man-fre 0830-1530. Lesesal/PC-rom: Man-tors 0800-2100, fre 0800-1630, lørdag etter avtale med studentene.	Tom Erling Dahl-Hansen Bent Kristiansen Turid Sandnes Anne Cecilie Kleiven	Rektor Studieleder Studieveileder Studiesekretær
BI Østfold Rådmann Siras vei 1 Postboks 18 1713 Grålum Telefon: 69 13 84 84 Telefax: 69 12 95 45 E-post: BI-Ostfold@bi.no	Kontor: Man-fre 0800-1500. Lesesal: Man-tors 0800-2100, fre 0800-1800.	Pelle Valebjørg Niels Øby Lisann Flatem Kjersti A. Nygaard Tor A. Tollefsen	Rektor Studieleder Studiekonsulent Studiesekretær Høyskolelektor
BI Fjernundervisning Postboks 580 1301 Sandvika Besøks adr: Eivind Lychesvei 19A Telefon: 67 54 50 30 Telefax: 67 57 08 05 E-post: Fjernundervisning@bi.no	Kontor: Man-fre 0830-1530	Øyvind Ramvi Tone U. Lømo Kristin Dahl Christian Falch Tormod Lunde Rebecca Stiefer Mari Systad	Rektor Studiesjef Prosjektleder IT-konsulent Studieleder Studieveileder Programkoordinator

Studietilbud ved BI Høyskolene 1997-98

Heltid

HELTIDSSTUDIER	Bergen	Buskørud	Gjøvik	Kristiansund	Møre	Nordland	Oslo	Skedsmo	Stavanger	Telemark	Trondheim	Vestfold	Østfold
3. årlige studier													
Diplomekonom BI	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Diplomekonom i reiselivsledelse	•						•				•		
Diplommarkedsfører i markedsføring, internasjonalisering og ledelse	•		•						•		•		
Diplommarkedsfører i markedskommunikasjon	•												
Diplomekonom i bank og finans							•						
2. årlige studier													
Høyskolekandidat BI	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Markedskandidat i markedsføring og internasjonalisering	•	•	•	•	•				•	•	•	•	•
Markedskandidat i markedskommunikasjon	•												
Eiendomsmegler							•						
Bankkandidat							•						
1. årlige studier													
Grunnfag i bedriftsøkonomi	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Grunnfag i markedsføring	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•
Grunnfag i markedsføring og internasjonalisering	•	•	•		•				•	•	•		
Grunnfag i markedskommunikasjon	•												

Studietilbud ved BI Høyskolene 1997-98 Deltid/BI Fjernundervisning (FU)

DELIDSTUDIER	Bergen	Buskerud	Gjøvik	Kristiansund	Møre	Nordland	Oslo	Skedsmo	Stavanger	Telemark	Trondheim	Vestfold	Østfold	Fjernund.
Bedriftsøkonom - kveld	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Bedriftsøkonom - modul							•							
Grunnfag i markedsøkonomi	•							•	•					
Grunnfag i markedskommunikasjon	•													
Grunnfag i markedsføring og internasjonalisering			•									•		
Høyskolekandidat - kveld		•					•							•
Høyskolekandidat - modul								•	•					
Språk - engelsk	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Språk - tysk	•		•				•	•				•		
Språk - fransk	•						•							
Etendomsregler - modul							•							
Diplomøkonom														
Obligatorisk del - kveld							•							
Obligatorisk del - modul								•						
Spesialiseringer - modul														
Bedriftsutvikling			•											
Logistikk *							•		•	•		•		
Markedsføring							•							
Personalledelse	•						•					•		
Prosjektadministrasjon				•			•							
Regnskap og skatt		•	•		•		•			•	•		•	
Samfunnsøkonomi							•							
Økonomistyring og investeringsanalyse	•							•	•					

NBI i Oslo gjennomfører markedsføringsstudiene ved Norges Markedshøyskole (NMH), som er en del av BI Stiftelsen.
* BI Telemark og BI Vestfold samarbeider om gjennomføringen av spesialisering i logistikk.

13 Studentforeningens sider

Din lokale studentforening	244
- Faglige aktiviteter	244
- Sosiale aktiviteter	244
- Bli med!.....	244
Norges Bedriftsøkonomiske Studentersamfunn (NBS)	244
- Hva gjør NBS?	244
- Studentpolitikk.....	245
- Medlemsservice	245
- Studentvelferd	245
- Organiseringen av NBS	245
- Engasjer deg!.....	245
Adresser	246

Din lokale studentforening

Ved hver av de 13 BI Høyskolene er det etablert en egen studentforening. Den heter Norges Bedriftsøkonomiske Studentersamfunn (NBS) etterfulgt av stedsnavnet f.eks. Stavanger. Medlemmer er alle de som innbetaler studie- og medlemsavgift, dog er dette frivillig. Studentforeningen arbeider for å skape et aktivt miljø, både faglig og sosialt. Din lokale NBS avdeling er knyttet sammen i et nettverk med de andre avdelingene, gjennom NBS Sentralstyret. Dette nasjonale nettverket bidrar til å styrke kapasitet og innflytelse i studentforeningen, og sikrer at du som student får fremme dine synspunkter i de besluttede organer i BI Stiftelsen.

Faglige aktiviteter

Din lokale studentforening arrangerer bedriftsbesøk, seminarer og debatter, engasjerer gjesteforelesere, avholder forskjellige kurs etc. Videre har din lokale NBS avdeling en fagansvarlig som koordinerer samarbeidet mellom de tillitsvalgte fra de enkelte klassene. Sammen utgjør disse Fagutvalget ved din skole. Fagutvalget kan ta opp saker som evaluering av forelesere, kurs og pensumlitteratur eller mer praktiske ting, som f.eks. klager på lufteanlegget ved skolen. Din lokale NBS avdeling har et kontaktnett som både strekker seg mot den lokale studieadministrasjonen og (gjennom NBS Sentralstyret) mot de sentrale organene i BI Stiftelsen. Slik er du sikret muligheten til å påvirke din studiesituasjon. Bruk den!

Sosiale aktiviteter

Det sosiale miljøet ved ditt studiested er viktig, og på dette området har studentforeningen en sentral rolle. Ved skolestart arrangeres det fadderordning, bli-kjent-fester, senere kommer krokvelder, konserter, nyttårsball, rebusløp, filmkvelder, vinseminar m.m. Alt dette for at du som student skal ha muligheten til å sosialisere deg ved skolen. Det finnes også mulighet for fysiske aktiviteter. Det blir arrangert skidager, swingkurs, fotball og squashtreninger, aerobic m.m. Tilbudene varierer fra studiested til studiested. Ta kontakt med studentforeningen for å finne ut hva som skjer ved din skole.

Bli med!

Alle de lokale NBS avdelingene er etablert av og for studentene. Nye impulser er de alltid åpne for, og det er opp til deg om du vil benytte deg av studentforenings aktiviteter. Alle som er engasjert i de lokale studentforeninger gjør dette på ideell basis, og du bestemmer selv hvor mye du vil legge ned av arbeid. Det aktive studentmiljøet er med på å gjøre studiene ved BI Høyskolene mer innholdsrike både i form av relevant praksis erfaring mht. jobbsøking, og personlig utvikling.

Norges Bedriftsøkonomiske Studentersamfunn (NBS)

Studentforeningen ved BI Høyskolene er knyttet sammen i en felles interesseorganisasjon. Norges Bedriftsøkonomiske Studentersamfunn (NBS) hadde i studieåret 1996-97 ca. 6.000 medlemmer, noe som gjør NBS til en av Norges største studentorganisasjoner. Medlemmer er alle de som betaler en vektallsbasert kontingent.

Hva gjør NBS?

Hovedoppgaven er å ivareta studentenes interesser innenfor følgende områder:

- Kvalitetssikring av studietilbudet
- Studentpolitikk og studiefinansiering

- Markedsføring av studentene overfor næringslivet
- Helse- og refusjonsordning
- Medlemsservice
- Studentvelferd

Disse oppgavene gjennomfører NBS i konstruktivt samarbeid med BI. BI Stiftelsen er en privat stiftelse. Dette innebærer at hver høyskole står friere i forhold til innovasjoner og utvikling av studietilbudene enn offentlige høyskoler. For deg som student vil det si at du har innflytelse på endringer i studiene, f.eks. når det gjelder litteratur. NBS har egne representanter i BI Stiftelsens besluttede organer: Stiftelsens Styre, Høyskolestyret og diverse andre organer. NBS representantene er din stemme ovenfor rektor samt øvrig ledelse og administrasjon.

Studentpolitikk

Det foregår et kontinuerlig arbeid for å bedre våre studenters studiefinansiering og studentvelferd. Både den generelle studiefinansieringen og finansieringen for BI studenter har spesielt høy prioritet. NBS Sentralstyret har også et tett samarbeid med De Utdanningssøkendes Kontaktutvalg (DUK) i disse sakene. DUK består av de fleste elev- og studentorganisasjonene i landet.

Medlemsservice

Et viktig satsningsområde for NBS er "medlemsservice". Dette vil si at NBS Sentralstyret og NBS avdelingene sammen arbeider med å gi BI studentene et godt tilbud gjennom avtaler med det sentrale og lokale næringsliv. Avtalene gir BI studentene tilbud og rabatter ved fremvisning av gyldig studiebevis. Disse avtalene gir deg gunstige betingelser på alt fra tannleger og leger til klesbutikker og utesteder. For en fullstendig oversikt, ta kontakt med din lokale NBS avdeling.

Studentvelferd

Som medlem av NBS har du muligheten til å søke om å få refundert noe av utgiftene relatert til lege, tannlege og tilsvarende. Denne helse- og refusjonsordningen blir det årlig satt av penger til. Lokalt har en del av NBS avdelingene avtaler med lege og tannlege for billige konsultasjoner.

Organisering av NBS

NBS Sentralstyret består av seks studenter som er valgt av Landsmøtet. Landsmøtet er NBS sitt øverste organ. Landsmøtet går av stabelen en gang i året. I mellomtiden er det NBS Sentralstyret som står for den daglige drift. Hver BI Høyskole har sin egen NBS avdeling. Disse blir valgt på Generalforsamling, og er i sin tur underlagt NBS Sentralstyret. Hver lokalavdeling har, etter en fordelingsnøkkel, et viss antall delegater på Landsmøtet. Landsmøtets oppgave er å fremme saker Sentralstyret skal jobbe med fremover. NBS Langtidsplan, er Sentralstyrets arbeidsplan, revideres av Landsmøtet. Har du behov for å nå frem med dine synspunkter overfor NBS eller BI, ta kontakt med din lokale NBS avdeling som vil fortelle deg hvor du skal henvende deg.

Engasjer deg!

Som student er det viktig at du engasjerer deg i andre aktiviteter enn bare det faglige. Et engasjement vil berike og øke ditt utbytte fra studietiden ved BI Høyskolene. Har du synspunkter eller noe du lurer på, ta kontakt med din lokale NBS avdeling eller NBS Sentralstyret.

Adresser

Norges Bedriftsøkonomiske Studentersamfunn (NBS)

Postboks 4659 Sofienberg
0506 OSLO
Tlf: 22 36 34 69
Fax: 22 20 60 03
E-mail: nbs.norge@bi.no

NBS Bergen

Postboks 1712
5024 BERGEN
Tlf: 55 90 23 85
Fax: 55 23 33 05
E-mail: nbs.bergen@bi.no

NBS Buskerud

Landfalløya 24
3023 DRAMMEN
Tlf: 32 83 02 78
Fax: 32 89 16 26
E-mail: nbs.buskerud@bi.no

NBS Gjøvik

Teknologiveien 4
2800 GJØVIK
Tlf: 61 17 06 68
Fax: 61 18 05 28
E-mail: nbs.gjovik@bi.no

NBS Kristiansund

Industriveien 18
6500 KRISTIANSUND
Tlf: 71 58 40 77
Fax: 71 58 40 77
E-mail: nbs.kristiansund@bi.no

NBS Møre

Postboks 4083 Aspøy
6021 ÅLESUND
Tlf: 70 12 44 79
Fax: 70 12 50 39
E-mail: nbs.more@bi.no

NBS Nordland

Postboks 125
8601 MO I RANA
Tlf: 75 15 72 02
Fax: 75 15 24 50
E-mail: nbs.nordland@bi.no

NBS Oslo

Postboks 4609 Sofienberg
0506 OSLO
Telefoner:
22 36 39 60 (AU)
22 36 39 61 (MNU)
22 36 39 62 (RFSU)
22 36 39 63 (Info.utvalget)
22 36 39 64 (BI-virkning)
22 36 39 65 (Fagutvalget)
22 36 39 66 (Prosjektkontor)
22 36 39 69 (Telefaks)
E-mail: nbs.oslo@bi.no

NBS Skedsmo

Hvamstubben 17
2013 SKJETTEN
Tlf: 63 84 44 08
Fax: 63 84 43 00
E-mail: nbs.skedsmo@bi.no

NBS Stavanger

Haakon VII's gt. 8
4005 STAVANGER
Tlf: 51 52 02 97
Fax: 51 56 38 00
E-mail: nbs.stavanger@bi.no

NBS Telemark

Olavsgate 26
3900 PORSGRUNN
Tlf: 35 55 81 90
Fax: 35 54 80 01
E-mail: nbs.telemark@bi.no

NBS Trondheim

Østre Rosten 4c
7075 Tiller
Tlf: 72 89 04 60
Fax: 72 88 74 92
E-mail: nbs.trondheim@bi.no

NBS Vestfold

Postboks 1501 Veløy
3201 Sandefjord
Tlf: 33 46 17 75
Fax: 33 46 42 66
E-mail: nbs.vestfold@bi.no

NBS Østfold

Postboks 16
1713 GRÅLUM
Tlf: 69 14 53 87
Fax: 69 14 53 87
E-mail: nbs.ostfold@bi.no

14 Reglementer

Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen	248
Studieforskrifter ved BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole	252
Forskrifter om begrunnelse og klage ved universitets- og høskoleeksamener....	258
Forskrift om eiendomsmegling	259
BI har fått dispensasjon for bruk av avvikende karakterskala ved BIs eiendomsmeglerstudium	262

Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen

Vedtatt av Høyskolestyret 25. mars 1996
med endringer av 26. november 1996

Titler

§ 1. Titler

BI Stiftelsen (heretter kalt BI) kan tildele følgende titler:

- Master of Business Administration (MBA)
- Executive Master of Business Administration (Exec. MBA)
- Master of Science (M.Sc.)
- Master of Management (MM)
- Siviløkonom BI
- Sivilmarkedsfører NMH
- Diplomeksportøkonom NMH
- Revisor * 1)
- Diplomøkonom BI/BA
- Diplommarkedsfører BI/NMH
- Høyskolekandidat BI
- Markedskandidat BI/NMH
- Reiselivskandidat BI
- Bankkandidat BI/BA
- Forvaltningskandidat BI
- Eiendomsmeglerkandidat BI * 2)
- Bedriftsøkonom BI
- Fondsmegler * 3)

Titlene oppnås ved å fullføre de studieplaner og tilfredsstillende de karakterkrav som Høyskolestyret til enhver tid bestemmer for den enkelte tittel.

- *1) Studentene tildeles vitnemål for bestått revisoreksamen BI. Etter 2 års praksis kan Kredittilsynet tildele tittelen Registrert Revisor.
- *2) Etter 2 års praksis kan Kredittilsynet tildele tittelen Statsautorisert Eiendomsmegler.
- *3) Studentene tildeles vitnemål for bestått fondsmeglereksamen BA. Etter 3 års praksis kan Kredittilsynet tildele tittelen Fondsmegler.

Studentens undersøkelses- og opplysningsplikt

§ 2. Undersøkelses- og opplysningsplikt

Enhver student plikter å sette seg inn i gjeldende reglementer og forskrifter for BI og sitt respektive studium. Videre plikter studenten å sette seg inn i studieplaner, eksamensplaner, rutiner for eksamenspåmelding og nødvendige forutsetninger for å gå opp til eksamen. Studenten skal bruke de skjemaene og formularene som er utarbeidet for de ulike formål.

Når det gjelder offentlig godkjenning av de enkelte studier og offentlig studiefinansiering, vises det til forskriftene for de enkelte studietilbudene.

Opptak

§ 3.1. Søknad om opptak og registrering som student

Opptak til BIs ulike studietilbud skjer i henhold til egne opptaksforskrifter/studieforskrifter.

En søker som får tilbud om studieplass på et studium ved BI, må innen angitt frist returnere en studiekontrakt i undertegnet stand hvor det bekreftes at han/hun aksepterer den tilbudte studieplassen. Ved slik aksept, er søkeren med bindende virkning registrert som student ved BI, med de økonomiske forpliktelser dette medfører. (Jfr. § 4.1.)

Det gis likevel anledning til å trekke seg fra studiet før studiestart dersom melding om dette gis i rekommandert brev, som må være BI ihende innen de frister som fremgår av kontrakten.

§ 3.2. Bytte av studium

Det gis anledning til bytte av studium dersom studenten har akseptert studieplass på ett av BIs studier og senere får tilbud om studieplass på et annet studium ved BI.

Opptak til annet studium skjer i henhold til gjeldende opptaksforskrifter/studieforskrifter.

§ 3.3. Klage over saksbehandling

Klage over formelle feil ved saksbehandlingen ved opptak til et studium fremsettes overfor en særskilt nemd oppnevnt av Stiftelsens styre.

Studieavgift

§ 4.1. Studieavgift

Når en søker er registrert som student, er han/hun økonomisk forpliktet til å betale studieavgift for normert studietid på det aktuelle studium. Det er anledning til å melde seg ut underveis i studiet. (Jfr. § 6.1.)

Normert studietid for det enkelte studium og frist for forlenget studietid, er oppgitt i separate forskrifter for de ulike studietilbudene.

Studenten må betale studieavgift for normert studietid selv om han/hun gjennomfører studiet på kortere tid enn normert.

Bestemmelser vedrørende innpassing av enkeltksamener mellom BIs studietilbud tas inn i forskriftene for de ulike studietilbudene.

Studenter som innvilges fritak for eksamen på et av BIs studietilbud på grunnlag av eksamener avlagt ved andre institusjoner, innrømmes ikke reduksjon i studieavgiften.

Vitnemål utstedes først når studentens økonomiske forpliktelser overfor BI Stiftelsen er innfridd i henhold til inngått kontrakt.

§ 4.2. Rett til studieplass og eksamen

Manglende betaling av studieavgift kan medføre tap av studieplass og tap av rett til å fremstille seg til eksamen. Beslutning om tap av studieplass og/eller rett til å fremstille seg til eksamen fattes av den øverste administrative myndighet for et studium. Ankeinstans er Stiftelsens høyskoleledertør.

Eksamen og vitnemål

§ 5.1. Eksamen

Det arrangeres eksamen i kurs og emneområder i henhold til de til enhver tid gjeldende studieplaner fastsatt av Høyskolestyret.

§ 5.2. Karakterer

Bestemmelser om karaktersetting, karakterskala og karakterkrav til vitnemål vedtas av Høyskolestyret og inntas i separate forskrifter for de ulike studietilbud.

§ 5.3. Fritak for eksamen

BI kan på grunnlag av søknad gi fritak for eksamen på grunnlag av eksamener avlagt ved andre høyskoler eller universiteter.

Fritak for eksamen i de ulike studietilbudene vedtas av Høyskolestyret etter fremlegg fra den aktuelle studieadministrative enhet og anbefaling fra det faglige institutt som eksamen hører under.

§ 5.4. Kontinuasjon

Kontinuasjonsordning for enkeltksamener vedtas av Høyskolestyret og tas inn i separate eksamensforskrifter/studieforskrifter for de ulike studietilbudene.

Kontinuasjoner baseres på det til enhver tid gjeldende pensum for det aktuelle kurs eller emneområde.

§ 5.5. Sensur

Sensurering av eksamensoppgaver skjer ordinært ved to uavhengige sensorbedømmelser, hvorav den ene er foretatt av en sensor som ikke har fast tilknytning til BI.

Det er adgang til å gi ulike deler av eksamen spesielle vekt.

Høyskolestyret kan vedta andre former for sensur der dette er hensiktsmessig.

§ 5.6. Klage på eksamen

Begrunnet klage på sensur fremmes skriftlig innen to uker etter sluttdato for sensur for angjeldende eksamensperiode.

Krav om ny sensur skal fremsettes skriftlig og sendes rekommandert innen en uke etter at kandidaten har fått svar på sin opprinnelige klage. Ny sensur er endelig.

Resultatet ved muntlig eksamen er endelig og kan ikke påklages.

§ 5.7. Ordensbestemmelser

Ordensbestemmelser ved eksamen samt betalingsbetingelser knyttet til eksamen og kontinuasjon vedtas av Høyskolestyret og tas inn i separate forskrifter for det enkelte studietilbud.

§ 5.8. Vitnemål

Etter avsluttet studium innenfor de karakterkrav som er fastsatt i eksamensforskriftene for de ulike studietilbudene, utstedes et avgangsvitnemål som viser at kandidaten har oppfylt de krav som stilles for angjeldende studium, og hvilke karakterer kandidaten har oppnådd på de foreskrevne eksamener. Avgangsvitnemålet signeres av Stiftelsens rektor og øverste administrative myndighet for angjeldende studium, eller den han/hun bemyndiger. (Jfr. § 4.1., siste ledd.)

Utmelding, studieavbrudd og permisjon

§ 6.1. Utmelding og studieavbrudd

Dersom en student ønsker å melde seg ut underveis i et studium hvor kontrakt er inngått med BI, kan utmelding skje innenfor den tidsfrist som fremgår av forskrifter for det enkelte studium. Utmelding må skje i rekommandert sending til BI innenfor gjeldende tidsfrist. Først da vil studenten bli registrert som sluttet og være fri for videre betalingsforpliktelser.

Dersom spesielle, tungtveiende grunner tilsier det, for eksempel alvorlig sykdom, kan en student

melde seg ut av studiet i løpet av studieåret og bli fri for videre betalingsforpliktelser. Utmelding må dokumenteres med legeerklæring eller annen relevant dokumentasjon og sendes i rekommandert brev til BI, som på grunnlag av den ovennevnte dokumentasjon avgjør om det er god nok grunn for utmelding eller ikke. Studenter som har meldt seg ut av et studium, må søke om opptak på nytt dersom de ønsker å gjenoppta studiet på et senere tidspunkt.

§ 6.2. Permisjon

Det gis anledning til å søke om inntil ett års permisjon (opphold i studiet) i løpet av studietiden ved f.eks. avtjening av førstegangstjeneste eller andre tungtveiende grunner.

Ved svangerskap kan kvinnelige studenter etter søknad få innvilget permisjon (opphold i studiet) med inntil ett år pr. svangerskap.

Begrunnet søknad om permisjon og ønsket varighet må sendes i rekommandert brev til BI.

Disiplinærbestemmelser

§ 7. Disiplinærbestemmelser

En student som har gjort seg skyldig i grovt brudd på de bestemmelsene som gjelder ved BI, eller som har utvist uverdige atferd som skader eller er egnet til å skade BIs allmenne omdømme, kan idømmes disiplinærstraff.

Stiftelsens styre kan med 2/3 flertall beslutte å utvise en student for en viss tid eller for alltid. Vedtaket kan påklages til en klagenemd oppnevnt av Stiftelsens styre.

Endringer

§ 8. Endringer

BI har til enhver tid rett til å iverksette endringer i bestemmelser som gjelder for Stiftelsen, herunder rett til å endre studieopplegg, tid og sted for undervisning, lærerkrefter, studieavgift, m.m., og å fravike opplysninger gitt i de ulike publikasjoner fra enhetene innenfor BI.

Endringer i studieavgifter skal godkjennes av Stiftelsens styre.

Endringer i reglementer og forskrifter skal godkjennes av Stiftelsens styre, eller det organ styret bemyndiger.

Endringer i studieplaner skal godkjennes av Høyskolestyret eller det organ Høyskolestyret bemyndiger.

Endringene skal gjøres kjent for studentene så raskt som mulig og på en hensiktsmessig måte.

Forbehold

§ 9. Forbehold

BI tar forbehold om eventuelle trykkfeil i studiehåndbøker, kursbeskrivelser og annen dokumentasjon som gjelder for det enkelte studium.

Studieforskrifter ved BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole

Vedtatt av Høyskolestyret 25. mars 1996 med endringer av 14. april 1997.

Studentens undersøkelses- og opplysningsplikt

§ 1. Undersøkelses- og opplysningsplikt

Enhver student plikter å sette seg inn i Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen, fastsatt av Stiftelsens styre 25. mars 1996 og eventuelle senere endringer.

Studenter som går på eiendomsmeglerstudiet plikter i tillegg å sette seg inn i Forskrift om eiendomsmegling, fastsatt av Finansdepartementet 20. mars 1990 og eventuelle senere endringer.

Informasjon om offentlig godkjenning av de enkelte studier og offentlig studiefinansiering, kan fås fra studieadministrasjonen ved BI/NMH.

Opptak

§ 2.1 Minstekrav for opptak

2.1.1. Søkere med fullført og bestått vitnemål fra følgende utdanninger:

Fullført videregående skole skal forstås som "fullført og bestått vitnemål fra treårig videregående skole; studieretning for allmenne fag (tradisjonell eller endret struktur, examen artium i linjedelt gymnas, økonomisk gymnas), studieretning for handels- og kontorlag, Reform 94 når alle fagkrav i pkt. 2.1.2 er dekket."

2.1.2. Søkere med alternativ grunntidning

3-årig fullført og bestått utdanning fra videregående skole (unntatt de nevnt i pkt. 2.1.1.) eller fagbrev/svennebrev, eller fylte 23 år i løpet av opptaksåret og 5 års fulltids yrkeserfaring medregnet omsorgsarbeid og militær førstegangstjeneste/ siviltjeneste. Fullført og bestått kurs i videregående skole og/eller folkehøyskole kan også telle med i kombinasjon med yrkeserfaring, slik at utdanning og arbeid samlet utgjør 5 år.

For alle kategorier søkere under pkt. 2.1.2. gjelder krav om dokumenterte kunnskaper i følgende fag på nivå med eksamen fra studieretning for allmenne fag i videregående skole, eller examen artium:

- Norsk: hovedmål, sidemål og muntlig, 4 + 5 + 5 timer
- og Engelsk: 5 timer
- og Matematikk: 5 timer
- og Samfunnsfag: samfunnslære 2 timer + nyere historie 4 timer
- og Naturfag: 5 timer

Timetallet viser uketimetall i faget for elever fra allmennfaglig studieretning etter endret struktur i videregående skole. Karakteren må være 2 (ng) eller bedre.

Det tas forbehold om endringer i opptakskravene.

2.1.3. Søkere med utenlandsk utdanningsbakgrunn

- Internasjonal Baccalaureat (IB) med diplom
- Fullført og bestått videregående skole (eller tilsvarende). BI/NMH følger reglene i oversikten: "Minimumskrav til utenlandsk utdanning for immatrikulering ved norske universiteter" som er utarbeidet ved Universitetet i Oslo.

Søkere med annet morsmål enn norsk eller et annet nordisk språk må kunne dokumentere tilfredsstillende kunnskaper i norsk på en av følgende måter:

- Norsk på VKII-nivå etter alternativ fagplan for fremmedspråklige, med karakteren 3 eller bedre i skriftlig og 4 eller bedre i muntlig.
- Trinn 3 i norsk for utenlandske studenter ved universiteter, karakter 3.0 eller bedre.
- Test i norsk for fremmedspråklige, høyere nivå, "Bergenstesten", med minimum 450 poeng.

2.1.4. Søkere til studier med språk som obligatorisk fag

Søkere må ha B-/C-språk fra videregående skole, eller tilsvarende, dersom de vil søke et annet språk enn engelsk på studier hvor språkvalg er aktuelt. For opptak til diplomøkonomstudiet i reiseliv kreves det et B-/C-språk i tillegg til engelsk.

§ 2.2 Opptak av søkere til 2. eller 3. studieår

2.2.1. Direkte opptak til 2. studieår

Grunnlag for opptak er:

- Bedriftsøkonomstudiet fra BI
- Grunnfag markedsøkonomi fra NMH
- Annen høyskoleutdanning som BI/NMH godkjenner

2.2.2. Direkte opptak til 3. studieår

Grunnlag for opptak er:

- Høyskolekandidatstudiet fra BI
- Markedskandidatstudiet fra NMH
- Høyskolekandidatstudiet fra de statlige høyskolene
- Annen høyskoleutdanning som BI/NMH godkjenner

For alle kategorier søkere under i pkt.2.2.1. og 2.2.2. gjelder en individuell innpassing, avhengig av hvilket studium som søkes. BI/NMH avgjør om søkeren tilfredsstillende minimumskrav til vekttall innenfor fagområdene i de ulike studiene.

2.2.3. Direkte opptak til siste 1 1/2 år Diplomeksportøkonomstudiet

Grunnlag for opptak er:

- Høyskolekandidatstudiet fra BI
- Markedskandidatstudiet fra NMH studieretning markedsføring og internasjonalisering
- Reiselivskandidatstudiet fra BI
- Høyskolekandidatstudiet fra de statlige høyskolene
- Annen høyskoleutdanning som BI/NMH godkjenner

Det kreves bestått eksamen i det landets språk der studenten skal studere. Minimumskrav er 4 vekttall i aktuelt språk fra universitet/høyskoleutdanning som BI/NMH godkjenner.

Normert studietid

§ 3.1 Normert studietid for heltids- og deltidsstudier

Med normert studietid menes det antall semestre studiet er beregnet gjennomført på. Normert studietid varierer avhengig av antall vekttall på studiet og om studiet gjennomføres på heltid eller deltid.

Normalstudieplanen pr. studium og studieår står oppført i de respektive studiehandbøker. Normalstudieplanen viser hvilke eksamener som arrangeres i de respektive semestre for studiet.

Studenter kan forlenge studietiden med inntil fire semestre utover normert studietid uten å betale ytterligere studieavgifter. Det betales da kontinuasjonsavgift pr. vekttall ved påmelding til eksamen.

§ 3.2 Normert studietid på enkeltkurs

Deltakere på kurs har normert studietid tilsvarende de(t) semester kurset gjennomføres. Deltakere på et høyskolekurs kan forlenge studietiden med inntil to semestre, og deltakere på et spesialkurs kan forlenge studietiden med ett semester, uten å betale ny studieavgift. Det betales da kontinuasjonsavgift pr. vekttall ved påmelding til eksamen.

Utover nevnte frister må det eventuelt søkes om opptak på nytt.

Studieavgift/Utmelding

§ 4.1.1 Studieavgift

Studieavgift betales forskuddsvis hvert semester og inkluderer ett eksamensforsøk i de kurs som i følge normalstudieplanen for studiet skal avlegges i det enkelte semesteret. (Jfr. § 3.1)

Se forøvrig §§ 6.3 og 6.4.

§ 4.1.2 Semesteravgift

Semesteravgift betales forskuddsvis hvert semester og eksamener er ikke inkludert.

På studier hvor det betales semesteravgift, må studentene betale eksamensavgift pr. vekttall ved påmelding til eksamen.

§ 4.2. Utmelding

Studenter med kontrakt på et flerårig studium eller et deltidsstudium over fire semestre, gis anledning til å melde seg ut underveis i et påbegynt studium. Studenten kan ikke melde seg ut før to studie-/semesteravgifter er innbetalt fra og med det semesteret kontrakten gjelder for. Utmeldingsfrist er uke 25 hvis studentens studiekontrakt ble inngått i høstsemesteret og uke 2 hvis studentens studiekontrakt ble inngått i vårsemesteret. Eventuell utmelding må sendes i rekommandert brev til BI/NMH.

Dersom studenten melder seg ut i henhold til ovennevnte bestemmelser, vil han/hun bli meldt sluttet på det studiet kontrakten gjelder for og være fri for videre betalingsforpliktelser.

Dersom studenten senere vil forbedre tidligere oppnådde resultater eller fullføre studiet frem til tittel, må han/hun søke om opptak på nytt.

Det vises forøvrig til Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen § 6.1

§ 4.3 Medlemskap i studentforeninger

Studentene blir automatisk medlem i Norges Bedriftsøkonomiske Studentersamfunn eller Markedsøkonomisk Studentsamfunn ved innbetaling av studieavgift.

Gjenopptak

§ 5 Søknad om gjenopptak på et studium

En student som har gått utover fristen for forlenget studietid i hht. § 3.1, må søke om gjenopptak dersom han/hun vil fullføre studiet eller forbedre allerede oppnådde resultater frem til tittel. Studenten må betale for gjenopptak og får fire semestre til å fullføre/forbedre studiet frem til tittel. Etter utløpt frist, må studenten eventuelt søke om nytt gjenopptak. Ved påmelding til eksamen må studenten betale kontinuasjonsavgift pr. vekttall. Dersom gjenopptak gjelder fullføring av studiet, aksepterer studenten ved gjenopptak at BI/NMH avgjør hvilke eksamener som kan inngå for å få tittel.

Eksamen og vitnemål

§ 6.1. Eksamensformer

Følgende eksamensformer kan benyttes ved BI/NMH:

- Skriftlig eksamen på inntil åtte timer
- Flervalgseksamen på inntil tre timer
- Hjemmeeksamen over 72 timer - Løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter
- Fagoppgave Løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter
- Prosjektarbeid Løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter over ett eller flere semestre
- Diplomoppgave Løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter
- Temaoppgave Løses individuelt
- Case
- Muntlig eksamen

Eksamensform og tillatte hjelpemidler til eksamen står beskrevet i kursbeskrivelsen for hvert enkelt kurs.

Etter søknad kan kandidaten få arrangert muntlig i stedet for skriftlig eksamen når spesielle tungtveiende grunner tilsier dette.

§ 6.2. Karakterer

Karakterskalaen 1.0, 1.1, 1.2 osv. benyttes med 1.0 som beste karakter. Dårligste karakter som ordinært godkjennes for beståtte enkelteksamener er 4.0.

Karakterskalaen ved enkelteksamener er således:

1.0 - 1.5	Særdeles godt
1.6 - 2.5	Meget godt
2.6 - 3.2	Godt
3.3 - 4.0	Nokså godt
4.1 - 6.0	Ikke bestått

Kandidaten får ikke oppgitt tallkarakteren ved ikke bestått eksamen. Nærmere regler for innskrenket bruk av karakterskala eller bruk av karakteren bestått/ikke bestått kan vedtas av Høyskolestyret.

Hovedkarakteren for avsluttet studium fastsettes med to desimalers nøyaktighet, og må ikke være dårligere enn 3.25 for å få tildelt tittel. I et flerårig studium må hovedkarakteren være 3.25 eller bedre i hvert studieår for å få tildelt tittel. På vitnemålet vil karakterintervallene for hovedkarakteren være:

1.00 - 1.75	Særdeles godt
1.76 - 2.50	Meget godt
2.51 - 3.25	Godt

Hovedkarakter vil normalt ikke bli gitt dersom mer enn 20% av det normerte antall vektall for gjeldende studium er godkjent fra andre undervisningsinstitusjoner.

§ 6.3 Eksamen

Kandidaten blir automatisk påmeldt til eksamener i henhold til normalstudieplanen for studiet.

(Jfr. § 4.1.1) Kandidaten kan innen angitte frister søke om utsettelse av eksamen(er).

Søknad om utsettelse etter fristens utløp tas ikke til følge.

Kandidater som sorterer under § 4.1.2 må selv melde seg på til eksamen på egne påmeldings-skjemaer innen angitte frister.

Det er studentens plikt å holde seg orientert om gjeldende kursbeskrivelse for hvert enkelt kurs i det semesteret eksamen skal avlegges.

§ 6.4 Kontinuasjoneksamen

Med kontinuasjonseksamen skal forstås enhver eksamen som avlegges utenfor normalstudieplanen for studiet (Jfr §§ 4.1.1, 4.1.2 og 6.3).

Kandidaten kan avlegge kontinuasjonseksamen i etterfølgende semestre hvor tilsvarende eksamen avholdes. Studenten betaler kontinuasjonsavgift pr. vektall ved påmelding til eksamen.

Alle eksamener baserer seg på det til enhver tid gjeldende pensum. I kurs som endrer kurskode avholdes en - 1- kontinuasjonseksamen påfølgende semester.

Når et kurs innenfor et studium utgår og erstattes av et helt nytt kurs, avholdes normalt to - 2 - kontinuasjonseksamener, en i hvert av de to påfølgende semestre.

Etter sensur av kontinuasjonseksamen gjøres beste resultat gjeldende, dersom studenten har oppnådd karakter i kurset tidligere.

Eventuelle unntak og avvik fra det ovenstående besluttes av Undervisningsutvalget BI HS/NMH.

Påmelding til kontinuasjonseksamen skjer innen angitte frister.

§ 6.5 Forlenget tid til eksamen

Kandidaten kan, innen angitte frister, sende skriftlig søknad til studiestedet om forlenget tid til eksamen. Søknaden må inneholde en dokumentert begrunnelse fra sakkyndig person, datert i det semesteret kandidaten skal avlegge eksamen. Søknaden blir kun behandlet dersom kravene til dokumentert begrunnelse er innfridd.

§ 6.6 Klage på sensur

Forskrifter for begrunnelse og klage på sensur følger Forvaltningslovens regler.

Samtidig med offentliggjøring av sensur gjøres sensorveiledning for den aktuelle eksamen kjent for kandidatene. Dette, sammen med gjenpart av besvarelsene som kandidaten får ved avslutning av hver eksamen, tjener normalt som begrunnelse for sensur i henhold til gjeldende regler.

Klage må være mottatt av studiestedet senest to - 2 - uker etter at resultatet er offentliggjort. Klageren må skriftlig begrunne hvilke forhold som etter hans/hennes mening tilsier at resultatet er feil. Sensorene besvarer klagen skriftlig eller muntlig. Opprettholder studenten klagen, må han/hun gi beskjed om dette i rekommandert sending senest en - 1 - uke etter at begrunnelsen er meddelt klageren.

BI Stiftelsens rektor eller den han bemyndiger nedsetter klagenemd bestående av to personer som foretar omsensur. For at det skal fastsettes ny sensur, må klagenemda finne at den opprinnelig fastsatte karakter skal endres med minst 3/10 etter gjeldende karakterskala. For eksamener med karakteren Bestått/Ikke Bestått må klagenemda finne at misforholdet er så påtagelig at karakteren endres. Ny sensur er endelig.

Gjelder klagen formelle feil, må klageren angi hvilken feil han/hun mener å være utsatt for. Slike klager fremsettes overfor BI Stiftelsens høyskoledirektør med BI Stiftelsens Styre som ankeinstans.

§ 6.8 Særlige regler ved flervalgseksamen

Med flervalgseksamen forstås eksamensoppgaver hvor kandidatene får angitt to eller flere svaralternativ pr. spørsmål. Kandidatene får utdelt oppgaveteksten, spesielle svarark og veiledning om utfylling av svararket.

6.8.1 Eksamen

Kandidaten skal benytte det utleverte svarark, og lese veiledningen som følger dette.

6.8.2 Sensur

Sensur av flervalgseksamener består i å kontrollere kandidatens valgte svaralternativ mot fasit. Sensorveiledning utarbeides ikke ved denne typen eksamen.

6.8.3 Klage på sensur

Ved klage skal kandidatens svarark på nytt kontrolleres mot fasit. Resultatet av kontrollen skal meddeles klageren skriftlig med eventuell ny karakter.

§ 6.9 Ordensbestemmelser ved eksamen

- 6.9.1 Kandidater som har fått innvilget forlenget tid til eksamen, må ta med skriftlig bekreftelse på dette. Denne skal fremlegges på eksamen. Kandidater med forlenget tid må møte 20 minutter før eksamen begynner.
- 6.9.2 Kandidaten skal være på plass i eksamenslokalet senest 10 minutter før eksamen begynner.
- 6.9.3 Kandidaten må ha med gyldig legitimasjon (studiekort, førerkort, pass). Kandidaten kan ellers vises bort fra eksamen. Medbragte vesker, etc. settes på anvist plass. Kandidaten har ikke lov til å bringe med seg mobiltelefon inn i eksamenslokalet.
- 6.9.4 Eksamenssettets forside beskriver hva settet inneholder. Kandidaten skal kontrollere at disse opplysningene stemmer overens med det utleverte oppgavesettet.
- 6.9.5 Kandidaten kan ikke benytte andre hjelpemidler enn de som er angitt i kursbeskrivelsen for det enkelte kurs. Det er kandidatens plikt å orientere seg om hvilke hjelpemidler som er tillatt. Kandidatene kan ikke låne hverandres hjelpemidler. Bruk av ikke tillatte hjelpemidler er å anse som fusk.
- 6.9.6 Dersom en kandidat gripes i fusk eller forsøk på fusk, blir saken innberettet til BI Stiftelsens høyskoledirektør, som i hvert enkelt tilfelle tar stilling til eventuell reaksjon. Normal reaksjon er annullering av alle innleverte eksamensbesvarelser i det aktuelle semester. Høyskoledirektørens vurdering om hvorvidt fusk er begått kan ankes inn for Høyskolestyret. Høyskoledirektørens avgjørelse når det gjelder reaksjonsform (straffeutmåling) kan ankes inn for Stiftelsens styre.
- 6.9.7 Kandidaten skal kun benytte de kladdark og innføringsark som utdeles av eksamensinspektørene. Hvert innføringsark skal fylles ut komplett med kandidatens registreringsnummer, kurskode, eksamenssted og sidenummerering. Ved ordinære skriftlige eksamener kan blyant ikke benyttes til innføring. Dette gjelder ikke flervalgseksamener hvor det skal benyttes optisk leser ved sensurering. Innlevert kladd godtas ikke som besvarelse.
- 6.9.8 Kandidater som ønsker å trekke seg fra eksamen etter at oppgaven er utdelt, kan ikke forlate lokalet før en - 1 - time er gått og fremmøtelisten er signert.
- 6.9.9 Når kandidaten ønsker å forlate eksamenslokalet midlertidig, skal en av inspektørene varsles. Kandidaten blir sittende inntil inspektøren har gitt klarsignal. Ingen kan forlate eksamenslokalet før etter - 1 - time etter eksamensstart (med unntak for sykdom e.l.).
- 6.9.10 Når kandidaten har en pause utenfor eksamenslokalet, plikter han/hun å rette seg etter eksamensinspektørens anvisning. Kandidaten skal ikke snakke med andre kandidater, eller gjøre bruk av telefon, telefax e.l. mens eksamen pågår.
- 6.9.11 Kandidater som ikke møter eller trekker seg fra eksamen, må betale kontinuasjonsavgift ved neste eksamenspåmelding. Dette gjelder ikke dersom kandidaten kan dokumentere gyldig fravær.

Forbehold

§ 7 Forbehold

BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole tar til enhver tid forbehold om endringer i studieplaner, eksamensplaner, kursbeskrivelser, reglementer og forskrifter. Jfr. også Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen, §§ 8 og 9.

Forskrift om begrunnelse og klage ved universitets- og høgskoleeksamener

**Fastsatt og Kirke- og undervisningsdepartementet 19. januar 1973
med hjemmel i kongelig resolusjon 5. desember 1969 om delegasjon m.v.
i forbindelse med Forvaltningslovens ikrafttredelse.**

§ 1 Begrunnelse

Eksamenskandidat ved universitet eller høgskole har etter at sensur er falt, rett til å få en redegjørelse for sensurvedtaket av egne eksamensprestasjoner. Redegjørelsen gis av en av sensorene. Finner sensoren det hensiktsmessig, kan redegjørelse gis skriftlig.

Er det gitt skriftlige retningslinjer for bedømmelsen (sensorveiledning), skal de være tilgjengelige for kandidatene etter at sensuren er falt.

§ 2 Klage over innholdet av sensurvedtak

Klage over innholdet av sensurvedtak fremsettes skriftlig. Finnes klagen å være berettiget, endres vedtaket. I motsatt fall gis klageren en skriftlig begrunnelse for sensuren, og en frist på tre uker til å meddele om klagen opprettholdes.

Opprettholdes klagen, skal den behandles av en særskilt klagenemnd, som oppnevnes av styret, det høyeste organ ved institusjonen.

Examen philosophicum kan bare påklages når eksamen ikke er bestått. Muntlig eksamen, propeutiske prøver og praktiske prøver kan ikke påklages. Er kretsen av sakkyndige i et fag så liten at styret ved institusjonen ikke anser det mulig å sammensette en klagenemnd med tilstrekkelig kynighet, kan sensurvedtaket ikke påklages.

§ 3 Behandlingen i klagenemnda

Klagenemnda vurderer sensurvedtak og begrunnelse for det. Finner nemnda et påtakelig misforhold mellom eksamensprestasjonen og eksamensresultatet, fastsetter den ny karakter. Endring kan skje til gunst eller ugunst for klageren. Nemndas avgjørelse er endelig. Ifag der den endelige karakteren fastsettes etter at muntlig eksamen er avholdt, skal det før den nye karakteren fastsettes, avholdes ny muntlig prøve.

§ 4 Klage over saksbehandlingen

Klage over formelle feil ved eksamen eller eksamenssensur behandles av det høyeste organ ved institusjonen, eller av det klageorgan som dette gir fullmakt. Finner klageorganet feil som kan ha hatt betydning for utfallet, opphever det sensurvedtaket og bestemmer om det skal foretas ny sensur eller holdes ny prøve. Klageorganets avgjørelse er endelig.

§ 5 Fullmakt til å gi nærmere regler

Styret ved institusjonen kan gi nærmere regler om begrunnelse, om klagens form og innhold, om frist for klagen, om klagenemndas sammensetning, hvilket organ ved institusjonen klagen skal fremsettes for og hva som skal regnes som påtakelig misforhold etter § 3.

Forøvrig gjelder reglene i Forvaltningslovens kapittel VI.

Forskrift om eiendomsmegling

Fastsatt av Finans- og tolldepartementet 20. mars 1990 med hjemmel i lov 16. juni 1989 nr. 53 om eiendomsmegling §§ 2-3, 2-4, 2-5 og 2-7. Endret 22. mars 1991 nr. 212, 16. desember 1993 nr. 1313, 2. januar 1996 nr. 1.

Kap.1 Eiendomsmeglereksamen og godkjent praksis

§ 1-1 (eiendomsmeglereksamen)

Som godkjent eiendomsmeglereksamen etter lovens § 2-3 annet ledd regnes bestått eksamen fra utdanningsinstitusjon med studieplan og eksamenskrav som Finansdepartementet har godkjent.

Finansdepartementet kan etter søknad i det enkelte tilfelle godkjenne utenlandsk eksamen.

§ 1-2 (eksamensopptak)

Opptaksreglementet ved utdanningsinstitusjonen, jfr. § 1-1, fastsettes av institusjonens styre og godkjennes av Kredittilsynet.

§ 1-3 (eksamenskrav)

Gjennom eksamen skal kandidaten i samsvar med fastsatt studieplan avlegge prøve i hvert av følgende fag:

- a) om de lovbestemmelser og forskrifter som en utøver av eiendomsmegleryrket berøres av
- b) i eiendomsmegling i praksis og dokumentbehandling,
- c) i regnskapslære, økonomi og oppgjør ved omsetning av eiendom, herunder behandling av betrodde midler.

§ 1-4 (eksamensform)

Det skal avholdes minst én skriftlig prøve i hvert fag og i tillegg en muntlig prøve. Muntlig prøve avlegges etter at de skriftlige prøver er bestått.

§ 1-5 (karaktersetting)

Ved eksamen skal det benyttes karakterer etter en tidels gradert skala fra 1.0 til 6.0 med 1.0 som beste karakter. Karakterskalaen ved vurdering av enkeltfag er:

- 1.0 - 1.5 Særdeles godt
- 1.6 - 2.5 Meget godt
- 2.6 - 3.5 Godt
- 3.6 - 6.0 Ikke bestått

Kredittilsynet kan etter søknad godkjenne bruk av avvikende karakterskala. Ved godkjenningen skal det legges vekt på om bruk av den i første ledd angitte karakterskala vil innebære en uforholdsmessig ulempe.

For å ha bestått eksamen må kandidaten ha bestått alle fag. Kandidaten får ikke oppgitt tallkarakteren ved ikke bestått eksamen. Ved fastsettelse av hovedkarakterer benyttes samme karakterskala som for enkeltkarakterer, men hovedkarakteren fastsettes med 2 desimaler. Hovedkarakteren utregnes etter vektall som fastsettes av skolestyret og som er godkjent av Kredittilsynet. Hovedkarakter kan utelates dersom særlige forhold tilsier dette. Kredittilsynet godkjenner de nærmere retningslinjer for slik utelatelse.

Offentliggjøring av sensur skjer ved at den enkelte kandidat underrettes skriftlig. Dessuten utlegges sensurlisten hos utdanningsinstitusjonen.

§ 1-6 (eksamensvitnemål)

Utdanningsinstitusjonen utsteder eksamensvitnemål etter at eksamen i alle fag er avlagt og bestått.

På vitnemålet skal karakterer for de enkelte prøver og hovedkarakteren være oppgitt. Den enkelte kandidat gis anledning til å få utskrift fra eksamensprotokollen for sine besvarelser. I denne utskrift skal det være presisert at fullstendig eksamen ikke er avlagt.

§ 1-7 (ansvar for eksamen)

Utdanningsinstitusjonens styre er ansvarlig for eksamen. Det avholdes årlig en eksamen i hvert fag. Til å avvikle eksamen oppnevner styret en eksamenskommisjon med tre medlemmer og tre vara-medlemmer, hvorav lederen av kommisjonen oppnevnes særskilt. Lederen påser at eksamen og kommisjonsarbeidet gjennomføres på forsvarlig måte.

Av eksamenskommisjonens medlemmer skal ett medlem ha juridisk embedseksamen, ett skal være statsautorisert eiendomsmegler og ett skal ha regnskapskompetanse. Styret fastsetter eksamensgebyr.

§ 1-8 (eksamenskommisjonens oppgaver)

Eksamenskommisjonen skal:

- a) fastsette eksamensoppgaver
- b) foreta sensurering av besvarelsene og meddele eksamensresultat
- c) gi innberetning til utdanningsinstitusjonens styre om resultatet av eksamen.

Vedlagt den under bokstav c) nevnte innberetning skal følge:

- a) kopi av de gitte oppgaver med sensorveiledning
- b) utskrift av kommisjonens møtebok over de førte forhandlinger
- c) kandidatens besvarelser

§ 1-9 (eksamensavviklingen)

Tid og sted for eksamen skal kunngjøres i Norsk Lysningsblad og i minst én riksdekkende avis senest åtte uker før eksamen.

Styret fastsetter ordensreglement for gjennomføring av eksamen, herunder hvilke hjelpemidler som skal tillates og hvor lang tid kandidatene har til rådighet for å besvare oppgaven.

§ 1-10 (fornytt eksamen)

Ved ikke å ha bestått eksamen i ett eller flere fag kan ny eksamen avlegges senere år hvor eksamen i tilsvarende fag avholdes.

En kandidat kan gå opp i samme eksamen maksimalt tre ganger. Kredittilsynet kan i særlige tilfelle gjøre unntak fra begrensningen i annet ledd.

§ 1-11 (begrunnelse av sensurvedtaket)

Kandidat til eiendomsmeglereksamen har etter at sensur er falt, rett til å få en redegjørelse for sensurvedtaket av egne eksamensprestasjoner. Redegjørelsen gis av en av sensorene. Sensor avgjør selv på hvilken måte redegjørelsen skal gis den enkelte kandidat. Er det gitt skriftlige retningslinjer for bedømmelsen (sensorveiledning), skal disse være tilgjengelige for kandidaten etter at sensuren er falt.

§ 1-12 (klage over innholdet av sensurvedtaket)

Klage over innholdet av sensurvedtaket må fremsettes skriftlig, og klagen må være begrunnet. Klagen må være mottatt av utdanningsinstitusjonens styre senest 3-tre-uker etter at kandidaten har mottatt skriftlig underrettelse om sensurvedtaket.

Anses klagen for berettiget, endrer eksamenskommisjonen vedtaket. I motsatt fall gis klageren en skriftlig begrunnelse for sensuren og en frist på 3 - tre - uker til å meddele at klagen opprettholdes. Opprettholdes klagen, skal den behandles av en særskilt klageevnd.

§ 1-13 (om oppnevning av klageevnd)

Klageevnd oppnevnes av utdanningsinstitusjonens styre, og skal bestå av tre medlemmer og tre varamedlemmer med de samme kvalifikasjoner som gjelder for medlemmer av eksamenskommisjonene. Leder av klageevnden oppnevnes særskilt.

§ 1-14 (behandling i klageevnden)

Klageevnden vurderer sensorvedtaket. Finner nevnden et misforhold mellom eksamensprestasjonen og eksamensresultatet, fastsetter den ny karakter. Påtakelig misforhold foreligger når nevnden finner at den opprinnelige fastsatte karakter må endres med minst 5/10 etter gjeldende karakter-skala. Endringer kan skje såvel til gunst som til ugunst for kandidaten.

Til støtte for sin vurdering skal nevnden benytte seg av et representativt antall besvarelser som ikke er påklaget.

§ 1-15 (klage over saksbehandling)

Klage over formelle feil ved eksamen eller eksamenssensur behandles av styret ved utdanningsinstitusjonen eller det organ styret gir fullmakt.

Finner klageorganet feil som kan ha betydning for utfallet, opphever det sensurvedtaket, og bestemmer om det skal foretas ny sensur eller holdes ny prøve. Klageorganets avgjørelse er endelig.

§ 1-16 (fullmakt - forhold til andre bestemmelser)

Styret kan gi nærmere regler om begrunnelsen og om klagens form og innhold. For øvrig gjelder reglene i forvaltningslovens kap. VI.

§ 1-17 (krav til praksis)

Godkjent praksis, jfr. lovens § 2-3 annet ledd, er ansettelse i eiendomsmeglerforetak, herunder advokatfirma med tilstrekkelig omfattende eiendomsmegling. Arbeidsområdet må dekke alle sider av meglingsvirksomheten. Vikariater og andre tidsbegrensede ansettelser er likestilt med fast ansettelse.

Ansettelse av minst ett års varighet ved tinglyskontor, boligbyggelags salgskontor eller offentlig stilling med eiendomsforvaltning, jordskifte eller lignende, kan Kredittilsynet etter søknad godkjenne som inntil ett års praksistid.

Kredittilsynet kan etter søknad godkjenne tilsvarende praksis fra utlandet.

BI har fått dispensasjon for bruk av avvikende karakter-skala ved sitt eiendomsmeglerstudium

Under henvisning til § 1-5 annet ledd i Forskrift om eiendomsmegling har Kredittilsynet godkjent at den karakterskalaen som er fastsatt i forskriftens 1-ledd fravikes slik at det for første og andre avdeling på BI Høyskolenes eiendomsmeglerstudium benyttes høyskolens ordinære karakterskala.

Det innebærer at BI Høyskolenes egen karakterskala ved enkelt eksamener benyttes ved fastsettelse av karakterer i enkeltfag og ved utregning av hovedkarakter både for studiets første og andre avdeling.

Eiendomsmeglerstudiets 1. avdeling tilsvarer bedriftsøkonomstudiet. Krav til hovedkarakter for å få tittelen Bedriftsøkonom BI er 3.25 eller bedre, men som 1. år/1. avdeling på eiendomsmeglerstudiet er 4.0 eller bedre tilfredsstillende.

Se forøvrig Studieforskrifter ved BI Høyskolene og Norges Markedshøyskole § 6.2.

BI

B

Returadresse:
Handelshøyskolen BI
Elias Smiths vei 15
Postboks 580
N-1301 Sandvika
Telefon 67 57 05 00